

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΙ΄ - ΤΕΥΧΟΣ 4 - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2003

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Π' – ΤΕΥΧΟΣ 4 – ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2003
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἰω. Γενναδίου 14 – 115 21 Ἀθήναι
Τηλ.: 210-72.72.253. Fax 210-72.72.251
<http://www.ecclesia.gr>
e-mail:contact@ecclesia.gr

Ἐκδίδεται

Προνοία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. **ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ**

ὑπὸ τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
τῆς **Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς**
ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Διευθυντῆς τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Σαλῶνων
Θεολόγος
Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱεράς Συνόδου

Ἀρχισυντάκτης
Κωνσταντῖνος Χολέβας

Τμῆμα Συντάξεως
Ἐπιμέλεια ὕλης, διόρθωσις δοκιμῶν
Χρῆστος Γ. Καραγιάννης, Μ.Θ.

Φωτογραφίες
Χρῆστος Μπότης

Προεκτυπωτικὲς ἐργασίαι
Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕΕ
Σόλωνος 98 – 106 80 Ἀθήνα
Τηλ.: 210-36.61.200. Fax 210-36.17.791
<http://www.livanis.gr>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

<i>Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου,</i> Πατριαρχικὴ Ἀπόδειξις ἐπὶ τῷ Ἁγίῳ Πάσχα	251
<i>Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χριστοδούλου,</i> Πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον ἐπὶ τῇ Ἀναστάσει	253

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ἐπιστολὴ τῆς Ἱεράς Συνόδου πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῇ ἐντάξει τῆς Κύπρου εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωση	254
--	-----

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

255

ΟΜΙΛΙΑΙ

<i>Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Σαλῶνων κ. Θεολόγου,</i> Λόγος Ἐπικήδειος εἰς τὸν Ἀοίδιμον Μητροπολίτην Σερρῶν καὶ Νιγρίτης Κυρὸν Μάξιμον (1942-2003)	260
<i>Σεβ. Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. Νικολάου,</i> Χαρακτήρ τῆς Σωματώσεως Χριστοῦ	263

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Δογματικῶν καὶ Νομοκανονικῶν Ζητημάτων <i>Ἀρχιμ. Κυρίλλου Μισακούλη,</i> Προϋποθέσεις τελέσεως θρησκευτικοῦ γάμου	270
---	-----

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

<i>Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου,</i> Ἀποχώρησις ἐκ τῆς θέσεως τοῦ Διευθυντοῦ Συντάξεως	274
--	-----

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡ Ἐκκλησία μπροστὰ στὸν πόλεμο: Προσευχὴ καὶ ἐμπρακτὴ βοήθεια	277
---	-----

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ Ε.Ε.

Ἐπιστολὴ τῆς Ἱεράς Συνόδου πρὸς τοὺς Ἕλληνες Εὐρωβουλευτὲς	282
Ἐπιστολὴ τοῦ Προέδρου τῆς Συντακτικῆς Συνελεύσεως γιὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης κ. Ντ' Ἐστὲν στὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο	284
Πορίσματα τοῦ ἐν Κρήτῃ Διορθοδόξου Συνεδρίου ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς Συνταγματικῆς Συνθήκης τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως	285
Πρωτοβουλίες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης	288

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

294

ΜΕΛΕΤΑΙ

<i>Δημητρίου Β. Γόνη,</i> Νέος Νόμος περὶ τῶν Θρησκευμάτων στὴ Βουλγαρία	298
---	-----

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

<i>Ἀναστασίου Ν. Μαρίνου,</i> Κων. Ἰ. Μανίκα, Σχέσεις Ὁρθοδοξίας καὶ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ στὴν Ἑλλάδα κατὰ τὴν διάρκειά τῆς ἐπαναστάσεως	300
--	-----

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

302

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

324

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΕΠΙ ΤΩ ΑΓΙΩ ΠΑΣΧΑ

Ἄδελφοί συλλειτουργοὶ καὶ τέκνα εὐσεβῆ καὶ φιλόθεα τῆς Ἐκκλησίας,
Χριστὸς Ἄνεστη!

«*Ἰάσω τὸ σύντριμμα τῆς ἀνθρωπότητος, Κύριε, τῷ θείῳ σου αἵματι ἀνασκευάσας αὐτήν*», ψάλλει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν σταυρωθέντα καὶ παθόντα καὶ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντα Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Καὶ ἀναφωνεῖ ἕτερος ὑμνωδός: «*συνελήφθης, οὐκ αἰσχύνομαι, ἐμασίχθης, οὐκ ἀρνοῦμαι, σταυρῶ προσηλώθης, οὐ κρύπτω, εἰς τὴν ἔγερσίν σου κανχῶμαι· ὁ γὰρ θάνατός σου ζωὴ μου. Παντοδύναμε καὶ φιλόανθρωπε Κύριε, δόξα σοι*» (Στιχηρὸν Σαββάτου βαρέος ἤχου).

Ἐπανελημμένως ἡ ἀνθρωπότης κατὰ τὴν πάροδο τῶν αἰώνων ἔχει παρασκευάσει τὸ ἑαυτῆς σύντριμμα. Ἐκάστην μάλιστα φορὰν κατὰ τὴν ὁποίαν υἱοθετεῖ τὴν ὑπεροψίαν καὶ τὴν βαβελικὴν νοοτροπίαν τῆς οἰκιοποιήσεως θείων ἱκανοτήτων καὶ ὑποκαταστάσεως τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ διὰ τῶν ἀνθρωπίνων ἐπιθυμιῶν καὶ φιλοδοξιῶν, ἐπέρχεται ἡ βαβελικὴ σύγχυσις, αἱ ἐναντιοφωναίαι, αἱ ἀσυνεννοησίαι, αἱ διενέξεις καὶ τὰ συντρίμματα. Πολλοὶ κατέστρεψαν εὐημερούσας αὐτοκρατορίας, ὅταν ἐπεθύμησαν νὰ αὐξήσουν αὐτάς. Πολλοὶ αὐτοκατεστράφησαν, ὅταν ἔθεσαν σκοποὺς ὑπερηφάνους. Πολλοὶ ἐταπεινώθησαν, ὅταν ὕψωσαν τὸ ἰδικόν των ἀνάστημα ἀπέναντι τοῦ ἠθικοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ. Πολλοὶ κατέστρεψαν ἄλλους ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ των, ὅπως ἐπικρατήσουν αὐτῶν καὶ διεπίστωσαν εἰς τὸ τέλος ὅτι ἡ ζημία, τὴν ὁποίαν οἱ ἴδιοι ὑπέστησαν, ἦτο μεγαλυτέρα ἐκείνης τὴν ὁποίαν προεκάλεσαν.

Ἀντιθέτως πρὸς ὅλους αὐτοὺς, οἱ ὁποῖοι διὰ τῆς ὑπεροψίας, τῆς ὑπερηφανείας, τῆς φιλοδοξίας καὶ τῶν συναφῶν ἐγωκεντρικῶν ψυχικῶν ὁρμῶν προεκάλεσαν τὸ σύντριμμα τοῦ κόσμου, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδέχθη μετὰ περισσῆς ταπεινοφροσύνης νὰ ὑποστῇ πάντα ὅσα ὁ κοσμοκράτωρ τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ τὰ ὄργανα αὐτοῦ ἠθέλησαν νὰ ἐπιβάλουν ἐπ' αὐτοῦ, διὰ νὰ ἐξουθενώσουν αὐτὸν καὶ μείνουν μόνοι κυρίαρχοι τοῦ κόσμου. Συνελήφθη ὡς ταραχοποιός, ὁ εἰρηνοποιός. Ἐμασίχθη ὡς κακοποιός, ὁ εὐεργέτης καὶ θεραπευτής. Καὶ τὸ μέγιστον, ἐσταυρώθη ὡς κακοῦργος, ὁ ἀθῶος καὶ ἀγαθότατος.

Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα;

Ὅταν ὅλοι οἱ ἀντίπαλοι τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ τῆς εἰρήνης ἐνόμιζον ὅτι ἡ πλάξ τοῦ τάφου ἐσκέπασε διὰ παντὸς τὸν κηρύττοντα κηρύγματα ἀνατρέποντα τὰς ἰδικὰς των πεποιθήσεις περὶ τοῦ ὀρθοῦ καὶ τοῦ δέοντος, Οὗτος ἀνέστη, ἐξῆλθε τοῦ τάφου ἄφθορος καὶ ἐθεράπευσε τὸ σύντριμμα τοῦ κόσμου. Καὶ ἔκτοτε θεραπεύει κάθε νέον σύντριμμα τῆς ἀνθρωπότητος, διότι ἀνασκευάζει, διότι ἀνακαινίζει, διότι ἀναγεννᾷ αὐτήν.

Πολλὰ τὰ συντρίμματα τῆς ἀνθρωπότητος, τὰ ὁποῖα βιοῦμεν καὶ σήμερον. Συντρίμματα κτιρίων καὶ ἄλλων ἔργων, συντρίμματα ἀνθρωπίνων σωμάτων καὶ μελῶν, συντρίμματα τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, μὰ πρὸ πάντων συντρίμματα ἠθικῶν καὶ πολιτιστικῶν ἀξιών. Ὅλα τὰ συντρίβει ἡ ὑπεροψία, ἡ συνουδομένη ὑπὸ τῆς ἰσχύος. Καὶ ἡ μόνη ὁδὸς ἰάσεως καὶ θεραπείας τῶν συντριμμάτων αὐτῶν εἶναι ὁ ἐκ ταπεινώσεως δεχθεὶς τὸν ἑαυτοῦ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον συντριμμὸν καὶ ἔνεκα τούτου ἀξιωθεὶς τῆς κατὰ τὸ ἀνθρώπινον ἀναστάσεως.

Ἐν μέσῳ τόσων θανάτων καὶ τόσης ἀκοῆς νέων βιαίων θανάτων ὡς παραδοξότατον ἠχεῖ τὸ τῆς Ἀναστάσεως ἄγγεγμα. Ὅμως εἶναι τὸ μόνον ἐλπιδοφό-

†ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

Ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης παντὶ τῷ πληρώματι τῆς Ἐκκλησίας χάριν, εἰρήνην καὶ ἔλεος παρὰ τοῦ ἐνδόξως Ἀναστάντος Σωτῆρος Χριστοῦ

ρον και τὸ μόνον ἀληθινόν. Καὶ εἶναι ἀληθέστερον παντὸς ἄλλου, ὅσον ἡ ζωὴ εἶναι ἀληθεστέρα πραγματικότης πάσης προσπαθείας ἐξαλείψεως αὐτῆς. Διότι ἡ ζωὴ εἶναι ἔκφρασις καὶ φανέρωμα τῆς ἐξ ἀγάπης δημιουργικῆς δράσεως τοῦ Θεοῦ καὶ καμμία ἀντίζωος καὶ θανατικὴ δύναμις δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀντιστρατευθῇ ἐπιτυχῶς τὴν θεῖαν αὐτὴν δημιουργικὴν δύναμιν.

Ὁ Κύριος προαναγγέλλων τὸν θάνατόν Του εἰς τοὺς μαθητάς Του ἀπηύθυνεν εἰς αὐτοὺς τὴν προτροπὴν «*θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον*». Ἐνίκησε διὰ τῆς ἀντιστροφῆς τῶν ἀνθρωπίνων ἀξιών, διὰ τῆς ἀποδοχῆς ὡς ὑπερέρας ἀξίας τῆς μισητῆς παρὰ τῶν πολλῶν ταπεινώσεως, καθ' ὃν χρόνον οἱ πάντες τότε ἐπεζήτουν καὶ ἐξακολουθοῦν οἱ πλεῖστοι καὶ σήμερον ἐπιζητοῦντες τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν. Αὐτὴν τὴν προτροπὴν ἐπαναλαμβάνομεν καὶ ἡμεῖς πατρικῶς πρὸς ὑμᾶς, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά. Θαρσεῖτε καὶ ἀγαλλιᾶσθε διότι ἡ ἐπὶ τοῦ κόσμου νίκη τοῦ Χριστοῦ, πνευματικὴ

καὶ ἄσχετος πρὸς τὴν κοσμικὴν ἐπικράτησιν, προσφέρεται εἰς ὅλους ὅσοι τὴν ἐπιθυμοῦν καὶ ἀποδέχονται τὸ τίμημα τῆς ταπεινώσεως, διὰ τοῦ ὁποίου ἐξαγοράζεται.

Σιγησάτω πᾶσα ἀντιλέγουσα σὰρξ βροτεία. Ἴδου ἐκπορεύεται ἀπὸ τοῦ τάφου ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

Χριστὸς Ἄνέστη! Καὶ ἀπέδειξε τὴν ἄπειρον ἰσχὺν τῆς ταπεινώσεως καὶ τῆς εἰρήνης. Οὐδὲν ἄλλο νικᾷ τὸν θάνατον.

Εἴθε ὁ ἀναστὰς Κύριος νὰ θεραπεύσῃ καὶ κάθε σύντριμμα τῆς συγχρόνου ἀνθρωπότητος καὶ νὰ χαρίσῃ εἰς ὅλους εἰρήνην καὶ ζωὴν, χωρὶς μίση καὶ αἱματοχυσίας, μὲ καταλλαγὴν καὶ εἰρηνικὴν συνεργασίαν διὰ τὸ καλὸν ὅλων. Ἀμήν.

Ἅγιον Πάσχα 2003

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρὸς Χριστὸν Ἀναστάντα
εὐχέτης πάντων ὑμῶν

«Ἡ Ἀνάστασις». Ἰ. Μ. Βατοπεδίου

**ΠΡΟΣ
ΤΟΝ
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΝ
κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΝ
ΕΠΙ ΤΗ ΑΝΑΣΤΑΣΕΙ**

ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ 2003

Παναγιώτατε και Θειότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης και Οἰκουμενικῆ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ και περιπόθητε ἀδελφὲ και συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Βαρθολομαῖε, τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ὁ τῶν ὄλων Κύριος και Δεσπότης, ἵνα νεοποιήσῃ τοὺς γηγενεῖς, ἰδοὺ, χοϊκὸς ἐχρημάτισε, και ἵνα σώσῃ τὸν Ἀδὰμ ἐπὶ γῆς κατήλθε, και ἐν γῆ μὴ εὐρηκῶς τοῦτον, μέχρις Ἄδου κατελήλυθε ταμείων. Ὁ τῆς ζωῆς και τοῦ θανάτου κυριεύων θανάτῳ παραδίδοται, ἵνα θανάτῳ θάνατον και Ἄδην θανατώσῃ και τοὺς ἐν τοῖς μνήμασι πεπεδημένους λύσῃ. Διὰ θανάτου τὸ θνητόν, διὰ ταφῆς τὸ φθαρόν μεταβάλλει ἀφθαριζῶν θεοπρεπέστατα και ἀπαθανατιζῶν τὸ πρόσλημμα. Ὁ τῆς ἡμετέρας φύσεως φιλανθρώπως κοινωνὸς και νέος Ἀδὰμ γενόμενος, διὰ τῆς λογιχευθείσης Αὐτοῦ πλευρᾶς τὴν τοῦ προπάτορος ἀνάπλασιν εἰργάσατο. Καὶ ἐν μνήματι κατετέθη ὡς θνητὸς ὁ ἀθάνατος, και τὸ ἄχρονον φῶς, ἡ Ζωὴ ἢ ἀθάνατος, τὸν Ἄδην ἐνέκρωσε τῆ ἀστραπῆ τῆς Θεότητος. Καὶ μοχλοὺς αἰωνίους συντρίψας ζωαρχικῆ παλάμη τὰ τοῦ θανάτου κλειθρα διεσπάραξε γεγωνῶς νεκρῶν πρωτότοκος, και συνθλάσας τοῦ Ἄδου τοὺς μοχλοὺς τὸν ἡμέτερον ἀπενέκρωσε νεκρωτὴν.

Ὅθεν, ἰδοὺ χαρὰ ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ. Τοῖς γὰρ Αὐτοῦ παθήμασιν ἔχομεν τὴν ἀπάθειαν, ῥυσθέντες ἐκ φθορᾶς. Ἀγαλλιάσθῳ ἢ κτίσις· εὐφραινέσθωσαν πάντες οἱ γηγενεῖς· ὁ γὰρ ἐχθρὸς Ἄδης, ἐσκυλεύθη· ὁ Ἀδὰμ σὺν τῇ Εὐᾶ ἐλυτρώθη παγγενῆς τῆ ἐνδόξῳ τριήμερῳ Αὐτοῦ ἐγέρσει. Καὶ πάντες ἡμεῖς, οἱ θανάτου κέντρῳ πληγέντες και ἀναστάσεως ἐλπίσι ζωογονηθέντες τῆ ἐνδόξῳ Ἀναστάσει Αὐτοῦ τὸ τῆς νίκης ἕσμα ἄδομεν και τοῦ χαρμοσύνου και παυσιλύτου μηνύματος τῆς ἐγέρσεως τοῦ Χριστοῦ, πᾶσι, τοῖς ἐγγύς και τοῖς μακρὰν, κηρύττοντες, ἀναφωνοῦμεν·

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Ἐν ταῖς δυσχειμέροις ἡμέραις ταύταις, καθ' ἃς σύμπας ὁ κόσμος θλίβεται, ἡ εἰρήνη φυγαδεύεται, ἡ ἀνθρωπίνη ἀξιοπρέπεια βαναύσως προσβάλλεται και ἅπασα ἡ ἀνθρωπότης ὑπὸ τοῦ πολέμου ἐπαπειλεῖται, στηρίζομεν ὡς ἐπὶ πέτραν στερεὰν και ἀσάλευτον τὴν πίστιν ἡμῶν ἐπὶ τὸν τῆς Ἀναστάσεως ἡμῶν Ἀρχηγόν και εἰς Αὐτὸν τὴν πᾶσαν ἐλπίδα ἡμῶν ἀνατιθέμεθα, εἰδότες, ὅτι Ἀνέστη Χριστὸς και ζωὴ πολιτεύεται.

Ἐν τῇ πεποιθήσει ταύτῃ και μετὰ τοῦ ἐλπιδοφόρου μηνύματος ὅτι Ἀληθῶς Ἀνέστη ὁ Κύριος, ἀσπαζόμεθα τὴν Ὑμετέραν ἀδελφοπόθητον Παναγιότητα, τὴν περὶ Αὐτὴν Σεπτὴν χορείαν τῶν Ἁγίων Ἀρχιερέων, τὸν Ἱερὸν Κλῆρον και τὸν Θεόλεκτον Λαὸν τῆς καθ' Ὑμᾶς Ἀγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εὐχόμενοι, ὅπως τὸ ἐκ τοῦ Παναγίου Τάφου ἐκπηγάσαν ἀνέσπερον φῶς και ἡ διὰ τοῦ Χριστοῦ δωρηθεῖσα τῷ κόσμῳ εἰρήνη πληρώσῃ τὴν ζωὴν και τὴν διακονίαν ὑμῶν εἰς μαρτυρίαν και ὁμολογίαν πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις, ὅτι πάντες οἱ πεποιθότες ἐπὶ Κύριον οὐ κατασχνθήσονται, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεως Αὐτοῦ ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν και ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν πορεύσονται.

Ἐπὶ δὲ τούτοις και αὐθις κατασπαζόμενοι τὴν Ὑμετέραν πεφιλημένην Παναγιότητα ἐν Χριστῷ Ἀναστάντι διατελοῦμεν.

Ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ Ἀδελφὸς

† Ὁ Ἀθηνῶν Χριστόδουλος, Πρόεδρος

Τοῦ
Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος
κ. ΧΡΙΣΤΟΥΔΟΥΛΟΥ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Πρωτ. 1460
Ἀριθμ. Διεκπ. 769

Ἀθήνησι τῇ 7ῃ Ἀπριλίου 2003

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ
ΣΥΝΟΔΟΥ ΠΡΟΣ
ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΕΠΙ Τῆ ΕΝΤΑΞΕΙ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΕΙΣ
ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΝ
ΕΝΩΣΙΝ**

(Σημ. Ἐπιστολή μὲ τὸ ἴδιο περιεχόμενο ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ πρὸς τὸν Πρόεδρο τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας κ. Τάσον Παπαδόπουλον)

Πρὸς
Τὸν Ἐξοχώτατον
κ. Κωνσταντῖνον Σημίτην
Πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.
Ἐνταῦθα.

Ἐξοχώτατε κύριε Πρόεδρε,

Ἐμπλεω ἐγενόμεθα αἰσθημάτων ἀρρήτου χαρᾶς καὶ μεγάλης ἱκανοποιήσεως πληροφορηθέντες ὅτι ἡ συνερχομένη ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τὴν ὑμετέραν Προεδρίαν τῇ 16ῃ ὁδεύοντος μηνὸς Ἀπριλίου ἐ.ἔ. Σύνοδος τῶν Ἀρχηγῶν τῶν Κρατῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως θέλει υπογράψει τὴν ἔνταξιν τῆς φίλης Χώρας Κύπρου, ὡς μονίμου μέλους, εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωσιν.

Ὡς τυγχάνει γνωστὸν τῇ Ὑμετέρᾳ Ἐξοχότητι, ἡ Ἡνωμένη Εὐρώπη ἰδρύθη ὡς μία οἰκονομικὴ κοινότης, ἔχουσα ὡς προοπτικὴν τὴν πολιτισμικὴν, οἰκονομικὴν καὶ πολιτικοστρατιωτικὴν ἐνότητα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ θεμελιωμένου, εἰς τὸν Χριστιανισμὸν πρωτίστως καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸν Ἑλληνικὸν καὶ Ρωμαϊκὸν πολιτισμὸν, Εὐρωπαϊκοῦ τοιοῦτου. Οὐδεὶς δύναται ἵνα θέσῃ εἰς τὸ περιθώριον ἢ ἵνα ἀπαλείψῃ τὴν σπουδαίαν καὶ σημαντικὴν προσφορὰν τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ Πολιτισμοῦ τῆς Εὐρώπης, εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῶν ἠθικῶν αὐτῆς ἀξιών, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν· οὐδεὶς δύναται ἵνα ἀρνηθῇ τὴν προσφορὰν τῆς Πίστεως ἡμῶν εἰς τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν νομολογίαν τῆς Εὐρώπης, τὰς ὁποίας κατέστησεν περισσότερον ἀνθρωπίνως, ἢ τὴν παρασχεθεῖσαν δαψιλῶς ὑπ' Αὐτῆς ἠθικὴν στήριξιν εἰς τὰ διάφορα ἀνθρωπιστικὰ κινήματα κατὰ τὴν μακροαῖωνα ἱστορίαν τῆς Εὐρώπης.

Ὡς ἐκ τούτου, πεποίθαμεν ὅτι ἡ εἴσοδος τῆς φίλης Χώρας Κύπρου εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωσιν παρέχει καὶ εἰς αὐτὴν τὴν δυνατότητα ἵνα συνεργήσῃ καὶ εἰς τὴν καὶ ὑφ' ἡμῶν ἀναληφθεῖσαν προσπάθειαν διὰ τὸν σεβασμὸν τῆς κοινῆς συνειδήσεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν Λαῶν καὶ διὰ τὰς χριστιανικὰς ρίζας τῆς διαχρονικῆς καὶ συγχρονικῆς πνευματικῆς αὐτῶν κληρονομίας.

Ὡσαύτως ἔχομεν δι' ἐλπίδος ὅτι ἡ χαρὰ τοῦ ὁμαίμου, ὁμοθρήσκου καὶ ὁμογλώσσου ἡμῖν πιστοῦ λαοῦ τῆς μαρτυρικῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας θέλει πληρωθῇ καὶ διὰ τῆς ἐπιτεύξεως δικαίας καὶ συμφώνου πρὸς τὴν μακροαῖωνα Ὑμῶν ἱστορίαν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀποφάσεις τῶν διεθνῶν ὀργανισμῶν, λύσεως τοῦ κρισίμου ἐθνικοῦ ἡμῶν θέματος.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, συγχαίροντες Ὑμῖν ἐπὶ τῷ ὡς εἴρηται ἀξιολόγῳ ἐν τῇ Ἱστορίᾳ γεγονότι τούτῳ, ἐπικαλούμεθα ἐφ' ὑμᾶς δαψιλῆ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ καὶ εὐχόμενοι ὅπως ὁ Δοτὴρ παντὸς ἀγαθοῦ κρατῦνη καὶ ἐνισχύῃ τὴν ὑμετέραν Ἐξοχότητα ἐν πᾶσι, διατελοῦμεν μετὰ τῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης.

Ὁ Ἀθηνῶν Χριστόδουλος, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεραμματεὺς

† Ὁ Σαλῶνων Θεολόγος

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Πρωτ. 1077
Ἀριθμ. Διεκπ. 495

Ἀθήνησι τῇ 13ῃ Μαρτίου 2003

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2763

Περὶ τῶν Ἱερατικῶν Κλίσεων

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ 2763,
2765

Πρὸς
Τὸ Χριστεπώνυμον Πλήρωμα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Τὴν Τρίτη αὐτῆ ἑβδομάδα τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἡ Ἐκκλησία μας τὴν ἀφιερώνει στὸ ἱερὸ καὶ μέγα θέμα τῶν Ἱερατικῶν Κλίσεων. Μὲ Ἀπόφασή Της, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἔχει καθορίσει τὴν Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως νὰ γίνε-
ται ἐκτενὴς προσευχὴ καὶ δέσησι γιὰ τὴν εἴσοδο νέων Κληρικῶν στὴν μεγάλη Ἱε-
ρατικὴ Οἰκογένεια τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ δὲν θὰ μπορούσε νὰ εἶναι ἄλλη Κυρια-
κὴ, παρὰ αὐτῆ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, ὅπου προβάλλεται ἐνώπιόν μας τὸ
«ζωηφόρον φυτόν», ὁ Τίμιος Σταυρὸς τοῦ Κυρίου μας, γιὰ νὰ ὑπογραμμισθεῖ
ὅτι ἡ Ἱερωσύνη εἶναι Σταυρὸς ἀλλὰ συγχρόνως καὶ Ἀνάστασις, ὅπως ὁ Τρισ-
μακάριστος καὶ Πανσεβάσμιος μοναδικὸς ἐκεῖνος Σταυρὸς.

Ἡ ποικίλη κρίσις τῆς ἐποχῆς μας, ἡ ἀλλοτρίωσις τοῦ ἥθους, ἡ ὑλιστικὴ νοο-
τροπία καὶ τὰ ἀπατηλὰ συνθήματα τῆς συγχρόνου καταναλωτικῆς κοινωνίας
ἀπομακρύνουν τοὺς νέους ἀπὸ τὴν ὀλοκληρωτικὴ ἀφιέρωσις στὸ Θεὸ καὶ τὴν
εἴσοδό τους στὸν Ἱερὸ Κλῆρο.

Ὅμως, ἡ ἀπαίτησις τῶν καιρῶν, ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἐπιτακτικὴ. Χρειαζό-
μεθα καλοὺς καὶ ἀξιότους Ἱερεῖς, διότι μία ἐνδεχόμενὴ ἔλλειψις εὐλαβῶν καὶ ἱκανῶν
ποιμένων θὰ ἀποτελοῦσε τραγικὸ φαινόμενον στὴν ζωὴ μιᾶς Χριστιανικῆς Κοι-
νωνίας, διότι θὰ ἀπουσίαζε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τὸ ζωντανὸ πρότυπον τῆς πνευ-
ματικότητος, ὁ γνήσιος φορέας τῆς ἀγιαστικῆς χάριτος, ἡ ἀναμμένη λαμπάδα
ποῦ θὰ ἐκπέμπει στὸν κόσμον «φῶς Χριστοῦ». Θὰ ἦταν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ «ὡς
πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα», ποῦ ὁ «νοητὸς λύκος», διάβολος, εὐκόλα θὰ μπο-
ροῦσε νὰ τοὺς ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν ποιμνὴ καὶ νὰ τοὺς καταφάγει. Ὁ Χριστὸς
ὁμως κατέστησε ποιμένες διὰ τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου τῆς χειροτονίας τοὺς Κλη-
ρικούς γιὰ νὰ ποιμαίνουσι τὸν Λαόν Του καὶ νὰ εἶναι τὸ ἅλας τῆς γῆς καὶ τὸ φῶς
τοῦ κόσμου, ἐπίγειοι ἄγγελοι καὶ μυσταγωγοὶ τῶν θείων μυστηρίων. Ὁ Ἱερός
Χρυσόστομος στοὺς περίφημους Λόγους του «Περὶ Ἱερωσύνης», ὁμιλεῖ πολὺ χα-
ρακτηριστικὰ γιὰ τὸ ὕψος τοῦ Ἱερατικοῦ Ἀξιώματος: «Ἡ γὰρ Ἱερωσύνη τε-
λεῖται μὲν ἐπὶ τῆς γῆς, τάξιν δὲ ἔχει ἐπουρανίων ταγμάτων καὶ μάλα γε εἰκότως.
Οὐ γὰρ ἄνθρωπος, οὐκ ἄγγελος, οὐκ ἀρχάγγελος, οὐκ ἄλλη τις κτιστὴ δύναμις,
ἀλλ' αὐτὸς ὁ Παράκλητος ταύτην διετάξατο τὴν ἀκολουθίαν, καὶ ἔτι μένοντας
ἐν σαρκὶ τὴν τῶν ἀγγέλων ἔπεισε φαντάζεσθαι διακονίαν» (Περὶ Ἱερωσύνης, Λό-
γος Γ', δ' P.G. 45, 642).

Ἡ Ἐκκλησία μας, λοιπὸν, ὄχι μόνον προβληματίζεται μετὰ ἀγωνία καὶ προσεύχεται γιὰ τὸ μεγάλο καὶ ἱερὸ αὐτὸ θέμα, ἀλλὰ καὶ ἀγωνίζεται γιὰ τὴν βελτίωση τῶν Ἐκκλησιαστικῶν μας Σχολῶν καὶ δραστηριοποιεῖται γιὰ τὴν ἐπιμόρφωση τοῦ ἐφημεριακοῦ μας Κλήρου, οὕτως ὥστε νὰ ἐντάσσονται σ' αὐτὸν νέοι ποὺ διακρίνονται γιὰ τὸ ἦθος καὶ τὴν μόρφωσή τους.

Χρειάζεται ὁμως καὶ οἱ γονεῖς, ἡ οἰκογένεια γενικότερα, νὰ ἐνδιαφέρονται περισσότερο γιὰ νὰ προετοιμάζουν καὶ νὰ βοηθοῦν τὰ παιδιά τους, ἢ τοῦλάχιστον νὰ μὴν ἐμποδίζουν αὐτὰ ὅταν ὑπάρχει ἡ ἀνάλογη κλίση, νὰ προσέλθουν στὶς τάξεις τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ νὰ καταστοῦν λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου. Εἶναι μεγάλη εὐλογία γιὰ τοὺς γονεῖς ἐκείνους, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅλη τὴν οἰκογένεια, ὅταν προσφέρουν ἓνα βλαστάρη τους στὸν Χριστὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία Του. Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ἀξίζει νὰ τονιστεῖ ὅτι καὶ οἱ θυγατέρες ἀπὸ μία καλὴ καὶ χριστιανικὴ οἰκογένεια, ὡς Πρεσβυτέρες τῶν Ἱερέων μας, μποροῦν νὰ καταστοῦν στήριγμα καὶ δύναμη τῶν ἐγγάμων Ἱερέων. Ἄς μὴ παραθεωροῦν οἱ νέες μας τὴν μεγάλη αὐτὴ τιμὴ ποὺ μπορεῖ νὰ τοὺς γίνει.

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ τῆς ἑβδομάδος τῶν Ἱερατικῶν Κλίσεων, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀπευθύνει θερμὴ ἐκκλήση πρὸς ὅλους τοὺς πιστοὺς ἐκείνους νέους ποὺ γίνονται δέκτες τοῦ οὐρανοῦ καλέσματος γιὰ τὸ μέγα ἀξίωμα καὶ ὑψηλὸ ὑπόργημα τῆς Ἱερωσύνης. Νὰ μὴν τὸ περιφρονήσουν. Εἶναι κλήση Θεοῦ.

Εἶναι Ἱερὸ Προσκλητήριο. Εἶναι ἡ ἰδία φωνὴ τοῦ Κυρίου, ὅπως καὶ στὴν περίπτωση τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου εἰποῦσα τὸ: «Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; λέγει αὐτῷ· ναί, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε· λέγει αὐτῷ· ποιμαίνει τὰ πρόβατά μου» (Ἰω. 21, 16).

Ἄς εὐχηθοῦμε ὅλοι θερμά, ὁ Δοτὴρ παντὸς ἀγαθοῦ καὶ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς νὰ ἀναδείξει νέους Ἱερεῖς στὴν Ἁγία Του Ἐκκλησία. Ἱερεῖς πιστοὺς, εὐλαβεῖς, κατηρητισμένους, διδακτικούς, οἰκονόμους τῶν Θεῶν Μυστηρίων, ποιμένες ψυχῶν καὶ φιλοτίμους ἐργάτας τοῦ Ἀμπελῶνός Του.

- † Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος
- † Ὁ Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἴνουσσῶν Διονύσιος
- † Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Μελέτιος
- † Ὁ Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὀρους καὶ Ἀρδαμερίου Νικόδημος
- † Ὁ Μηθύμνης Χρυσόστομος
- † Ὁ Κίτρους καὶ Κατερίνης Ἀγαθόνικος
- † Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος Νικηφόρος
- † Ὁ Ἄρτης Ἰγνάτιος
- † Ὁ Λαρίσης καὶ Τυρνάβου Ἰγνάτιος
- † Ὁ Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας Κωνσταντῖνος
- † Ὁ Νικαίας Ἀλέξιος
- † Ὁ Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου Ἱερόθεος
- † Ὁ Φθιώτιδος Νικόλαος
- Ὁ Ἀρχιεραμματεὺς
- † Ὁ Σαλώνων Θεολόγος

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Πρωτ. 1220
 Ἀριθμ. Διεκπ. 601

Ἀθήνησι τῆ 21η Μαρτίου 2003

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2765

Πρὸς
 τοὺς Ἁγίους Ἡγουμένους καὶ Ἡγουμένας,
 Ὅσιωτάτους Μοναχοὺς καὶ Μοναχὰς
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

*«Ὅμβρους μοι παράσχου Χριστέ δακρύων,
 ἐν τῇ τῆς Νηστείας τερπνῇ ἡμέρᾳ·
 ὅπως πενήθσω καὶ ἀποπλύνω,
 τὸν ρύπον τὸν ἐκ τῶν ἡδονῶν,
 καὶ ἐποφθῶ σοι κεκαθαρμένος,
 ἥνίκα Κριτῆς ἐξ οὐρανοῦ, μέλλης ἔρχεσθαι Κύριε...»
 (Προσόμοιον Β' Ἦχου Ἑσπερινοῦ τῆς Δευτέρας,
 Α' Ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν)*

Ὁ Πανάγαθος Κύριος ἡμῶν, ὁ χορηγὸς καὶ συντηρητὴς τῆς ζωῆς μας, ὁ προ-
 ἄγων τὸν βίον ἡμῶν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν καὶ ἀπὸ χρόνου εἰς χρόνον, ὠδήγη-
 σεν ἡμᾶς διὰ τὴν πολλὴν καὶ ἄφατον φιλανθρωπίαν Του εἰς τὴν ὄντως πνευμα-
 τικῶς τερπνὴν περίοδον τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Εἰς τὸν εὐλο-
 γημένον καιρὸν τοῦτον ὁ πιστὸς δοῦλος τοῦ Θεοῦ ἀγωνίζεται καὶ κοπιᾷ διὰ
 τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του ἀντιπαλαίων σφοδρότερον πρὸς τοὺς πονηροὺς
 δαίμονας. Καὶ κατὰ τὴν ἁγίαν αὐτοῦ προαίρεσιν ὁ μὲν σπουδάζει εἰς τὸ νὰ
 αὐξήσει τὴν ἐγκράτειαν καὶ τὴν νηστείαν, ὁ δὲ τὴν αγρυπνίαν ἀναγινώσκων καὶ
 προσευχόμενος περισσοτέρας ὥρας, ἄλλος τὴν γονυκλισίαν προσαυξάνων μὲ
 τὴν εὐλογίαν τοῦ Γέροντος ἢ τῆς Γεροντίσσης τὰς ἐδαφιαίας ἢ προσκυνητὰς με-
 τανοίας καὶ ἄλλος εἰς οἰοδήποτε ἄλλο πνευματικὸν ἄθλημα ἐπιδιδόμενος. Τοι-
 ουτοτρόπως, ἡ Ἱερὰ Μονὴ παρεικάζεται μὲ πνευματικὴν κυψέλην, μὲ ἱερὸν με-
 λισσῶνα, ἔνθα αἱ μακάριαι ψυχαὶ τῶν μοναχῶν «δουλεύουσι τῷ Κυρίῳ ἐν φόβῳ».

Κατ' αὐτὴν ὄθεν τὴν πνευματικωτάτην καὶ κατανυκτικωτάτην περίοδον τοῦ
 ὅλου Ἐκκλησιαστικοῦ Ἔτους, ἐπιθυμοῦσα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς
 Ἑλλάδος, ἵνα ἐπικοινωνήσῃ μεθ' ὑμῶν διὰ τὴν ἐκφράση τὴν ἀγάπην καὶ τὸ ἐνδια-
 φέρον Αὐτῆς πρὸς τὸ τίμιον Σῶμα τῶν Μοναχῶν, ἀπεφάσισε κατὰ τὴν Συν-
 εδρίαν Αὐτῆς τῆς 17ης ὁδεύοντος μηνὸς Μαρτίου ἐ.ἔ., ὅπως ἀποστείλῃ πρὸς
 ὑμᾶς τὴν παροῦσαν Ἐγκύκλιον.

Ἱερῶν Μοναστῶν καὶ Μοναστριῶν Σύλλογε,

Ἰσόβιος εἶναι ὁ ἱερὸς μόχθος τοῦ μοναχοῦ, τοῦ ὑποτακτικοῦ μοναχοῦ, τοῦ
 ἀληθινοῦ ὑπηκόου ἐν τῇ ἐπιτελέσει τῶν κελευσμάτων τοῦ Προεστῶτος καὶ τῶν
 διακονημάτων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Ὁ ἀγών, τὸ μέγα κατόρθωμα καὶ ὁ λαμπρὸς

στέφανος τοῦ καλοῦ ὑποτακτικοῦ εἶναι, κατὰ τὸν σοφὸν καὶ ἅγιον οἰακοστρόφον τῆς μοναστικῆς ὁλκάδος ὅσιον Θεόδωρον τὸν Στουδίτην, «*νά μὴ θαρρῆ εἰς τὸν λογισμόν τὸν ἰδικόν του, μηδὲ νά κάμη ποτὲ τὸ ἰδικόν του θέλημα, ἀλλὰ εἴ τι κάμνει νά εἶναι μετὴν ἐρώτησιν καὶ εὐλογίαν τοῦ Ἡγουμένου καὶ Γέροντός του. Μαρτυρίου στέφανον ἔχει ἡ ὑποταγή μετὰ τῆς ὑπακοῆς, ἥγουν νά κόπτη τις τὸ ἰδικόν του θέλημα καὶ νά κάμνη τοῦ προεστῶτος αὐτοῦ· καὶ τοῦτο τόσον λογίζεται ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ, ὡσάν νά ἔχυνε τὸ αἷμα του διὰ τὸν Χριστόν*».

Ἡ ὑπακοή ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ, διότι ἄνευ αὐτῆς δὲν δύναται νά σταθῆ οὔτε μοναχική, οὔτε γενικώτερον πνευματικὴ ζωή. Ἡ ὑπακοή εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη ἐν τῇ πράξει καὶ ἄνευ ταπεινοφροσύνης οὐδὲν δυνάμεθα νά ἐπιτύχωμεν, διότι ὁ Κύριος «*ταπεινοῖς δίδωσι χάριν*» (Ἰακ. 4, 6). Συμφώνως δὲ πρὸς τὰ μοναχικὰ θέσμια, ὁ Μοναχὸς ὀφείλει ἀπόλυτον ὑπακοὴν πρὸς τὸν Ἡγούμενον τῆς Μονῆς καὶ Γέροντα τῆς Ἀδελφότητος. Τοῦτο σημαίνει ὅτι δέον ὅπως καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν συνεχῶς καὶ ἀδιακόπως, θὰ ἠδυνάμεθα νά εἴπωμεν διὰ βίου, οὕτως ὥστε νά ἀπαγιστρωθῆ ἀπὸ τὸ ἴδιον αὐτοῦ θέλημα. Περιττὸν ἵνα λεχθῆ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὅτι, ταῦτα πάντα ἐπιτελοῦνται μετὰ ἀκραιφνοῦς ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος, ὅπερ σημαίνει τὴν μέσῳ τοῦ προεστῶτος ἢ τῆς προεστῶσης τῆς Μονῆς ἢ τοῦ Ἡσυχαστηρίου ὑπακοὴν καὶ σεβασμὸν ὁλοκλήρου τῆς Ἀδελφότητος πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὸ ὄρατὸν σημεῖον τῆς ὀργανικῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ αὐτὸς ὡς ἄνω Θεοφόρος Ὁσιος Πατὴρ συμβουλεύει συγχρόνως νά διέλθωμεν τὰς ἀγίας ταῦτας ἡμέρας τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς «*μέ ἡμερότητα καρδίας, ἄκακοι, ἀκατάκριτοι, ἀόργητοι, ἀπόνηροι, ἄφθονοι· ἀλλὰ μάλιστα εἰρηνικοί, ἕνας πρὸς τὸν ἄλλον ἠγαπημένοι, ἡμεροὶ καὶ καλοῦπήκοοι, πλήρεις ἐλεημοσύνης καὶ καρπῶν ἀγαθῶν. Ὅταν εἶναι καιρὸς ἡσυχίας, νά ἡσυχάζωμεν. Ὅταν κάμνη χρεια λόγου, νά ἀποκριθῶμεν μετὰ ταπεινώσεως καὶ εὐλαβείας, νά φεύγωμεν τὴν πολυλογίαν καὶ τὴν σύγχυσιν τῶν πολλῶν καὶ τὴν ταραχήν, διὰ νά κάμνωμεν τὰς ὑπηρεσίας ἡμῶν ἀσύγχυστα καὶ εἰρηνικά, ὡς Χριστοῦ διάκονοι...».*

Ἐν ἑξ ἴσου σημαντικὸν στοιχεῖον τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχικοῦ ἰδεώδους, ὅπερ ἀποτελεῖ καὶ τὴν κατ' ἑξοχὴν μοναχικὴν ἐργασίαν, εἶναι ἡ προσευχή, μάλιστα δὲ ἡ ἀδιάλειπτος νοερὰ προσευχή, ἡ πανίσχυρος προσευχή τοῦ Ἱη-

σοῦ. Κέντρον βεβαίως τῆς προσευχῆς καὶ καρδία τῆς Ὁρθοδόξου Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι τὸ Καθολικόν, ὁ Ἱερὸς Ναός, ὅπου ἐπιτελεῖται ἐν κατανύξει βαθεῖα, «*ψυχαῖς καθαραῖς καὶ ἀρρυπῶτοις χεῖλεσι*» (Θ' Ὡδὴ Ὁρθοῦ Μεγάλης Τετάρτης) ἢ ἐν «*ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις*» (Ἐφεσ. 5, 19) προσευχή καὶ λατρεία τοῦ Ἁγίου Τριαδικοῦ Θεοῦ. Μιμούμενοι τοὺς Ἀγγέλους, οἱ Μοναχοί, ἡμέρας καὶ νυκτὸς λατρεύουν καὶ δοξολογοῦν τὸν Θεόν. Ἡ προσευχή διὰ τὸν Μοναχὸν δὲν εἶναι μία ἀπασχόλησις τῆς ζωῆς του, εἶναι αὐτὴ ἡ ζωὴ του. Ἡ προσευχή εἶναι ἡ ἐργασία του καὶ ἡ ἀνάπαυσις του. Ὁ Ἱερὸς Ναός, τὸ Καθολικόν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, τώρα τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Τεσσαρακοστὴν καθίσταται ὁ πανευφρόσυνος τόπος τῶν πυκνῶν, τῶν ἀδιαλείπτων προσευχῶν: Μεσονυκτικόν, Ὁρθρος, Ὡραι, Προηγιασμένα Λειτουργία, Μέγα Ἀπόδειπνον, Ἀναγνώσματα Ἀσκητῶν Πατέρων, Ἀγρυπνία, Μετάνοια, Δάκρυα, Κομβοσχοῖνια. Καὶ πάντα ταῦτα διὰ νά καθάρῃ ὁ μοναχὸς ἑαυτὸν «*ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος*» (Β' Κορινθ. 7, 1), διὰ νά ἔλθῃ ἡ Θεία Χάρις, ἡ ὁποία καὶ τελικῶς σώζει καὶ ἀγιάζει. Διότι δὲν μᾶς σώζουν οἱ ἀσκητικοὶ κόποι καὶ μόχθοι —ταῦτα ἀποτελοῦν τὰς ἀναγκαῖας προϋποθέσεις καὶ τὰ μέσα— ἀλλ' ἡ Χάρις καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ, κατὰ τὸ Κυριακὸν λόγιον, «*ὅταν ποιήσῃτε πάντα τὰ διατεταγμένα ὑμῖν, λέγητε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοι ἐσμέν*» (Λουκᾶ 17, 10).

Παραλλήλως ὁμως πρὸς τὰ ἅγια παλαιόσημα διὰ τὸν προσωπικὸν μας ἀγνισμόν καὶ καταρτισμόν καὶ τὴν εὐαρέστησιν εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὸν Γέροντα ἢ τὴν Γερόντισσαν, καλούμεθα κατὰ τὸν κρίσιμον τοῦτον καιρὸν, κατ' ἑξοχὴν, τὸν καιρὸν τῶν πολέμων καὶ ἀκαταστασιῶν, τῶν διχασμῶν καὶ τῶν διαιρέσεων, τῆς διαταραχῆς καὶ διαλύσεως πολλῶν οἰκογενειῶν, τῶν οἰκογενειακῶν, κοινωνικῶν καὶ ἐθνικῶν δραμάτων, τῆς παγκοσμίου συγχύσεως καὶ κακοδαιμονίας νά ὑποῦμεν διαρκῶς «*ὀσίας χεῖρας*» μετὰ «*φωνῆς ἰσχυρᾶς*» καὶ πολλῶν δακρύων «*πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν ἡμᾶς καὶ ῥύεσθαι ἐκ θανάτου*».

Συγκεφαλαιοῦντες εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τὰ χαρίσματα, τὰ κοσμοῦντα τὴν προσωπικότητα τοῦ ἀληθοῦς Ὁρθοδόξου Μοναχοῦ, παραθέτομεν, ὅσα προσφῶς ἀναφέρει ἐπιφανῆς Ὁρθόδοξος, μακαριστὸς ἡδὴ, Ἱεράρχης, ὑπογραμμίζων ὅτι: «*Ὁ Μοναχὸς γνωρίζει ὅτι στενὴ ἡ πύλη τοῦ Οὐρανοῦ, “στενὴ καὶ τεθλιμμένη ἡ ἄγουσα εἰς τὴν ζωὴν” (Ματθ. 7, 14) διὸ καὶ ὀλίγοι εἶναι οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. Γνωρίζει ὅτι ἡ τελειότης καὶ ἡ ἀγιότης δὲν προσφέρονται, ἀλλὰ κατακτῶνται δι' ἀσκή-*

σεως καὶ γυμνασίας. Νηστεύει διὰ τὴν καταστολὴν τοῦ σαρκικοῦ φρονήματος καὶ προσεύχεται ἀδιαλείπτως διὰ τὴν πνευματικὴν του εὐεξίαν. Βυθίζεται εἰς τὸ πέλαγος τῶν θείων μετεωρισμῶν καὶ ἐντρυφᾷ εἰς τοὺς πνευματικούς γλυκασμούς τῶν ἐνοράσεών του. Στρέφει τὸ βλέμμα του πρὸς τὸν οὐρανόν, “ὅθεν βοήθεια ἤξει” καὶ διακρίνει εἰς τὸν ἑναστρον οὐρανὸν τὰ ἀποτυπώματα τῶν δακτύλων τοῦ Δημιουργοῦ του. Καὶ προσφέρει εἰς αὐτὸν ὡς θυσίαν –ζῶσαν καὶ εὐάρεστον– ἀντὶ θυμιάματος τὸν ἴδιον ἑαυτὸν του. Ἄλλωστε δὲν ἔχει τίποτε ἄλλο νὰ προσφέρει. Προσευχή, ὑπακοή καὶ ἀκτημοσύνη εἶναι ἡ περιουσία του. Πτερούμενος θεϊκῶ ἔρωτι φέρεται πρὸς τὸν Θεόν. Πρὸς Αὐτὸν στρέφει διαρκῶς τὸ πνεῦμα καὶ τὰς κεραίας τῆς ψυχῆς του, διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν ἀλαλον ἀρμονίαν τοῦ ἀπείρου, τὰ πτερυγίσματα τῶν ὑπερβατικῶν ὄντων, τὴν οὐράνιον συμφωνίαν καὶ αὐλωδίαν τῶν ἀγγέλων, τὰ ἐωθινὰ κελαδήματα τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, διὰ τῶν ὁποίων συντονίζει τὸ θεῖον ἄσμα τῶν ἀλαλήτων πνευματικῶν του στεναγμῶν. Σκληραγωγεῖται διὰ τῆς ὀλιγοῦπνίας καὶ δουλαγωγίας τοῦ σώματος διὰ τὴν πλήρη ὑποταγὴν τῆς σαρκὸς εἰς τὰ κελεύσματα τῆς ψυχῆς. Χαίρει ἐν τοῖς παθήμασι, εὐδοκεῖ ἐν ἀσθενείαις, ἐν θλίψεσι, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς. Νοσταλγεῖ τὴν ἔνωσιν μὲ τὸν Χριστόν. “Ἐμοὶ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος” (Φιλ. 1, 21), λέγει σκιρτῶν ἀπὸ ἀγαλλίασιν.

Εὐλαβέστατοι Μοναχοὶ καὶ Μοναχαί.

Ὁ Μοναχισμὸς ἐντὸς τοῦ πνευματικοῦ παραδείσου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶναι τὸ καλλικορμώτερον, καλλικαρπώτερον, τὸ περισσότερον εὐσκιόφυλλον δένδρον τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς καὶ γνώσεως, γράφει πολλὸς σύγχρονος Μοναχός. Πολλοὶ χαρακτηρίζουν τὸν Μοναχισμὸν ὡς τὴν σπονδυλικὴν στήλην τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἄλλοι ὡς τοὺς πνευματικούς πνεύμονας τοῦ Θεοῦ Ὁργανισμοῦ Τῆς. Πράγματι αἱ Ὁρθόδοξαι Ἱεραὶ Μοναί, ὡς ἄλλοι πνευματικοὶ ἀδένες, ἐργάζονται διὰ νὰ κρατοῦν εἰς εὐεξίαν ἠθικὴν καὶ νὰ ρυθμίζουσιν μυστικῶς καὶ ἀθορῦβως τὴν ὄλην αὐξήσιν καὶ τὴν ἰσορροπίαν τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας. Ὦντως «οὐδὲν οὔτε λαμπρότερον, οὔτε χαριέστερον, οὔτε ὑψηλότερον εὐρεθεῖν ἂν ἐν ἀνθρώποις πολίτευμα» (Μ. Βασίλειος). Φιλοτίμως ἀγωνίζεται ὁ Μοναχὸς εἰς τὴν μοναστικὴν παλαίστραν νὰ γίνῃ καὶ ἐσωτερικῶς ἄγγελος, μὴ φέρων ἐξωτερικῶς μόνον τὸ Ἀγγελικὸν σχῆμα.

Αὐτὸ τὸ κρίσιμον τεσσαρακονθήμερον ἄς ἐντείνωμεν

ἰδιαιτέρως τὰς προσευχάς. Περισσότερον ἀπὸ οἰανδήποτε ἄλλην φορὰν ὁ χειμαζόμενος ἐκ τῶν πολέμων, τῶν βιαιοτήτων καὶ τῶν ἀδικιῶν σύγχρονος κόσμος ἀναμένει τὰ πάντα, ἀπὸ τὰς θερμὰς, τὰς ἀδιαλείπτους προσευχὰς τῶν τέκνων τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, μάλιστα δὲ τῶν ἐκλεκτῶν τέκνων Αὐτῆς, οἷα τυγχάνουσιν οἱ Μοναχοὶ καὶ αἱ Μοναχαί. Καὶ θὰ λάβῃ τὸ αἰτούμενον, ἐφ’ ὅσον αἱ προσευχαὶ αὗται ἀνέρχονται πρὸς Ἐκεῖνον, «ὡς θυμίαμα δεκτόν». Συμβουλευεῖ ἐν προκειμένῳ ὁ Ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ὁ Σιναΐτης: «Αἶτει διὰ δακρῶν, ζῆτει δι’ ὑπακοῆς, κροῦε διὰ μακροθυμίας» τότε ψυχὴ καλῶς προσεύχεται, ὅταν θυμοῦ κρείπτων γένηται, διότι τοιοῦτοτρόπως «ὁ αἰτῶν λαμβάνει, ὁ ζητῶν εὐρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγῆσεται...». Ὁ κρατῶν ἀπαύστως τὴν βακτηρίαν τῆς προσευχῆς οὐ προσκόψει.

Διὰ τῆς βακτηρίας ταύτης συνεχίσατε, Τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, ἀπροσκόπτως τὴν δύσκολον ἀλλὰ θεάρεστον καὶ θεοφιλῆ πορείαν ὑμῶν πρὸς τὸ Σταυροαναστάσιμον Πάσχα, οὕτως ὥστε ἀπαντες ὁμοῦ, ἀφ’ οὗ δυνηθῶμεν «τὸν δρόμον τῆς νηστείας ἐκτελέσαι, τὴν πίστιν ἀδιαίρετον τηρῆσαι, τὰς κεφαλὰς τῶν ἀοράτων δρακόντων συνθλάσαι καὶ νικητὰς τῆς ἁμαρτίας ἀναφανῆναι» νὰ ἀξιωθῶμεν «ἀκατακρίτως φθάσαι προσκυνῆσαι καὶ τὴν Ἁγίαν Ἀνάστασιν», τοῦ Σωτῆρος καὶ Λυτρωτοῦ ἡμῶν.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, ἐπικαλούμενοι ἐφ’ ὑμᾶς τὴν Χάριν καὶ τὴν Εὐλογίαὶν τοῦ Κυρίου, διατελοῦμεν μετ’ εὐχῶν πατρικῶν.

- † Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος
- † Ὁ Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν Διονύσιος
- † Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Μελέτιος
- † Ὁ Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου Νικόδημος
- † Ὁ Μηθύμνης Χρυσόστομος
- † Ὁ Κίτρους καὶ Κατερίνης Ἀγαθόνικος
- † Ὁ Διδυμοτεῖχου καὶ Ὁρεστιάδος Νικηφόρος
- † Ὁ Ἄρτης Ἰγνάτιος
- † Ὁ Λαρίσης καὶ Τυρνάβου Ἰγνάτιος
- † Ὁ Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας Κωνσταντῖνος
- † Ὁ Νικαίας Ἀλέξιος
- † Ὁ Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου Ἱερόθεος
- † Ὁ Φθιώτιδος Νικόλαος
- † Ὁ Ἀρχιεραμματεὺς
- † Ὁ Σαλῶνων Θεολόγος

ΛΟΓΟΣ
ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΕΙΣ
ΤΟΝ ΑΟΙΔΙΜΟΝ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ
ΣΕΡΡΩΝ ΚΑΙ
ΝΙΓΡΙΤΗΣ ΚΥΡΟΝ
ΜΑΞΙΜΟΝ
(1942-2003)

(8 Μαρτίου 2003)

Τοῦ
 Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου
 Σαλώνων κ. **ΘΕΟΛΟΓΟΥ,**
 Ἀρχιεραμαματέως τῆς Ἱερᾶς
 Συνόδου

Τὶ τὸ δρώμενον σήμερον θέαμα;
 Τίς ἡ παροῦσα πενθηφόρος ὁμήγυρις;
 Τίς ἡ πληθὺς τῶν σεβασμίων Ἀρχιερέων, τῶν τιμίων Πρεσβυτέρων καὶ Διακόνων, τῶν περισέμων Μοναχῶν τὰ συστήματα, τοῦ λαοῦ ὁ κοπετός; ὅτι:

*«Ἠγούμενος μέγας πέπτωκεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ
 καὶ συνήχθη πᾶς ὁ λαὸς τοῦ κλαῦσαι αὐτόν».*
 (Β' Βασιλειῶν, γ', 34, 38)

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλε, Σεπτὲ Προκαθήμενε τῆς καθ' Ἑλλάδα Ἀγιωτάτης Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, Σεβασμιώτατε Ἐκπρόσωπε τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, Μητροπολίτα Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεῆμον,

Σεβασμία καὶ Θεοτίμητε τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,
 Πενθηφόρε τῶν Πρεσβυτέρων καὶ Διακόνων Σύλλογε,
 Ἐξοχώτατοι καὶ Ἐντιμότατοι Ἀρχοντες τῆς Πόλεως καὶ τῆς Περιοχῆς ταύτης, Ἀπορφανισθὲν ποιμνιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρῶν καὶ Νιγρίτης.

Ἐν συγκινήσει βαθεῖα, ἡ Ἀγιωτάτη καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, προπέμπει σήμερον κατώδυνος εἰς τὴν ἀγήρω μακαριότητα τὸν μελίχιον καὶ φιλοστοργώτατον Ἀγγελον τῆς ἱστορικῆς ταύτης Μητροπόλεως Σερρῶν καὶ Νιγρίτης, τὸν περικοσμούμενον ποικίλοις χαρίσμασι καὶ ἀφιερῶσαντα ἑαυτὸν καὶ πάντα τὸν βίον αὐτοῦ εἰς τὴν διακονίαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῆς. Ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ προκειμένου σεβασμίου νεκροῦ ἐκλείπει καὶ μάλιστα εἰς καιροὺς δυσχειμέρους καὶ λίαν ἀποκαλυπτικὸς μία εἰσέτι ἀδρὰ Ἀρχιερατικὴ φυσιογνωμία προσενεγκοῦσα πολλὰς καὶ δαφυλεῖς ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ.

Ἡμεῖς ὁμως, καίτοι ἀναθεωροῦμεν τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς αὐτοῦ, καίτοι ἐλλαμπόμεθα ἐκ τῆς τε ἐξόδου αὐτοῦ ἐκ τοῦ φθαρτοῦ καὶ προσωκαίρου τούτου κόσμου τῶν αἰσθήσεων καὶ τῶν φαινομένων καὶ τῆς εἰσόδου αὐτοῦ εἰς τὸν ἄφθαρτον κόσμον τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἀληθείας, ἔνθα ἦχος καθαρὸς ἐορταζόντων, ἐν τούτοις διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ἡμῶν ἀδυναμίαν, μνήμονες ὑπάρχοντες τῶν ὄσων θυσιαστικῶς εἰργάσθη ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Πατρίδος καὶ τῆς κοινωνίας, καὶ ὁραματισταὶ ὡσαύτως διατελοῦντες τῶν ὄσων ὑψηλῶν καὶ μεγάλων ἔτι θὰ ἐπετέλει ἐν τῷ ἐγνωσμένῳ ζήλῳ καὶ τῇ πλουσίᾳ αὐτοῦ πείρα, ἀναμνησκόμενοι δὲ ἔνδακρεις καὶ ὄλως εὐγνωμόνως τῶν πλουσιῶν αὐτοῦ εὐεργεσιῶν καὶ βαθύτατα ἐκτιμῶντες τὸν πρὸς αὐτὸν ἱερὸν σύνδεσμον, ὃν ἐσφυρηλάτησεν διὰ τῶν ἀγνῶν αὐτοῦ αἰσθημάτων καὶ τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ συγκροτήσεως, κατώδυνοί ἐσμεν διὰ τὸν ἔστω καὶ πρόσκαιρον ἀλλ' ὁμως ἀδόκητον τοῦτον ἀποχωρισμὸν, κοπτόμενοι σὺν τῷ ποιμνίῳ αὐτοῦ διὰ τὸν ἀπορφανισμὸν, λυπούμενοι διὰ τὴν ἐντεῦθεν βαρεῖαν ἀπώλειαν καίτοι «οὐχὶ καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα» καὶ βιοῦντες τὸ μέγα ὄντως κενόν, τὸ ὁποῖον καταλιμπάνει, οὗτος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Ἐνατενίζω μεθ' Ἱερᾶς συγκινήσεως καὶ δέους, ὁ ἱερὸς οὗτος ἄμβων, πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον τοῦ μακαριστοῦ Ἱεράρχου, κειμένου ἄπνου πρὸ ἡμῶν, καὶ ὄι-

πτων ἐν ἀπλοῦν ἐταστικὸν βλέμμα ἐπὶ τοῦ τετιμημένου βίου αὐτοῦ διαβεβαίωσεν ὅση αὐτῷ δύναμις ὅτι ὁ ἀφ' ἡμῶν μεταστὰς ἔζησε καὶ ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ, εἰργάσθη φιλοπόνως καὶ ἀποδοτικῶς τὸ χαρισθὲν ὑπὸ τοῦ δωρεοδότη Κυρίου τάλαντον, περισσότερον ἐκοπίασεν ὑπὲρ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, ἐποίησε τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος ἔργα μεγάλα καὶ θαυμαστά, ἅτινα νῦν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτοῦ, ἐπληροφόρησεν δεόντως καὶ θεοφιλῶς τὴν διακονίαν του ἐν τῷ κόσμῳ, κατηξίωσε τὴν ἐπὶ γῆς ζωὴν αὐτοῦ συμφώνως ταῖς θείαις ἐντολαῖς καὶ τῷ θεοχαράκτῳ προορισμῷ τοῦ ἀνθρώπου, ἠλίθισθη ὑπὸ τὴν σκιὰν τοῦ δένδρου τῆς ζωῆς, μετέδωκεν δαψιλῶς τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐπαρηγόρησεν, ἐστήριξεν, ἐδίδαξεν, ἔθρεψε πνευματικῶς τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ καὶ σήμερον πορεύεται τὴν μακαρίαν ὁδὸν τῆς αἰωνιότητος. Ἡ βαθεῖα πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἐνθερμος πίστις του, ἡ ζέουσα ἀγάπη του πρὸς τὴν κοινὴν τροφὸν ἀπάντων ἡμῶν Ἐκκλησίαν, ἡ ζωσα καὶ διὰ ἔργων ἐνεργουμένη εὐσέβειά του, τὸ ὑψηλὸν καὶ ἀκμαῖον ἱεραποστολικὸν αὐτοῦ φρόνημα, ἡ παραδειγματικὴ καὶ ἀνεπιτήδευτος ἀφοσίωσίς του εἰς τὰς πατρῶας παραδόσεις, ὁ λιτὸς καὶ ἀποστολικὸς του βίος, ἦσαν μερικαὶ μόνον ἐκ τῶν ἀρετῶν τοῦ ἀποικομένου Ἱεράρχου. Αὗται ἀπετέλουν τὸν πυρῆνα τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ κόσμου ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔζησεν, ἔδρασεν, ἐδίδαξεν, ἐθυσιάσθη καὶ ἐκοιμήθη ὁ προκειμένος ἡμῖν σεπτὸς νεκρὸς, οὕτινος τὴν λαμπρὰν καὶ περισπούδαστον προσωπικότητα δι' ὀλίγων μόνων καὶ λίαν πτωχῶν, διὰ τὴν ἀδυναμία ἡμῶν, λόγων θὰ ἀποτολμήσωμεν, χρεεῖ ὑπείκοντες θλιβερῶ, ἵνα διαζωγραφίσωμεν, μὴ ἐπιθυμοῦντες ἵνα ἐπιτείνωμεν ἔτι μᾶλλον τὸ ἄλγος τῆς ψυχῆς.

Ὁ μακαριστὸς Μητροπολίτης Σερρών καὶ Νιγρίτης κυρὸς Μάξιμος, κατὰ κόσμον Γεώργιος Ξύδας, ἐγεννήθη ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1942 εἰς τὴν περιβλεπτοῦ νῆσον Πρίγκηπον τῆς Βασιλίδος τῶν Πόλεων, ἔνθα καὶ ἐπεράτωσε τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσίν του. Τὴν ἐγκύκλιον μόρφωσιν ἔλαβεν εἰς τὴν ἐν Φαναρίῳ Πατριαρχικὴν Μεγάλῃν τοῦ Γένους Σχολὴν καὶ ἐν συνεχείᾳ φθάσας «εἰς μέτρον ἡλικίας» ἐνεγράφη εἰς τὴν κατὰ Χάλκην περίσειμον καὶ παλαίφατον Θεολογικὴν Σχολὴν, ἐξ ἧς ἀπεφοίτησε τὸ ἔτος 1964, ἀκούσας κατηξιωμένων Πανεπιστημιακῶν Διδασκάλων, διὰ τῶν σταγόνων καὶ τῆς δρόσου τῆς σοφίας τῶν ὁποίων, ἐποτίσθη ὁ ἐν αὐτῷ σπαρεῖς σπόρος, ὅστις ἐκαρποφόρησε τὴν ἀγίαν ἀπόφασίν του νὰ ἀφιερωθῆ «εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν» Διὸ καὶ εἰς «τὸ πλή-

ρωμα τοῦ χρόνου», τὸν Δεκέμβριον τοῦ ἰδίου ἔτους, εὐρισκόμενος ἐν Βόννῃ πρὸς παρακολούθησιν μαθημάτων Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας εἰς τὸ αὐτόθι Πανεπιστήμιον, ὡς ὑπότροφος τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας, «ἐφυτεύθη» εἰς τὸν «ἀγρὸν» τῆς παναγίας Ἱερωσύνης, χειροτονηθεὶς ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γερμανίας κυροῦ Πολυεύκτου εἰς Διάκονον.

Κατ' Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1966 διωρίσθη ὡς Διάκονος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου Πειραιῶς, ἔνθα καὶ ὑπηρετήσεν μέχρι τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου 1967, ὅτε καὶ ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Μητροπολίτου Γρεβενῶν κυροῦ Χρυσοστόμου εἰς Πρεσβύτερον, χειροθετηθεὶς ἅμα εἰς Ἀρχιμανδρίτην. Ἐν συνεχείᾳ καὶ μέχρι τοῦ μηνὸς Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1972, ὅτε καὶ ἐστρατεύθη, ὑπηρετήσεν ὡς Προϊστάμενος καὶ Ἱεροκήρυξ τῶν Ἱερῶν Ναῶν Παναγίας «Ρόδον τὸ Ἀμάραντον», Εὐαγγελιστρίας καὶ Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου Πειραιῶς.

Τὴν στρατιωτικὴν αὐτοῦ θητεῖαν διήνησεν, τῇ Πατρὶδι τὰ τροφεῖα ἀποδοῦς, ὡς Στρατιωτικὸς Ἱερεὺς, ὀπλίτης «τῆς παρατάξεως Κυρίου», φέρων ἀρτίως τὰ ὄπλα τῆς πνευματικῆς στρατείας ἐν δυσχειμέροις καιροῖς καὶ ὦν ἔτοιμος, διὰ παλαίσματα καὶ μάχας πνευματικᾶς, ἐναντίων ὀρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, διὰ τὸν Χριστὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπὶ τρίμηνον εἰς Τρίπολιν καὶ εἶτα εἰς Ἰωάννινα, τιμηθεὶς, λόγω τῆς δραστηριότητος καὶ τοῦ ἠθους του, δι' ἐγγράφου «Δικαίου Ἐπαίνου» τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Εἰς Ἰωάννινα «πάραικος ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ» εὐρισκόμενος συνεδέθη πνευματικῶς μετὰ τοῦ τότε Μητροπολίτου Ἰωαννίνων καὶ μετέπειτα Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κυροῦ Σεραφεῖμ, ὅστις καὶ ἅμα τῇ ἀναρρήσει του εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον τοῦ κλεινοῦ Ἀστεως τῶν Ἀθηνῶν τοῦ ἀνέθεσε τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἰδιαίτερου τοῦ Γραφείου. Μετὰ τετράμηνον λίαν εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς τὸν τομέα τοῦτον διώρισεν αὐτὸν Πρωτοσύγκελλον τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἅμα δὲ καὶ Προϊστάμενον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος - ὁδοῦ Ἀχαρνῶν.

Καὶ εἰς τὰς δύο ταύτας καιρίας ἐπάλλξεις ἡ Διακονία του ὑπῆρξεν ὑποδειγματικὴ καὶ περιλάμπρος. Ἡ μεγαλυτέρα Ἐνορία καὶ ὁ μεγαλύτερος Ἱερός Ναὸς τῶν Ἀθηνῶν ἐδέχθησαν τὴν εὐεργετικὴν καὶ λίαν δημιουργικὴν παρουσίαν του, ἐκδιπλουμένην κυρίως εἰς τὴν κατὰ Χριστὸν πνευματικὴν οἰκοδομὴν τῶν πιστῶν καὶ τὴν λειτουργικὴν μεγαλοπρέπειαν.

Ἀναφορικῶς δὲ πρὸς τὴν πολυεύθυνον καὶ καιρίαν θέσιν τοῦ Πρωτοσυγγέλλου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν σημειοῦται μόνον, ὅτι ἀπερχόμενος οὗτος ἐν ἔτει 1984 ἀφῆκεν δυσαναπλήρωτον κενόν. Ἡ σύνεσις, ἡ εὐστροφία, ἡ ἐμβριθία καὶ ἡ πλήρης γνῶσις τῶν πραγμάτων ἀνέδειξαν τοῦτον ὑποδειγματικὸν οἰακοστροφὸν εἰς τὴν διοίκησιν τῆς με βαρείας εὐθύνας φορτιζομένης πρωτοθρόνου Ἑλλαδικῆς Μητροπόλεως. Ὑπῆρξεν εὐγενής, δίκαιος, καλὸς καὶ ἀγαπητὸς εἰς ὅλον τὸν Κλήρον καὶ τὸν λαὸν τῶν Ἀθηνῶν.

Ἡ Ἐκκλησία ἀμοίβουσα τοὺς κόπους καὶ τὴν εὖορκον διακονίαν αὐτοῦ, τὸν ἐξέλεξεν ἐν ἔτει 1984 διὰ ἰσχυρᾶς πλειονοψηφίας Ἐπίσκοπον καὶ Μητροπολίτην τῆς ἱστορικῆς καὶ θεοσκεπάστου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καὶ Νιγρίτης ἀποτελούσης τιμαλφέστατον, περιδοξὸν καὶ ἀναπόσπαστον τμήμα τῆς τε Ἑλληνικωτάτης καὶ ἐνδοξοτάτης Μακεδονίας καὶ τῆς καθ' Ἑλλάδα Ἀγιοτάτης Παυλείου Ἐκκλησίας.

Ἐχων ὡς «στερέωμα καὶ καταφυγὴν καὶ ρύστην» αὐτοῦ τὸν Κύριον, προεπορεύθη «ὡσπερ κριὸς ἐπίσημος ἐκ μεγάλου ποιμνίου εἰς προσφορὰν, ὀλοκαύτωμα δεκτὸν τῷ Θεῷ ἠτοιμασμένον» καθ' ὅλην τὴν εἰκοσαετῆ σχεδὸν Ἀρχιερατικὴν Διακονίαν του.

Ἀδιάπτωτον μέλημά του ἦτο ἡ μορφωτικὴ καὶ πνευματικὴ ἀνόρθωσις τοῦ ἱεροῦ Κλήρου τῆς λαχούσης αὐτῷ ἐπαρχίας καὶ ὁ εὐαγγελισμὸς τῶν πιστῶν, ἡ ἀνθισις τοῦ μοναχικοῦ βίου, καὶ ἡ ἀνάδειξις τοῦ Ναοῦ εἰς ἀγεννήριον πιστῶν καὶ ἐργαστήριον ἀγάπης. Ἀνύστακτος μέριμνά του ὑπῆρξεν ὡσαύτως ὁ πολιτισμὸς, ὅπως βιοῦται καὶ παράγεται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ὡς καλλιέργεια τῆς ψυχῆς καὶ σύνδεσις πρὸς τὸν τιμαλφέστατον πλοῦτον τῆς παραδόσεως καὶ τῆς ἀληθοῦς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως. Κρηπὶς περιδοξὸς τῆς τετιμημένης αὐτοῦ διακονίας ὑπῆρξεν τὸ ἰδίαις δαπάναις ἀνεγερθὲν Μαξιμειον Πνευματικὸν Κέντρον, ἡ ἀσφαλεστάτη αὐτῆ Κιβωτὸς τοῦ πνεύματος καὶ ὁ τηλαυγέστατος Φάρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἠθους, λόγου καὶ πράξεως τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας τῶν Σερρών.

Τὴν θεόσωστον ἐπαρχίαν αὐτοῦ ἐποίμανεν ἐπὶ δέκα ἐννέα ἔτη γενόμενος τύπος καὶ ὑπογραμμὸς «τῶν πιστῶν, ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει...» ἀγαπώμενος καὶ τιμώμενος ὑπὸ τοῦ ποιμνίου του περιπαθῶς. Ἱεροπρεπὴς καὶ μεγαλοπρεπὴς κατὰ τὴν ἐμφάνισιν, σοβαρὸς εἰς τὴν ἀναστροφὴν, ἀποτελεσματικὸς εἰς τὴν προᾶξιν, ὑπῆρξεν ἱεράρχης ἐξ ἐκείνων οἵτι-

νες ὥραματίσθησαν καὶ ἐπόθησαν μέχρις ὑπερβολῆς ἴσως, τὸ πνευματικὸν μεγαλεῖον, τὴν δόξαν καὶ τὴν ἀκμὴν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀλλὰ ἤδη ὁ μακάριος οὗτος ἀνὴρ μετεκλήθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου κατὰ τὰς ἀνεξιχνιάστους αὐτοῦ βουλὰς εἰς τὴν οὐράνιον Πατρίδα. Κατέρχεται σήμερον εἰς τὸν τάφον ἀποθέτων εἰς τὴν γῆν τὸ χοϊκὸν αὐτοῦ σκῆνος, σαββατίζων τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, μετὰ τὴν γλυκείαν πεποίθησιν ἥτις ἤδη ἀχνοφέγγει εἰς τὸ γαλήνιον πρόσωπον αὐτοῦ, τῆς ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐκπληρώσεως τῆς ἀποστολῆς του, ἐλπίζων ὅτι θὰ λάβῃ ἐκ χειρὸς Κυρίου τὸν ἀμαράντινον στέφανον τῆς αἰωνίου δόξης καὶ μακαριότητος ὃν ἠτοίμασεν Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.

Σεπτὲ καὶ πεφλημένη ποιμενάρχα τῆς θεοσώστου ταύτης Ἱερᾶς Μητροπόλεως,

Περὶ τὴν σεβασμίαν σορὸν σου σήμερον βομβοῦν τὰ τετιμημένα ἔργα καὶ αἱ λαμπραὶ ἡμέραι σου, οἱ πολυῶδυνοι ἀγῶνες σου, οἱ πανιέροι ὄραματισμοί σου, οἱ ἅγιοι ἐνθουσιασμοί σου. Ἀπεδείχθης, τίμιε Πάτερ, ἔργοις τε καὶ λόγοις, δόκιμος ἐν πᾶσι, καὶ ἤδη πορεύεσαι συνοδουόμενος ὑπὸ τῶν διαπύρων προσευχῶν, τοῦ Μακαριωτάτου Προκαθημένου ἡμῶν, ὅστις ἐτίμα Σε σπουδαίως διὰ τὸν ἀδαμάντινον χαρακτῆρά σου καὶ τὰ περικοσμοῦντά σε πνευματικὰ χαρίσματα, διὰ τῆς ἀδελφικῆς αὐτοῦ ἀγάπης καὶ ἐκτιμήσεως, τῶν σεπτῶν Ἱεραρχῶν, τοῦ εὐαγοῦς κλήρου σου καὶ τοῦ ἀπορφανισθέντος λαοῦ σου εἰς τὴν ἄνω φωτοφορίαν καὶ χαρμονήν. Σὲ προπέμπομεν, ἀοίδιμε Δέσποτα, σήμερον μετὰ δακρῶν πικρῶν ἀλλὰ καὶ ἐλπίδων χρηστῶν, μετὰ προσευχῶν ὀλοθύμων ἀλλὰ καὶ ἀγάπης ἀπερικλονήτου, μετὰ τὴν ἰσχυρὰν καὶ ὑποκάριον πεποίθησιν ὅτι θὰ συναντήσης Ἐκεῖνον Ὃν ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων περιπαθῶς ἠγάπησας, εἰς τὴν διακονίαν τοῦ ὁποῖου ἠνάλωσας μέχρι τέλους πᾶσαν ἰκμάδα τοῦ σώματος καὶ τῆς ἀγαθῆς ψυχῆς σου, ὅτι θὰ Τὸν συναντήσης ὡς Φῶς, χαρὰν καὶ ζωὴν λέγοντά σοι μετὰ ἠπλωμένης τὰς παναγίας Αὐτοῦ χειρὸς τὸ «*Εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου*» καὶ ἀπόλαβε νῦν ἃ διὰ σὲ «*ἠτοίμασα βραβεῖα καὶ στέφη τὰ οὐράνια*».

Μαξιμίμου Ἀρχιερέως, ἀνδρὸς κοσμήσαντος τὴν Ἐκκλησίαν καὶ κλείσαντος τὴν Ἱστορικὴν, Παλαίφατον καὶ περιόκουστον Ἱερὰν Μητρόπολιν Σερρών καὶ Νιγρίτης εἴη ἡ μνήμη αὐτοῦ ἀγῆρως καὶ ἐν τοῖς νῦν καὶ ἐν τοῖς ἐπιγιγνομένοις.

ΑΜΗΝ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος Νικόλαος ἦταν ὁ ὁμιλητὴς κατὰ τὸν πανηγυρικό ἐορτασμό τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας στὸν Μητροπολιτικό Ναὸ Ἀθηνῶν (16/3/2003).

εἰκόνες καὶ μὲ τὴν Ἑβδόμη Οἰκουμενικὴ Σύνοδο (787 μ.Χ.) ἀπεφάνθη ἡ Ἐκκλησία, ὅτι ἡ τιμητικὴ προσκύνηση τῶν ἱερῶν εἰκόνων ἀποτελεῖ «*ἔγκριτον καὶ θεάρεστον θεομοθεσίαν καὶ παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας*» καὶ ὅτι «*ἐν ταῖς Εἰκόσιν ὀρῶμεν τὰ ὑπὲρ ἡμῶν του Δεσπότου πάθη, τὸν Σταυρόν, τὸν Τάφον, τὸν ἄδην νεκρούμενον καὶ σκυλευόμενον, τῶν Μαρτύρων τοὺς ἄθλους, τοὺς στεφάνους αὐτὴν τὴν σωτηρίαν, ἣν ὁ πρῶτος ἡμῶν ἀθλοθέτης καὶ ἀθλοδότης καὶ στεφανίτης ἐν μέσῳ τῆς γῆς κατεργάσατο*»⁵.

Ἀπὸ τὸ 843 ἐπεκράτησε ἡ γαλήνη στὴν Ἐκκλησία καὶ οἱ ἱερές εἰκόνες διεδραμάτισαν ἔκτοτε σπουδαιότατο ρόλο στὸ ἔργο τοῦ ἁγιασμοῦ καὶ τῆς θεώσεως τῶν πιστῶν ὄχι μόνο ὡς βιβλία τῶν ἀγραμμάτων καὶ ἱερὰ ἐκτυπώματα, ἀλλὰ καὶ ὡς ἁγιοπνευματικὰ ἀντικείμενα θεϊκῆς παρουσίας καὶ παντοειδῶν θαυμάτων.

5. Συνοδικὸν τῆς Ἁγίας καὶ Οἰκουμενικῆς Ζ' Συνόδου ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας, προοίμιον, Τριῶδιον, ἔκδοσις Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐν Ἀθήναις 1994, σ. 328.

Ἡ ἀπεικόνιση τοῦ Θεανδρικοῦ προσώπου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας Μητρός του καὶ τῶν Ἁγίων εἶναι ἔκφραση τῆς ἀπείρου συγκαταβάσεως καὶ ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο, τοῦ Θεοῦ ποὺ σαρκώθηκε καὶ ἔζησε στὴ γῆ. «*Τούτου τὴν εἰκόνα ποιοῦντες, οὐ σφαλλόμεθα. Ποθοῦμεν γὰρ αὐτοῦ ἰδεῖν τὸν χαρακτῆρα*» λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός⁶.

Ἡ θεία φύση εἶναι ἀπερίγραπτη καὶ ἀκατάληπτη καὶ ἀνείδειη, ἀλλὰ ἡ ἔνσαρκη εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὄρατὴ καὶ περιγραφτὴ. Στὶς ἱερές εἰκόνες δὲν εἰκονίζεται ἡ ἀόρατη Θεότητα, ἀλλὰ ἡ ὄραθεισα σάρκα. Δὲν προσκυνοῦμε τὴν ὕλη, ἀλλὰ τὸν δημιουργὸ τῆς ὕλης. Δὲν τιμοῦμε τὸ ξύλο, ἀλλὰ τὸν εἰκονιζόμενο ἄνθρωπινο χαρακτῆρα τοῦ Θεοῦ, ἐντὸς τοῦ ὁποῦ ἐμπεριέχεται καὶ ἡ θεία φύση. Ὁ Χριστὸς εἰκονίζεται μὲ τὴν

6. Ἰω. Δαμασκηνοῦ, πρὸς τοὺς διαβάλλοντας τὰς ἁγίας εἰκόνας Λογ. Β, ε, P.G. 94, 1288 A.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος καὶ τὰ μέλη τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ τὸν ἑορτασμὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας (16.3.2003).

ἀνθρώπινη φύση Του ὡς Θεάνθρωπος⁷.

Ὅπως ἡ θεία ἐνσάρκωση ἔτσι καὶ οἱ ἱερῆς εἰκόνες εἶναι ἐκφράσεις τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Μὲ τὶς ἱερῆς εἰκόνες ἡ Ἐκκλησία περιβάλλεται μὲ μορφῶν σαρκώσεως τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ. «*Ἴδου γὰρ ἡ Ἐκκλησία, τὴν ἔνσωμον Εἰκόνα Χριστοῦ ὡς ὑπερκόσμιον κόσμον ἐπαμφνέννυται*»⁸. Στὴν ὑμνολογία τῆς ἡμέρας ἡ εἰκόνα ἀποκαλεῖται:

«*θέα τῆς αὐτοῦ σαρκώσεως*»⁹

«*σαρκοφόρος ὁμοίωσις*»¹⁰

7. Κρικὼν Χρήστου, Καθηγητοῦ Α.Π.Θ. Ἡ ἑορτὴ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὸ νόημα τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων κατὰ τὴν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας, περιοδ. Ἐκκλησία 1-15 Αὐγούστου 1994, σ. 454 κ.ἑξ.

8. Δοξαστικὸ Ἐσπερινοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας, ψάλλομε στὸ Δοξαστικὸ τῆς Ἑορτῆς.

9. Κανὼν τοῦ ὁσίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ὁρθοῦ καὶ πρὸ τῆς Θείας Λειτουργίας τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, Ὡδὴ Δ΄.

10. Ὡδὴ Γ΄.

«*μόρφωσις ἄχραντος τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων πάντων*»¹¹

«*σαρκολαμπῆς μὲ μορφῶσις τοῦ Κυρίου*»¹²

«*χαρακτὴρ τῆς σωματώσεως αὐτοῦ*»¹³

Διὰ τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων ὁ πιστὸς ὁρᾷ τὴν ἔνσαρκη οἰκονομία τοῦ Θεοῦ Λόγου. Ὅποιος δὲν δέχεται νὰ βλέπει καὶ νὰ τιμᾷ τὴν ἔνσαρκη οἰκονομία τοῦ Θεοῦ «*δι' εἰκόνων*» ἀρνεῖται στὴν οὐσία τὴν σωτηρία καὶ συνεπῶς θέτει τὸν ἑαυτὸ του ἐκτὸς τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας. «*Τοῖς λόγῳ μὲν τὴν ἔνσαρκον οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ Λόγου δεχομένοις, ὁρᾶν δὲ ταύτην δι' εἰκόνων οὐκ ἀνεχομένοις καὶ διὰ τοῦτο ρήμασι μὲν δέχεσθαι κατασηματιζομένοις, πράγμασι δὲ τὴν σωτηρίαν ἀρνούμενοις. Ἀνάθεμα*» διακηρύττει ἡ Ζ' Οἰκουμένη Σύννοδος¹⁴.

Ἐὰν γιὰ ἓναν ἀδιάφορο ἢ ἄπιστο ἡ εἰκόνα δὲν εἶναι

11. Ὡδὴ Ε΄.

12. Ὡδὴ Η΄.

13. Ὡδὴ Θ΄.

14. Συνοδικὸ τῆς Ὁρθοδοξίας, ὀ.π. σ. 332.

τίποτε ἄλλο παρὰ ἓνα ἀντικείμενο μὲ κάποια αἰσθητική ἢ ἀρχαιολογική ἀξία, γιὰ κάθε πιστὸ ἔχει οὐσιώδη σημασία καὶ ἀνυπολόγιστη ἀξία. Δι' αὐτῶν ἀγιάζονται τὰ χεῖλη πού τις ἀσπάζονται, τὰ μάτια πού τις βλέπουν, ὁ νοῦς πού τις περιεργάζεται, τὸ σπῖτι πού τις φυλάττει, ὁλόκληρος ὁ ἄνθρωπος ἀνάγεται πρὸς θεογνωσίαν. Ἔτσι, ἔβλεπαν οἱ τιμητὲς τῶν εἰκόνων τὰ ἱερὰ αὐτὰ ἐκτυπώματα τῆς μορφῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων, τὰ ὁποῖα γιὰ νὰ μὴ πέσουν στὰ χεῖρια τῶν βεβήλων καὶ ἀσεβῶν εἰκονομάχων τὰ ἔκρυβαν μέσα στὰ σπήλαια, τὰ ἔθαβαν στὴ γῆ, τὰ ἔρριπταν στὴ θάλασσα καὶ τὰ ὁποῖα ἑκατοντάδες χρόνια μετὰ θαυματουργικὰ ἀπεκαλύπτοντο ἀπὸ τὴν θεία Πρόνοια γιὰ νὰ γίνουν οἱ ἱερὲς αὐτὲς εἰκόνες κέντρα μεγάλων προσκυνημάτων, πηγὲς θείων ἐνεργημάτων, τόποι οὐρανίων ἀποκαλύψεων.

Ἔτσι, ἠσθάνοντο οἱ πρόσφυγες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὅταν διωκόμενοι ἀπὸ τὶς πατρογονικὲς τοὺς ἐστίες, ἐγκαταλείποντες θησαυροὺς καὶ περιουσίες, ἔπαιρναν μαζί τους τὰ ὄστα τῶν γονέων τους καὶ τὶς ἱερὲς εἰκόνες, οἱ ὁποῖες σήμερα κοσμοῦν τοὺς ναοὺς τοῦ Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ στὸν Ἑλλαδικὸ χῶρο.

Γιὰ τὸν κάθε Ὁρθόδοξο πιστὸ ἡ πατρογονικὴ εἰκόνα πού παραδίδεται ἀπὸ γενιὰ σὲ γενιὰ εἶναι τὸ πιὸ ἱερὸ καὶ πολῦτιμο κειμήλιο τῆς οἰκογένειας, πού πέρα ἀπὸ τὸ εἰκονιζόμενο πρόσωπο ἐνσαρκώνει μὴ ὁλόκληρη ἱστορία.

Ὁ λαὸς μας στὴν ἁγία εἰκόνα δίνει ζωὴ, φωνή, συναίσθημα. Τὴν αἰσθάνεται ἀναπόσπαστο μέρος τῆς ζωῆς του. Ἐπικοινωνεῖ μὲ αὐτή, παίρνει μυστικὰ ὁδηγίες, τὴν ἔχει φύλακα καὶ προστάτιδα. Τὴν πιστεύει ὡς σωματικὴ παρουσία τοῦ εἰκονιζόμενου προσώπου, πού πάντα τὸν σώζει καὶ τὸν ἀγιάζει.

Οἱ εἰκονοκλάστες κάθε ἐποχῆς περιφρονώντας ἢ ἀλλοιώνοντας τὸ νόημα τῶν ἱερῶν εἰκόνων ἀλλοιώνουν τὸ Χριστολογικὸ δόγμα πού ἀποτελεῖ κεφαλαιῶδες θέμα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως¹⁵.

Ὁ Θεάνθρωπος Χριστὸς εἶναι προσιτὸς στοὺς ἀνθρώπους διὰ τῆς ἁγίας Του Ἐκκλησίας, πού εἶναι ἡ ἁγία σὰρκα Του. Στολισμὸς καὶ κάλλος καὶ ἔλλαμψη τῆς σαρκὸς Του εἶναι οἱ ἱερὲς εἰκόνες, οἱ ὁποῖες ἀπὸ τοὺς πατέρες ἀποκαλοῦνται «*ἔνδυμα Χριστοῦ*». Εἶναι χαρακτηριστικὸς ὁ ὕμνος πού παρουσιάζει τὴν Ἐκκλησία νὰ χαίρει, διότι ἔλαβε πάλι τὴ στολή τῆς δόξης Της.

15. Ἀνθίμου Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως «ἔρχου καὶ ἴδε», περιοδ. Ἐκκλησία 15-3-1991, σ. 150 κ.ἑξ.

«*Τὸ κάλλος μου ἔλαβον καὶ τὴν στολήν μου ἐνεδυσάμην, ἐκβοάτω ἡ πανάμωμος Ἐκκλησία, ἣν περ Ἰωάννης ἐξέδυσεν*»¹⁶.

Ἡ διὰ τῶν εἰκόνων ἐνσαρκη μορφὴ τοῦ Χριστοῦ ἐκπέμπει φῶς δογμάτων ἀληθεστάτων:

«*φαιδρότης δογμάτων γὰρ τῶν ἀληθεστάτων ἀστράπτει καὶ λάμπει ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ*»¹⁷.

Χωρὶς τὶς εἰκόνες δὲν εἶναι μόνο οἱ ναοὶ μας γυμνοί. Καὶ οἱ καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀπογυμνωμένες ἀπὸ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας καὶ ἀπὸ τὴν ἀσφάλεια τῆς παρουσίας τῶν ἁγίων.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ἡ πραγματικὴ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἡ εἰκόνα τοῦ Υἱοῦ. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει μπροστὰ του ἓνα μοναδικὸ πρότυπο, τὸ ὁποῖο εἶναι ἡ αὐθεντικὴ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καὶ στὸ ὁποῖο συγχρόνως ἔχει πραγματωθεῖ τὸ «*καθ' ὁμοίωσιν*». Στὸ πρόσωπο τοῦ σαρκωθέντος Λόγου φανερώνεται ὁ αὐθεντικὸς ἄνθρωπος, τὸ πρότυπο καὶ ὁ στόχος τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἅγιος Εἰρηναῖος διδάσκει ὅτι, ὅταν ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, ὁ Θεὸς ἔδειξε τὴν εἰκόνα Του καὶ ἐξομοίωσε τὸν ἄνθρωπο μὲ τὸν ἀόρατο Πατέρα¹⁸.

Στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ ἀνθρώπινη φύση ὑψώθηκε στὴ Θεότητα, σὲ κοινωνία δηλαδὴ μὲ τὸν Δημιουργὸ τῆς. Ἐκτοτε, κάθε ἀνθρώπινο πρόσωπο ἔχει ἀπεριόριστες δυνατότητες πνευματικῆς αὐξήσεως.

Αὐτὴ ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀκτινοβολεῖ «*πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων*» καὶ λάμπει τὸν φωτισμὸ «*τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ*»¹⁹.

Ὁ Χριστὸς εἶναι «*ὁ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ*»²⁰. Οἱ ἅγιοι πατέρες διακηρύττουν, ὅτι ἡ ἀνθρω-

16. Τροπάριο Γ' Ὁδῆς τοῦ Κανόνος τῆς Ὁρθοδοξίας μετὰ τὴν ἀπόλυση τοῦ Ὁρθρου, Τριώδιον ὁ.π. σ. 319.

17. Προσόμιο τῶν Αἰνῶν τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, Τριώδιον ὁ.π. σ. 316.

18. Ἐν τοῖς πρόσθεν χρόνοις ἐλέγγοτο μὲν κατ' εἰκόνα Θεοῦ γεγονέναι τοὺς ἀνθρώπους, οὐκ ἔδεικνυτο δέ. Ἔτι γὰρ ἀόρατος ἦν ὁ Λόγος, οὐ κατ' εἰκόνα ὁ ἄνθρωπος ἐγεγόνει. Διὰ τοῦτο δὴ καὶ τὴν ὁμοίωσιν ραδίως ἀπέβαλεν. Ὅποτε δὲ σὰρξ ἐγένετο ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, τὰ ἀμφοτέρωτα ἐπεκύρωσε καὶ γὰρ καὶ τὴν εἰκόνα ἔδειξεν ἀληθῶς, αὐτὸς τοῦτο γενόμενος, ὅπερ ἦν ἡ εἰκὼν αὐτοῦ καὶ τὴν ὁμοίωσιν βεβαίως κατέστησε, συνεξομοιώσας τὸν ἄνθρωπον τῷ ἀοράτῳ Πατρί. Βλ. Ἁγίου Εἰρηναίου, ἔλεγχος ψευδωνύμου γνώσεως 5, 16, 2 Σκουτέρη Κωνσταντίνου, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἱστορία Δογμάτων, τ. 1ος Ἀθήναι 1998, σ. 372.

19. 2 Κορ. 4, 2-6.

20. Ἐβρ. 1, 3.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Κωνσταντῖνος Στεφανόπουλος ἀσπάζεται τὴν Ἱερὰ Εἰκόνα τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, τὴν ὁποία προτείνει ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος μετὰ τὴν λιτάνευσιν τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων (16.3.2003).

πότητα τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ εἰκόνα τοῦ ἀοράτου Θεοῦ καὶ ἐπομένως μέσῳ τῆς ὁράσεως τοῦ Χριστοῦ ὁ ἄνθρωπος ὁρᾶται τὴν Θεότητα, ὅπως καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος εἶπε: «Ὁ ἔωρακώς ἐμέ ἔώρακε τὸν Πατέρα»²¹.

Γι' αὐτὸ ἐτονίσσαμε ἀνωτέρω, ὅτι οἱ Εἰκονομάχοι ἔπλητταν τὴν πίστη τῆς Ἐκκλησίας στὴ Θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ κατὰ συνέπειαν πλήττοντας τὸ εἰκονιζόμενο πρόσωπό Του ἐμείωναν τὸ Τριαδικὸ δόγμα. Ὅλο τὸ μένος τῶν εἰκονομάχων ἦταν ἐναντίον τῆς παραστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ποῦ ἦταν ἡ κυριαρχοῦσα μορφή στοῦ σύνολο τῶν εἰκόνων. Ὁ ἀγῶνας τῶν πατέρων δὲν ἦταν γιὰ τὴν ὕλη τῶν εἰκόνων, ἀλλὰ γιὰ τὰ εἰκονιζόμενα πρόσωπα. Στὶς ἀκραῖες καὶ ἀνορθόδοξες ἐκδηλώσεις τῶν θρησκολήπτων καὶ ἐκεῖνοι δὲν συμφωνοῦσαν, ἀλλὰ ἐξ' αἰτίας αὐτῶν τῶν ὀλίγων θεωροῦσαν ἀσέβεια νὰ προσβάλλεται ἡ Θεολογία καὶ ἡ Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας

περὶ τῆς τιμητικῆς προσκυνήσεως τῶν ἱερῶν εἰκόνων.

Ὡς φυσικὸ ἐπακόλουθο τῆς ἀλλοιώσεως τῆς πίστεως εἰς τὸ πρόσωπο τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ εἶναι καὶ ἡ ἀλλοίωση τῆς ἀνθρωπολογίας. Ἡ περιφρόνηση τῶν εἰκόνων ἐπιφέρει περιφρόνηση τῶν ἀχειροποιήτων εἰκόνων, δηλαδὴ τῶν ἀνθρώπων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀφαιρεῖται ἡ ἱερότητα τῆς Θεϊκῆς πνοῆς. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, γίνεται εἰκόνα τοῦ κόσμου μὲ ὅλα τὰ συνεπακόλουθα.

Ἐπειδὴ «ἐν σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἡ Ἐκκλησία πᾶσα»²² κάθε μέλος τῆς Ἐκκλησίας ἔχει ἄρρηκτη σχέση καὶ κοινωνία μετὰ τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ, τοῦ ὁποίου εἶναι εἰκόνα.

«Εἰκὼν εἰμὶ τῆς ἀρρήτου δόξης σου εἰ καὶ στίγματα φέρω παισιμάτων»²³.

22. Γρηγορίου Νύσσης, ἐξηγήσεις ἀκριβῆς, Λογ. 7, P.G. 49, 917β.

23. Νεκρώσιμο εὐλογητᾶριο Ἱερᾶς Ἀκολουθίας εἰς Κεκοιμημένους, Μικρὸν Εὐχολόγιον, ἔκδοσις Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔκδοσις ΙΓ', Ἀθῆναι 1998, σ. 240.

21. Ἰω. 14, 9.

Ὁ Θεός, λέγει ὁ Σοφὸς Σολομῶν «ἔκτισε τὸν ἄνθρωπον ἐπ' ἀφθαρσία καὶ εἰκόνα τῆς ἰδίας ιδιότητος ἐποίησεν αὐτόν...»²⁴.

Ὁ ἄνθρωπος ἔχει «τὸ κατ' εἰκόνα» ὡς τὴ μεγαλύτερη εὐεργεσία καὶ τιμὴ, ἀπὸ τὸν δημιουργό του Θεό. Ἐπλάσθη ἀπὸ τὸν Θεό καὶ ἀναπλάσθη ἀπὸ τὸν Χριστό. Ἐπροικίσθη μετὰ τὴν ἀθανασία γιὰ νὰ μετέχει τῆς θείας ἀφθαρσίας. Ἐν Χριστῷ καὶ διὰ τῆς Ἐκκλησίας ποὺ εἶναι τὸ ζωντανὸ Σῶμα τοῦ Θεανθρώπου ὠριμάζει, αὐξάνει καὶ θεοποιεῖται. Ὡς εἰκόνα τοῦ Θεοῦ ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀνυπολόγιστη ἀξία. Ὁλόκληρος ὁ κόσμος δὲν συγκρίνεται μετὰ μιὰ ψυχὴ, ὑπὲρ τῆς ὁποίας «Χριστὸς ἀπέθανε»²⁵. Ὁ κάθε ἄνθρωπος μικρὸς ἢ μεγάλος, πλούσιος ἢ πτωχός, ἰσχυρὸς ἢ ἀδύναμος εἶναι εἰκόνα τοῦ Θεοῦ μας κατὰ τὸν Ἀλεξανδρέα Κλήμεντα ὁ ὁποῖος λέγει: «Εἶδες τὸν ἀδελφόν σου, εἶδες τὸν Θεόν σου».

Καὶ αὐτὰ μὲν ὡς πρὸς τὴν πίστη καὶ τὸ φρόνημα τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ Ὁρθοδοξία δίχως πράξη εἶναι ἀνούσια θεωρία χωρὶς ζωὴ, ὅπως καὶ ὁ Θεὸς Ἰάκωβος τονίζει: «τί τὸ ὄφελος ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχη»²⁶.

Πόσο νομιμοποιούμεθα νὰ κοπτόμεθα ὑπὲρ τῶν ἱερῶν εἰκόνων, νὰ πανηγυρίζουμε τὴν ἀναστήλωσή τους, νὰ ἐκφωνοῦμε πυρίνους λόγους κατὰ τῶν ὑβριστῶν τῶν Ὁρθοδόξων δογμάτων καὶ συγχρόνως ἐμεῖς οἱ ἴδιοι νὰ κακομεταχειριζόμεθα, νὰ περιφρονοῦμε, νὰ ἐκμεταλλευόμεθα καὶ νὰ λασπώνουμε τὶς εἰκόνες τοῦ Θεοῦ ποὺ ζοῦν καὶ κινοῦνται μέσα στὴν κοινωνία;

Πῶς δικαιολογοῦμεθα νὰ τιμοῦμε «ἐν λόγοις, ἐν εἰκονίσμασιν» τὴν Ἄχραντη Εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καὶ παραλλάγηλα «ἐν ἔργοις» νὰ προσκυνοῦμε ἄλλους κυρίους, ὅπως τὴν εἰδωλολατρεία τῆς πλεονεξίας²⁷, τὸ χρῆμα τῆς ἀρπαγῆς καὶ ἀδικίας²⁸, τὴν δίχως Θεοῦ ἐξουσία²⁹, τὴν δαιμονικὴ σαρκολατρεία³⁰, τὴν πάσης φύσεως ἁμαρτία³¹ ἀκόμα καὶ τὴν Φαρισαϊκὴ τυπολατρεία³²;

Εἴμαστε Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί, ὅταν μέτρο στὴ ζωὴ

μας εἶναι τὸ κέρδος καὶ τὸ συμφέρον, ὅταν διαστρεβλώσουμε καὶ παραλλάσσουμε τὶς ἠθικὲς ἀξίες, ὅταν συμβιβάζομεθα μετὰ ἐκείνους ποὺ ὀδηγοῦν σὲ πνευματικὴ παραλάυση τὶς συνειδήσεις τῶν ἀνθρώπων, ὅταν συμπορευόμεθα μετὰ τὴ διαφθορά, τὴ σήψη καὶ τὸ ψεῦδος;

Ἐχει γεμίσει ἡ κοινωνία μας ἀπὸ ἐφθαρμμένες λογικὲς ἔμπυχες εἰκόνες ποὺ περιφέρουν τὴ δυστυχία τους μέσα στοὺς δρόμους, στὶς φτωχογειτονιές, στὶς ὑπόγειες στοῖες τοῦ Μετρό, στὰ ἐρειπωμένα σπίτια τῶν μεγαλουπόλεων, στὰ ἰδρύματα τῆς μοναξιάς, στὰ νοσοκομεία τοῦ πόνου. Στὰ πρόσωπα τῶν σκελετωμένων παιδιῶν τῆς Ἀφρικής, τῶν καταπιεσμένων λαῶν, τῶν παραδομένων στὴ φθορὰ τοῦ ἀργοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀρρώστιας, τῶν ποικιλοτρόπως δοκιμαζομένων συνανθρώπων μας πρέπει νὰ βλέπουμε τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ ποὺ χρῆζει ἀναστηλώσεως καὶ ἀνακαινίσεως.

Φοβοῦμαι, ὅτι εἴμαστε ἀναπολόγητοι γιὰ τὴν ἀδικαιολόγητη καὶ ἀντιχριστιανικὴ ἀδιαφορία μας.

Καμμιά ἐποχὴ δὲν εἶχε τὴν δυνατότητα νὰ χρησιμοποιήσει ποτὲ τὴν δύναμη μιᾶς ἄλλου εἴδους εἰκόνας, ὅπως ἡ σημερινὴ ἐποχὴ. Ἡ ἠλεκτρονικὴ εἰκόνα μετὰ μοναδικὴ ἀμεσότητα εἰσδύει στὶς καρδιές, διαπλάθει χαρακτῆρες, δημιουργεῖ ἦθος καὶ ἐπηρεάζει τόσο, ὅσο κανένα ἄλλο μέσο ἐπικοινωνίας.

Τὸ κατὰ πόσο βέβαια ἡ εἰκόνα αὐτὴ ἐξανθρωπίζει ἢ ἐξαγριώνει τὸν ἄνθρωπο, εἶναι καὶ ἓνα ἄλλο μεγάλο θέμα, τὸ ὁποῖο χρῆζει ἐμβριθοῦς ἐρεῦνης, ὅταν μάλιστα στὴν ποιότητά της πέρα ἀπὸ τὴν ἐνημέρωση, τὴν ἐπικοινωνία καὶ σὲ περιορισμένο βαθμὸ τὴν ἀγωγή, δημιουργεῖ ἓνα ψεύτικο ὄραμα ζωῆς τοῦ ὁποίου ἀπόηχος εἶναι ὁ φόβος, ἡ φρίκη, ἡ ἀνασφάλεια καὶ ἡ ἀπόγνωση.

Κι ἐνῶ ἡ κοινωνία τοῦ κόσμου ἔχει ὑπεράνω πάντων τὴν εἰκόνα αὐτὴ τοῦ πολυκέφαλου ἠλεκτρονικοῦ θηρίου, τὴν ὁποία καθημερινὰ προσκυνεῖ καὶ ἱσταται ἐνώπιόν της εὐλαβικὰ καὶ ἀπὸ τὴν ὁποία λαμβάνει μηνύματα ἠθους, ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ ἡ Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ νὰ ἀναστηλώσουμε στὴν ψυχὴ μας τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πλησίον μας καὶ νὰ διαπεράσουμε ἀπὸ τὴν τιμητικὴ προσκύνηση τῶν ἱερῶν εἰκόνων, στὴν τιμητικὴ καὶ ἀγαπητικὴ ἀποδοχὴ τῶν ἐμπύχων εἰκόνων, τῶν συνανθρώπων μας, οἱ ὁποῖοι εἶναι οἱ ἀχειροποίητες ζωντανὲς ἐκκλησίες, οἱ διακοσμημένες μετὰ ὅ,τι πολυτιμώτερο καὶ ἱερώτερο ἔχει ἡ κτίση, μετὰ τὰ χαρίσματα τῆς αἰδίου μορφῆς καὶ ζωῆς τοῦ Θεοῦ καὶ μετὰ τὴν πνοὴ τῆς μεταμορφώσεως «ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν καθάπερ ἀπὸ Κυρίου Πνεύ-

24. Σοφ. Σολ. 2, 23-24.

25. Ρωμ. 5, 9.

26. Ἰακ. 2, 14.

27. Κολ. 3, 5 - Ἐφ. 5, 5.

28. Ματθ. 6, 24.

29. Ἄπ. 13, 8.

30. Ρωμ. 6, 19 - Τίτ. 3, 3.

31. Ρωμ. 6, 6.

32. Γαλ. 4, 8.3. Β' Κορ. 3, 18.

ματος»³³.

Ἡ σημερινή ἐορτὴ τῆς Ὁρθοδοξίας ἱστορικά καὶ θεολογικά μᾶς ὑπομνησκει τοὺς ἀγῶνες καὶ τὶς θυσίες τῶν πατέρων μας ὑπὲρ τῆς πίστεως, συγχρόνως ὁμως θέτει ἐνώπιόν μας καὶ τὸ χρέος ἀπέναντι στὴν πίστη καὶ στὴν Ἐκκλησία. Χρέος πού δὲν ἐξαντλεῖται στὴ διαφύλαξη τῆς θεωρίας καὶ τῶν δογμάτων, ἀλλὰ ἐπεκτείνεται στὴν διαφύλαξη τοῦ ἥθους μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας μας. Τὸ ἥθος, ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ ἀγιωσύνη δὲν διδάσκονται στοὺς Ὁρθοδόξους ὡς θεωρητικοὶ κανόνες, ἀλλὰ κάθε φορὰ εἶναι ἓνα γεγονός κι ἓνα ζωντανὸ παράδειγμα στὰ πρόσωπα τῶν ἁγίων, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὸν Μέγα Βασίλειο εἶναι «εἰκόνες ἔμψυχοι», δηλαδὴ ζωντανὲς εἰκόνες τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀγιωσύνης.

Ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου τῆς Ἐκκλησίας περιγράφεται ἀπὸ τοὺς ἁγίους Πατέρες ὡς μυστικὴ σχέση μὲ τὸ Θεὸ ὡς ἀνάληψη, μετάνοια καὶ περίσσεια χάριτος. Μολονότι ὁ ἄνθρωπος πορεύεται σ' αὐτὸ τὸν κόσμον, ἔχει ἓνα ἥθος πού τὸν κρατᾶει σὲ ἀπόσταση ἀπὸ τὰ πράγματα τοῦ κόσμου. Ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος κάνει λόγο γιὰ «ὁμοίθεια Θεοῦ», γιὰ μιὰ κατάσταση σχέσεως μὲ τὸν πλησίον πού δὲν εἶναι σάρκα. Σ' αὐτὴ τὴν πραγματικότητα ὁ ἄνθρωπος βλέπει τὸν κόσμον μέσα ἀπὸ τὸν Χριστό. «Ἐν Χριστῷ ἀλλήλους διὰ παντὸς ἀγαπᾶτε»³⁴ ἔγραφε στοὺς Μαγνησιεῖς.

Ἡ ιδιότητα τοῦ Ὁρθοδόξου δὲν εἶναι ιδιότητα προνομίων, ἀλλὰ κλήση γιὰ καθημερινὴ ἐκούσια σταύρωση ἰδιαίτερα μέσα στὴ θύελλα τοῦ συγχρόνου συγκρητισμοῦ, ὅπου οἱ Ὁρθόδοξοι καλούμεθα νὰ ὑπερασπισθοῦμε τὴν ἀκεραιότητα τοῦ δόγματος καὶ νὰ κηρύξουμε ἀταλάντευτῆ τὴν πεποιθήσή μας ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι ἀληθὴς ὀργανικὴ καὶ ἀδιάσπαστη συνέχεια τῆς ἀρχαίας ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας, ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἀποστόλων, τῶν Πατέρων, ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος σώζεται καὶ θεοῦται³⁵.

Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ ἱερὴ παρακαταθήκη καὶ ἡ ἐπαγ-

γελία τοῦ αὐριο, ἐν ᾧ μάλιστα τῶν νέων πολιτικοοικονομικῶν ἐξελίξεων καὶ τῆς ἐντάξεως τῆς Ἑλλάδος στὴν οἰκογένεια τῆς Εὐρώπης, στὴν ὁποία μερικοὶ ἐπιχειροῦν μιὰ «ἀθεωτάτη μεταστοιχείωση τῶν ἀπάντων»,³⁶ μιὰ γενικὴ δηλαδὴ καὶ χωρὶς σεβασμὸ ἀνατροπὴ τῆς Χριστιανικῆς παραδόσεως τῆς Εὐρώπης.

Δὲν φθάνουν οἱ πανηγυρισμοὶ καὶ δὲν ἱκανοποιοῦν, οἱ θριαμβευτικοὶ λόγοι. Πρέπει ὅλοι μας ἐκκλησιαστικοὶ καὶ πολιτικοὶ ταγοί, διανοούμενοι καὶ Τεχνοκράτες νὰ διαφυλάξωμε «τὸ πατροπαράδοτον σέβας», νὰ ἀναλάβουμε τὶς εὐθύνες μας ἀπέναντι στὸν Ὁρθόδοξο λαὸ καὶ στὴν Ὁρθοδοξία, νὰ οἰκοδομήσωμε τὴν κοινωνία τῆς 3ης χιλιετίας, μὲ τὶς ἀρχές πού ἐκράτησαν ἐν μέσῳ ποικιλοῦμων εἰκονομαχιῶν ἐπὶ 2 χιλιετίες τὶς κοινωνίες τῶν λαῶν καὶ πού ἐγγυῶνται τὴν εἰρήνη, τὴν δικαιοσύνη, τὴν ἐλευθερία καὶ τὴν πρόοδο.

Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ὅπως ἔλεγε καὶ ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος:

«τὶ τὸ ὄφελος, ἐὰν ἑλληνιστὶ λαλοῦμεν, βαρβαρίζωμεν δὲ τῇ γνώμῃ; τί τὸ ὄφελος, ἐὰν εὐσύνθετος μὲν ὁ λόγος, κακοσύνθετος δὲ ὁ τρόπος;»³⁷

Ἄς διατηρήσωμε τὴν ἐλπίδα, ὅτι μέσα σ' αὐτὴ τὴν Ὁρθόδοξη χώρα δὲν θὰ ὑπάρξει κανένας πού νὰ ζηλώσει τὸν ζῆλο τῶν εἰκονομάχων Λεόντων καὶ νὰ συνηγορήσει στὴν ἀθεωτάτη μεταστοιχείωση τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ ὅλοι μαζί θὰ συνεχίσωμε τὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν διατήρηση τοῦ Θεοῦ στὸ εἰκονοστάσι τῆς ψυχῆς μας καὶ τὴν ἀναστήλωση στὸ ὕψος τῆς ἀγάπης τῆς ἱερῆς εἰκόνας τοῦ συνανθρώπου μας.

Ἐπαφίεμαι στὴ μεγαλόδωρη φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν ἐνίσχυση καὶ στερέωση τῆς Ὁρθοδοξίας, ἃς ἐνώσωμε τὶς φωνές μας μὲ τὶς φωνές τῶν ἀπ' αἰῶνος ὑπερασπιστῶν καὶ μαρτύρων τῆς πίστεως καὶ ἃς ἀναφωνήσωμε:

«Αὕτη ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων
αὕτη ἡ πίστις τῶν Πατέρων
αὕτη ἡ πίστις τῶν Ὁρθοδόξων
αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν»³⁸.

33. Β' Κορι. 3, 18.

34. Πρὸς Μαγν. 6, 2 βλ. Σκουτέρη Κωνσταντίνου, Ἱστορία Δογμάτων ὁ.π. σ. 205.

35. Ἀρχιμ. Ἀστερίου Χατζηνικολάου, Ἡ Ὁρθοδοξία, Ἀδελφότης Θεολόγων «Ο ΣΩΤΗΡ», Ἀθήνα, Μάρτιος 2002, σ. 13.

36. Θεοδ. Στουδίτου, ἐπιστ. 11, 15 βλ. Μητροπολίτου Σεργίου καὶ Κοζάνης Διονυσίου, Πατροπαράδοτον σέβας, περιοδ. Ἐκκλησία, 15 Μαρτίου 1988, ἀριθ. 5, σ. 181.

37. βλ. Κωνσταντίνου Καλλινίκου, Πρακτικαὶ Ὁμιλίαι εἰς τὰ Κυριακὰ Εὐαγγέλια, Ἀθήνα 1960, σ. 227.

38. Συνοδικὸν τῆς Ὁρθοδοξίας, Τριῶδιον, ὁ.π., σ. 330.

**ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ
ΤΕΛΕΣΕΩΣ
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ
ΓΑΜΟΥ**

**ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΟΓΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΝΟΜΟΚΑΝΟΝΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ**

Με τὴν διάταξιν τοῦ ἔδαφ. δ' τῆς παρ. α' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. 1250/82, «Γιὰ τὴν καθιέρωση τοῦ πολιτικοῦ γάμου» (ΦΕΚ, 46, ΤΑ' /7-5-1982) ὁ νομοθέτης ἐξουσιοδοτεῖ τὴν Ἐκκλησίαν νὰ καθορίσῃ ἢ ἰδίᾳ τίς προϋποθέσεις τελέσεως τοῦ θρησκευτικοῦ γάμου, ὅστις παραμένει ἐν ἰσχύι καὶ μετὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ πολιτικοῦ γάμου, ὄχι δὲ μόνον ὡς τύπος ἐλευθέρως ἐπιλογῆς τῶν μελλονύμφων, ἀλλὰ καὶ ὡς ὑποχρέωσις τῶν πιστῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας (ἀσχέτως τῆς τελέσεως ἢ μὴ πολιτικοῦ γάμου), νὰ μὴ παραλείπωσι τὴν δι' ἱερολογίας τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου σύναψιν τῆς συζυγίας αὐτῶν. Τὰ ὑπὸ τοῦ Ν. 1250/82 καταργούμενα διὰ τὸν πολιτικὸν γάμον κωλύματα, ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντα διὰ τὸν θρησκευτικὸν γάμον, ὡς ἐπὶ τῶν Ἱερῶν Κανόνων ἐρειδόμενα, καὶ ἐπομένως ἢ ὑπαρξίς τινὸς ἐκ τῶν κωλυμάτων τούτων ἐμποδίζει τὴν ἱερολογία τοῦ γάμου.

Ἐπειδὴ πολλάκις ἀνακύπτουν προβλήματα καὶ δημιουργεῖται σύγχυσις καὶ ἀμφισβήτησις, κατὰ πόσον καὶ ποῖα κωλύματα ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν μετὰ τὴν εἰσαγωγήν τοῦ Ν. 1250/82 διασαφεῖται ὅτι διὰ τὴν τέλεσιν θρησκευτικοῦ γάμου ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν τὰ κάτωθι κωλύματα:

Γιὰ τὴ σύναψη γάμου ἀπαιτεῖται συμφωνία τῶν μελλονύμφων. Οἱ σχετικῆς δηλώσεις γίνονται αὐτοπροσώπως καὶ χωρὶς αἴρεση ἢ προθεσμία. Οἱ μελλονύμφοι πρέπει νὰ ἔχουν συμπληρώσει τὸ δέκατο ὄγδοο ἔτος τῆς ἡλικίας τους. Τὸ δικαστήριον μπορεῖ, ἀφοῦ ἀκούσει τοὺς μελλονύμφους καὶ τὰ πρόσωπα ποὺ ἀσκοῦν τὴν ἐπιμέλεια τοῦ ἀνηλίκου νὰ ἐπιτρέψει τὸν γάμον καὶ πρὶν ἀπὸ τὴν συμπλήρωση αὐτῆς τῆς ἡλικίας ἂν ἡ τέλεσή του ἐπιβάλλεται ἀπὸ σπουδαῖο λόγο¹.

Ὁ ἀνίκανος γιὰ δικαιοπραξία δὲν μπορεῖ νὰ συνάψῃ λόγῳ. Ἐπιτρέπεται ὅμως ὁ γάμος στὸν νομίμως ἀπαγορευμένο.

Τὸ πρόσωπο ποὺ τελεῖ ὑπὸ δικαστικὴ ἀντίληψη συνάπτει γάμον μετὰ τὴν συναίνεση τοῦ ἀντιλήπτορά του. Ἄν αὐτὸς ἀρνεῖται νὰ συναινέσῃ, τὸ δικαστήριον μπορεῖ, ἀφοῦ τὸν ἀκούσῃ, νὰ δώσει τὴν ἄδεια γιὰ τὴν σύναψη τοῦ γάμου, ἐφ' ὅσον τὸ ἐπιβάλλῃ τὸ συμφέρον αὐτοῦ ποὺ τελεῖ ὑπὸ ἀντίληψη.

Περὶ διαφορᾶς θρησκείας.

Κωλύεται ὁ γάμος χριστιανοῦ μετ' ἄλλοθρήσκου.

Περὶ ὑφισταμένου γάμου.

Κωλύεται ἡ σύναψις ἐτέρου γάμου, πρὶν ἢ ἀμετακλήτως λυθῇ ὁ ὑφιστάμενος γάμος. Οἱ σύζυγοι δύνανται νὰ ἐπαναλάβωσι τὴν τελετὴν τοῦ μεταξὺ αὐτῶν γάμου καὶ πρὶν ἀκυρωθῇ οὗτος.

Περὶ τετάρτου γάμου.

Κωλύεται ὁ τέταρτος γάμος προϋπάρξαντος τρίτου ἐγκύρου.

Ἔνεκα συγγενείας ἐξ αἵματος.

Κωλύεται ὁ γάμος μετὰ συγγενῶν ἐξ αἵματος, κατ' εὐθείαν μὲν γραμμὴν ἀπε-

1. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2355/1983 Ἐγκυκλίου Αὐτῆς ἀπεφάσισε, ὅπως ὡσάκις παρουσιάζεται ἐπείγουσα ἀνάγκη λόγῳ ἐκτάκτων καὶ ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, νὰ χορηγεῖται ἄδεια γάμου ἀνηλίκων κατ' Οἰκονομίαν, ἐφ' ὅσον συγκατατίθενται καὶ οἱ γονεῖς αὐτῶν, ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, κατόπιν ἐγγράφου Αἰτήσεως τῶν κατὰ τόπους Σεβ. Μητροπολιτῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.

ριορίστως, ἐκ πλαγίου δὲ μέχρι καὶ τοῦ τετάρτου βαθμοῦ.

Ἐνεκα ἀγχιστείας.

Κωλύεται ὁ γάμος μετὰ συγγενῶν ἐξ ἀγχιστείας, κατ' εὐθείαν μὲν γραμμὴν ἀπεριορίστως, ἐκ πλαγίου δὲ μέχρι καὶ τοῦ τρίτου βαθμοῦ.

Κωλύεται ὁ γάμος συγγενοῦς ἐξ αἵματος μέχρι καὶ τοῦ δευτέρου βαθμοῦ τοῦ ἑνὸς τῶν συζύγων μετὰ συγγενοῦς ἐξ αἵματος μέχρι καὶ τοῦ δευτέρου βαθμοῦ τοῦ ἑτέρου συζύγου. Τὸ κώλυμα ὑφίσταται καὶ μετὰ τὴν λύσιν ἢ ἀκύρωσιν τοῦ γάμου, ἐξ' οὗ παρήχθη.

Ἐνεκα ἐξωγάμου συγγενείας.

Συγγένεια ὡς πρὸς τὰ κώλυματα τοῦ γάμου ὑφίσταται ὡσαύτως μετὰ τοῦ ἐξωγάμου τέκνου ἢ τῶν κατιόντων αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐξ' ἀναγνωρίσεως πατρὸς ἢ τῶν ἐξ αἵματος συγγενῶν αὐτοῦ.

Ἐξ υἰοθεσίας.

Κωλύεται ὁ γάμος τοῦ υἰοθετήσαντος ἢ τῶν κατιόντων αὐτοῦ μετὰ τοῦ υἰοθετηθέντος. Τὸ κώλυμα ὑφίσταται καὶ μετὰ τὴν λύσιν τῆς υἰοθεσίας.

Ἐνεκα τοῦ βαπτίσματος.

Κωλύεται ὁ γάμος τοῦ ἀναδόχου [μόνον] μετὰ τοῦ ἀναδεκτοῦ ἢ τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

Ἐνεκα ἐπιτροπείας.

Κωλύεται ὁ γάμος τοῦ ἐπιτρόπου ἢ τῶν κατιόντων αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἐπιτροπευομένου, μέχρι τῆς ὀριστικῆς λογοδοσίας τοῦ ἐπιτρόπου.

Περὶ γάμου Κληρικῶν καὶ Μοναχῶν.

Κωλύεται ὁ γάμος [μετὰ τὴν χειροτονίαν] κληρικῶν παντὸς βαθμοῦ.

Γάμος μετὰ ἑτεροδόξου.

Ἐπὶ θρησκευτικοῦ γάμου ὀρθοδόξου μετὰ ἑτεροδόξου (μεικτὸς γάμος), ἡ ἱεροτελεστία γίνεται κατὰ τοὺς τύπους τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὑποχρεωτικῶς, ἀνεξαρτήτως ἐὰν τελεσθῇ καὶ κατὰ τὸν τύπο τοῦ δόγματος τοῦ ἑτεροδόξου μέλους².

Ἐπὶ κωλυμάτων ἡ Ἐκκλησία δύναται νὰ ἐφαρμόξῃ τὴν οἰκονομίαν, κατὰ περίπτωσιν καὶ κατὰ τὴν κρίσιν καὶ ποιμαντορικὴν σύνεσιν τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, ἢ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, (συμφώνως καὶ πρὸς τὴν μέχρι σήμερον ἀκολουθουμένην ἐκκλησιαστικὴν πρακτικὴν).

Αὐτονόητος εἶναι, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διατήρησις τοῦ κωλύματος τοῦ Γάμου Κληρικοῦ παντὸς βαθμοῦ ὡς καὶ Μοναχοῦ, συνεπάγεται τὴν ἐπιβολὴν κανονικῶν κυρώσεων, καὶ δὴ τῆς ποινῆς τῆς καθαιρέσεως καὶ τοῦ ἀποσηματισμοῦ εἰς τὸν κληρικὸν ἢ τὸν Μοναχὸν ἐκεῖνον, ὅστις τυχὸν θὰ ἀποτολμήσῃ νὰ τελέσῃ πολιτικὸν Γάμον. Ὅσον ἀφορᾷ στὴν διαδικασίαν ἐκδόσεως ἀδείας γάμου [γνωστοποίησιν διὰ τοῦ Τύπου, τὴν συναρίθμησιν ἢ μὴ προηγουμένων Γάμων δι' ἱερολογίας ἢ κατὰ τὸν τύπον τοῦ πολιτικοῦ γάμου συναφθέντων, τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἱερολογοῦντος ἱερέως νὰ συντάξῃ δῆλωσιν διὰ τὸν Γάμον, ὡς καὶ τὴν ὑποχρέωσιν ἀποστολῆς ἀντιγράφου τῆς σχετικῆς πράξεως εἰς τὸν Ληξίαρχον ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν, ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ Γάμου κ.λπ.] ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Ν. 1250/1982³.

Διασαφεῖται ὅτι τὸ ἐδάφιον δ' τῆς παρ. α' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. 1250/1982, ἀναφερόμενον εἰς τὰ τῆς ἱεροτελεστίας τοῦ Γάμου καὶ ἐπικαλούμενον τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας, προϋποθέτει τὸ **ἀπαραίτητον** τῆς Ἐπισκοπικῆς Ἀδείας.

Ἐπομένως, διὰ τὴν τέλεσιν τοῦ Θρησκευτικοῦ Γάμου, οἱ μελλονύμφοι δεόν νὰ προσκομίζουσι εἰς τὸν οἰκεῖον ἐφημέριον ἀπαραιτήτως καὶ ἄδειαν τοῦ οἰκείου **ἐπισκόπου**. Τὴν εὐθύνην διακριβώσεως ὑπάρξεως ἢ μὴ κωλυμάτων, κατὰ τὸ Δίκαιον τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὸν θρησκευτικὸν Γάμον, ἔναντι τοῦ Ἐπισκόπου, θὰ ἔχη ὁ ὑπογράφων τὴν αἴτησιν ἐκδόσεως ἀδείας Γάμου ἐφημέριος. Ἡ τυχὸν τέλεσις θρησκευτικοῦ Γάμου ἄνευ Ἐπισκοπικῆς Ἀδείας συνεπάγεται διὰ τὸν ὑπεύθυνον Ἐφημέριον βαρείας κανονικὰς κυρώσεις.

Ἄρθρον 49 τοῦ Ν. 590/77. Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»

1. Ἡ ἱερολογία τοῦ γάμου τελεῖται μετὰ προτέραν ἔγγραφον ἄδειαν τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου τῆς τελέσεως ἢ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ. Διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ἀδείας ἀπαιτεῖται καὶ προηγουμένη ἔγγραφος ὑπεύθυνος δῆλωσις τῶν μελλονύμφων περὶ μὴ ὑπάρξεως ὡς πρὸς αὐτοὺς ἀναβλητικοῦ ἢ ἀνατρεπτικοῦ τινος κωλύματος. Διὰ κανονιστικῶν ἀποφάσεων τῆς Δ.Ι.Σ. θέλει καθορισθῇ, κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν, ἡ διαδικασία χορηγήσεως ἀδείας γάμου.

2. Εἰς τὸν ἄνευ ἐπισκοπικῆς ἀδείας τελέσαντα γάμον

2. Μὲ τις προϋποθέσεις οἱ ὁποῖες ἀπαιτοῦνται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, γὰρ τὴν κατ' οἰκονομίαν πάντοτε τέλεσιν τέτοιου γάμου (ἔγγραφη δῆλωσις τοῦ ἑτεροδόξου μέλους ὅτι τὰ τέκνα θὰ βαπτισθῶν καὶ θὰ ἀνατραποῦν κατὰ τὸ ὀρθόδοξο δόγμα).

3. Ταῦτα πάντα ἀναλυτικῶς ρυθμίζονται στὴν ὑπ' ἀριθμ. 2320/1982 Συνοδικὴν Ἐγκύκλιον.

ιερέα ἐπιβάλλεται, ἐκτὸς τῶν εἰς τοῦτον ἐπιβαλλομένων ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων κανονικῶν ποινῶν καὶ ποινὴ φυλακίσεως μέχρις ἐνὸς ἔτους.

3. Ἡ κεχωρισμένως ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου ἱερολογία τῆς μνηστείας ἀπαγορεύεται, κηρύσσεται δὲ πνευματικῶς ἄκυρος ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου ἐνθα αὕτη ἐτελέσθη. Εἰς τὸν τελέσαντα τὴν ἱερολογίαν ἱερέα ἐπιβάλλεται ποινὴ ἀργίας μέχρις ἐνὸς ἔτους καὶ στέρησις τοῦ ἡμίσεος τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ, ὡς καὶ φυλακίσις μέχρις ἐνὸς ἔτους.

4. Τὰ τῶν γάμων, κατὰ μὲν τὸ πολιτικὸν μέρος, ὑπάρχονται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, κατὰ δὲ πνευματικόν, εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχάς.

**Τὸ ἐκ τῆς παρεπομένης ἢ καταχρηστικῆς ἀγχιστείας
κόλυμα τοῦ γάμου (γάμος δύο ἀδελφῶν
μὲ δύο ἀδελφάς)**

ΚΑΝΩΝ ΝΔ' ΤΗΣ ΠΕΝΘΕΚΤΗΣ

«Τῆς θείας ἡμᾶς οὕτω σαφῶς ἐκδιδασκούσης Γραφῆς, οὐκ εἰσελεύση πρὸς πάντα οἰκεῖον σαρκός σου ἀποκαλύψαι ἀσχημοσύνην αὐτοῦ, ὁ Θεοφόρος Βασίλειος τινὰς τῶν ἀπηγορευμένων γάμων ἐν τοῖς οἰκείοις Κανόνσιν ἀπηριθμήσατο, σιωπῇ τὰ πλεῖστα παραδραμιῶν, καὶ κατ' ἀμφοτέρα κατασκευάσας ἡμῖν τὸ ὠφέλιμον. Τὸ γὰρ τῶν αἰσχρῶν ὀνομασιῶν πλῆθος παραιτησάμενος ὡς ἂν μὴ τὸν λόγον καταρροπαῖνοι τοῖς ῥήμασι, γενικοῖς ὀνομασίαι τὰς ἀκαθαρσίας διέλαβε, δι' ὧν περιεκτικῶς ἡμῖν τοὺς παρανόμους γάμους ὑπέδειξεν. Ἐπειδὴ δὲ τῇ τοιαύτῃ σιωπῇ, καὶ τῷ ἀδιαγνώστῳ τῆς τῶν ἀθεσμιῶν γάμων ἀπαγορεύσεως ἑαυτὴν ἢ φύσις συνέχεε· συνείδομεν γυμνότερον τὰ περὶ τούτου ἐκθέσθαι, ὀρίζοντες ἀπὸ τοῦ νῦν τὸν τῇ οἰκείᾳ ἐξαδέλφῃ πρὸς γάμου κοινωνίαν συναπτόμενον, ἢ πατέρα μητρί, καὶ θυγατρί· ἢ δύο κόραις ἀδελφαῖς, πατέρα, καὶ υἱόν, ἢ ἀδελφαῖς δυοῖ, μητέρα καὶ θυγατέρα, ἢ ἀδελφοὺς δύο, δυοῖν ἀδελφαῖς· ὑπὸ τὸν τῆς ἑπταετίας πίπτειν Κανόνα, ἀφισταμένων αὐτῶν προδήλως τοῦ παρανόμου συνοικεσίου».

Εἰς τὴν λεγομένην παρεπομένην ἢ καταχρηστικὴν ἀγχιστείαν, ἥτοι τὴν σχέσιν μεταξὺ τῶν συγγενῶν τοῦ ἐνὸς τῶν συζύγων πρὸς τοὺς συγγενεῖς τοῦ ἑτέρου κωλύεται ὁ γάμος ἐξ αἵματος μέχρι καὶ τοῦ δευτέρου βαθμοῦ. Συνεπῶς δὲν δύναται νὰ συναφθῇ γάμος μεταξὺ γονέως ἢ πάππου τέκνου ἢ ἐγγονοῦ καὶ ἀδελφοῦ ἐνὸς ἐκάστου τῶν

συζύγων μετὰ τῶν αὐτῶν συγγενῶν τοῦ ἑτέρου συζύγου.

Πολλάκις ὑποβάλλεται τὸ ἐρώτημα: ὑπάρχει δυνατότης ὑπερβάσεως τοῦ κωλύματος «τοῦ λαβεῖν δύο ἀδελφούς δύο ἀδελφάς» διὰ τῆς ταυτοχρόνου τελέσεως τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου;

Ἡ ἀποψις αὕτη, καθ' ἣν δὲν ὑφίσταται ἡ ἰσχὺς τοῦ ἐν λόγῳ κωλύματος τῆς καταχρηστικῆς ἀγχιστείας ἐπὶ ταυτοχρόνως γεννησομένου γάμου δύο ἀδελφῶν πρὸς δύο ἀδελφάς, καθότι δὲν ἔχει κατ' αὐτὸν δημιουργηθῆ πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ τοιοῦτου γάμου ἢ σχέσις τῆς καταχρηστικῆς ἀγχιστείας⁴ δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ, καθ' ὅσον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπάρχει σαφῆς καὶ κατηγορηματικὴ ἢ ὑπὸ τοῦ ΝΔ' κανόνος τῆς Πενθέκτης ἐν Τρούλλῳ Οἴκῳ. Συνόδου ἀπαγόρευσις. Ὁ Π. Παναγιωτάκος ἐξ ἄλλου γράφει τὰ ἐξῆς περὶ αὐτοῦ τοῦ ἰσχυρισμοῦ: «Ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτός, λέγει, ἔωλος καὶ δόλιος συνιστᾷ ἀπειλὴν διακωμωδήσεως τῶν ἀπαγορευτικῶν διατάξεων τοῦ νόμου. Καὶ πρέπει ἀσυζητητὶ νὰ ἀπορρίπτεται. Διότι, ἐφ' ὅσον ἐν γνώσει πάντων ἀπειλεῖται ἡ δημιουργία ἀπηγορευμένης ἐκ τῶν Ἱερῶν Κανόνων συγγενικῆς σχέσεως δὲν θὰ προσφερθῇ ἡ Ἐκκλησία διὰ τῶν ἐν αὐτῇ ὀργάνων (Ἐπίσκοπος, ἐφημέριος) νὰ συνεργήσῃ εἰς διάπραξιν ἀντικανονικότητος καὶ παρανομίας»⁵.

Τῆς παρὰ τὰς ὡς ἄνω ἀπαγορευτικὰς διατάξεις συνάψεως γάμου δέον νὰ θεωρητῆ βεβαία τοῦτο μὲν ἢ ἀκύρωσις αὐτοῦ, τοῦτο δὲ ἢ κανονικὴ τιμωρία τοῦ τελέσαντος τὸ μυστήριον κληρικοῦ, ἐπιβαλλομένης εἰς αὐτὸν τῆς ποινῆς τῆς καθαιρέσεως.

**Τὸ ἐκ τοῦ βαπτίσματος (ἢ τῆς πνευματικῆς λεγομένης
συγγενείας) κόλυμα τοῦ γάμου**

ΚΑΝΩΝ ΝΓ' ΤΗΣ ΠΕΝΘΕΚΤΗΣ

«Ἐπειδὴ μείζων ἢ κατὰ τὸ πνεῦμα οἰκειότης τῆς τῶν σωματίων συναφείας, ἔγνωμεν δὲ ἐν τισὶ τύποις τινὰς ἐκ τοῦ ἀγίου καὶ σωτηριώδους βαπτίσματος παιδας ἀναδεχομένους, καὶ μετὰ τοῦτο, ταῖς ἐκείνων μητράσι χηρευούσαις, γαμικὸν συναλλάσσοντας συνοικέσιον, ὀρίζομεν ἀπὸ τοῦ παρόντος μηδὲ τοιοῦτο πραχθῆναι. Εἰ δὲ τινες μετὰ τὸν παρόντα Κανόνα φωραθεῖεν τοῦτο ποι-

4. ἀποψις Γ. Μιχαηλίδου-Νουάρου Καθηγητοῦ τοῦ Οἴκογ. Δικαίου, Οἴκογ. Δίκαιον, σελ. 59 καὶ ἄλλων καθηγητῶν ὡς οἱ Γρ. Κασιμάτης, Γ. Α. Ροῦιλὸς καὶ Γ. Μπαλῆς.

5. Π. Παναγιωτάκου, Ἐγγ. Κωλυμ. γάμου σ. 113.

οἶντες, πρωτοτίπως μὲν οἱ τοιοῦτοι ἀφιστάσθωσαν τοῦ παρανόμου τούτου συνοικεσίου, ἔπειτα δέ, καὶ τοῖς τῶν πορνεύοντων ἐπιτιμίοις ὑποβληθήτωσαν».

Ἡ ἐκ τοῦ ἱεροῦ μυστηρίου του βαπτίσματος παραγομένη σχέσις, λόγω τοῦ ἱεροῦ χαρακτήρος, ὄν ἀπήλαυν ἀπὸ τῶν πρώτων αἰώνων τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας τὸ μυστήριον τοῦτο, ἐδημιούργησε τὴν μέχρι καὶ σήμερον διὰ τῆς παραδόσεως ἐπικρατοῦσαν πνευματικὴν λεγομένην συγγένειαν. Λέγοντες πνευματικὴν συγγένειαν ἐννοοῦμεν τὴν μεταξὺ δύο ἢ πλείονων προσώπων διὰ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος παραγομένην σχέσιν, ἣτις προσδίδει καὶ ἰδιαίτερα εἰς τοὺς πνευματικοὺς συγγενεῖς ὀνόματα.

Ἄ ν α δ ο χ ο ς ἢ κοινῶς νουνὸς καλεῖται ὁ ὀδηγῶν (ἄνῆρ ἢ γυνὴ) τινὰ πρὸς τὸ βάπτισμα καὶ ἀναδεχόμενος ἐκεῖνον ἐξ αὐτοῦ (τοῦ βαπτίσματος), οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀναλαμβάνων ὑπευθύνως τὴν χριστιανοπρεπῆ ἀνατροφή τοῦ βαπτισθέντος. Ἐνῶ ἄ ν α δ ε κ τ ὸ ς καλεῖται ὁ διὰ τριττῆς καταδύσεως καὶ ἀναδύσεως βαπτιζόμενος εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος συμφώνως πρὸς τὴν ρητὴν ὑπὸ τοῦ Κυρίου πρὸς τοὺς μαθητὰς του δοθεῖσαν ἐντολήν⁶.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ ἱστορεῖται ἡ ἀπαγόρευσις ὑπὸ τῆς Πολιτείας τοῦ μεταξὺ ἀναδόχου καὶ ἀναδεκτῆς γάμου. Ἡ δὲ Ἐκκλησία χωρήσασα ἔτι περαιτέρω διὰ τοῦ ΝΓ' κανόνος τῆς Πενθέκτης ἐν Τρούλλῳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐπεξέτεινε τὴν ἀπαγόρευσιν μέχρι καὶ τῆς μητρὸς τοῦ ἀναδεκτοῦ ἢ τῆς ἀναδεκτῆς, «ἐπειδὴ» ὡς λέγει ὁ ἐν λόγῳ κανὼν, «μείζων ἢ κατὰ πνεῦμα οἰκειότης τῆς τῶν σωμάτων συναφείας».

Σήμερον ἡ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω κανόνος τῆς ἐν Τρούλλῳ Οἰκ. Συνόδου ἀπαγόρευσις συνάψεως γάμου μεταξὺ πνευματικῶν ἀδελφῶν, ἐξικνεῖται μέχρι καὶ τοῦ δευτέρου βαθμοῦ.

Κατόπιν αὐτοῦ ἐμποδίζεται ὁ γάμος:

1. Τοῦ ἀναδόχου ἀνδρὸς ἢ γυναικὸς) μετὰ τοῦ ἀναδεκτοῦ (ἄρρενος ἢ θήλεως) καὶ ἀντιθέτως, θεωρουμένων τοῦ μὲν πρώτου ὡς πνευματικοῦ πατρὸς ἢ μητρὸς (νουνὸς ἢ νουνά) τοῦ δὲ δευτέρου ὡς πνευματικοῦ τέκνου, λογιζομένων δὲ ὡς ἐκ τούτου ὡς πνευματικῶν συγγενῶν πρώτου βαθμοῦ.

2. Τοῦ ἀναδόχου (ἀνδρὸς ἢ γυναικὸς) μετὰ τῆς μητρὸς ἢ τοῦ πατρὸς τοῦ ἀναδεκτοῦ ἢ τῆς ἀναδεκτῆς καὶ ἀντιθέτως, λογιζομένων ὡς πνευματικῶν ἀδελφῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου πνευματικῶν συγγενῶν δευτέρου βαθμοῦ.

Εἰς τὴν περίπτωση τῶν πνευματικῶν ἀδελφῶν, τῶν προσώπων δηλονότι τῶν ἐχόντων κοινὸν ἀνάδοχον κατὰ τὸν κ. Π. Παναγιωτάκου, «ἡ ἐκκλησιαστικὴ προᾶξις δὲν ὑπῆρξε σταθερά, τελικῶς ἀποκλίνουσα ὑπὲρ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ κωλύματος»⁷.

Ἄλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἄποψιν ἐπίσης τοῦ Γ. Μιχαηλίδου-Νουάρου «ἡ θρυλουμένη ἀπαγόρευσις τοῦ γάμου μεταξὺ τῶν τοιούτων προσώπων (ἅτινα εἶχον τὸν αὐτὸν ἀνάδοχον) δὲν ἰσχύει νῦν, οὔτε καὶ ἴσχυσε ὑπὸ τὸ προγενέστερον δίκαιον»⁸.

Ἡ παραθεώρησις τοῦ ἐν λόγῳ κωλύματος ἐπιφέρει τοῦτο μὲν τὴν ἀκυρότητα τοῦ παρ' αὐτὸ συναφθέντος γάμου, τοῦτο δὲ τὴν κατόπιν κανονικοῦ ἐλέγχου ἐπιβολὴν τῆς ποινῆς τῆς καθαιρέσεως εἰς τὸν ἱερολογήσαντα τὸ μυστήριον κληρικόν⁹.

6. Ματθ. 28, 19.

7. Π. Παναγιωτάκου, Ἐγχ. Κωλύμ. γάμου σ. 118.

8. Γ. Μιχαηλίδου-Νουάρου, Οἰκογ. Δίκαιον, 60.

9. Π. Παναγιωτάκου, ἐνθ' ἄνωτ. 119.

ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΘΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Μετ' ἰδιαιτέρας συγκινήσεως ὁ γράφων ὑπέβαλε παραιτήσιν καὶ ἀποχωρεῖ ἐκ τῆς θέσεως τοῦ Διευθυντοῦ Συντάξεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Περιοδικῶν. Ὑπῆρξε δι' ἐμὲ θεοδώρητος εὐλογία τὸ ὅτι ἐκ νεαρῆς ἡλικίας ἐπὶ ἡμῖν καὶ πλεόν αἰῶνα, συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως προσέφερα εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία» εἴτε ἐνυπογράφως τὴν ἀρθρογραφίαν μου, εἴτε ἀνυπογράφως Ἐκκλησιαστικά Χρονικά, Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια, τὰ ὁποῖα ἀνερχόμενα εἰς μερικὰς χιλιάδας, ἐπεσήμαναν πτυχὰς τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀνακαινιστικῆς δράσεως τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἢ προέβαλον τὴν ἄποψιν Αὐτῆς ἐπὶ ποικίλων κοσμοθεωρητικῶν, βιοθεωρητικῶν, κοινωνικῶν, πολιτιστικῶν καὶ λοιπῶν πνευματικῶν ζητημάτων, συναρτωμένων ἀμέσως ἢ ἐμμέσως πρὸς τὸν τομέα τοῦ διαφωτιστικοῦ Τῆς ἔργου. Γενικῶς προσεπάθησα νὰ εὐρίσκειται τὸ Ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πάντοτε ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων τοῦ πολυπτύχου ἀγῶνος, τὸν ὁποῖον ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος περιέγραφεν εἰς τὸν Δ' λόγον αὐτοῦ περὶ Ἱερωσύνης: «Οὐ γὰρ πρὸς ἓν εἶδος ἡμῖν μάχης ἢ παρασκευῆ, ἀλλὰ ποικίλος οὗτος ὁ πόλεμος καὶ ἐκ διαφόρων συγκροτούμενος τῶν ἐχθρῶν. Οὔτε γὰρ ὄπλοις ἅπαντες χρῶνται τοῖς αὐτοῖς, οὔτε ἐνὶ προσβάλλειν ἡμῖν μεμελετήκασι τρόπον. Καὶ δεῖ τὸν μέλλοντα τὴν πρὸς πάντας ἀναδέχεσθαι μάχην τὰς ἀπάντων εἶδέναι τέχνας καὶ τὸν αὐτὸν τοξότην τε εἶναι καὶ σφενδονίτην, καὶ ταξίαρχον καὶ λοχαγόν, καὶ στρατιώτην, καὶ στρατηγόν, καὶ πεζόν, καὶ ἰππέα, καὶ ναυμάχην, καὶ τειχομάχην...» (Migne Ἐ.Π. 48, 666). Τὸ πολύμορφον καὶ πολυπρισματικὸν τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ προσεπάθησα νὰ κατοπτρίζεται κατὰ τινὰ τρόπον εἰς τὴν ποικίλιαν τῶν ἀρθρῶν καὶ σχολίων μου.

Ὡς συμπλήρωμα εἰς τὰς ἐπισημάνσεις αὐτὰς ἃς θεωρηθῆ ἡ δημοσιευομένη κατωτέρω ἐπιστολή μου πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Εἶναι θεομώταται αἱ εὐχαριστίαι μου τόσον διὰ τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον ἐγένεν ἡ ἀποδοχὴ τῆς παραιτήσεώς μου, ὅσον καὶ διὰ τὴν ὁμοφώνως γενομένην δεκτὴν ὑπὸ τῶν Σεβ. Συνοδικῶν ἐπιθυμίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδοῦλου περὶ παραμονῆς μου ἐπὶ μικρὸν χρονικὸν διάστημα εἰς τὴν θέσιν τοῦ Διευθυντοῦ Συντάξεως τοῦ ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ «Θεολογία».

Ἀποχωρῶν ἐκ τῆς θέσεως τοῦ Διευθυντοῦ Συντάξεως τοῦ παρόντος Ἐπισήμου Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εὐχομαι ὀλοφύχως ὅπως τοῦτο διὰ τοῦ φωτισμοῦ τοῦ Παρακλήτου γνωρίσῃ ἡμέρας προόδου, ἀνθήσεως καὶ δαψιλοῦς καρποφορίας.

Ἐπιστολὴ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Εὐαγγέλου Θεοδώρου πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13ῃ Φεβρουαρίου 2003

Πρὸς
τὴν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Ἐνταῦθα

Μακαριώτατε Ἁγιε Πρόεδρε,

Συμφώνως πρὸς τὴν ἐκφρασθεῖσαν προφορικῶς ἐπιθυμίαν μου καὶ τὴν γε-

Τοῦ
κ. **Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου**
Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ
τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν,
Τακτικοῦ Μέλους
τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν

νομένην συμφωνίαν μετὰ τῆς Μακαριότητος Ὑμῶν, τὴν 31ην Μαρτίου παραιτοῦμαι καὶ ἀποχωρῶ ἐκ τῆς Διευθύνσεως Συντάξεως τῶν περιοδικῶν «Ἐκκλησία», «Ἐφημέριος» καὶ «Θεολογία».

Αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνη μου ἀφ' ἑνὸς πρὸς Ὑμᾶς καὶ τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἀγίους Ἀρχιερεῖς τῆς Ἱ. Συνόδου, ὅπως καὶ πρὸς τὰ κατὰ καιροὺς Μέλη τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς τοὺς μακαριστοὺς Ἀρχιεπισκόπους (ἀπὸ τοῦ ἀειμνήστου κυροῦ Δαμασκηνοῦ μέχρι τοῦ μακαριστοῦ κυροῦ Σεραφεῖμ), πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀειμνήστους Ἀρχιερεῖς καὶ πρὸς τοὺς ἀειμνήστους Διευθυντὰς τῶν Περιοδικῶν (Γρηγόριον Παπαμιχαήλ, Θεοδόσιον Σπεράντζαν καὶ Κωνσταντῖνον Μπόνην). Πάντες οὗτοι, ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1949 μέχρι σήμερον, ἦτοι κατὰ τὴν διάρκειαν 54 καὶ πλέον ἐτῶν, ἀλλ' οὐσιαστικῶς (ἀφαιρουμένων τῶν 4 περίπου ἐτῶν τῆς εἰς Γερμανίαν μετεκπαίδευσέως μου καὶ τῆς ἐν Ἀθήναις συγγραφῆς τῆς διδακτορικῆς διατριβῆς μου) ἐπὶ πεντηκονταετίαν καὶ πλέον μὲ περιέβαλλον διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης, ἐκτιμήσεως καὶ ἀγάπης τῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων μου ὡς Συντάκτου, Ἀρχισυντάκτου, Διευθυντοῦ καὶ Διευθυντοῦ Συντάξεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Περιοδικῶν. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἰδιαίτερα εἶναι αἱ εὐχαριστίαι μου πρὸς Ὑμᾶς προσωπικῶς καὶ πρὸς πάντα τὰ σεβαστὰ καὶ ἀξιότιμα Μέλη τοῦ Δ.Σ. τῆς Ε.Μ.Υ.Ε.Ε. καὶ πρὸς τοὺς Διευθυντὰς τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων αὐτῆς.

Ζητῶν συγγνώμην διὰ τὰ ἀναπόφευκτα εἰς ἄνθρωπον λάθη μου καὶ τὰς τυχόν ἀβλεψίας μου, διαβεβαίω Ὑμᾶς ὅτι τὴν διακονίαν μου εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικά Περιοδικὰ ἐθεώρουν πάντοτε ὡς μέγα προνόμιον καὶ ἐξαιρετικὴν τιμὴν, ἐπιδαμνιλευθεῖσαν εἰς ἐμὲ ὑπὸ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Εἰς τὰ Περιοδικὰ αὐτὰ ἀφιέρωσα κατὰ προτεραιότητα πάσας τὰς δυνάμεις μου, ἀποβλέπων πάντοτε εἰς τὴν προβολὴν τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως.

Εὐχαριστίας ὀφείλω καὶ πρὸς πάντας τοὺς καθ' οἶον δῆποτε τρόπον φιλοτίμως συνεργασθέντας μετ' ἐμοῦ (Ἀρθρογράφους, Διορθωτὰς, Ἐπιμελητὰς Ἐκδόσεως), ὡς καὶ πρὸς τὸ Προσωπικὸν τῶν Γραφείων τῆς Γραμματείας, τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας καὶ τῆς Διεκπεραιώσεως τῶν Περιοδικῶν.

Δοξάζων τὸν Πανάγαθον Θεόν, διότι ἐπὶ δεκαετίας μὲ ἤξιωσε νὰ διακονῶ εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἀγίας ἡμῶν

Ἐκκλησίας, ἐκφράζω τὴν ὑπόσχεσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν, —ὅσον θὰ ἐπιτρέπη εἰς ἐμὲ ἢ κατὰστασις τῆς ὑγείας μου—, δὲν θὰ παύσω νὰ ἀφιερῶν τὶς δυνάμεις μου εἰς τὴν προβολὴν τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας καὶ τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας. «Ἐὰν ἐπιλάθωμαί σου, Ἱερουσαλὴμ, ἐπιλησθεῖη ἡ δεξιὰ μου..., ἐὰν μὴ σου μνησθῶ» (Ψαλμ. ρλστ', 5).

Ἐπὶ τούτοις, ἐπικαλούμενος τὰς ὑπὲρ ἐμοῦ θεοπειθεῖς Ὑμῶν εὐχάς, διατελῶ

Μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ἀπόσπασμα τοῦ Δελτίου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 19ης Μαρτίου 2003

Ὁ πρόην Πρύτανης καὶ Ὁμότιμος Καθηγητὴς κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου, Διευθυντὴς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Περιοδικῶν, ὑπέβαλε τὴν παραίτησή του ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς καὶ ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην του στοῦ Θεοῦ καὶ τὶς εὐχαριστίες του στοὺς κατὰ καιροὺς Ἀρχιεπισκόπους, τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς συνεργάτες του, γιὰ τὴν βοήθειά τους στοῦ ἔργου ποὺ ἐπιτελοῦσε. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ εἶπε ὅτι ὁ κ. Θεοδώρου εἶναι ἐκλεκτὸ μέλος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ λογιώτατος Καθηγητὴς, συγχρόνως δὲ διέπρεψε ὡς Διευθυντὴς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Περιοδικῶν, τὰ ὁποῖα ἀνύψωσε σημαντικά. Τὰ κείμενα τοῦ κ. Καθηγητοῦ εἶναι τεκμηριωμένα ἀπὸ πάσης πλευρᾶς καὶ διακρίνονται γιὰ τὴν προσήλωσή τους στὴν Ὁρθόδοξη Παράδοση σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸ ἦθος του καὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸ του φρόνημα. Πρότεινε νὰ συνδυασθεῖ ἡ ἀπονομὴ τιμητικῆς διακρίσεως πρὸς τὸ πρόσωπό του κατὰ τὶς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῆ συμπληρώσει 80 ἐτῶν ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία». Συγχρόνως πρότεινε ἡ Ἱερὰ Σύνοδος νὰ τὸν συγχαρεῖ γιὰ τὸ ὄλο ἔργο, τὸ ὁποῖο ἐπιτέλεσε καὶ νὰ εὐχηθεῖ στοῦ Θεοῦ νὰ τοῦ δίνει ὑγεία καὶ δύναμη στοῦ ἔργου του. Ἀνακοίνωσε ἐπίσης ὅτι τὸν παρακάλεσε νὰ παραμείνει στῆ διεύθυνση τοῦ Ἐπιστημονικοῦ Περιοδικοῦ «Θεολογία». Τὰ Μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἀποδέχθηκαν τὴν πρόταση τοῦ Μακαριωτάτου καὶ ἐπλεξαν τὸ ἐγκώμιο τοῦ σεβαστοῦ Καθηγητοῦ, τὸν ὁποῖο πολλοὶ εἶχαν καὶ διδάσκοντα στὶς Θεολογικὰς Σχολὰς Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

**Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ
ΜΠΡΟΣΤΑ
ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ:
ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΚΑΙ
ΕΜΠΡΑΚΤΗ
ΒΟΗΘΕΙΑ**

Εισαγωγικά

Με δεήσεις και προσευχές, αλλά και με έμπρακτη βοήθεια προς τους πάσχοντες, η Έκκλησία της Ελλάδος απέδειξε από την πρώτη στιγμή του πολέμου στο Ιράκ την ευαισθησία της και το αίσθημα ευθύνης που την διακατέχει. Η Έκκλησία της Ελλάδος ιδιαιτέρως συμπάσχει με τον άμαχο πληθυσμό και με τα πολυάριθμα θύματα του πολέμου. Δέεται προς τον Κύριον να επικρατήσει η λογική και η ειρήνη. Παραλλήλως η Έκκλησία μας κινητοποιεί όλες τις δυνάμεις της για να ανακουφίσει τον ανθρώπινο πόνο. Ήδη την στιγμή που συντάσσονται αυτές οι γραμμές η Μη Κυβερνητική Οργάνωση ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ της Εκκλησίας της Ελλάδος έχει συγκεντρώσει στην Ίερά Μονή Πεντέλης και σε άλλους χώρους τεράστιες ποσότητες ανθρωπιστικής βοήθειας και την προωθεί μέσω Ιορδανίας προς την περιοχή του πυρός και του ανθρωπίνου πόνου. Η ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ έχει φροντίσει για την δημιουργία στρατοπέδων ύποδοξης προσφύγων στην Συρία και στην Ιορδανία σε συνεργασία με τα Πατριαρχεία Αντιοχείας και Ιεροσολύμων και αποστέλλει αραβοφώνους ιερείς για καλύτερη συνεννόηση με τους πολυαριθμούς πρόσφυγες, που αναμένεται να φύγουν από το Ιράκ λόγω του πολέμου. Στην συνέχεια, παραθέτουμε λεπτομέρειες για τις ενέργειες της Εκκλησίας της Ελλάδος και της ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ τονίζοντας ότι συγκινητική υπήρξε η συμμετοχή και η συμβολή του πιστού λαού σε όλη αυτή την προσπάθεια. Και πάντοτε πρέπει να θυμόμαστε ότι υπέρτατο όπλο του Χριστιανού είναι η προσευχή.

A. ΕΙΔΙΚΗ ΔΕΗΣΗ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΕΤΡΑΚΗ

Ειδική δέηση προς τον Άρχοντα της Ειρήνης Κύριο ήμων Ίησού Χριστό ανέπεμψε η Διαρκής Ίερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος την Τετάρτη 19 Μαρτίου, στις 14.00 στο Καθολικό της Ίερας Μονής Ασωμάτων Πετράκη, παρακολουθώντας με αγωνία τις εξελίξεις στον κόσμο. Η Ειρήνη του κόσμου διέρχεται περίοδο κρίσεως και εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπων βρίσκονται υπό την απειλή αφανισμού, ενώ οι δραματικές επιπτώσεις στη ζωή, τη φύση και την ασφάλεια θα είναι άπροσμέτρητες. Τις κρίσιμες αυτές ώρες, που η έκρηξη ενός πολέμου στο Ιράκ, πολύ κοντά στην ευρύτερη περιοχή μας, είναι πλέον ανθρωπίνως αδύνατον να αποτραπεί, με συνοχή καρδιάς η Έκκλησία καλεί και πάλι το Όρθοδοξο Πλήρωμα σε προσευχή.

Η Έκκλησία της Ελλάδος για μια ακόμη φορά αναπέμπει δέηση για την Ειρήνη του Κόσμου στον Κύριο των Δυνάμεων, ίκετεύοντας να αποτραπεί ο αφανισμός άθωων, να προταναεύει η λογική για το καλό της Ανθρωπότητας και δέεται: «*Έξαπόστειλον περιστεράν, κλάδον έλαιάς έχουσαν, καταλλαγής σύμβολον, δώρησαι δέ επί τους ήγήτορας τών έθνών τον θεϊον φωτισμόν και λάλησον αγαθά εις τας καρδιάς αυτών ίνα επικρατήση η άνωθεν ειρήνη, η πάντα νοϋν υπερέχουσα, εις σύμπασαν την υπ' οϋρανόν οικουμένην, έξαιρέτως δέ εις την πολυπαθήν περιοχήν του Ιράκ*».

Μετά το πέρας της Δεήσεως για την Ειρήνη, στο Καθολικό της Ίερας Μονής

Μέλη τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου συμπροσεύχονται ὑπὲρ τῆς εἰρήνης (19.3.2003).

Ἀσωμάτων Πετροάκη, ὁ Μακαριώτατος ὁμιλῶν εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή βρέθηκε στὴν πρώτη σειρὰ τοῦ ἀγῶνα νὰ πείσει τοὺς ἡγήτορας τῶν Ἐθνῶν ὅτι ὁ πόλεμος δὲν ἀποτελεῖ τὴν λύση τῶν ἀνθρωπίνων προβλημάτων. Ἐν τούτοις, δὲν ἔπαψε νὰ ἐλπίζει πραγματικά εἰς τὴν ἔστω καὶ τὴν τελευταία αὐτὴ στιγμή ἐπέμβαση τοῦ Ἁγίου Θεοῦ ἐπὶ τὰς τύχας τῶν ἀνθρώπων. Εἴμεθα Ἐκκλησία, πιστεύομεν εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἀναγνωρίζομεν τὴν μεγάλη, τὴν πολύτιμη ἀξία τῆς προσευχῆς. Γι' αὐτὸ καὶ ὀργανώσαμε πρὶν ἀπὸ μία ἑβδομάδα Ἀγρυπνία στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱερὸ Ναὸ καὶ καλέσαμε τὸν Λαὸ νὰ συμπροσευχηθεῖ, προκειμένου νὰ ἀποφευχθεῖ ὁ πόλεμος. Τὸ ἴδιο μὲ δεήσεις καὶ ἱκεσίες συνέβη καὶ σὲ ὅλες τὶς Ἱερᾶς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλὰ καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ὡς ἀνωτάτη Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀποφάσισε νὰ ὀργανώσει τὴ σημερινὴ μικρὴ δέηση προκειμένου καὶ αὐτὴ τὴν ἔσχατη ὥρα νὰ ἀποσοβθεῖ ὁ κίνδυνος τοῦ πολέμου. Ἡ προσευχὴ πιστεύομε καὶ διδάσκουμε ὅτι εἶναι παντοδύναμη, γι' αὐτὸ καὶ εἶναι ἀνεξάντλητα τὰ ἀποθέματα τῆς πίστεώς μας, μὲ τὰ ὁποῖα ἱκετεύομε καὶ παρακαλοῦμε τὸν Ἀρχοντα τῆς Εἰρήνης νὰ ἐπιβλέψει, ἰλέω ὀμματι Αὐτοῦ, ἐπὶ τὴν ταπεινώσῃ μας

καὶ νὰ ἀποτρέψει αὐτὸν τὸν πόλεμο, ποὺ οἱ παρενέργειες καὶ οἱ συνέπειες του μέλλουν νὰ εἶναι πολὺ ὀδυνηρῆς ὄχι μόνον γιὰ τὸν λαὸ τοῦ Ἰράκ, ὄχι μόνον γιὰ τὸν Ἀμερικανικὸ λαὸ, ἀλλὰ θὰ ἔλεγα γιὰ ὅλους τοὺς λαοὺς τοῦ κόσμου, διότι οἱ συνέπειες θὰ εἶναι φοβερῆς. Καὶ βεβαίως πολλοὶ τονίζουν τὴ σημασία τοῦ ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ὀικονομικῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν καὶ τῶν πολιτισμικῶν ἐπιπτώσεων εἰς βάρος τῶν μνημείων, εἰς βάρος τῶν λαῶν, θὰ εἶναι τρομερὸ. Ἀλλὰ ἐμεῖς, ὅπως εἶναι πολὺ φυσικὸ, δίνουμε προτεραιότητα στὴν ἀπώλεια τῶν ἀνθρωπίνων ζωῶν, διότι ὅπως λέγεται μπορεῖ μετὰ τὸν πόλεμο νὰ ἀνοικοδομηθεῖ τὸ Ἰράκ, ἀλλὰ τίς ἀνθρώπινες ζωῆς ποὺ θὰ ἔχουν χαθεῖ κανένας δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ ἐπαναφέρει στὴν προτέρα κατάσταση. Καὶ αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη ζημιὰ, ἡ ὁποία μέλλει νὰ ἐπέλθει στὴν ἀνθρωπότητα, πέραν καὶ ἀπὸ τὴ μόλυνση τῆς ἀτμόσφαιρας, πέραν καὶ ἀπὸ τίς ἄλλες συνέπειες, τίς ὁποῖες θὰ κληθοῦν νὰ ἄρουν οἱ πιὸ ἀσθενεῖς καὶ ἀδύνατοι λαοί.

Εὐχόμεθα καὶ προσευχόμεθα ὁ Θεὸς καὶ αὐτὴν τὴν ἔσχατη ὥρα νὰ δείξει τὴ δύναμή του καὶ νὰ μὴ θελήσει ὥστε αὐτὰ ποὺ ἀκούονται ὅτι ἐπέρχονται στίς προσεχεῖς ὥρες, νὰ γίνουν μία ἀπτή πραγματικότητα, ἡ ὁποία ὅλους θὰ μᾶς προβληματίσει.

Προσευχηθεῖτε καὶ σεῖς καὶ ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὥστε ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου τελικὰ νὰ εἶναι ἐκεῖνη ἢ ὁποῖα θὰ ἐπιστηρίζει τὶς προσπάθειες ὅλων, ὅσοι ἀγαποῦν τὴν Εἰρήνην, ἀγωνίζονται γι' αὐτὴν καὶ θέτουν τὸ στήθος τους, θὰ ἔλεγα, μπροστὰ γιὰ τὴν ἐπικράτησή της σὲ ὅλο τὸν κόσμο».

**Β. ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ»
Μ.Κ.Ο. ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

(22.3.2003)

Ἐλάτε μαζί μας νὰ δεῖτε τί γίνεται στὸ Ἰράκ, πίσω ἀπὸ τὴν ὀθόνη τῆς τηλεόρασης.

Οἱ εἰδικοί τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ὑπολογίζουν ὅτι οἱ νεκροὶ θὰ εἶναι περισσότερο ἀπὸ 10.000. Περισσότερο ἀπὸ 1.000.000 Ἰρακινοὶ θὰ πάρουν τὸ δρόμο τῆς προσφυγιάς. Πάνω ἀπὸ 600.000 ἀπὸ αὐτοὺς πού θὰ μείνουν στὴ χώρα, θὰ εἶναι ἀφημένοι στὴ μοίρα τους, τραυματίες

καὶ ἄρρωστοι. Τρία ἑκατομμύρια μανάδες καὶ παιδιὰ ψάχνουν νὰ βροῦν κάτι νὰ φᾶνε, ψάχνουν νὰ βροῦν νερὸ νὰ πιοῦν.

Ἡ καταστροφὴ εἶναι τρομακτικὴ, γιὰ μιὰ χώρα πού υπέφερε πρὶν ἀκόμα ἀρχίσουν οἱ χολυγουντιανῆς θεαματικότητας βομβαρδισμοί. Τὰ δύο τρίτα τῶν Ἰρακινῶν ζοῦσαν μὲ δελτία τροφίμων. Ἐνα στὰ τρία παιδιὰ εἶχε ἀρρώστιες πού προκαλοῦσε ἡ ἄθλια διατροφή καὶ τὸ μολυσμένο νερό. Περίπου 4.500 παιδιὰ τὸ μῆνα πέθαιναν ἐξ αἰτίας πείνας, βρώμας καὶ ἔλλειψης ἰατρικῆς φροντίδας.

Ἡ πόλεμος θὰ διορθώσει αὐτὰ τὰ κακά, μόνο στίς προπαγανδιστικὲς ἀνακοινώσεις. Στὴν πραγματικότητα, οἱ γέροι στὸ Ἰράκ πεθαίνουν ἀβοήθητοι στοὺς δρόμους καὶ στὰ παρατημένα σπίτια τους. Οἱ δικοὶ τους δὲν εἶναι πιά ἐκεῖ. Κι ἂν εἶναι, θὰ κοιτάξουν πῶς θὰ βοηθήσουν τὰ παιδιὰ, ὄχι τοὺς γέροντες καὶ τοὺς ἄρρωστους. Ὅσοι μποροῦν νὰ διασχίσουν τὴν ἔρημο φεύγουν γιὰ τὴν Ἰορδανία καὶ τὴ Συρία. Ὅσοι μποροῦν νὰ διασχίσουν τὰ γεμάτα χιόνια καὶ ἀπόκρημα βουνά, καταφεύγουν στὸ

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος ἀναπέμπει δέηση ὑπὲρ τῆς εἰρήνης στὸ Συνοδικὸ Παρεκκλήσιο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετράκη (19.3.2003).

Ἰράν. Ἀνάμεσα σ' αὐτούς δὲν μποροῦν νὰ εἶναι οἱ μανάδες, οὔτε οἱ ἔγκυες. Ἀνάμεσα σ' αὐτούς δὲν μποροῦν νὰ εἶναι τὰ παιδιά μὲ τὰ ἀδυνατισμένα ποδαράκια τους καὶ τὰ γεμάτα τρομό μάτια.

Ἡ συνείδηση ὄλων τῶν Ἑλλήνων ἔχει ἐξεγερθεῖ. Οἱ δρόμοι γέμισαν ἀπὸ ἀνθρώπους μὲ συνείδηση, πού φώναζαν μὲ ὄση δύναμη εἶχαν «ὄχι στὸν πόλεμο!»

Ὅμως, αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ. Δὲν πρέπει νὰ μείνουμε μόνο στὴν ἀντιπολεμικὴ κραυγή. Οἱ βασανισμένοι τοῦ Ἰράκ, οἱ μανάδες, τὰ παιδιά, οἱ γέροντες καὶ οἱ ἄρρωστοι, χτυποῦν μὲ ἀπόγνωση τὴν πόρτα μας. Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, μὴν τὴν κρατᾶμε κλειστή!

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, βλέποντας ὅτι ὁ πόλεμος ἐρχεται, ἄνοιξε ἔγκαιρα τὴν ἀγκαλιὰ τῆς Ἐκκλησίας μας σὲ ὄλους τοὺς μουσουλμάνους τοῦ Ἰράκ. Μᾶς ἔδωσε ἐντολὴ καὶ προχωρᾶμε σὲ ἴδρυση στὴ Συρία καὶ τὴν Ἰορδανία καταυλισμῶν γιὰ ὅσα παιδιά τοῦ Ἰράκ μπορέσουν καὶ φτάσουν ἐκεῖ. Ἐτοιμάσαμε σταθμὸ στὴ Συρία πρὶν ἀκόμη ἀρχίσει ὁ πόλεμος, τὸν ἄλλον θὰ τὸν ἔχουμε ἔτοιμο πρὶν τὸ τέλος Μαρτίου. Χρέος μας εἶναι νὰ ποῦμε ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση μᾶς βοήθησε οὐσιαστικά σὲ αὐτὸ τὸ ἔργο.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἔχει ἤδη στείλει ἀραβόφωνους ἱερεῖς γιὰ νὰ ἀναλάβουν τὴ διοίκηση τῶν σταθμῶν καὶ τὴ φροντίδα τῶν παιδιῶν. Παράλληλα, μὲ τὴν ἐπίβλεψή του ἡ ὀργάνωσή μας, ὀργάνωση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχει ἀρχίσει ἤδη τὴ συγκέντρωση ὑλικῆς βοήθειας, συγκεντρώνουμε ρουχισμό, φάρμακα, τρόφιμα, σκηνές, κρεβάτια.

Θὰ συνεχίσουμε τὴν προσπάθεια. Ἀλλὰ πρέπει ὅλοι νὰ ξέρουμε ὅτι χρειάζονται 500.000 λίτρα πόσιμου νεροῦ τὴ μέρα στὰ μισογκρεμισμένα νοσοκομεία. Χρειάζονται τόνοι σαποῦνι, γάλα γιὰ τὰ παιδιά, ἀλεύρι γιὰ νὰ κάνουν λίγο ψωμί νὰ φᾶνε, λάδι γιὰ στοιχειώδεις πρωτεΐνες καὶ βιταμίνες. Χρειάζονται τόνοι φάρμακα καὶ ὑλικά φροντίδας τραυμάτων. Μιλώντας μας ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εἶπε: «Αὐτοὶ οἱ ἀνθρώποι βρίσκονται ἀνάμεσα σὲ αὐτὰ πού κάηκαν καὶ σὲ αὐτὰ πού καίγονται ἀκόμη. Περιμένουν τὸ χέρι μας νὰ τοὺς τραβήξει ἀπὸ τὴν κόλαση, στὴν ὁποία τοὺς ἔχουν ρίξει καταραμένες δυνάμεις. Νὰ τὸ ἀπλώσουμε ἀμέσως καὶ χωρὶς καμιά σκέψη ἂν εἶναι χριστιανοὶ ἢ μουσουλμάνοι. Εἶναι ὅλα παιδιά τοῦ Θεοῦ. Τὰ γεμάτα φόβο καὶ ἀπόγνωση μάτια τους, εἶναι ζυγαριές πού μετρᾶνε τὴν πίστη μας στὸν Θεὸ καὶ τὴν ἀνθρωπιὰ μας».

Ἐλα καὶ σὺ μαζί μας, πέρα ἀπὸ ἐκεῖ πού σὲ πηγαί-

νουν οἱ τηλεοράσεις. Ὑπλῶσε τὸ χέρι σου στοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς πού εἶσαι ἢ μόνη τους ἐλπίδα. Τηλεφώνησέ μας τώρα νὰ μᾶς δώσεις φάρμακα, ἐνέσεις, γάζες, ἰώδιο, οἰνόπνευμα, σαποῦνι, ἀπορροπαντικά, βιταμίνες, ἀλεύρι, λάδι, κονσέρβες, γάλα, συντηρημένα τρόφιμα, κουβέρτες, σκηνές, ρουχισμό.

Μὴ στέκεσαι μόνο στὴν ὀργή. Κατάθεσε τώρα στὸν εἰδικὸ λογαριασμὸ πού ἀνοίξαμε στὴν **EFG Eurobank Ergasias 026 053 020015664676 2** ὅποιο ποσὸ μπορεῖς, μικρὸ ἢ μεγάλο, δὲν ἔχει σημασία. Τὸ μικρὸ ποσὸ μπορεῖ νὰ μετατραπῆ σὲ ἓνα ποτήρι γάλα, τὸ μεγάλο μπορεῖ νὰ γίνῃ ἓνα νοσοκομειακὸ αὐτοκίνητο, μπορεῖ νὰ γίνῃ κάλυψη τῶν ἀναγκῶν γιὰ ἓναν γιατρό.

Οἱ Ἰρακινοὶ σὲ εὐχαριστοῦν. Περιμένουν τώρα τὸ ἐπόμενο βῆμα σου.

Γιὰ τὴν Ἀλληλεγγύη
Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δημήτριος Β. Φουρλεμάδης

Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΦΙΑΛΩΝ ΑΙΜΑΤΟΣ

Κατὰ τὴν συνεδρίασή της τὴν 1η Ἀπριλίου ἐ.ἔ. ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἀποφάσισε νὰ συστήσει στοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ διοργανώσουν στὶς Μητροπόλεις τους, σὲ συνεννόηση μὲ τὰ Περιφερειακὰ Νοσοκομεία, αἰμοληψίες καὶ οἱ φιάλες τοῦ αἵματος πού θὰ συγκεντρωθοῦν νὰ ἀποσταλοῦν στὶς δοκιμαζόμενες περιοχές. Ἐπίσης, ἀποφάσισε νὰ ἀποσταλοῦν ἐπιστολὲς συμπαράστασης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στοὺς Χριστιανοὺς Ἡγέτες τῶν ὡς ἄνω περιοχῶν.

Δ. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρακολουθεῖ μὲ θλίψη καὶ ἀνησυχία τὶς ἐξελίξεις τοῦ πολέμου στὴν περιοχή τοῦ Ἰράκ. Ὅπως εἶναι γνωστὸν ἐκτὸς τῶν ἄλλων συντόνων ἐνεργειῶν γιὰ τὴν ἀνακούφιση τοῦ Ἰρακίνοῦ Λαοῦ, τὴν Κυριακὴ 30 Μαρτίου ἐ.ἔ. περιήχθη στοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Δίσκος, τὸ προῖόν τοῦ ὁποίου θὰ διατεθεῖ τὸ ταχύτερο γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν ἀθῶων θυμάτων αὐτοῦ τοῦ πολέμου. Τὴν

Πέμπτη 3 Ἀπριλίου, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος ἀπέστειλε ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς Χριστιανούς Πνευματικούς ἡγέτες τῆς ἐμπολέμου περιοχῆς καὶ συγκεκριμένα πρὸς τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Βαγδάτης καὶ Κουβέϊτ κ. Κωνσταντῖνο, τὸν Μακαριώτατο Πατριάρχη τῶν Χαλδαίων κ. Raphael I Bidawid, τὸν Σεβασμιώτατο Ἀρχιεπίσκοπο τῶν Συριῶν Ὁρθοδόξων στὴ Βαγδάτη κ. Mor Severius, τὸν Μακαριώτατο Καθολικὸ Πατριάρχη τῆς Ἀρχαίας Ἀποστολικῆς καὶ Καθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς κ. Mar Addai καὶ τὸν Σεβασμιώτατο Ἀρχιεπίσκοπο τῶν Ἀρμενίων τῆς Βαγδάτης κ. Avak Asadourian.

Στὴν ἐπιστολὴ ἐκφράζεται ἡ ἀπερίφραστη καταδίκη τοῦ ἀσκόπου καὶ καταστροφικοῦ αὐτοῦ πολέμου καὶ ἡ ὀλόθυμη συμπάθεια καὶ συμπαράσταση στὶς χιλιάδες Ἰρακινούς πολίτες, οἱ ὅποιοι ἔχουν μεταβληθεῖ σὲ πρόσφυγες στὴν ἴδια τὴν πατρίδα τους ἀναζητοῦντες καταφύγιο καὶ ἀσφάλεια, χωρὶς τροφή, νερὸ καὶ ἰατροφαρμακευτικὴ περίθαλψη.

Ὁ Μακαριώτατος προσθέτει στὴν ἐπιστολὴ του ὅτι γιὰ τὴν ἀνακούφιση τοῦ χειμαζομένου Λαοῦ τοῦ Ἰράκ ἢ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔχει ἐγκαταστήσει προσφυγικὲς σκηνὲς στὴ Συρία καὶ τὴν Ἰορδανία καὶ ἀποστέλλει ἀνθρωπιστικὴ βοήθεια μὲ τρόφιμα, ἐνδύματα καὶ φάρμακα καὶ ὅτι ἔχει ἤδη ὀργανώσει Πανελλήνια ἐκστρατεία συγκεντρώσεως αἵματος, τὸ ὁποῖο θὰ σταλεῖ στοῦ Ἰράκ γιὰ τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τραυματίες.

«Τασσόμενοι εἰς τὸ πλευρὸν τῆς ὑμετέρας φίλης Σεβασμιότητος, διὰ πᾶν ὅ,τι δυνάμεθα ἵνα προσφέρωμεν ὑπὲρ τῆς πασχούσης ἐν Ἰράκ ὑμετέρας ἐκλογᾶδος τοῦ Χριστοῦ, ἐνχόμεθα ὡς Κύριος ὁ Θεὸς ἐνισχύσῃ μὲν ὑμᾶς ἐν ταῖς δυσχειμέροις ἡμέραις ταύταις, φωτίσῃ δὲ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς Γῆς ἵνα συντόμως καταπαύσωσιν τὰς ἐχθροπραξίας, ὥστε νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ εἰρήνη, ἧς “οὐκ ἔστιν ὄριον” ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ κατανόησις», καταλήγει στὴν ἐπιστολὴ του ὁ Μακαριώτατος.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, 4/4/2003)

Ε. Η «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ» ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ «T.C.N.» ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ ΤΗΣ ΙΟΥΡΔΑΝΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΙΡΑΚ

Στὸν καταυλισμὸ προσφύγων «T.C.N.» (Third Countries Nationality), ὁ ὁποῖος βρίσκεται 20 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν Ἰορδανικὴ πόλη Ρουαϊσέντ, κοντὰ στὰ σύνορα τῆς Ἰορδανίας μὲ τὸ Ἰράκ, βρέθηκε σήμερα τὸ πρωὶ ἀντιπροσωπεῖα τῆς Μὴ Κυβερνητικῆς Ὀργάνωσης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἀλληλεγγύη», προκειμένου νὰ διανεῖμει τὸ πρῶτο τμήμα τῆς ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας πού συγκεντρώθηκε καὶ μεταφέρθηκε τὸ Σάββατο 5 Ἀπριλίου ἐ.ἔ. στοῦ Ἀμμάν τῆς Ἰορδανίας.

Ἡ ἀντιπροσωπεῖα τῆς «Ἀλληλεγγύης», μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Διευθυντὴ τῆς κ. Δημ. Φουρλεμάδη, διένειμε ἀνθρωπιστικὴ βοήθεια πού ξεπερνᾷ τοὺς 10 τόνους (σὲ σύνολο εἴκοσι τόνων πού ἔχουν μεταφερθεῖ στοῦ Ἀμμάν) καὶ συνίσταται σὲ τρόφιμα, ἐμφιαλωμένο νερὸ, φάρμακα πρῶτης ἀνάγκης καὶ εἶδη ἱματισμοῦ. Τὸ ἀνθρωπιστικὸ ὑλικὸ προορίζεται νὰ καλύψει τὶς ἀνάγκες 225 Παλαιστινίων, Αἰγυπτίων, Σομαλῶν, Σουδανῶν καὶ Μαροκινῶν προσφύγων τοῦ καταυλισμοῦ (135 ἐνήλικες καὶ 90 παιδιά), οἱ ὅποιοι μέχρι πρότινος διέμεναν μόνιμα στοῦ Ἰράκ.

Ὁ ἐν λόγω καταυλισμὸς βρίσκεται ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τῆς Ἰορδανικῆς Ἐρυθρᾶς Ἡμισελήνου καί, σύμφωνα μὲ τὸν Ὑπεύθυνο τοῦ Καταυλισμοῦ κ. Μανσοῦρ Ἀμπουχανγιέ, διαθέτει τὴν ἀπαραίτητη ὑποδομὴ, ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ δεχθεῖ ἄμεσα 5.000 πρόσφυγες καὶ νὰ φιλοξενεῖ σὲ περίπτωση ἕκτακτης ἀνάγκης περισσότερους ἀπὸ 45.000.

Κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, ἡ «Ἀλληλεγγύη» θὰ ἐνισχύσει στοῦ μέλλον τους πρόσφυγες τοῦ Καταυλισμοῦ «T.C.N.», ὅσες φορὲς αὐτὸ τῆς ζητηθεῖ.

Ἡ ἀνθρωπιστικὴ βοήθεια τῆς Μ.Κ.Ο. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος προσφέρεται σὲ ὅλους τοὺς πάσχοντες συνανθρώπους μας πού ἐγκαταλείπουν τὸ Ἰράκ παίρνοντας τὸ δρόμο τῆς προσφυγιάς, ἀνεξαρτήτως ἐθνικότητας, φυλῆς ἢ θρησκείας.

Ἀθήνησι τῇ 20ῇ Μαρτίου 2003

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ
ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ
ΕΛΛΗΝΕΣ
ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΕΣ**

Πρὸς

τοὺς Ἐντιμοτάτους Εὐρωβουλευτάς:

1. κ. Ἰωάννην Ἀβέρωφ.
2. κ. Ἀλέξανδρον Ἀλαβάνον.
3. κ. Κωνσταντῖνον Ἀλυσανδράκην.
4. κ. Σταῦρον Ξαρχᾶκον.
5. κ. Γεώργιον Δημητρακόπουλον.
6. κ. Χρῆστον Ζαχαράκην.
7. κ. Μυρσίνην Ζορμπᾶ.
8. κ. Ἰωάννην Πατάκην.
9. κ. Ἄνναν Καραμάνου.
10. κ. Γεώργιον Κατηφόρην.
11. κ. Εὐστράτιον Κόρακαν.
12. κ. Ἰωάννην Κουκιάδην.
13. κ. Δημήτριον Κουλουριάνον.
14. κ. Ρόδην Κράτσα - Τσαγκαροπούλου.
15. κ. Μινέρβα - Μελοπομένην Μαλλιώρη.
16. κ. Ἰωάννην Μαρίνον.
17. κ. Ἐμμανουήλ Μαστοράκην.
18. κ. Ἐμμανουήλ Μπακόπουλον.
19. κ. Ἀλέξανδρον Μπαλτᾶν.
20. κ. Μιχαήλ Παπαγιαννάκην.
21. κ. Ἰωάννην Σουλαδάκην.
22. κ. Ἀντώνιον Τρακατέλλην.
23. κ. Δημήτριον Τσάτσον.
24. κ. Χρῆστον Φώλιαν.
25. κ. Κωνσταντῖνον Χατζηδάκην.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρακολουθεῖ μετὰ ἀδιαπτώτου ἐνδιαφέροντος καὶ ποιμαντικῆς εὐθύνης τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸ εὐσεβές καὶ φιλόχριστον Αὐτῆς πλήρωμα, ὡς Εὐρωπαίους Πολίτας, θέματα. Ἰδιαίτερον τυγχάνει τὸ ἐνδιαφέρον Αὐτῆς ἐν ᾧφει τῆς ἐπιχειρημένης συζητήσεως εἰς τὸ Εὐρωπαϊκὸν Κοινοβούλιον διὰ τὸ λεγόμενον νέον Εὐρωπαϊκὸν Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον, πιστεύει, ὅτι δέον ὅπως διακρίνηται καὶ διὰ τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὰς τρεῖς βάσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων τεθεμελίωται ὁ Εὐρωπαϊκὸς Πολιτισμὸς, ἥτοι τὸν Χριστιανισμόν, τὸν Ἑλληνικὸν Πολιτισμὸν καὶ τὸν Ρωμαϊκὸν Πολιτισμὸν.

Ὅθεν, Συνοδικῇ Ἀποφάσει, ληφθεῖση ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 19ης ὑπερμεσοῦντος μηνὸς Μαρτίου ἐ.ἔ., ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὅπως ἀπευθυνθῇ εἰς ὑμᾶς, ὡς ἐκπρόσωπον τῆς Χώρας ἡμῶν παρὰ τῷ Εὐρωπαϊκῷ Κοινοβουλίῳ, καὶ ἐνημερώσῃ ὑμᾶς διὰ μίαν εἰσέτι φορᾶν ἐπὶ τῶν θέσεων τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸ ἐν τοῖς ὑπερθεν διαλαμβανόμενον θέμα.

1. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος θεωρεῖ ἀπολύτως ἀπαραίτητον τὴν ἀναφορὰν εἰς τὰ θεμέλια τῆς εὐρωπαϊκῆς ταυτότητος, τὰ ὁποῖα εἶναι ἡ Χριστιανικὴ θρη-

σκεία, ἡ ἑλληνικὴ παιδεία καὶ ἡ ρωμαϊκὴ δικαιοσύνη παράδοσις. Ἐν τούτοις, ἀποδέχεται τὴν εἰσήγησιν τοῦ Προέδρου κ. Giscard D' Estaing ἵνα γίνῃ ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ εἰς τὸ Προοίμιον τοῦ Συντάγματος καὶ ὄχι εἰς τὸ ἄρθρον 2. Θεωρεῖ ὅτι ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν διάκρισιν Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, ἐνῶ ἀποδίδει τὸν ὀφειλόμενον σεβασμὸν εἰς τὰς ταυτοτικὰς ἀξίας τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος.

2. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐκτιμᾷ ὡς ἐπιβεβλημένην τὴν ρητὴν ἀναφορὰν εἰς ἅπαντας τοὺς σκοποὺς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως καὶ οὐ μόνον εἰς τὸν σεβασμὸν τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων ἢ εἰς τοὺς ὅρους, οἱ ὅποιοι διασφαλίζουν τὴν νομικὴν καὶ οἰκονομικὴν ζώην. Μὴ ἐπιθυμοῦσα ὑποτίμησιν τῆς σημασίας αὐτῶν τῶν ὅρων, πιστεύει ὅτι δέον ὅπως προστεθῶσι καὶ αἱ ἀξίαι τὰς ὁποίας μεταφέρει ἐπὶ αἰῶνας ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία, ὡς ἡ ὑπεράσπισις τῆς κοινωνίας ἀλληλεγγύης, τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀξιοπρεπειᾶς τοῦ προσώπου, τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ εἰς τὴν μόρφωσιν, τὴν ὑγείαν καὶ τὴν κατοικίαν, ἡ ὑπεράσπισις τῶν παιδιῶν, τῶν γερόντων, τῆς οἰκογενείας καὶ τῶν πασχόντων, ἡ κατοχύρωσις τῆς κοινωνικῆς εὐθύνης τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἡ ὑποβοήθησις τῶν δωρεῶν καὶ τῶν ἐνισχύσεων διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἀδυνάτων, ἀλλὰ καὶ τὴν προαγωγὴν τοῦ πολιτισμοῦ.

3. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος θεωρεῖ πλήρως δεικνυμένην τὴν ρητὴν ἀναφορὰν τοῦ Συντάγματος εἰς τὴν ἀνεξιθρησκείαν, εἰς τὸν σεβασμὸν τῆς πίστεως ἐκάστου εὐρωπαϊκοῦ λαοῦ ἀλλὰ καὶ ἐκάστου κατοικοῦ τῆς Εὐρώπης. Ἐν τούτοις, θεωρεῖ ἀπολύτως ἀπαραίτητον καὶ τὴν συνταγματικὴν κατοχύρωσιν:

α) τοῦ ἰσχύοντος εἰς ἐκάστην Χώραν νομικοῦ status τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων, διότι τοῦτο ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἐθνικῆς ταυτότητος ἐκάστου λαοῦ,

β) τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ «κακόπιστου προσηλυτισμοῦ» ὡς ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων καὶ σύμφωνα πρὸς τὴν Σύμβασιν τῆς Ρώμης,

γ) τοῦ δικαιώματος ἐκάστης ἀνεγνωρισμένης Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἵνα ὀρίξῃ καὶ ἀναθεωρῇ ἀφ' ἑαυτῆς τὸν καταστατικὸν χάρτην καὶ τὴν λατρείαν αὐτῆς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δογμάτων καὶ τῆς παραδόσεως αὐτῆς, καὶ οὐχὶ τῆς κοσμικῆς νομολογίας,

δ) τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀναγνωρίσεως ὡς ἡμερῶν ἀργίας τῶν ἑορτῶν τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, ὡς αὐτὸ εἶθισται ἵνα συμβαίνει.

Ἡ Ἁγιοτάτη Ἐκκλησία ἡμῶν εὐχεται ἵνα ἐπιτευχθῇ, ὡς οἶόν τε τάχιστα, ἡ πλήρης ἐνοποίησης τῆς Εὐρώπης, καὶ θέλει ἀόκνως ἐργασθῆ ἐπὶ τῷ τέλει αὐτῷ. Ἄλλ' ὀμιλεῖ καὶ διὰ τὴν ἔνωσιν τῆς Εὐρώπης. Ἡ παραχάραξις τῶν πολιτιστικῶν καὶ ἱστορικῶν συνόρων τῆς Εὐρώπης θέλει ὀδηγήσῃ ἀναποτρέπτως καὶ ταχέως εἰς τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἐνώσεως ἢ εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τῆς κοινωνίας ἀπὸ μίαν ἐταιρικὴν σχέσιν διαφόρων Κρατῶν. Ἐλπίζομεν ὅτι τὸ Εὐρωπαϊκὸν Κοινοβούλιον θέλει μείνει ἐγγυητὴς τῆς ἐνώσεως τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης καὶ ὑπεραπιστῆς τῆς εὐρωπαϊκῆς κοινωνίας. Προσδοκῶμεν ὅτι ἡ ὑμετέρα συμμετοχὴ εἰς τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος θέλει συμβάλει ἀποτελεσματικῶς πρὸς τὴν ἐπίτευξιν αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, ἐπικαλούμενοι ἐν τοῖς ἀγαθοῖς ἔργοις ὑμῶν δαφιλεστάτην τὴν εὐλογίαν τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, διατελοῦμεν μετ' ἐνθέρμων εὐχῶν καὶ τιμῆς ἐξαιρέτου.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Σαλῶνων Θεολόγος

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΤΗΣ
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ
ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
κ. ΝΤ' ΕΣΤΕΝ
ΣΤΟΝ
ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟ
ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ
ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟ**

Ἐπιστολή πρὸς τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλο ἀπέστειλε ὁ Πρόεδρος τῆς Συντακτικῆς Συνελεύσεως γιὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης κ. Βαλερί Ζισκάρ Ντ' Ἐστέν.

Ὁ κ. Ντ' Ἐστέν ἐκφράζει τὴ χαρὰ του γιὰ τὴν συνάντηση πού εἶχε μὲ τὸν Προκαθήμενο τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας στὶς 20 Φεβρουαρίου ε.ε., κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἐπίσκεψής του στὴ χώρα μας, ἐπισημαίνοντας ὅτι ἔμειναν στὴ μνήμη του ἡ ἠθικὴ αὐθεντία καὶ ἡ ποιότητα καὶ ὁ πλοῦτος τοῦ στοχασμοῦ τοῦ Μακαριωτάτου.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνέλευσης, πού ἐπεξεργάζεται τὸ σχέδιο τῆς Συνταγματικῆς Συνθήκης τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, συγχαίρει τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον, τὴν προσοχὴ καὶ τὴν εὐαισθησία πού ἐπιδεικνύει γιὰ τὶς ἐργασίες τοῦ Σώματος καὶ εὐχαριστεῖ ἰδιαίτερα τὸν Μακαριώτατο γιὰ τὶς ἐπισημάνσεις οὐσίας, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὶς θερμὲς εὐχὲς γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου του.

Ἐπιπρόσθετα, ὁ κ. Ντ' Ἐστέν, ἐνημερώνοντας τὸν Μακαριώτατο γιὰ τὶς μέχρι στιγμῆς ἐργασίες τῆς Συνέλευσης, κάνει λόγο γιὰ τὸ θέμα τῆς ἀναφορᾶς ἢ μὴ τῆς θρησκευτικῆς κληρονομιάς τῆς Εὐρώπης στὴ διάταξη τοῦ ἄρθρου 2 τῆς Συνθήκης, τὸ ὁποῖο ἔχει προκαλέσει ἔντονες συζητήσεις. Ἐκφράζει δὲ τὴν προσωπικὴ ἐκτίμηση ὅτι μία τέτοια ἀναφορὰ θὰ εὕρισκε εὐκολότερα τὴ θέση της καὶ θὰ μπορούσε νὰ περιληφθεῖ στὸ Προοίμιό της, παρὰ στὸ κείμενο ἄρθρου αὐτῆς.

Περαιτέρω, ὁ κ. Ντ' Ἐστέν ἐπισημαίνει τὴν ἐπιδίωξή του νὰ περιληφθεῖ στὸ τελικὸ κείμενο τῆς Συνταγματικῆς Συνθήκης ἡ ὑπ' ἀριθμ. 11 Δήλωση τῆς Συνθήκης τοῦ Ἀμστερνταμ, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ἡ ρύθμιση τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας πρέπει νὰ ἀφεθεῖ στὸ ἐθνικὸ δίκαιο κάθε κράτους - μέλους τῆς Ε.Ε.

Καταλήγοντας, ὁ κ. Ντ' Ἐστέν ἐκφράζει τὸ σεβασμὸ πού τρέφει πρὸς τὸ πρόσωπο τοῦ Μακαριωτάτου.

**ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ
ΤΟΥ ΕΝ ΚΡΗΤΗ
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΥ
ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
ΤΗΣ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗΣ
ΣΥΝΘΗΚΗΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΕΩΣ**

(19.3.2003)

Οί ύπογραφόμενοι εκπρόσωποι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῆς Εὐρώπης συνήχθημεν ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης τὴν 18ην καὶ 19ην Μαρτίου 2003 κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου καὶ ἐφιλοξενήθημεν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης. Τὴν ὀργανωτικὴν εὐθύνην εἶχε τὸ ὑπὸ τὸν Σεβασμ. Μητροπολίτην Γαλλίας κ. Ἐμμανουὴλ Γραφεῖον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας παρὰ τῆ Εὐρωπαϊκῆ Ἐνώσει. Συμμετέσχον εκπρόσωποι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῶν Ἐκκλησιῶν Ρωσίας, Σερβίας, Ρουμανίας, Κύπρου, Ἑλλάδος, Πολωνίας, Ἀλβανίας, Τσεχίας καὶ Σλοβακίας καὶ Φιλανδίας, ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Τιμόθεος καὶ Ἱεράρχαι τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, ὁ Ὑπουργὸς Πολιτισμοῦ καὶ Καθηγητὴς τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου κ. Εὐάγγελος Βενιζέλος, ὡς εκπρόσωπος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰσηγητὴς, καθὼς καὶ εἰδικοί ἐπιστήμονες. Αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου διεξήχθησαν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ εκπροσώπου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Σεβασμ. Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνος.

Θέμα τῆς συνάξεως ἦτο: «*Ἡ προτεινομένη ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στάσις τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος ἔναντι τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Θρησκειῶν*» ὡς καθωρίσθη διὰ τοῦ προσκλητηρίου Γράμματος τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, ὅστις μεταξὺ ἄλλων ἔγραφεν:

«Ὁ μέλλον νὰ συντάξη καὶ ψηφίσῃ τὸ Σύνταγμα τῆς Εὐρώπης εὐρίσκεται ἐνώπιον τῆς ἀνάγκης:

Πρῶτον, νὰ καθορίσῃ τὴν στάσιν αὐτοῦ ἔναντι τῶν παγκοσμίως ἀνεγνωρισμένων Θρησκειῶν καὶ Ἐκκλησιῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Ὁρθόδοξος, δεῦτερον, νὰ θεσπίσῃ ἢ νὰ ἀναθέσῃ εἰς τὰ ἐπὶ μέρους Κράτη-Μέλη τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως νὰ θεσπίσουν αὐτὰ τὰ κριτήρια καὶ τὰς προϋποθέσεις ἀναγνωρίσεως τῶν λοιπῶν Θρησκειῶν ὡς Θρησκειῶν καὶ ἀποδόσεως ἢ μὴ εἰς αὐτὰς τῶν διὰ τὰς ἐπικρατούσας καὶ παραδοσιακὰς Θρησκείας νομοθετικῶν εὐεργετημάτων, τοῦτο δὲ ἐν τῷ πλαίσιῳ τῆς ἀνεξιθρησκείας, τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς θρησκευτικῆς οὐδετερότητος τοῦ Κράτους, καὶ τρίτον, νὰ θεσπίσῃ τὰ κριτήρια κατατάξεως τῶν καταστροφικῶν ἢ ἐγκληματικῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι προσποιοῦνται τὰς θρησκευτικὰς, εἰς τὴν ἐν λόγῳ κατηγορίαν, ὡς καὶ τὰς γενικὰς ἀρχὰς ἀντιμετωπίσεως αὐτῶν».

Αἱ ἐμπεριστατωμέναι εἰσηγήσεις, αἱ ἐποικοδομητικαὶ συζητήσεις καὶ αἱ διαμορφωθείσαι προτάσεις ἐπεβεβαίωσαν τὴν ἀναγκαιότητα τοῦ Διορθοδόξου Συνεδρίου ἐπὶ τοῦ σημαντικοῦ τούτου ζητήματος. Τὸ Συνέδριον διαπιστώνει καὶ προτείνει:

1. Ἡ Συνταγματικὴ Συνθήκη ὀφείλει νὰ διαλάβῃ ρητὴν ἀναφορὰν εἰς τὴν χριστιανικὴν κληρονομίαν τῆς Εὐρώπης, διὰ τῆς ὁποίας διαιωνίσθησαν ἀρχαὶ καὶ ἀξίαι τῆς βιβλικῆς καὶ ἑλληνορωμαϊκῆς παραδόσεως, αἵτινες, μετὰ τῶν μεταγενεστέρων πολιτισμικῶν στοιχείων, ἀποτελοῦν τὰ θεμέλια, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐδράζεται τὸ σύγχρονον εὐρωπαϊκὸν οἰκοδόμημα.

2. Ἡ κατοχύρωσις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀναγνωρισθεῖ διὰ εὐρωπαϊκῶν καὶ διεθνῶν συμβάσεων καὶ διακηρύξεων καὶ ἐκωδικοποιήθησαν εἰς τὴν Χάρταν τῶν Θεμελιωδῶν Δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, πρέπει νὰ ἐξακολουθήσουν νὰ ἀποτελοῦν ἐσωτερικὸν δίκαιον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

3. Τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα δέον ὅπως κατοχυρωθῶν ὄχι μόνον ὑπὸ τὴν ἀτομικὴν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν συλλογικὴν καὶ θεσμικὴν ἔκφρασιν αὐτῶν, ὡς δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν πολιτῶν τῆς Εὐρώπης. Εἰδικώτερον, ἀναφέρονται ἡ ἱερότης καὶ τὸ ἀπαρραβίαστον τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου καὶ τοῦ μυστηρίου τῆς ζωῆς καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπεύθυνος διαχείρισις τῶν βιοτεχνολογικῶν γνώσεων καὶ ἐφαρμογῶν, ἡ προστασία τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου καὶ τῆς οἰκογενείας, ἡ σύμφωνος πρὸς τὰς ἀνωτέρω ἀρχὰς καὶ ἀξίας σκοποθέτησις τῆς παιδείας κ.λπ.

4. Ἡ κατοχύρωσις τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας ὄχι μόνον ὡς δικαιώματος τοῦ ἀτόμου, ἀλλὰ καὶ ὡς δικαιώματος τῶν παραδοσιακῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Θρησκειῶν τῆς Εὐρώπης.

5. Ἡ Δήλωσις 11 τῆς Συνθήκης τοῦ Ἄμστερνταμ περὶ τοῦ καθεστώτος τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν μὴ ὁμολογιακῶν ἐνώσεων πρέπει νὰ ἐνσωματωθῆ εἰς τὴν Συνταγματικὴν Συνθήκην καὶ νὰ διασφαλισθῆ, ὅτι αἱ συναφεῖς διατάξεις αὐτῆς δὲν θὰ παραβιάζονται ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τῶν Κρατῶν - Μελῶν. Ἡ διατύπωσις τῆς σχετικῆς διατάξεως τῆς Συνταγματικῆς Συνθήκης προτείνεται νὰ εἶναι:

«Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις σέβεται καὶ δὲν προδικάζει τὰς συμφώνως πρὸς τὸ ἐθνικὸν δίκαιον σχέσεις Κράτους καὶ Ἐκκλησίας καὶ τὰς διεθνῶς ἀνεγνωρισμένας ἀρχὰς τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας τῶν ἀτόμων καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν θρησκευτικῶν ἐνώσεων ἢ κοινοτήτων εἰς τὰ Κράτη - Μέλη».

6. Ἐπιβάλλεται ἡ πρόβλεψις αὐστηρῶν κριτηρίων ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῆς νομολογίας Διεθνῶν Δικαστηρίων ἀνεγνωρισμένων ὁρίων τόσοσιν διὰ τὴν ἔνταξιν τῶν παραθρησκευτικῶν ὀργανώσεων (σεκτῶν) εἰς τὰ πλαίσια τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, ὅσον καὶ διὰ τὴν νομιμότητα τῆς δράσεως αὐτῶν καὶ τὴν ἄσκησιν ἀθεμίτου προσηλυτισμοῦ εἰς τὰ Κράτη - Μέλη τῆς Ἐνώσεως.

7. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις σέβεται κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον τὸ καθεστῶς τῶν φιλοσοφικῶν καὶ μὴ ὁμολογιακῶν ἐνώσεων, ἀναγνωρίζει δὲ ὡς μὴ ἀντικειμένην εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀνεξιθρησκείας τὴν μὴ ἀναγνώρισιν ὑπὸ τῶν Κρατῶν - Μελῶν ὑπὲρ τῶν ἐν λόγῳ φιλοσοφικῶν καὶ μὴ ὁμολογιακῶν ἐνώσεων τῶν τυχόν ἀναγνωριζομένων εἰς τὰς Ἐκκλησίας ἢ καὶ τὰς Θρησκείας προνομίων.

Ἐγένετο ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης, τῇ 19ῃ Μαρτίου 2003

Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν

1. Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Τιμόθεος
Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον

2. Σεβ. Μητροπολίτης Φιλαδελφείας κ. Μελίτων
Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον

3. Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου κ. Ἄνθιμος
Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον

4. Σεβ. Μητροπολίτης Ἀρχαλοχωρίου, Καστελλίου καὶ Βιάννου κ. Ἀνδρέας
Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον

5. Σεβ. Μητροπολίτης Γαλλίας κ. Ἐμμανουὴλ
Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον

6. Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Κνωσοῦ κ. Μακάριος
Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον

7. Ἐντιμολ. Καθηγητῆς κ. Βλάσιος Φειδᾶς
Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον

8. Ἐντιμολ. Δρ. κ. Ἀλέξανδρος Παπαδερός
Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον

9. Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ποντόλσκ κ. Ἰλαρίων
Πατριαρχεῖον Μόσχας

10. Ἐλλογιμ. Καθηγητῆς κ. Bogdan Lubardic
Πατριαρχεῖον Σερβίας

11. Αἰδεσιμ. Καθηγητῆς π. Zoran Krestic
Πατριαρχεῖον Σερβίας

12. Αἰδεσιμ. Καθηγητῆς Δρ. Ion Chivu
Πατριαρχεῖον Ρουμανίας

13. Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Τριμυθοῦντος κ. Βασίλειος
Ἐκκλησία τῆς Κύπρου

14. Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἰγνάτιος Σωτηριάδης
Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος

15. Δρ. κ. Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς
Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος

16. Ἐλλογιμ. Καθηγητῆς κ. Andrei Kuzma
Ἐκκλησία τῆς Πολωνίας

17. Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἰουστίνος Ἀνθιμιᾶδης
Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας

18. Doc Jan Zozulak, PhD

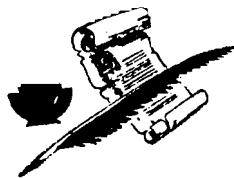
Ἐκκλησία τῆς Τσεχίας καὶ Σλοβακίας

19. Mr. Vaclav Jezek, PhD

Ἐκκλησία τῆς Τσεχίας καὶ Σλοβακίας

ΟΜΙΛΗΤΑΙ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΑΙ

1. Ἐξοχwt. κ. Εὐάγγελος Βενιζέλος, Ὑπουργὸς Πολιτισμοῦ
2. Σεβ. Μητροπολίτης Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας κ. Κύριλλος
3. Σεβ. Μητροπολίτης Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου κ. Εἰρηναῖος
4. Σεβ. Μητροπολίτης Λάμπης, Συβρίτου καὶ Σφακίων κ. Εἰρηναῖος
5. Σεβ. Μητροπολίτης Ἱεραπύτνης καὶ Σητείας κ. Εὐγένιος
6. Σεβ. Μητροπολίτης Πέτρας καὶ Χερρονήσου κ. Νεκτάριος
7. Σεβ. Μητροπολίτης Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Εἰρηναῖος
8. Mgr. Noel Treanor
Γενικὸς Γραμματέας τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν Ἐπισκοπικῶν Συνελεύσεων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως
9. Δρ. κ. Γεώργιος Κρίππας

**ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
(CONVENTION)***

Σεβασμιώτατοι,
Θεοφιλέστατοι,
Ἐξοχώτατε κ. Ὑπουργέ,
Σεβαστοὶ Πατέρες καὶ ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί,

Ἐπιτρέψτε μου νὰ ἐκφράσω ἀπὸ αὐτὸ τὸ βῆμα τὶς εὐχές, τοὺς ἀδελφικούς χαιρετισμούς καὶ τὶς εὐχαριστίες τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαῖο γιὰ τὴν εὐγενικὴ πρόσκληση πρὸς τὴν καθ' Ἑλλάδα Ἀγιωτάτη Ἀδελφὴ Ἐκκλησία νὰ συμμετάσχει στὴ σημερινή ὄλως σημαντικὴ Διορθόδοξη Συνάντηση μὲ θέμα τὴν «προτεινόμενη ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στάση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος ἔναντι τῶν θρησκευτῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν».

Ὅπως ὅλοι γνωρίζουμε τὸ Πρόγραμμα «*Donnez une âme pour l' Europe*» ἀποτελεῖ μέρος ἑνὸς γενικότερου προβληματισμοῦ τοῦ πρώην Προέδρου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς Jacques Delors¹, ὁ ὁποῖος εἶχε πεῖ χαρακτηριστικὰ: «ἐὰν στὰ ἐπόμενα δέκα χρόνια δὲ δώσουμε μιὰ ψυχὴ στὴν Εὐρώπη καὶ ἐπιμεινουμε στὴν οἰκονομικὴ πλευρὰ τῆς τότε χάσαμε τὸ παιχνίδι». Τόνιζε μάλιστα πολλὲς φορὲς ὅτι ἡ Εὐρώπη δὲν πρέπει νὰ θέτει τοὺς «πολίτες τῆς στοῦ περιθώριο» ἀλλὰ ἡ ἡπειρος τῶν ἀνησυχιῶν καὶ τοῦ προβληματισμοῦ, ἡ γενέτειρα τῶν ιδεῶν ποὺ ἐξαπλώθηκαν σὲ ὅλο τὸν κόσμο, πρέπει νὰ προσαρμόζεται στὶς ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς τῆς².

Ἀπὸ ποῦ τὴν ἔχασε λοιπὸν τὴν ψυχὴ τῆς ἡ Εὐρώπη; Καὶ πῶς τὴν ἔχασε; Μήπως τὴν ἀπεμπόλησε ἡ ἴδια; Στὰ ἐρωτήματα αὐτά, ποὺ χρειάζονται βέβαια μιὰ πλατεῖα συζήτηση, ἐμεῖς θὰ προσπαθήσουμε νὰ δώσουμε μερικὲς γενικὲς καὶ σύντομες ἀπαντήσεις.

Τὸ ὅτι ἡ Εὐρώπη ἔχει χάσει τὴν ψυχὴ τῆς ἀπὸ καιρὸ, αὐτὸ εἶναι μιὰ κοινὴ διαπίστωση γιὰ ὅλους ἐκείνους, ποὺ γνωρίζουν κάπως τὴν ἱστορία τῆς σημερινῆς Ἐνωμένης Εὐρώπης. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε σχετικὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν πρώτη εἰσήγηση τοῦ Προέδρου τῆς Συνέλευσης Valéry Giscard d' Estaing, ὁ ὁποῖος σημείωσε: «...Θὰ πρέπει νὰ κάνουμε κάτι, ὥστε οἱ κυβερνῶντες καὶ οἱ πολίτες νὰ ἀναπτύξουν ἕνα εὐρωπαϊκὸ «*affectio societatis*», δυνατὸ καὶ σεβαστὸ, ἀλλὰ ἔχοντας πάντοτε τὴν ἀναφορὰ τους στὴν ἐθνικὴ τους ταυτότητα... Ἐπιτρέψτε μου καταλήγοντας νὰ ἀπευθύνω ἔκκληση στὸν ἐνθουσιασμό σας. Μιὰ λέξη, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα, «ἐνθουσία», καὶ σημαίνει «ἐμπνευσμένο ἀπὸ τὸ Θεό». Γιὰ τὴν περίπτωσή μας, θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἐμπνευσμένη ἀπὸ μιὰ θεά, τὴν Εὐρώπη!».

* Εἰσήγηση στὴ Διορθόδοξο Συνάντηση μὲ θέμα τὴν «προτεινόμενη ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στάση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος ἔναντι τῶν θρησκευτῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν» καὶ πραγματοποιήθηκε στὸ Ἡράκλειο τῆς Κρήτης (17-18.33.2002). Τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐκπροσώπησαν ὁ Ἀρχιμ. Ἰγνατίος Δ. Σωτηριάδης καὶ ὁ Δρ. Κων. Β. Ζορμπᾶς. Τὸ κείμενο βασίζεται σὲ στοιχεῖα ποὺ εὐγενῶς παραχωρήθηκαν ἀπὸ τὸν Κων. Ζορμπᾶ, συγγραφέα τοῦ βιβλίου μὲ τὸν τίτλο «*Εὐρώπη, Θρησκεία, Πολιτισμός*», ποὺ θὰ ἐκδοθεῖ σύντομα ἀπὸ τὴν «Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

1. Βλ. Ζὰκ Ντελόρ, *Ἡ εὐρωπαϊκὴ πρόκληση*, ἐκδ. Λαμπράκη, Ἀθήνα 1992.
2. Ζὰκ Ντελόρ, ὁπ. παρ., σελ. 147.

Τοῦ
Ἀρχιμ. Ἰγνατίου Δ. Σωτηριάδη
Γραμματέως παρὰ τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθόδοξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Εὐρωπαῖος πολίτης κατὰ τὴ διάρκειά τῶν ἱστορικῶν, φιλοσοφικῶν - ἰδεολογικῶν - πολιτικῶν του ἀναζητήσεων καὶ περιπετειῶν ἀρνήθηκε τὸ Θεό, διέγραψε τὴν ἠθική, περιθωριοποίησε τὴν Ἐκκλησία, θεοποίησε τὸν ὀρθό-λόγο θέλοντας μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ νὰ καταστεί τὸ κέντρο τοῦ κόσμου. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἀντικατέστησε τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ μὲ τὰ δικά του «φῶτα», τὸν Εὐρωπαϊκὸ δηλ. Διαφωτισμὸ, πού τὸν ὀδήγησε πρῶτα στὴν ἄλογο ἀθεΐα καὶ τὸν ἄκρατο ὕλισμό καὶ κατόπιν βαθμηδὸν στοὺς ἐμφυλίους πολέμους καὶ στὴν πολιτιστικὴ καὶ πνευματικὴ κατάπτωση τῆς γηραιᾶς ἡπείρου³.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ ἀσκήσουμε μιὰ κριτικὴ ἢ ἂν θέλετε νὰ δοῦμε μερικὰ σημεῖα πού εἶναι σημαντικὰ καὶ πρέπει νὰ τὰ ἔχουμε ὑπόψη μας γιὰ τὶς περαιτέρω ἀναφορές μας. Γιατὶ αὐτὴ ἡ ἐπίμονη ἀδιαφορία ἀπέναντι στὴ θρησκεία καὶ ἡ περιθωριοποίηση τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τοὺς πνευματικούς καὶ πολιτικούς ἡγέτες τῆς σημερινῆς πραγματικότητας; Εἶναι ἄραγε αὐτὸ ἓνα τυχαῖο φαινόμενο ἢ μιὰ προσχεδιασμένη τακτικὴ τῆς Νέας Εὐρωπαϊκῆς Τάξης Πραγμάτων;

Οἱ πατέρες τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης, ὅπως ὁ Μονέ καὶ ὁ Σουμάν, ἦταν Χριστιανοί, ἀλλὰ αὐτὸ πού τελικὰ δημιούργησαν σήμερα δὲν προκύπτει ὡς μιὰ ὄντοτητα χριστιανική. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ πολιτικοί, πού ἔχουν τὸν πρῶτο λόγο, λένε ὅτι τελικὰ ἡ θρησκεία καὶ ἡ Ἐκκλησία δὲν ἔχουν νὰ παίξουν κανένα ρόλο στὴν Εὐρώπη. Πιστεύουμε ὅτι ἡ ἀνυπαρξία συγκεκριμένης ἀναφορᾶς στὴν «Ἐκκλησία» σὲ ὅλες σχεδὸν τὶς ἰδρυτικὲς Συνθήκες τῆς Εὐρώπης ἐρμηνεύει, ὡς ἓνα βαθμὸ, τὸ φαινόμενο αὐτὸ τῆς ἐσκεμμένης ἀδιαφορίας πού παρατηρεῖται ἀπέναντι στὴ θρησκεία καὶ κάθε μορφὴ πίστης. Καμία Ἐκκλησία δὲν ἔχει νομικὴ ὑπόσταση στὰ θεσμικὰ ὄργανα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης, οὔτε καὶ ὑπάρχει κάποιο θεσμικὸ πλαίσιο μέσα ἀπὸ τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ γίνῃ ἓνας οὐσιαστικὸς διάλογος γιὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης⁴. Βέβαια τὸ θέμα εἶναι μεγάλο καὶ θὰ

3. Σκέψεις τοῦ Σεβ. Μητρο. Κισιάμου καὶ Σελίνου κ. Εἰρηναίου στὸ Πρόγραμμα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης «Δρόμοι τοῦ Μοναχισμοῦ», Περιοδικὸ *Διάλογοι Καταλλαγῆς*, 48 (1998) 391. Πρβλ. Ἄρχιμ. Ἰγνατίου Δ. Σωτηριάδη, Ἐκκλ. ἀπὸ τὴ Χριστιανικὴ στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνότητα: Ὁ παράγων Ὁρθοδοξία, Περιοδικὸ *Ἐκκλησία*, 2 (2003) 110-112.

4. Μοναδικὴ ἐξαίρεση ἀποτελεῖ ὁ Ἀποστολικὸς Νούντιος, ὁ ὁποῖος ἀντιπροσωπεύει ἓνα Κράτος –τὸ Βατικανό–, τὸ ὁποῖο ἔχει συνάψει εἰδικὴ Συνθήκη μὲ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση.

μποροῦσε νὰ μιλήσει κανεὶς γιὰ ἐκκοσμικευμένο κράτος ἢ ἀδιαφορία ἀπὸ τοὺς πολίτες γιὰ τὰ ἐκκλησιαστικὰ θέματα κ.λπ. Ἐκεῖνο ὅμως πού ἔχει σημασία ἐδῶ εἶναι ἡ ἐμμονὴ καὶ ἡ γενικότερη στάση ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν θεσμικῶν Εὐρωπαϊκῶν Ὀργάνων ὄχι τόσο ἀπέναντι στὴν ἔννοια τῆς *Ἐκκλησίας* καὶ τῆς *Θρησκείας*, ἀλλὰ κατὰ κύριο λόγο στὶς ἐκκλησιαστικὲς καὶ θρησκευτικὲς κοινότητες. Βλέπουμε μάλιστα καὶ στὴν ἴδια τὴ Λευκὴ Βίβλο (White Paper) νὰ γίνῃται μιὰ προσπάθεια «ἐνταξίσεως» τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν στὸ μωσαϊκὸ τῶν ποικίλης προελεύσεως Μὴ Κυβερνητικῶν Ὀργανώσεων⁵.

Οἱ Ἐκκλησίες ἀσφαλῶς καὶ δὲν ἔχουν τὸν τελικὸ λόγο στὶς πολιτικὲς ἀποφάσεις. Μποροῦν ὅμως κάλλιστα νὰ παίξουν ἀποφασιστικὸ ρόλο στὴν προσπάθεια διαμόρφωσης τῆς κοινωνίας τῶν πολιτῶν. Ἡ ὀρθόδοξη διδασκαλία ἔχει ὡς κέντρο τῆς τὴν ἔννοια τῆς ἱερότητας τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καὶ τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ὁ ἀνθρώπος δὲν ἀποτελεῖ ἀπλῶς μιὰ ἀόριστη ὑπαρξιακὴ ὄντοτητα στὴν κοινωνία τῶν πολιτῶν ἀλλὰ εἶναι δημιούργημα αὐτοῦ τοῦ ἴδιου τοῦ Θεοῦ. Ἡ προσέγγιση αὐτὴ βέβαια δὲν ταυτίζεται σὲ καμία περίπτωση μὲ τὴν «ἠθικιστικὴ» προσέγγιση τοῦ ἀνθρώπου, σύμφωνα μὲ τὸ δυτικὸ οὐμανισμό καὶ τὴ φιλοσοφία του⁶, γιατί τελικὰ ἠθικὸ δὲν εἶναι μόνον αὐτὸ

5. Ἡ ἀναφορὰ στὴν Λευκὴ Βίβλο γιὰ τὴν «Κοινωνία τῶν Πολιτῶν» ἔχει ὡς ἐξῆς: «Ἡ κοινωνία τῶν πολιτῶν περιλαμβάνει συνδικαλιστικὲς ἐνώσεις καὶ ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν («κοινωνικοὶ ἐταῖροι»), κυβερνητικὲς ὀργανώσεις, ἐπαγγελματικὰ ἐπιμελητήρια, φιλανθρωπικὲς ὀργανώσεις, ὀργανώσεις λαϊκῆς βάσεως, ὀργανώσεις στὶς ὁποῖες πολίτες συμμετέχουν ὑπὸ ἰδιόμορφες καταστάσεις στὴν τοπικὴ καὶ δημοτικὴ ζωὴ, ἐκκλησιαστικὲς καὶ θρησκευτικὲς κοινότητες». Βλ. ἀκόμη καὶ τὴ σχετικὴ ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου πρὸς τοὺς Ἑλληνες Εὐρωβουλευτὲς, στὶς 9.2.2002, Περιοδικὸ *Ἐκκλησία*, 2 (2002) 89-93. Πρβλ. καὶ τὰ κείμενα τῶν Ch. Yannaras, Human Rights and the Orthodox Church, Περιοδικὸ *Θεολογία* 73 (2002) 385 καὶ Costas Zorbas, Sustainable Development and the Market Economy Περιοδικὸ *Θεολογία* 73 (2002) 729-737.

6. Ἡ ἀναβάθμιση τῆς ἐργασίας καὶ, προπάντων, ἡ ἀνάδειξη τῶν χαρακτηριστικῶν στοιχείων τοῦ ἀστοῦ, σύμφωνα μὲ τὸν Max Weber (1864-1920), διαμόρφωσε ἓνα κλίμα πού εὐνόησε τὴν ἐπέκταση τῆς μισθωτῆς ἐργασίας καὶ μετέθεσε τὴν ἀξία τῆς ἐργασίας ἀπὸ τὸ μισθωτὸ στὸν ἐπιχειρηματία καὶ στὴν ἐπιχείρηση καὶ στὴν παραγωγικὴ χρησιμοποίηση τῆς ἐργασίας, ὥστε νὰ φαίνεται ὅτι τελικὰ ἐκεῖνοι πού παράγουν δὲν εἶναι οἱ ἐργάτες ἀλλὰ οἱ ἐπιχειρηματίες. Μιὰ σειρά συγκεκριμένων κοινωνικῶν φαινομένων, πού ἀναπτύχθηκαν στοὺς κόλπους τοῦ δυτικοῦ Χριστιανισμοῦ, τὸν ὤθησαν σὲ μιὰ συγκεκριμένη μελέτη τῶν σχέσεων ἀνάμεσα στὶς

πού δὲν ἀπομακρύνει τὸν Θεὸ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ κυρίως αὐτὸ πού συντηρεῖ «τὴ λειτουργία τοῦ αὐτεξούσιου μέσα μας, διατηρεῖ τὴν ἁρμονία τῆς ψυχοσωματικῆς μας ἰσορροπίας καὶ προκαλεῖ τὴν ἀνάγκη τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν αἴσθησι τῆς αἰώνιας προοπτικῆς στὴ ζωὴ μας»⁷.

Μὲ βάση τις παραπάνω γενικὲς ἀλλὰ οὐσιαστικὲς παρατηρήσεις ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος —χωρὶς νὰ ταυτίζεται μὲ πολιτικὲς θέσεις καὶ ἰδεολογίες— ἔχει συμβάλει τὸν τελευταῖο καιρὸ μὲ σημαντικὲς προτάσεις στὴ συζήτηση πού ἀνοίξε, μετὰ τὴ Συνθήκη τῆς Νίκαιας, γιὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης. Προσπάθησε, παράλληλα μὲ τὴν ἐνημέρωση τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, νὰ θέσει ὑπόψη τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ὄργάνων τις θέσεις της γιὰ τὸ νέο «Εὐρωπαϊκὸ Σύνταγμα» καὶ γιὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης⁸.

Συνοπτικὰ ἀναφέρουμε τὰ ἑξῆς: Στις 23-4-2002, καὶ ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου στὴν Ἱερὰ Μονὴ Πεντέλης, ἔγινε εἰδικὴ σύσκεψη τῶν μελῶν τῶν Εἰδικῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων καὶ Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων μὲ Καθηγητὲς Πανεπιστημίου καὶ ἄλλους ἐπαῖοντες, λαϊκοὺς καὶ κληρικούς, πάνω στοῦ ἐπίκαιρο θέμα: «τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης». Ἀκούστηκαν πολλὲς γνώμες καὶ ἔγιναν συζητήσεις καὶ τοποθετήσεις ἐπὶ τοῦ θέματος. Στὸ τέλος ἐλή-

θησκοντικὲς ἰδέες καὶ τὴν οἰκονομικὴ συμπεριφορὰ. Βασικὴ ἰδέα ἦταν ἡ στάση ἢ καλύτερα τὸ ἦθος ἀπέναντι σὲ ἕνα οἰκονομικὸ σύστημα, πού προέρχεται ἀπὸ τις ἐπιδράσεις συγκεκριμένων θρησκευτικῶν ἰδεῶν καὶ ὁδηγεῖ τοὺς πιστοὺς στὴν ἐκλογίκευση τοῦ χρόνου, τῶν εὐκαιριῶν καὶ τῶν μεθόδων, μὲ αὐτονόητο ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησι τῆς παραγωγικότητας καὶ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος. Βέβαια αὐτὸ δὲν εἶναι καθολικὸ φαινόμενο —στὰ πλαίσια τοῦ ὁμολογιακοῦ χαρακτήρα του— ἀλλὰ ὑπάρχει ἕνα «κίνητρο» στὴν προτεσταντικὴ ἠθικὴ πού ὁδηγεῖ στὴν «ἐγκόσμια εὐτυχία» ὡς ἔνδειξι τῆς εὐνοίας τοῦ Θεοῦ. Βλ. Ν. Timasheff - G. Theodorson, *Ἱστορία Κοινωνιολογικῶν Θεωριῶν*, (μετ. Δ. Τσαούση), ἐκδ. Gutenberg, Ἀθήνα 1980, σελ. 245-276. Πρβλ. Βασ. Γιούλτσι, *Κοινωνιολογία τῆς Θρησκείας*, ἐκδ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 1996, σελ. 143-147.

7. Νικ. Χατζηνικολάου, *Ἐλεύθεροι ἀπὸ τὸ γονιδίωμα*, ἐκδ. Κέντρο Βιοϊατρικῆς Ἠθικῆς καὶ Δεοντολογίας, Ἀθήνα 2002, σελ. 94-95.

8. Βλ. Κων. Ζορμπά, Ἡ Συντακτικὴ Συνέλευσι τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης. Προβλήματα-Προοπτικὲς, *Περιοδικὸ Ἐκκλησία* 5 (2002) 353-357. Πρβλ. Ἀρχιμ. Ἱερωνύμου Κάρα, *Πρωτοβουλίες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης*, *Περιοδικὸ Τόλμη*, 24 (2002) 28-30.

φθησαν ἀποφάσεις γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μπορεῖ νὰ παρέμβει στὶς ἐπὶ τοῦ θέματος συζητήσεις στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση καὶ νὰ ἐκφράσει τὴν γνώμη της γιὰ τὸ νέο εὐρωπαϊκὸ γίγνεσθαι. Ἔτσι τὰ μέλη τῆς σύσκεψης κατέληξαν σὲ ἕνα κείμενο-Δήλωσι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Κατανοώντας τις σύγχρονες ἀναζητήσεις γιὰ ἕνα κοινὸ «Εὐρωπαϊκὸ Σύνταγμα» ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος θεωρεῖ ὅτι αὐτὸ πρέπει νὰ διέπεται:

α) Ἀπὸ πλήρη καὶ ρητὴ κατοχύρωσι τῆς ἀρχῆς τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ τὴν ἀπαγόρευσι τοῦ κακόπιστου προσηλυτισμοῦ, ὅπως αὐτὰ διακηρύχθηκαν στὴ Σύμβουσι τῆς Ρώμης καὶ βεβαιώνονται μὲ τις θεσμικὲς λειτουργίες τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

β) Ἀπὸ τὸ σεβασμὸ τῆς κοινῆς συνειδήσεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν λαῶν γιὰ τις χριστιανικὲς ρίζες τῆς διαχρονικῆς καὶ συγχρονικῆς πνευματικῆς τους κληρονομιάς, χωρὶς νὰ θίγεται μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἡ ἀρχὴ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας γιὰ ὅλες τις θρησκείες ἢ Ὁμολογίες.

γ) Ἀπὸ τὴν ἐλεύθερη ρύθμισι τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, οἱ ὁποῖες ἔχουν ἱστορικὸ καὶ διαχρονικὸ βάθος γιὰ κάθε συγκεκριμένο λαὸ ἀπὸ τὸ ἔσωτερικὸ Ἐθνικὸ Δίκαιο κάθε Κράτους, μέσα στὰ πλαίσια τῆς ἀρχῆς τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, ὅπως αὐτὸ σαφῶς προβλέπεται ἀπὸ τὴ Δήλωσι ὑπ' ἀριθμ. 11 τῆς Συνθήκης τοῦ Ἀμστερνταμ, ὥστε νὰ ἀποφευχθοῦν ἀνεπιθύμητες ἢ ἀλυσιτελεῖς ἐντάσεις σὲ εὐαίσθητα ζητήματα θρησκευτικῶν παραδόσεων τῶν λαῶν, τὰ ὁποῖα προσδιόρισαν ἢ προσδιορίζουν τὴν ἔθνικὴ τους ταυτότητα⁹.

Ἡ Δήλωσι αὐτὴ μεταφρασμένη σὲ ἀγγλικὴ καὶ γαλλικὴ γλῶσσα ἐπιδόθηκε ἐπίσημα μὲ ἀπόφασι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου στοὺς ἐν Ἀθήναις Πρέσβεις τῶν Χωρῶν-Μελῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης πρὸς ἐνημέρωσι τῶν Κυβερνήσεών τους.

Ἐπίσης γιὰ τὴν ἐνημέρωσι τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μερίμνησε νὰ ἀποσταλεῖ στὶς Ἱερὲς Μητροπόλεις της σχετικὸ ἐνη-

9. Βλ. τὴ σχετικὴ Δήλωσι στοῦ *Περιοδικὸ Ἐκκλησία* 6 (2002) 447.

μερωτικό ὑλικό¹⁰, ἐνῶ παράλληλα πραγματοποίησε εἰδικές ἐνημερωτικές ἐκπομπές στοὺς Ῥαδιοφωνικὸς τῆς Σταθμῶ. Τὰ μέλη τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Παρακολουθήσεως Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων συμμετέσχαν σὲ ἐκδηλώσεις ποὺ διοργάνωσαν γιὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης α) τὸ Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν β) τὸ Ἐθνικὸ Κέντρο Εὐρωπαϊκῶν Μελετῶν (ΕΚΕΜ), γ) τὸ Γραφεῖο τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως στὴν Ἀθήνα μὲ θέμα: «οἱ νέοι καὶ ὁ διάλογος γιὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης». Στὴν τελευταία ἔλαβαν μέρος ἐνεργῶς καὶ νέοι τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἐκφράζοντας τὶς θέσεις τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας¹¹.

Τέλος, στὰ πλαίσια τῆς πληροφόρησης τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ γιὰ τὶς ἐνέργειες καὶ τὶς θέσεις τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δημοσίευσε στὴν εἰδικὴ ἰστοσελίδα τῆς Ἐπιτροπῆς Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων ἐρωτηματολόγιο μὲ τὸ ὁποῖο καλοῦσε τοὺς ἀναγνώστες τῆς ἰστοσελίδας αὐτῆς νὰ ἐκφράσουν τὴ γνώμη τους γιὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως. Τὸ περιεχόμενο τῶν ἐρωτημάτων ἐστιάζεται κυρίως στοὺς πῶς θέλουμε τὴν Εὐρώπη τοῦ 21ου αἰῶνα, στὶς ἀξίες ποὺ πρέπει νὰ δώσει ἔμφαση ὁ Εὐρωπαῖος πολίτης, καθὼς καὶ στὴν παρουσία τῆς Ἐκκλησίας στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση¹².

Σὲ ὅλη αὐτὴ τὴν προσπάθεια θὰ πρέπει νὰ προσθέσουμε: 1) Τὶς σημαντικὲς ἐνημερωτικὲς συνάξεις ποὺ ἔχει καθιερώσει ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος μὲ τὴν

10. Βλ. τὴ σχετικὴ Ἐγκύκλιο 2740/5.6.2002 μὲ θέμα «Τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος» στοὺς Περιοδικὸ Ἐκκλησία, 6 (2002) 467-470.

11. Στὴ Συντακτικὴ Συνέλευση οἱ νέοι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατέθεσαν τὶς θέσεις τους ὅπου σημειώνουν μεταξὺ ἄλλων:

1. Νὰ γίνουν σεβαστὲς οἱ χριστιανικὲς ρίζες καὶ παραδόσεις τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, πάντοτε στὰ πλαίσια τῆς διαφυλάξεως τοῦ ἀπαραβίαστου δικαιώματος στὴ θρησκευτικὴ ἐλευθερία,
2. Νὰ διαφυλαχθεῖ ἡ ἰδιοπροσωπία τοῦ κάθε λαοῦ καὶ ἡ ρύθμιση οὐσιωδῶν θεμάτων νὰ παραμείνει στὴν ἀρμοδιότητα τῶν θεσμικῶν ὀργάνων, ὅπως αὐτὸ τῶν σχέσεων Πολιτείας-Ἐκκλησίας καὶ
3. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση νὰ εἶναι μιὰ «ἀνθρώπινη ὑπερδύναμη» μὲ σεβασμὸ πρὸς τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα καὶ τὶς ἐλευθερίες τῶν προσώπων καὶ τῶν λαῶν.

Βλ. Οἱ χριστιανικὲς ρίζες τῆς Εὐρώπης, Περιοδικὸ Ἡ Δράσις μας, 406 (2003) 56-57.

12. Βλ. σχετικὰ Περιοδικὸ Τόλμη, 25 (2002) 16.

Ἑλληνίδα Ἐπίτροπο κ. Ἄννα Διαμαντοπούλου καὶ τοὺς Ἑλληνες Εὐρωβουλευτὲς. 2) Τὴ συνεχῆ διοργάνωση ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας τακτικῶν εὐρωπαϊστικῶν ἐκδηλώσεων –μετὰ τὸ Καλοκαίρι τοῦ 2001 ἔχουν πραγματοποιηθεῖ ἕξι εὐρωπαϊστικῶν ἐκδηλώσεων–, ὕστερα ἀπὸ τὴν εὐγενῆ πρόσκληση καὶ φροντίδα διαφόρων Εὐρωβουλευτῶν, οἱ ὁποῖες προσφέρουν τὴν εὐκαιρία σὲ Ἀρχιερεῖς καθὼς καὶ σὲ λαϊκὰ καὶ κληρικὰ στελέχη τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ τῶν διαφόρων Ὄργανισμῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ γνωρίσουν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴ λειτουργία τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ὄργάνων, νὰ ἐνημερωθοῦν πάνω σὲ καιρὶα θέματα τῆς νέας εὐρωπαϊκῆς πραγματικότητας καὶ νὰ συμμετάσχουν σὲ ἕνα γόνιμο διάλογο μὲ τὰ στελέχη τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως. 3) Τὴν ἀποστολὴ ἐγγράφου, ἐκ μέρους τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὸν Πρωθυπουργὸ τῆς Χώρας μας καὶ νῦν προεδρεύοντα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως κ. Κωνσταντῖνο Σημίτη, τὸ ὁποῖο περιέχει τὶς βασικὲς προτεραιότητες τῆς Ἑλληνικῆς Προεδρίας, σύμφωνα πάντοτε πρὸς τὴ γνώμη τῆς Ἐκκλησίας μας¹³. 4) Τὴν πρόσφα-

13. Στὸ ἔγγραφο, μεταξὺ ἄλλων, ἐπισημαίνονται πέντε βασικὰ σημεῖα γιὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης. Συγκεκριμένα: «α) Ἀπαραίτητος, διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ τὸ μέλλον τῶν κοινωνιῶν ἡμῶν, εἶναι ἡ λήψις μέτρων διὰ τὴν στήριξιν τοῦ θεσμοῦ τῆς Οἰκογενείας καὶ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ δημογραφικοῦ προβλήματος τῶν Εὐρωπαϊκῶν Λαῶν.

β) Ἡ Χριστιανικὴ ἡμῶν Πίστις, διδάσκει τὸν σεβασμὸν εἰς τὴν ἀνθρώπινον ζωὴν καὶ τὴν τιμὴν εἰς τὴν ἱερότητα τοῦ Ἀνθρώπινου Προσώπου. Ἐπομένως, προβάλλει ὡς ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη τῆς, εἰς πανευρωπαϊκὸν ἐπίπεδον, λήψεως ἀποφάσεων διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐπικινδύνων προεκτάσεων τῆς Γενετικῆς, ὅπως εἶναι ἡ ἀνατριχιαστικὴ σκέψις περὶ κλωνοποιήσεως τοῦ ἀνθρώπου.

γ) Ἀναγκαῖος, ἐπίσης, εἶναι ὁ συντονισμὸς τῶν ἐνεργειῶν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κυβερνήσεων καὶ Κοινωνιῶν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἀντικοινωνικῆς δράσεως τῶν σεκτῶν παραθρησκευτικῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπειλοῦν σοβαρῶς τὴν ἀνθρώπινον ἐλευθερίαν καὶ προσωπικότητα. Τὸ Εὐρωπαϊκὸν Κοινοβούλιον ἀλλὰ καὶ πολλαὶ Εὐρωπαϊκαὶ Κυβερνήσεις ἔχουν προσφάτως καταδικάσει τὴν δράσιν τῶν ομάδων αὐτῶν.

δ) Ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν Εὐρωπαϊκῶν Πολιτικῶν καὶ Πολιτῶν, ἡ ὁποία πιστεύει εἰς τὰ ἰδανικὰ τῆς Δημοκρατίας, πρέπει νὰ θωρακίσῃ τὴν Εὐρώπην, ἐκ τοῦ κινδύνου τῆς ἀνόδου ἀκραίων τάσεων καὶ ὀλοκληρωτικοῦ τύπου ἰδεολογιῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν βάλλουν μόνον κατὰ τῶν Ἀνθρώπινων Δικαιωμάτων καὶ Ἐλευθεριῶν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως καὶ Παραδόσεως (π.χ. νεοναζὶ μὲ στροφὴν εἰς τὴν ἀναβίωσιν τῶν ἀρχαίων εἰδώλων).

ε) Τέλος, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπαναλάβῃ ἕνα ἀνθρωπιστικὸν αἶτημα, τὸ ὁποῖον ἔχει τεθῆ ὑπὸ τοῦ Προκα-

τη ἀναφορά τοῦ Μακαριωτάτου στοῦ μέλλον τῆς Εὐρώπης, πού πρέπει νά βασίζεται στήν κοινή χριστιανική κληρονομιά καί ταυτότητα, κατὰ τὴν ἐπίσημη προσφώνησή του πρὸς τὴν Ἀντιπροσωπεία τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τὸν Καρδινάλιον Walter Kasper (Ἀθήνα, 11.2.2003)¹⁴. 5) Τὴν προτροπὴ τοῦ ἰδίου πρὸς τὰ μέλη τοῦ Προεδρείου τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν (ΚΕΚ), ὥστε οἱ Ἐκκλησίες-Μέλη του νά κάνουν «κοινήν καί συντονισμένην προσπάθειαν διὰ νά διατηρηθῇ ὁ Χριστιανικὸς χαρακτήρ τῶν ριζῶν καί τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Εὐρώπης καί νά ἐπηρεάσουν τοὺς συντάκτας τῆς νέας Συνταγματικῆς Συνθήκης, ὥστε νά ἀναφερθοῦν μετὰ σαφηνείας εἰς τὴν χριστιανικὴν κληρονομίαν τῆς Εὐρώπης» (Ἀθήνα, 27.2.2003). 6) Τὴν ἐπιστολὴ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸν Πρόεδρο τῆς Συντακτικῆς Συνέλευσης (Convention) κ. Valéry Giscard d'Estaing, ὅπου ἀφοῦ ἀναφέρονται οἱ θέσεις τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης, ἐκφράζεται ἡ ἐλπίδα νά γίνει «ἀναφορά στὴ θρησκευτικὴ κληρονομιά ἢ στὰ πνευματικὰ καί ἠθικὰ ἀποθέματα τῆς ἡπείρου μας στὴ μελλοντικὴ συνταγματικὴ Συνθήκη»¹⁵. 7) Τέλος, τὴν προσεχῆ διοργάνωση

θημένου Αὐτῆς καί εἰς ἄλλας περιπτώσεις. Τὸ αἴτημα σχετίζεται πρὸς τὸ θέμα τῆς ἐπανενώσεως τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐκ τρίτων Χωρῶν μεταναστῶν, οἱ ὅποιοι διαμένουν νομίμως εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἔνωσιν. Διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ἡ οἰκογένεια ἔχει κεντρικὴν σημασίαν, διότι εἶναι τὸ λίκνον τῆς ζωῆς. Ὁ πυρὴν τοῦ αἰτήματος εἶναι νά περιορισθῇ εἰς τὸ μικρότερον ἀποδεκτὸν διάστημα ὁ χρόνος ἀναμονῆς τῶν ἀνηλίκων ἕως ὅτου ἐπιτραπῇ εἰς αὐτοὺς ἡ ἐπανενωσις μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των». Βλ. ὄλο τὸ κείμενο στοῦ Περιοδικοῦ Ἐκκλησία, 2 (2003) 126-128.

14. Συγκεκριμένα ἀναφέρει ὅτι ἀνάμεσα στὰ ἐπείγοντα θέματα εἶναι καί «τὸ τῆς κοινῆς χριστιανικῆς κληρονομίας καί ταυτότητος καί ἐκεῖνο τῆς χριστιανικῆς τῆς κουλτούρας καί πνευματικότητος, ἀξιών αἱ ὅποια πρέπει νά διατηρηθοῦν ὑπογεγραμμέναι καί προβεβλημένοι, ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ σχεδιαζομένου Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος καί ἐντὸς τοῦ ὁποίου θά ἔπρεπε νά γίνῃ μνεία περὶ πνευματικῆς χριστιανικῆς κληρονομίας...».

15. «...Ἐλπίζουμε ὅτι θά μπορούσε νά ὑπάρξει μιὰ σχετικὴ ἀναφορά στὴν θρησκευτικὴ κληρονομιά ἢ στὰ πνευματικὰ καί ἠθικὰ ἀποθέματα τῆς ἡπείρου μας στὴ μελλοντικὴ συνταγματικὴ Συνθήκη. Ἡ Εὐρώπη πρέπει νά στηρίζεται στὶς σταθερὲς ἀξίες (βλ. Ἄρθρο 2), κυρίως στὴ σημερινὴ ἐποχὴ τῆς παγκοσμιοποίησης. Μιὰ ἀναφορά στὴ χριστιανικὴ κληρονομιά θά μπορούσε ἐπίσης νά γίνει καί στοῦ Προοίμιου τῆς ἰδίας Συνθήκης».

Ἄλλὰ καί οἱ Ἐκκλησίες τῆς Εὐρώπης καί οἱ χριστιανικοὶ ὄργανισμοὶ τῆς ἀπηύθυναν ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Valéry Giscard d'Estaing, Πρόεδρο τῆς Συνέλευσης, ὅπου, μεταξύ ἄλλων, ζητοῦν ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἔνωση α) νά ἀναγνωρίζει καί νά σέβεται τὰ δικαιώματα

Πανευρωπαϊκοῦ Συνεδρίου τῆς Ἐκκλησίας μας στὴν Ἀθήνα (4-6.5.2003) μὲ θέμα «Ἀρχές καί Ἀξίες γιὰ τὴν οἰκοδόμησιν τῆς Ἐνωμένης Εὐρώπης» στοῦ ὁποιοῦ ἔχουν ἤδη προσκληθεῖ νά λάβουν μέρος οἱ Εὐρωπαϊκῆς Ἐκκλησίες, καθὼς καί πνευματικὲς προσωπικότητες πανευρωπαϊκοῦ καί διεθνοῦς κύρους.

Εἶναι κατανοητὸ πὼς ὁποιαδήποτε ἀπευθείας καί μονόπλευρη ἐπικοινωνία τῶν Ἐκκλησιῶν μὲ τὰ Εὐρωπαϊκὰ Ὄργανα δὲν εἶναι καθόλου εὐκόλη καί εἶναι μᾶλλον ἀναποτελεσματικὴ. Τὸ ὅτι πρέπει οἱ Ἐκκλησίες τῆς Εὐρώπης νά ἔχουν κοινή φωνὴ εἶναι καθολικὰ ἀποδεκτὸ, ἀλλὰ αὐτὸ ἰσχύει πρωτίστως γιὰ τὶς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες. Ἀσφαλῶς οἱ προτεραιότητες μπορεῖ νά εἶναι διαφορετικὲς καί οἱ ρόλοι διακριτοί, ἐκεῖνο ὅμως πού πρέπει νά πρυτανεύσει εἶναι ἡ ἐνότητα καί ἡ συντονισμένη συνεργασία μεταξύ τῶν ἀδελφῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν. Σήμερα οἱ Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες καλοῦνται νά δώσουν τὴ δική τους πολύτιμη μαρτυρία αὐθεντικῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς καί δισχιλιόχρονης παράδοσης στοῦ κέντρο ἀποφάσεων τῆς Εὐρώπης, τὶς Βρυξέλλες, συστηματικά, μεθοδικά, κυρίως δὲ πειστικά! Τὸ δύσκολο αὐτὸ ἔργο ἔχουν ἐπωμισθεῖ ἤδη ἀπὸ ἐτῶν τὰ Γραφεῖα τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Πρόσφατα ἔχει ἐγκατασταθεῖ καί δραστηριοποιεῖται καί τὸ Γραφεῖο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας, ἐνῶ εἴμαστε βέβαιοι ὅτι σύντομα ἡ παρουσία τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν τῶν ὑπὸ ἑνταξί Χωρῶν θά αὐξηθεῖ στὴν καρδιὰ τῆς Εὐρώπης.

Σὲ μιὰ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία ἀναμένεται νά προκύψουν λόγῳ τῆς ἐπικείμενης διεύρυνσης δυσεπίλυτα προβλήματα, οἱ Ἐκκλησίες καλοῦνται νά ἐπικεντρώσουν τὴν προσοχὴ καί τὴ δράση τους στὴν ἀντιμετώπιση τῶν νέων ποικίλων κοινωνικοπολιτικῶν προβλημάτων τόσο τῶν Χωρῶν-Μελῶν ὅσο καί τῶν ὑπὸ ἑνταξί Χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἔνωσης, σεβόμενες τὴν ἐτε-

τῶν Ἐκκλησιῶν καί τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων στοῦ πλαίσιο τῶν θρησκευτικῶν δικαιωμάτων, β) νά σέβεται τὴν ἰδιαιτερότητα τῆς ταυτότητας τῶν Ἐκκλησιῶν καί τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων καί νά τοὺς δεχθεῖ ὡς ἐταίρους στοῦ διάλογο καί γ) νά γίνει σεβαστὸ τὸ νομικὸ πλαίσιο ὑπαρξῆς τῶν Ἐκκλησιῶν καί τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων σὲ ἐθνικὸ ἐπίπεδο. Βλ. σχετικὰ τὸ κείμενο μὲ τὸν τίτλο «Eglises et communautés religieuses dans un Traité constitutionnel de l' Union européenne», 27.9.2002. Πρὸβλ. τὶς πρόσφατες δηλώσεις τοῦ Γενικοῦ Γραμματέα τοῦ Π.Σ.Ε. Rev. Dr Konrad Raiser μὲ τίτλο «*Whithout Its Religious Heritage Europe Will Not Be Europe*» στοῦ Ἡλεκτρονικοῦ Περιοδικοῦ *Europaika*, 11 (2003).

ρότητα τῶν διαφόρων πολιτισμικῶν κοινοτήτων πού ζοῦν στήν Εὐρώπη. Καλοῦνται δὲ νὰ συμβάλλουν μὲ τὴν προσευχή τους πρὸς τὸ Χριστὸ, τὸν Ἄρχοντα τῆς Εἰρήνης, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν κοινή τους φωνή πρὸς τὰ Εὐρωπαϊκὰ Ὄργανα, ἔτσι ὥστε ἡ εἰρήνη νὰ γίνῃ πραγματικότητα, ὁ ἄνθρωπος νὰ γίνῃ κατανοητὸς ὡς «εἰκόνα Θεοῦ» καὶ ὄχι ὡς οἰκονομικὸ μέγεθος, οἱ Ἐκκλησίες νὰ γίνουν ισότιμοι ἑταῖροι στὸ διάλογο γιὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης, ἂν ὄχι καὶ πνευματικοὶ του καθοδηγητές, καὶ οἱ λαοὶ νὰ ζήσουν στὸν κοινὸ τους Εὐρωπαϊκὸ Οἶκο χωρὶς νὰ λησμονήσουν τὶς ἰδιοπρο-

σωπίες καὶ τὶς ἱστορικές τους παραδόσεις.

Χρέος μας εἶναι νὰ δώσουμε ἐλπίδα καὶ συνέχεια στὸ ὄραμα τῶν ἰδρυτῶν γιὰ μιὰ Ἐνωμένη Εὐρώπη, ἡ ὁποία σεβόμενη τὸν πολιτισμὸ καὶ τὴν ἱστορία της, πέρα ἀπὸ διακρίσεις καὶ περιθώρια, θὰ μπορέσει νὰ προσφέρει στὴ διεθνή κοινότητα τὸ πρότυπο μιᾶς κοινωνίας ὑπαρκτῆς καὶ ὄχι οὐτοπικῆς¹⁶. Μιᾶς κοινωνίας πού δὲ θὰ βασίζεται ἀπλῶς στὰ ἀτομικὰ δικαιώματα καὶ τὰ οἰκονομικὰ μεγέθη, ἀλλὰ στὶς ἀξίες καὶ τὶς ἀρχές πού προέρχονται ἀπὸ τὴν ἐνσυνείδητη βίωση τοῦ σωτηριολογικοῦ μηνύματος τοῦ Εὐαγγελίου.

16. Κων. Ζορμπά, *Ἡ ἀνθρώπινη ἀξία στὶς κοινωνικὲς οὐτοπίες*, ἐκδ. Τέρτιος, Κατερίνη, 1997, σελ. 129.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

διοργανώνει ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴ βοήθεια τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Παρακολουθήσεως Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων καὶ τοῦ Γραφείου τῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
στὶς Βρυξέλλες μὲ θέμα:

«Ἀρχές καὶ ἀξίες γιὰ τὴν οἰκοδόμησι τῆς Εὐρώπης».

Τὸ Συνέδριο θὰ πραγματοποιηθεῖ κατὰ τὸ τριήμερο **4, 5, καὶ 6 Μαΐου 2003**

στὶς ἐγκαταστάσεις τοῦ **Ξενοδοχείου DIVANI CARAVEL** (Βασ. Ἀλεξάνδρου 2, Ἀθήνα) καὶ ἡ ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν θὰ γίνῃ τὴν Κυριακὴ **4 Μαΐου ἐ.ἔ. καὶ ὥρα 17.00**, ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. **ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟ**.

Στὸ Συνέδριο, στὸ ὁποῖο ἀναμένεται νὰ λάβουν μέρος ἐκπρόσωποι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ καὶ Ἀνατολικὴ Εὐρώπη, τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου, τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου, τῶν ἑλληνικῶν πολιτικῶν κομμάτων καὶ ἄλλων εὐρωπαϊκῶν ὀργανισμῶν, θὰ μιλήσουν ὑψηλοὶ καλεσμένοι ἀναλύοντας τὶς **ἠθικὲς ἀξίες καὶ ἀρχές** πού διαμόρφωσαν τὸ παρελθὸν καὶ προσδιορίζουν τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης, ἐπικεντρώνοντας τὴν προσοχή τους στὴν ἐπικαιρότητα τῆς διεύρυνσης καὶ τοῦ ὑπὸ σύνταξιν Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος.

Ἡ ἀποχώρηση τοῦ Διευθυντοῦ Συντάξεως**Ἡ ἀποχώρηση τοῦ Διευθυντοῦ
Συντάξεως**

«Εἰ δὲ καὶ κυβερνήτης ἦν, καὶ τῶν λίαν ἐπιστημόνων· εἶτα πολλή μὲν ἦν περὶ ἡμᾶς ἡ θάλασσα καὶ περὶ τὴν ναῦν ζέουσα· πολλή δὲ τῶν ἐμπλεόντων ἡ στάσις, ἄλλων περὶ ἄλλου ζυγομαχούντων καὶ ἀντικτυπούντων ἀλλήλοισ τε καὶ τοῖς κύμασι, πόσον ἀντέσχον ἂν ἐπὶ τῶν οἰάκων καθήμενος, ὥστε καὶ θαλάσση καὶ τοῖς ἐμπλέουσι μάχεσθαι καὶ διασώζειν ἀκινδύνως τὴν ναῦν ἐκ διπλοῦ τοῦ κλύδωνος». [Γρηγορίου Θεολόγου, Συντακτῆριος (ΜΒ'), ΒΕΠΕΣ τ. 60, σ. 131, στ. 13-19]

**Πατρίδα, Δημοκρατία καὶ
Ὁρθοδοξία ἐμπιστεύονται
οἱ Ἕλληνες**

Ὅταν προσελήφθην πρὶν τρία περίπου χρόνια στὸν Κλάδο Ἐκδόσεων τῆς Ε.Μ.Υ.Ε.Ε. ἡ μοῖρα μὲ ἔφερε ἐκ νέου πλησίον τοῦ Καθηγητοῦ κ. Εὐαγγέλου Θεοδώρου. Τὸν γνώρισα ὡς φοιτητῆς στὸ Ἀμφιθέατρο τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, ὅταν μὲ σοφία καὶ βαθιὰ ἐπιστημονικὴ κατάρτιση δίδασκε τὰ μαθήματα «Λειτουργικὴ», «Κατηχητικὴ» καὶ «Ὁμηλική». Ἡ γνωριμία μαζί του ὁμως ἦταν περισσότερο μέσῳ τῶν συγγραμμάτων παρὰ προσωπικῆ.

**Ἡ ἀναγραφή
τοῦ Θρησκευματος**

Τὸ μειλίχιο καὶ ἡ πραότητα τοῦ χαρακτήρος του, ἦταν τὰ πρῶτα χαρακτηριστικὰ πού ἀντιμετώπισα ὡς συντάκτης καὶ ὑφιστάμενός του στὰ Περιοδικὰ καὶ τὶς Ἐκδόσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Σταδιακά, μέσα ἀπὸ τὶς μελέτες του καὶ τὴν καθημερινὴ συναναστροφή ἤρθα ἀντιμέτωπος μὲ τὴν βαθιὰ θεολογικὴ του κατάρτιση, τὸ ἐκκλησιαστικὸ ἦθος, τὴν καλοσύνη, τὴν εὐγένεια καὶ τὸ ἀδιάλειπτο ἐνδιαφέρον του τόσο γιὰ τὸ ἔργο πού τοῦ εἶχε ἐμπιστευθεῖ νὰ ἐπιτελέσει ἡ Ἐκκλησία, ὅσο καὶ γιὰ τὰ πρόσωπα – Ἱεραρχία, συγγραφεῖς, προσωπικό – πού μὲ τὸν οἰοδῆποτε τρόπο συνέδραμαν σ' αὐτό. Ἀκούραστος ὡς ἔφηβος, κατηύθυνε ἐκ τοῦ σύνεγγυς κάθε ἐκδοτικὴ προσπάθεια τῆς Ε.Μ.Υ.Ε.Ε. Μὲ ἀμείωτο ζῆλο, μέσῳ τῶν κειμένων ἀλλὰ καὶ τῶν πρὸς δημοσίευση μελετῶν του, ἀναζητοῦσε τρόπους ἀνάδειξης τοῦ πνευματικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

**Οἱ Χριστιανοὶ
θὰ παρουσιάσουν
τρεῖς προτάσεις
γιὰ τὸ Εὐρωπαϊκὸ
Σύνταγμα****Ὁ Ἀγγλικανὸς Ἀρχιεπίσκοπος
καὶ ἡ Ὁρθοδοξία**

Οἱ συμβουλές του ἀπαραίτητες, καίριες, καταλυτικὲς στὴν ἀντιμετώπιση τῶν δυσκολιῶν. Ἡ ἐμπειρία του τεράστια. Ἀκόμη ὁμως κι ἂν ἀπουσίαζε ἡ ἐμπειρία αὐτῆ, ὁ χαρακτήρας του καὶ μόνο θὰ ἐγγυᾶτο τὴν συνετὴ ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων. Ἡ Ἐκκλησία διέρχεται μέσῳ συμπληγᾶδων. Τὸ ἔργο τῆς πολυσχιδῆς, καλύπτει κάθε πτυχὴ τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. Τὰ Περιοδικὰ καὶ οἱ Ἐκδόσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κομίζουν καὶ καθιστοῦν γνωστὸ στὸ εὐρὺ ἀναγνωστικὸ κοινὸ τὸ πολυδιάστατο ἔργο Τῆς. Τὸ πηδάλιο τῆς Διεύθυνσης τῶν Περιοδικῶν, ὁμως, δόθηκε – ἐπὶ εἴκοσι συναπτὰ ἔτη – ἀπὸ τὸν μακαριστὸ Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κυροῦ Σεραφεῖμ, τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο καὶ τὴν Σεπτῆ Ἱεραρχία στὰ ἔμπειρα χέρια τοῦ γνώστη τόσο τῆς Παράδοσης ὅσο καὶ τοῦ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος κ. Εὐαγγέλου Θεοδώρου.

Οἱ φοιτητῆς καὶ ἡ Ἄλωσις

Ἀκόμα καὶ σὲ δύσκολες στιγμές, ὅταν «ὁ δαίμων τοῦ Τυπογραφείου», ἡ διάφοροι κακόβουλοι ἐξωτερικοὶ παράγοντες ἔθεταν σὲ ἀμφισβήτηση τὸ περιεχόμενον τοῦ μηνύματος τῶν Περιοδικῶν ἢ τῶν Ἐκδόσεων ἐμφανιζόταν ὡς «καλὸς ποιμὴν» νὰ ἀντιμετωπίσει μὲ ψυχραιμία τὸν κίνδυνον, νὰ ἀποκαταστήσει «τοῦ λόγου τὸ ἀληθές», νὰ δώσει τὴν σοφὴ λύση πού πῆγαζε ἀπὸ τὴ γνώση, τὴν ἐμπει-

ρία, τὸ ἐκκλησιαστικὸ ἦθος. Ἡ προσφορὰ τοῦ ἀνεκτίμητη. Τὸ ἔργο τοῦ μνημειῶδες. Ἡ παρακαταθήκη ποῦ ἀφήνει σὲ ὄλους ὄσους συνεργάστηκαν μαζί του μεγαλειώδης. Τὰ κείμενά του ὁδηγὸς γιὰ τὸ μέλλον, πολύτιμο ἀναγνωστάριο γιὰ τὸν μελετητή. Θεωρῶ εὐλογία Θεοῦ τὸ γεγονός ὅτι ἐπὶ τρία συναπτά ἔτη καὶ πρωτίστως στὸ ξεκίνημα τῆς ἐργασίας μου στὸν Κλάδο Ἐκδόσεων τῆς Ἱεραρχίας Συνόδου, μοῦ ἔλαχε νὰ ἔχω ὡς ἄμεση προϊστάμενη Ἀρχὴ τὸν Ἐλλογιμώτατο Διευθυντὴ Συντάξεως κ. Εὐάγγελο Θεοδώρου.

Σὰς εὐχαριστῶ θερμῶς κ. Διευθυντὰ
Χρ. Κ.

Πατρίδα, Δημοκρατία καὶ Ὁρθοδοξία ἐμπιστεύονται οἱ Ἕλληνες

Πολλοὶ δυσπιστοῦν ὡς πρὸς τὸν τρόπο ποῦ διενεργοῦνται οἱ δημοσκοπήσεις στὴν χώρα μας καὶ συνιστοῦν νὰ εἴμαστε ἐπιφυλακτικοὶ ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα καὶ τὰ εὐρήματά τους. Ὅμως ὅταν ὀρισμένες ἀντιλήψεις καὶ πεποιθήσεις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ διαπιστώνονται καὶ ἐπιβεβαιώνονται ἀπὸ μία σειρά συνεχῶν καὶ ἐπαναλαμβανομένων δημοσκοπήσεων κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, τότε μποροῦμε νὰ μιλοῦμε γιὰ μία σαφῆ καὶ ἀναμφισβήτητη ἔκφραση ἐμπιστοσύνης τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν πρὸς ὀρισμένους θεσμοὺς καὶ πρὸς συγκεκριμένες ἀξίες. Μὲ ἰδιαίτερη, λοιπὸν, εὐχαρίστηση διαβάζουμε στὸν ἡμερησίο Τύπο τῆς 4/4/2003 τὰ ἀποτελέσματα μιᾶς ἐρεῦνης, τὴν ὁποία διενήργησε ἡ ἐταιρεία ΜΕΤΡΟΝ ΑΝΑΛΥΣΙΣ σὲ πανελλαδικὴ κλίμακα. Συγκεκριμένα εἶναι ἀξία παρατηρήσεως ἡ ἐμπιστοσύνη τὴν ὁποία ἐκφράζουν οἱ Ἕλληνες σὲ θεσμοὺς καὶ ἀξίες ὅπως ἡ Πατρίδα (92,7%), ἡ Πρόοδος (91,1%), ἡ Δημοκρατία (91,1%), ὁ Ἀθλητισμὸς (88,8%), ἡ Ὁρθοδοξία (83,1%) καὶ ἡ Θρησκεία ὡς γενικότερη ἔννοια (80,5%). Παρὰ τὴν πολεμικὴ ποῦ δέχονται οἱ «παραδοσιακὲς» ἀξίες ἀπὸ μερίδα διανοητῶν καὶ παρὰ τὴν περιορέουσα ἀτμόσφαιρα «παγκοσμιοποιήσεως» οἱ Ἕλληνες δείχνουν νὰ κατανοοῦν ὅτι στίς δύσκολες ἡμέρες μας καὶ στὸ συγκεκριμένο διεθνὲς περιβάλλον θὰ ἐπιβιώσουμε μόνο ἂν κρατηθοῦμε γερά ἀπὸ τὶς ρίζες μας, ἀλλὰ καὶ ἂν ἀξιοποιήσουμε δημιουργικὰ αὐτὰ τὰ ριζώματα τοῦ Ἑλληνορθοδόξου Γένους.

Κ.Χ.

Ἡ ἀναγραφή τοῦ θρησκευμάτος

Ἐπιστολὴ ποῦ δημοσιεύθηκε στὴν Ἐφημερίδα «Ἡ Καθημερινή» στίς 21.3.2003

Ὁ ἐπιστολογράφος σας κ. Μιχ. Α. Χιωτάκης («Κ» 1/1/03) ὑποστηρίζει ὅτι ἡ Ἱεραρχία «διατηρεῖ τὸ θέμα τῆς ἀναγραφῆς τοῦ θρησκευμάτος στίς ταυτότητες σὲ ἐφεδρεία» καὶ ὅτι ἡ ἐπιμονή της «στὴν ἀξιοποίηση τῶν ὑπογραφῶν ποῦ μαζεύτηκαν ὑποκρύπτει πολιτικὲς σκοπιμότητες». Δὲν προτίθεται νὰ προχωρήσω σὲ ἀναλυτικὲς ἀναφορὲς ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω, διότι κρίνω ἐπαρκῆ τὸν ἐξαντλητικὸ διάλογο ποῦ ἔχει προηγηθεῖ.

Φρονῶ ὅμως ὅτι οἱ ἐκτιμήσεις του εἶναι, ἂν μὴ τι ἄλλο, τουλάχιστον ἐσφαλμένες. Τὸ μὲν γιὰ τὴν παραθεωρεῖ τὴ σημασία τῶν ὄσων συνέβησαν πρὸς διετίας περίπου, τὸ δὲ γιὰ τὴν ὑποτιμᾷ καὶ προσβάλλει τὴ νοημοσύνη μεγάλης μερίδας Ἑλλήνων συμπολιτῶν του, οἱ ὁποῖοι ἐνυπογράφως ζήτησαν ἀπὸ τὴν πολιτεία τὴ διεξαγωγὴ δημοψηφίσματος ἐπὶ ἐθνικῆς σημασίας, κατὰ τὴν κρίση τους, θέματος. Καὶ εἶναι πολὺ ὑγιὲς καὶ ἐνθαρρυντικὴ ἡ διαπίστωση ὅτι καθένας ἐξ αὐτῶν ἐκδηλώνει προτίμηση σὲ διαφορετικὸ πολιτικὸ σχηματισμὸ ἐκ τῶν λειτουργούντων στὸ πλαίσιο τοῦ δημοκρατικοῦ μας πολιτεύματος καὶ ὑποστηρίζει μὲ παρηρησία τὰ δικά του πνευματικά, πολιτικά, κοινωνικά κ.λπ. πιστεύματα. Ὡς ἐκ τούτου εἶναι λίαν δυσχερὲς, ἂν ὄχι ἀδύνατον, νὰ μεταβληθεῖ ὅποτεδήποτε καὶ νὰ χρησιμοποιηθεῖ ὡς «πιόνι» ἢ εὐκόλο ἄθλημα πρὸς ἱκανοποίηση ἐπιθυμιῶν ἢ ἐπιδιώξεων οἰοδηήποτε.

Κατ' ἀκολουθίαν ἐπ' οὐδενὶ καὶ οὐδενὸς θεωροῦν ἑαυτοὺς «ἐφ' ἐδρου». Ἐνα ὅμως εἶναι βέβαιον. Ὅψεποτε κληθοῦν νὰ ἐκφραστοῦν διὰ τὰ ἐπιτεύγματα (θετικὰ ἢ ἀρνητικὰ) τῶν κατὰ καιροὺς ὑπευθύνων, θὰ κρίνουν καὶ θὰ ἀποφασίσουν κατὰ συνείδηση μὲ μοναδικὸ ὁδηγὸ τὸ συμφέρον τοῦ τόπου. Καὶ ἀσφαλῶς δὲν πρέπει νὰ παροράται ὅτι οἱ ἀνωτέρω, ὅπως καὶ ἄλλοι, ἐνδεχομένως νὰ θεωροῦν ὅτι στὴν περίπτωσή ποῦ μᾶς ἀπασχολεῖ ἀγνοήθηκαν, ἐνεπαίχθησαν καὶ προσεβλήθησαν ἀπὸ τὴν πολιτεία, ὕστερα ἀπὸ τὶς ἀνεκπλήρωτες ὑποσχέσεις της, τὶς παλινωδίες της καὶ τὶς ἄκριτες μεθοδεύσεις της μὲ κατάληξη τὴ γνωστὴ ἀπάντησή τοῦ κ. Π.τ.Δ. πρὸς τοὺς ἐκπροσώπους τῆς Ἱεραρχίας.

Ἡ ἀπόφαση τοῦ Δικαστηρίου Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων (στὴ σύνθεση τοῦ ὁποίου μετέχει, ἐφόσον δὲν κἀνω λάθος, καὶ πρ. ὑφ. Ἐξ. ὀρισθεῖς ἀπὸ τὴν κυβέρνησι)

εἶναι σεβαστή. Ὅχι ὁμως ἐκτὸς κριτικῆς. Μὲ σκεπτικὸ τὴ δῆθεν προστασία τῶν μειονοτήτων δέχεται τὴν παρ' αὐτῶν ἀναγραφή τοῦ θρησκευμάτος των σὲ δημόσια ἔγγραφα, ἐνῶ ἀρνείται τὸ ἴδιο δικαίωμα στὶς πλειοψηφίες. Ἔτσι, προκαλεῖται μιὰ ὅλως ἀντιφατικὴ πρακτικὴ, ὅπως συμβαίνει σὲ πολλές περιπτώσεις ἐκ τῶν ὁποίων ἐνδεικτικῶς μνημονεύω: στὴν Ἑλλάδα τοὺς Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά, διὰ νὰ τυγχάνουν τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἄοπλης θητείας καὶ τοὺς μουσουλμάνους γιὰ νὰ ἐξασφαλίζουν τὴν ποσοστιαία ἄνευ ἐξετάσεων εἰσαγωγή σὲ ΑΕΙ. Στὴ Γερμανία διὰ φορολογικοὺς ἢ ἄλλους λόγους στοὺς ἐξ Ἀλβανίας ἢ ἐξ ἄλλων χωρῶν οἰκονομικοὺς μετανάστες. Ἀλλὰ καὶ ἡ Ε.Ε. προκειμένου νὰ προχωρήσει σὲ οἰκονομικὴ βοήθεια τῆς Ἀλβανίας, ἀξίωσε τὴν ἀναγραφή τοῦ θρησκευμάτος τῶν πολιτῶν τῆς σὲ δημόσια ἔγγραφα. Περὶ ποίας ὄθεν προστασίας τῶν μειονοτήτων ἢ τῶν προσωπικῶν δεδομένων γίνεται λόγος; (Ἵποκρισίας βάθος δυσθεώρητον!) Γι' αὐτὸ χαρακτηρίσα ἀντιφατικὴ καὶ ἐπιλεκτικὴ, προσθέτω ἐδῶ, τὴν ἐφαρμογὴ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ΔΑΔ.

Τέλος, θεωρῶ ἀνάξιο ὄχι μόνον σχολιασμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπλῆς ἀναφορᾶς τὸν ἔωλο ἰσχυρισμὸ ὅτι ἡ Ἱεραρχία διατηρεῖ τὸ θέμα τῶν ταυτοτήτων σὲ «ἐφεδρεία» γιὰ νὰ προσελκύσει περισσότερους πιστοὺς στὴν Ἐκκλησία, ὅταν εἶναι γνωστὸ ὅτι τὸ 90% καὶ πλέον τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν δηλώνουν Χριστιανοὶ Ὁρθόδοξοι.

Πρέπει νὰ ἀντιληφθοῦμε καὶ νὰ συνειδητοποιήσουμε κάποτε ὅτι οἱ κρατοῦσες περιστάσεις δὲν προσφέρονται γιὰ νὰ προκαλοῦμε νέες ἐντάσεις ἢ νὰ ξινούμε παλαιὰς πληγές.

ΚΩΝ. Ι. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Οἱ Χριστιανοὶ θὰ παρουσιάσουν τρεῖς προτάσεις γιὰ τὸ Εὐρωπαϊκὸ Σύνταγμα

Μιὰ χριστιανικὴ ομάδα θὰ ζητήσῃ νὰ συμπεριληφθεῖ ῥητὰ στὸ Σύνταγμα τῆς Εὐρώπης τὸ νομικὸ καθεστῶς τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Θρησκευτικῶν Κοινοτήτων καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς αὐτές. Τὸ Συνέδριο τῶν Χριστιανῶν γιὰ τὴν Εὐρώπη θὰ ὑποβάλλει συνολικὰ τρεῖς προτάσεις σὲ συνέδριο γιὰ τὸ μελλοντικὸ Σύνταγμα ποὺ θὰ συγκληθεῖ στὶς 3 Ἀπριλίου ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Βουλὴ.

Οἱ Χριστιανοὶ γιὰ τὴν Εὐρώπη, μιὰ μόνιμη σύνοδος εὐρωβουλευτῶν, πολιτικῶν, διπλωματῶν, ἐκπαιδευ-

τικῶν, ἀκαδημαϊκῶν καὶ λαϊκῶν, ἐξέλεξαν τὸν Josep Miró Ardevol πρόεδρό τῆς. Ἡ Σύνοδος ἔχει ἀντιπροέδρους σὲ διάφορες χώρες.

Ὁ Πρόεδρος δήλωσε τὰ ἐξῆς:

Στὸ ἄρθρο 1 τὸ ὁποῖο ἀφορᾷ τὴ δημιουργία τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης δηλώνεται ὅτι ἡ Ἐνωση θὰ σεβασθεῖ τίς ἐθνικὲς ταυτότητες τῶν κρατῶν μελῶν. Θὰ πρέπει ἐπίσης νὰ δηλώνει ὅτι θὰ σεβασθεῖ τὸ νομικὸ καθεστῶς τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων, ὅπως καὶ τῶν μὴ ὁμολογιακῶν ὀργανισμῶν, γιὰτι αὐτὰ ἀποτελοῦν οὐσιαστικὸ μέρος τῆς προαναφερθείσας ἐθνικῆς ταυτότητας.

Στὸ ἄρθρο 2 ποὺ ἀφορᾷ στὶς ἀξίες τῆς ἔνωσης, γίνεται μνεῖα τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας, τῆς ἐλευθερίας, τῆς δημοκρατίας, τοῦ πολιτεύματος, τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, τῆς ἀνοχῆς, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀλληλεγγύης, ὅπως παρατήρησε ὁ Miró. Ὅλα αὐτὰ μᾶς φαίνονται καλά, ὥστόσο τὰ θεωροῦμε ἐλλιπῆ ὅσον ἀφορᾷ ἄλλες εὐρωπαϊκὲς ἀξίες ποὺ θὰ πρέπει ἐπίσης νὰ ἀναφέρονται, ὅπως: ἡ αὐταξία τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, ἡ προστασία τοῦ θεσμοῦ τῆς οἰκογένειας, ἡ προώθηση τῆς εἰρήνης καὶ ἡ κοινωνικὴ—ὄχι μόνον ἡ ἀτομικὴ— διάσταση τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στὸ ἄρθρο 3 ποὺ ἀφορᾷ στοὺς σκοποὺς τῆς Ἐνωσης πιστεύουμε ὅτι εἶναι ἐλλιπὲς ὅσον ἀφορᾷ τὴν προτεραιότητα τοῦ προσώπου, τὸν ἀλληλοσεβασμὸ, τὴν ἐξάλειψη τῆς φτώχειας, τὴν προστασία τῶν παιδιῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν, τὴν προώθηση τῆς εἰρήνης καὶ τὴν συμμόρφωση μὲ τὰ διεθνῆ κεκτημένα. Τέλος, ἡ ομάδα αὐτὴ θέτει τὸ ἐρώτημα περὶ τῆς βάσεως τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀξιῶν. Ὁ Γραμματέας του Antonio Arcones λέγει ὅτι «θὰ θέλαμε νὰ ὑπενθυμίσουμε στὴν πολιτικὴ ἐξουσία ὅτι ἡ κοσμικὴ καὶ πολιτικὴ σφαῖρα εἶναι ἀνεξάρτητη ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ ἀντίστοιχη ὄχι ὁμως καὶ ἀπὸ τὴν ἠθικὴ σφαῖρα, ἢ ὁποία ὅταν ἐγκαταλείπεται, τότε ζημιώνεται ἡ κοινωνικὴ συμβίωση».

(Ἀπὸ τὸ διεθνὲς εἰδησεογραφικὸ Πρακτορεῖο

ZENIT, 18-3-2003)

Ὁ Ἀγγλικανὸς Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἡ Ὁρθοδοξία

Στὶς 27 Φεβρουαρίου τ.ἔ. ἔλαβε χώραν στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ τῆς Καντουαρίας (Καντέρμπουρου) στὴν περιοχὴ Κέντ τῆς Ἀγγλίας ἡ ἐνθρόνιση τοῦ νέου Πριμάρτου

τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας. Πρόκειται γὰρ τὸν Δρα Rowan Douglas Williams, Καθηγητὴ Πανεπιστημίου, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ ἑκατοστός τέταρτος κατὰ σειρὰν Ἀρχιεπίσκοπος Κανταουρίας. Τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐξεπροσώπησε ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀχαΐας κ. Ἀθανάσιος, Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση. Ἀξιίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι κατὰ τὴν ἐπίσημη τελετὴ ἀπηγγέλθη ἀπὸ τοὺς Ἀγγλικανοὺς κληρικοὺς τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως κατὰ τὶς Συνόδους Νικαίας - Κωνσταντινουπόλεως, δηλαδὴ χωρὶς τὸ FILIOQUE. Ἀπὸ τὴν ἐνθρονιστήριον ὁμιλία τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου Κανταουρίας παραθέτουμε τὸ ἀκόλουθο χαρακτηριστικὸ ἀπόσπασμα, τὸ ὁποῖο ἀναφέρεται μὲ σεβασμὸ στὴν Ὁρθοδοξία:

«...Ὅταν πρὸ δώδεκα ἐτῶν ἐπισκέφθηκα μίαν Ὁρθόδοξον Μονή, ἓνας μοναχὸς μὲ ὀδήγησε καὶ εἶδα ἕνα μικρὸ καὶ παλαιὸ παρεκκλήσιο. Ὁ τόπος ἀπέπνεε ἐντόμως τὴν ἀνάμνηση καὶ τὴν ἄσκηση τῆς προσευχῆς. Ὁ μοναχὸς, ὁ ὁποῖος μὲ ξεναγοῦσε, ἔσυρε τότε τὸ βῆλον τῆς Ὁραίας Πύλης, ὁπότε ἐφάνη τὸ ἀπέριττον ἱερὸν θυσιαστήριον καὶ μίαν ἀπλὴ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ μαυρισμένη καὶ μᾶλλον δυσδιάκριτος. Γιὰ κάποιον λόγο ἐκείνη τὴν στιγμή μού φάνηκε ὡς ἐὰν τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσεῖσθη στὰ δύο: Εἶδα ὅπως ποτὲ ἄλλοτε τὸ ἀπλὸ γεγονός τοῦ Ἰησοῦ στὸ κέντρο ὄλων τῶν λέξεων καὶ τῆς λατρείας, πίσω ἀπὸ τὸ παραπέτασμα, τὸ ὁποῖο τοποθετοῦν οἱ ἀνησυχίες καὶ θεωρίες, οἱ ἀντιθέσεις καὶ οἱ ὑποψίες μας. Ἴδου Ἐκεῖνος ἐκεῖ παρὼν, ὅπως μᾶς ἔχει ὑποσχεθεῖ ὅτι θὰ εἶναι μέχρι τῆς συντελείας τοῦ κόσμου. Καὶ οὐδὲν ἄξιον λόγου συμβαίνει ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τὸ ὁποῖο δὲν ἀρχίζει ἀπὸ τὴν θέαν Ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν πάσχει καὶ μεταμορφώνει τὴν πεπτωκυῖαν ἡμῶν φύσιν...»

Κ.Χ.

Οἱ φοιτητὲς καὶ ἡ Ἄλωσις

Συμπληρώνονται τὸν ἐπόμενον μῆνα 550 χρόνια ἀπὸ τὴν θλιβερὴν ἡμέρα τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τὴν 29ῃ Μαΐου 1453 τὸ Ἑλληνορθόδοξο Γένος ὑπεδουλώθη πολιτικῶς καὶ στρατιωτικῶς, ἀλλὰ διετήρησε τὴν πνευματικὴν του Ἐλευθερία χάρις κυρίως στὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησία. Ἄρχισαν ἤδη οἱ τελετὲς Μνήμης καὶ Τιμῆς γιὰ τοὺς πεσόντες κατὰ τὴν Ἄλωση. Καὶ εἶναι εὐχάριστο τὸ γεγονός ὅτι ἡ πρώτη ἐπετειακὴ ἐκδήλωση ὁργανώθηκε ἀπὸ φοιτητὲς. Συγκεκριμένα στίς 5 Ἀπριλίου τ.ἔ. ἡ Χριστιανικὴ Φοιτητικὴ Ἐνωση καὶ τὸ φοιτητικὸ περιοδικὸ ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ διοργάνωσαν ἐκδήλωση ὑπὸ τὸν τίτλο «Βασιλεύουσα Πόλις, 1453-2003» μὲ τὴν συμμετοχὴ πλήθους κόσμου. Κατὰ τὴν ἐκδήλωση παρουσιάσθηκαν σχετικὲς ὁμιλίαι καὶ βραβεύθηκαν πρόσωπα καὶ σωματεῖα ποὺ ἔχουν προσφέρει πολλὰ στὴν διαφύλαξη τῆς ἐθνικῆς μνήμης. Ὁ κατάλογος τῶν βραβευθέντων περιλαμβάνει τὴν Ἐστία Θεολόγων Χάλκης, τὸν Σύλλογον Κωνσταντινουπολιτῶν, τὸν Σύλλογον πρὸς Διάδοσιν τῆς Ἐθνικῆς Μουσικῆς τοῦ ἀειμνήστου Σίμωνος Καρᾶ, τὸν συνθέτη Σταμάτη Σπανουδάκη, τὸν συγγραφέα Παναγιώτη Σωτήροχο καὶ τὸν μελετητὴ τῆς Βυζαντινῆς Τέχνης Καθηγητὴ Νικόλαο Ζία. Χαιρετισμὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου μετέφερε ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Βελεστίνου κ. Δαμασκηνός, ἐνῶ παρέστη καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σινᾶ, Φαράν καὶ Ραϊθῶ κ. Δαμιανός. Οἱ νέοι τῆς Χ.Φ.Ε. εἶναι ἄξιοι ἐπαίνου γιὰ τὴν πρωτοβουλία τους καὶ μακάρι νὰ βροῦν μιμητὲς. Ἄς εὐχηθοῦμε τὸ μήνυμα καὶ τὸ δίδαγμα τῆς Ἀλώσεως γιὰ τοὺς νέους νὰ εἶναι ἡ ἀποφυγὴ τῶν λαθῶν καὶ τῶν διχασμῶν τοῦ παρελθόντος καὶ ἡ πίστη στὸ Σταυροαναστάσιμο περιεχόμενον τῆς ἑλληνορθόδοξου παραδόσεως.

Κ.Χ.

ΝΕΟΣ ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Τοῦ
Δημητρίου Β. Γόνη
Καθηγητοῦ, Προέδρου
Τμήματος Θεολογίας
τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ὅπωςδήποτε ἡ 20ῆ Δεκεμβρίου 2002 ἀποτελεῖ σταθμὸ καὶ ἀφετηρία γιὰ τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα τῆς Βουλγαρίας, ἀφοῦ τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἡ Ἐθνοσυνέλευση τῆς Δημοκρατίας τῆς Βουλγαρίας ἔκανε δεκτὸ μὲ ψηφοφορία τὸ νέο Νόμο περὶ τῶν θρησκευμάτων. Τὸ κείμενο τοῦ Νόμου δημοσιεύθηκε στὴν Κρατικὴ Ἐφημερίδα (*Dǎrzǎven vestnik*, φύλλ. 120) στὶς 29 Δεκεμβρίου 2002. Ἀποτελεῖται ἀπὸ 40 ἄρθρα, τὰ ὁποῖα ταξινομοῦνται σὲ ἑπτὰ ἐνότητες-κεφάλαια μὲ τοὺς ἑξῆς γενικοὺς τίτλους: Γενικὲς θέσεις, Δικαίωμα τοῦ θρησκευέσθαι, Καταγραφή, Περουσία καὶ οἰκονομικά, Νοσηλευτικὲς, κοινωνικὲς καὶ ἐκπαιδευτικὲς δραστηριότητες τῶν θρησκευμάτων, Διεύθυνση «Θρησκευμάτων», Διοικητικὲς ποινικὲς διατάξεις. Στὰ κεφάλαια αὐτὰ προστίθενται: μία Συμπληρωματικὴ διάταξη καὶ ὀκτὼ Μεταβατικὲς καὶ τελικὲς διατάξεις.

Ὁ νέος Νόμος περὶ τῶν θρησκευμάτων ἀντικαθιστᾷ τὸν ὁμώνυμο νόμο τοῦ 1949, τὸν ὁποῖο εἶχαν συντάξει οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος, μὲ ἀποκλειστικὸ στόχο νὰ θέσουν ὑπὸ τὸν ἔλεγχό τους τὴ λειτουργία καὶ τὶς δραστηριότητες τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων στὸ χῶρο τῆς Βουλγαρίας, προοδευτικὰ νὰ τὶς ὀδηγήσουν σὲ μαρασμὸ καὶ ἀδράνεια καὶ νὰ τὶς καταστήσουν ἄβουλα ὄργανά τους. Τὸ γεγονός αὐτὸ μᾶς ὀδηγεῖ ἀβίαστα σὲ τρεῖς ἐπισημάνσεις: Πρῶτον, ὁ νέος Νόμος ἐμφανίστηκε στὸ προσκήνιο μὲ μεγάλη καθυστέρηση: πέρασαν δεκατρία ὀλόκληρα χρόνια ἀπὸ τὴν πτώση τοῦ κομμουνιστικοῦ καθεστώτος (1990-2002). Δεύτερον, ὁ Νόμος τοῦ 1949 χρησιμοποιήθηκε ἀπὸ τὶς μετακομμουνιστικὲς Κυβερνήσεις γιὰ τὸν δῆθεν ἐκδημοκρατισμὸ καὶ τὴν ἀποκομμουνιστικοποίηση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας, πὺ εἶχε ὡς ὀδυνηρὸ ἀποτέλεσμα τὸ γνωστὸ σχίσμα, τὸ ὁποῖο ταλανίζει τὴν Ἐκκλησία ἐπὶ ἔντεκα ὀλόκληρα χρόνια (1992-2003). Τρίτον, τέλος, ὁ νέος Νόμος ἔχει ἰδιαίτερη σημασία, ὄχι μόνον γιὰτὶ ἐκφράζει τὸ σύγχρονο πνεῦμα γιὰ τὴ θρησκευτικὴ ἐλευθερία καὶ τὶς θρησκευτικὲς κοινότητες, ἀλλὰ καὶ γιὰτὶ χαράσσει τὴν ἑναρξη μιᾶς νέας ἐποχῆς γιὰ τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα τῆς Βουλγαρίας. Πρωταγωνιστὲς τοῦ «τολμήματος» αὐτοῦ εἶναι ἡ νέα Κυβέρνηση τῆς Βουλγαρίας μὲ ἐπὶ κεφαλῆς μέλος τῆς πρώην βασιλικῆς οἰκογενείας τῆς χώρας καὶ ὁ Διευθυντὴς τῆς Διευθύνσεως Θρησκευμάτων κ. Ἰβάν Ζέλεφ, καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Σόφιας.

Ὁ Νόμος περὶ τῶν Θρησκευμάτων ἀναμφίβολα ἔχει ἀρκετὰ θετικὰ στοιχεῖα καὶ κινεῖται πρὸς τὴν ὀρθὴ κατεύθυνση. Στὸ παρὸν σύντομο σχόλιο ὁμως θὰ μᾶς ἀπασχολήσουν μόνον ὀρισμὲνα σημεῖα του:

Α'. Μὲ τὸ 10ο ἄρθρο του ὁ Νόμος παρέχει θεωρητικὰ προνομιακὴ θέση στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας μὲ τὸ νὰ χαρακτηρίζει τὴν Ὁρθοδοξία ὡς παραδοσιακὸ θρήσκευμα στὴ Δημοκρατία τῆς Βουλγαρίας. Συγκεκριμὲνα τὸ ἄρθρο αὐτὸ, ἀποκλειστικὰ ἀφιερωμένο στὴν Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας, προβλέπει τὰ ἑξῆς:

Ἄρθρο. 10. (1) Παραδοσιακὸ θρήσκευμα στὴ Δημοκρατία τῆς Βουλγαρίας εἶναι ἡ ἀνατολικὴ Ὁρθοδοξία. Αὐτὴ ἔχει (διαδραματίσει) ἱστορικὸ ρόλο γιὰ τὸ Βουλγαρικὸ Κράτος καὶ σύγχρονη σημασία γιὰ τὴν κρατικὴν ζωὴν. Ἐκφραστὴς του καὶ ἐκπρόσωπος εἶναι ἡ αὐτοδιοικούμενη Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας, ἡ ὁποία ὑπὸ τὴν ὀνομασία Πατριαρχεῖο εἶναι κανονικὸς διάδοχος τῆς Βουλγαρικῆς Ἐξουσίας καὶ μέλος τῆς Μιᾶς Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς

Ἐκκλησίας. Αὐτὴ διοικεῖται ἀπὸ τὴν Ἱερά Σύνοδο καὶ ἐκπροσωπεῖται ἀπὸ τὸν Πατριάρχη Βουλγαρίας, ὁ ὁποῖος εἶναι καὶ Μητροπολίτης Σόφιας.

(2) Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας εἶναι νομικὸ πρόσωπο. Ἡ ὀργάνωση καὶ ἡ διοίκησή της καθορίζονται στὸ καταστατικὸ της.

(3) Οἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καταστοῦν βάση γιὰ παραχώρηση προνομίων ἢ ὀποιωνδήποτε πλεονεκτημάτων μὲ νόμο.

Β'. Μὲ τὰ ἄρθρα 21-33 ὁ Νόμος περὶ τῶν Θρησκευμάτων ἀνοίγει νέους ὀρίζοντες δραστηριοτήτων γιὰ τὶς θρησκευτικὲς κοινότητες στὴ χώρα, στὸν οἰκονομικὸ, νοσηλευτικὸ, κοινωνικό-φιλανθρωπικὸ καὶ ἐκπαιδευτικὸ τομέα. Ἔχουν τὴ δυνατότητα νὰ διατηροῦν περιουσία καὶ νὰ ἔχουν οἰκονομικὰ ἔσοδα ἀπὸ ἄλλες πηγές· μποροῦν νὰ συγκροτοῦν καὶ λειτουργοῦν ἰδρύματα σὲ πολλοὺς τομεῖς, ἀκόμη καὶ στὸν ἐκπαιδευτικὸ (μὲ σχολεῖα δικὰ τους στὴ δευτεροβάθμια καὶ τριτοβάθμια ἐκπαίδευση).

Γ'. Οἱ θρησκευτικὲς κοινότητες, χωρὶς τὴν ἀπειλὴ τῆς δαμόκλειας σπάθης τῆς παραγραφῆς, ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπανακτήσουν τοὺς τίτλους ἰδιοκτησίας ἐπὶ τῶν κρατικοποιημένων, ἀπαλλοτριωμένων, δημευμένων ἢ παρανόμως ἀφαιρεθειῶν περιουσιῶν ἢ νὰ ἀποζημιωθοῦν σὲ περίπτωσι πού δὲν ὑφίστανται προϋποθέσεις γιὰ ἀποκατάστασι τοῦ δικαιώματος ἰδιοκτησίας (καταβατικὴ διάταξι § 5, 1-5).

Δ'. Ὅρισμένες μεταβατικὲς διατάξεις δημιουργοῦν προϋποθέσεις ἀκόμη καὶ γιὰ τὴν ἄρση τοῦ σχίσματος στὴ Βουλγαρία ἢ τουλάχιστον γιὰ τὴν περιθωριοποίησι τῶν σχισματικῶν. Τὸ περιεχόμενον τῶν διατάξεων αὐτῶν ἔχει ὡς ἑξῆς:

§ 2. (3) Τὸ δικαστήριον ἐγγράφει ὑπηρεσιακὰ σὲ κλεισμένη συνεδρία τὰ καταγεγραμμένα κατὰ τὸ ἄρθρον 1 θρησκευόμενα μὲ ἐξαίρεσι τὸ θρησκευόμενον τοῦ ἄρθρου 10 (=Ἁγία Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας). Στὴν περίπτωσι αὐτὴ τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῆ τὴν ἐγγραφήν.

§ 3. Τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἔχουν ἀποσχισθῆ ἀπὸ καταγεγραμμένο θρησκευτικὸ ἴδρυμα κατὰ παράβασιν τοῦ ἐγκριμένου, σύμφωνα μὲ τὴν καθιερωμένη διαδικασίαν,

καταστατικῶν του, δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιοῦν ταυτόσημη ὀνομασία καὶ νὰ ὠφελοῦνται τὰ ἴδια ἀπὸ τὴν περιουσίαν του ἢ νὰ τὴν ἐκμεταλλεύονται μὲσθ ἄλλων.

§ 4. (1) Ἐπὶ τῇ βάσει αἰτήσεως καταγεγραμμένου θρησκευόμενου ὁ Διευθυντὴς τῆς Διευθύνσεως «Θρησκευμάτων» τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκδίδει πιστοποιητικὸ ἐν σχέσει πρὸς τὴ νόμιμη διαδοχικότητι μεταξὺ τοῦ θρησκευόμενου καὶ τῶν ὑφισταμένων θρησκευτικῶν, θρησκευτικο-ἐκπαιδευτικῶν καὶ κοινωνικο-φιλανθρωπικῶν νομικῶν προσώπων στὴν περίοδο μὲχρι τὸ 1949.

Νομίζω ὅτι δὲν χρειάζεται ἰδιαίτερον εὐφυΐαν νὰ ἀντιληφθῆ κανεὶς ὅτι μὲ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων θὰ προκύψουν τὰ ἐξῆς θετικὰ στοιχεῖα γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας:

α) Ἡ ἐγγραφή στὰ μητρώα τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας εἶναι αὐτονόμη, ἐνῶ δὲν ἰσχύει τὸ ἴδιο γιὰ τοὺς σχισματικούς «μητροπολίτες» καὶ «ἐπισκόπους».

β) Οἱ σχισματικοὶ θὰ ὑποχρωθοῦν ὡς «Ἐκκλησία» νὰ ἀλλάξουν ὀνομασίαν, τὴν ὁποῖαν ἔχουν κατοχυρώσει μὲ δικαστικὴ ἀπόφασιν. Στὸ σημεῖον αὐτὸ εἶναι κατηγορηματικὴ καὶ ἡ διατύπωσι τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ἴδιου Νόμου: Ἀνεπίτρεπτον εἶναι νὰ ὑφίστανται περισσότερα ἀπὸ ἓνα νομικὰ πρόσωπα ὡς θρησκευόμενα μὲ μία καὶ τὴν αὐτὴ ὀνομασίαν καὶ ἔδραν.

γ) Οἱ ἴδιοι ὀφείλουν νὰ ἐπιστρέψουν περιουσιακὰ στοιχεῖα τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, τὰ ὁποῖα ἄρπαξαν βιαίως καὶ παρανόμως.

δ) Ἡ Διεύθυνσι «Θρησκευμάτων» ἀποκλείεται νὰ χορηγήσει στοὺς σχισματικούς πιστοποιητικὸν τῆς νόμιμης διαδοχῆς, ἀφοῦ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Νόμου ἀναγνωρίζει ρητὰ ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας «ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν Πατριαρχεῖο εἶναι κανονικὸς διάδοχος τῆς Βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας».

Καὶ μόνο ἡ ἐπισήμανσι καὶ ὁ σχολιασμὸς τῶν ἀνωτέρω στοιχείων ἀρκοῦν νὰ δείξουν τὴ σημασίαν τοῦ νέου Νόμου περὶ τῶν Θρησκευμάτων γιὰ τὶς θρησκευτικὲς κοινότητες στὴ Βουλγαρία καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς χώρας. Κάποιοι παράγοντες προσέφυγαν στὸ Συνταγματικὸ Δικαστήριον, ἀμφισβητώντας τὴ συνταγματικότητι διατάξεων του, ἀλλὰ δὲν θὰ ἐπιτύχουν τὴν ἐξουδετέρωσίν του. Ἡ πορεία γιὰ παγίωσι τῶν θρησκευτικῶν ἐλευθεριῶν στὴ Βουλγαρία ἄρχισε... ἐπιτέλους!

Κον. Ἰ. Μανίκα, Σχέσεις Ὁρθοδοξίας καὶ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ στὴν Ἑλλάδα κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐπαναστάσεως, Ἀθήνα 2002 (Ἐναίσιμος Διδακτορική Διατριβὴ ὑποβληθεῖσα στὸ τμήμα Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν).

Τὸ θέμα ποίαν στάσιν ἐτήρησαν οἱ ρωμαιοκαθολικὲς κοινότητες τοῦ ἑλλαδικοῦ χώρου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Μεγάλης Ἐπαναστάσεως ποὺ ὀδήγησε στὴν δημιουργίαν τοῦ ἑλληνικοῦ Κράτους εἶναι ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρον καὶ αἰσθηνομαί τὴν ἀνάγκην νὰ συγχαρῶ τὸν κ. Μανίκα διότι ἐπέλεξε τὸ θέμα αὐτὸ ὡς ἀντικείμενον τῆς διατριβῆς του, ἕνα θέμα ὃ χειρισμὸς τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖ ὄχι μόνον κοπιώδη ἐρευνητικὴν προσπάθεια, ἀλλὰ ἐπὶ πλέον τόλμην καὶ ἀνεξαρτησίαν κρίσεως. Πέραν αὐτῶν τὸ συγκεκριμένον θέμα ἐνδιαφέρει ὄχι μόνον τὸν ἱστορικὸν καὶ τὸν ἀσχολούμενον μὲ τὰ ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, ἀλλὰ καὶ τὸν νομικὸν τὸν ἀσχολούμενον μὲ τὸ δημόσιον δίκαιον, ἀφοῦ ἕνα σημαντικὸν κεφάλαιον τοῦ δημοσίου δικαίου ἀναφέρεται στὶς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας καί, κατὰ συνεκδοχὴν, εἰς τὸ ἀτομικὸν δικαίωμα τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, δηλαδὴ εἰς ζητήματα τὰ ὁποῖα ἦσαν πάντοτε εἰς τὸ κέντρον τῶν συζητήσεων τῶν σχετικῶν μὲ τὴν θέσιν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἐν Ἑλλάδι.

Τὸ ἰδιαίτερον αὐτὸ ἐνδιαφέρον τῆς διατριβῆς τοῦ κ. Μανίκα προκύπτει καὶ ἀπὸ τὴν Εἰσαγωγὴν τοῦ βιβλίου (σ. 23-57), ὅπου θίγεται ἡ «*νέα προβληματικὴ γιὰ τὶς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας*» κατὰ τὴν περίοδον τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ἡ θεσμοθέτηση τῆς ἀρχῆς τῆς «*θρησκευτικῆς ἐλευθερίας*».

Εἰς τὸ Μέρος Α' τοῦ βιβλίου περιγράφεται ἡ στάσις τοῦ ἐπαναστατημένου τμήματος τοῦ λαοῦ τοῦ ἑλλαδικοῦ χώρου ἔναντι τῶν ρωμαιοκαθολικῶν τοῦ Αἰγαίου καὶ τοῦ Παπικοῦ Θρόνου (κεφάλαιον πρῶτον, σελ. 79-137), ὅπως οἱ ἐκκλήσεις γιὰ συμμετοχὴν εἰς τὴν ἐπανάστασιν καὶ οἱ προσπάθειες προσεγγίσεως τοῦ Πάπα, ὅπως ἡ ἀποστολὴ «*ἰκετῶν*» στὸ Συνέδριον τῆς Βερόνας, τὸ αἶτημα πρὸς τὸν Πάπα νὰ μεσολαβῆσει ὑπὲρ τῆς Ἐπαναστάσεως ἢ ἀποστολὴ τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ καὶ τοῦ Γεωργίου Μαυρομιχάλη εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Ρώμης κλπ. (σελ. 174-259).

Ὅλα τὰ τμήματα τῶν δύο αὐτῶν κεφαλαίων ἀποτελοῦν πρόκλησιν γιὰ τὸν ἀναγνώστη νὰ τὰ μελετήσῃ.

Τὸ Μέρος Β' τῆς διατριβῆς περιέχει δύο Κεφάλαια. Τὸ Κεφάλαιον Πρῶτον (σελ. 253-324) εἶναι ὄχι ἀπλῶς ἐνδιαφέρον ἀλλὰ συγκλονιστικὸν διότι εἰς αὐτὸ περιγράφεται ἡ ἔναντι τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως στάσις τῶν ρωμαιοκαθολικῶν τῆς νήσου Σύρας καὶ τῶν ἄλλων νησιῶν τοῦ Αἰγαίου, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους ὁ συγγραφεὺς διαπιστώνει (σελ. 261, ὑποσ. 381) «*παντελὴ ἀπουσία ἐθνικῶν ἀπελευθερωτικῶν ὁραματισμῶν*». Ἀναφέρει ἐπίσης ὁ συγγραφεὺς ἐκδηλώσεις αἰσθημάτων φιλοτουρκισμοῦ τῶν ρωμαιοκαθολικῶν καὶ ἐνέργειες ἐχθρικές πρὸς τὴν ἐπανάστασιν, ἀπὸ τὶς ὁποῖες καταδεικνύεται, ὅπως λέγει, «*ἡ περιφρόνησις καὶ ἡ ἀποστροφὴ μὲ τὴν ὁποῖαν ἀντιμετώπιζαν γενικὰ τὴν Ἐπανάστασιν καὶ τοὺς ἀγωνιζόμενους γιὰ τὴν ἐλευθερίαν τοὺς ὀρθόδοξους συμπατριῶτες τοὺς*» καὶ ὅτι «*κυριαρχοῦνταν*» ἀπὸ τὴν ἔντονην ἐπιθυμίαν τῆς ἀποτυχίας τῆς Ἐπαναστάσεως, «*γιὰ τὴν ὁποῖαν καὶ δὲν ἔχοναν εὐκαιρίαν νὰ ἐργάζονται μὲ ζῆλον ὅποτε αὐτὴ τοὺς παρουσιαζόταν*» (σελ. 324-325).

Τοῦ

Ἀναστασίου Ν. Μαρίνου

Δρος Ν. Ἐπιτίμου Ἀντιπροέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας Εἰδικοῦ Ἐπιστημονικοῦ Συμβούλου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Εἰς τὸ Κεφάλαιον Δεύτερον ὁ συγγραφεὺς διαπραγματεύεται τὸ ζήτημα τῆς γαλλικῆς προστασίας τῶν ρωμαιοκαθολικῶν καὶ τῆς αὐτονομιστικῆς πολιτικῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν τῶν ρωμαιοκαθολικῶν (σελ. 340-423).

Μὲ τὴν μελέτην τοῦ Κεφαλαίου τούτου ὁ ἀναγνώστης πληροφορεῖται ὅτι οἱ ρωμαιοκαθολικὲς κοινότητες τοῦ Αἰγαίου ἠρνοῦντο πεισματικὰ νὰ πληρώσουν, ὅπως ὅλοι οἱ ἐπαναστατημένοι Ἕλληνες τοῦ ἑλλαδικοῦ χώρου, τοὺς φόρους τοὺς στὴν ἑλληνικὴ Κυβέρνησιν καὶ ὅπως γράφει ὁ συγγραφεὺς, ἡ ἄρνησή τους αὐτὴ δὲν ὀφείλετο εἰς οικονομικοὺς λόγους ἀλλὰ εἰς τὴν πρόθεσίν τους: α) νὰ κατοχυρώσουν κατ' ἀρχὴν, μὲ κάθε τρόπον, τὴν πλήρη ἀποχὴν τους ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἐπαναστατικὴν ἐνέργειαν, ἐξασφαλίζοντας ἔτσι ἓνα ἀξιόπιστον «τεκμήριον» καὶ μιὰ ἔμπρακτον «ἀπόδειξιν» τῆς παραμονῆς τους στὸ καθεστῶς ὑποταγῆς στὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν σὲ περίπτωσιν ἀποτυχίας τῆς Ἐπαναστάσεως, καὶ β) νὰ διατηρήσουν ἀνέπαφην τὴν πολιτικὴν καὶ διοικητικὴν αὐτοτέλειάν τους ἔναντι τῆς ἐκ τῆς Ἐπαναστάσεως προελθούσης ἑλληνικῆς Πολιτείας.

Αὐτὰ καὶ ἄλλα λίαν ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα περιέχονται εἰς τὴν διατριβὴν τοῦ κ. Μανίκα, ὁ ὁποῖος τὰ συνε-

κέντρωσε μὲ πολὺ κόπον καὶ διατύπωσε τὶς ἀπόψεις του «χωρὶς φόβον καὶ πάθος», δηλαδὴ μὲ ἀνεξαρτησίαν κρίσεως, ἡ ὁποία προσδίδει ἓναν ἰδιαιτέρον τίτλον εἰς τὴν ἐργασίαν του αὐτὴν ποὺ στηρίζεται σὲ πλούσια βιβλιογραφία καὶ τὴν ὁποίαν πρέπει ὄχι νὰ διαβάσουν ἀπλῶς, ἀλλὰ νὰ μελετήσουν πολλὰς κατηγορίας ἐπιστημόνων.

Θὰ εἶχα, ὁμως, καὶ πρέπει νὰ τὸ πῶ γιὰ νὰ διατηρησῶ καὶ ἐγὼ τὴν ἀντικειμενικότητα τῆς κρίσεως μου, μίαν ἀντίρρησην ὡς πρὸς τὸν τίτλον τῆς διατριβῆς. Θὰ προτιμοῦσα γιὰ εὐνόητους λόγους οὐσίας ὁ τίτλος νὰ ἦταν: «Στάσις τῶν ρωμαιοκαθολικῶν κοινοτήτων τοῦ ἑλλαδικοῦ χώρου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Ἐπαναστάσεως» καὶ ὄχι «σχέσεις Ὁρθοδοξίας καὶ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ», οὕτως ὥστε νὰ μὴ μετατοπίζεται τὸ θέμα εἰς διαφορετικὴν βάσιν, ἀλλὰ νὰ ἐντοπίζεται στὶς συγκεκριμένους κοινότητες, οἱ ὁποῖες, ἂν καὶ ἔχουν αὐτὸ τὸ παρελθόν, τὸ ὁποῖον τόσο χαρακτηριστικὰ περιγράφει στὴν ἐργασίαν του ὁ κ. Μανίκας, ἂν καὶ ἀπολαύουν στὴν Ἑλλάδα πλήρους θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, ἐν τούτοις δὲν ἀφήνουν εὐκαιρία νὰ διατυπώνουν ἀβάσιμα παράπονα κατὰ τῶν διαδοχικῶν ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων, ὅτι δῆθεν τοὺς παραβιάζουν τὴν θρησκευτικὴν τους ἐλευθερίαν.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Οἱ ἐργασίαι τῆς Δ.Ι.Σ. Μαρτίου 2003

Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

Ἱεραὶ Μητροπόλεις

Ἀττικῆς

Ἑδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας

Θεσσαλιώτιδος καὶ

Φαναριοφερσάλων

Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως

Νικαίας

Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου

Σύρου

Φθιώτιδος

Χαλκίδος

Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον

Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας

Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων

Συνήλθε ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου τὴν 17η, 18η καὶ 19η Μαρτίου ἔ.ἔ., στὴν τακτικὴ κατὰ μῆνα Συνεδρία τῆς ἡ Διαρκῆς Ἱερᾶ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὶς Συνεδριάσεις:

A. Κατ' ἀρχὰς ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς εἰσόδου στὴν Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ εὐχήθηκε τὰ δέοντα πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Συνοδικοὺς Συνέδρους.

B. Στὴ συνέχεια ἀναφέρθηκε:

– Στὴν πρὸς Κύριον ἐκδημία τοῦ Μακαριστοῦ Μητροπολίτου Σερρῶν καὶ Νιγρίτης κυροῦ Μαξίμου, μέλους τῆς παρούσης Δ.Ι.Σ., ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἕνας ἐκλεκτός καὶ καταξιωμένος Ἱεράρχης μὲ λαμπρὸ ἔργο ὅπουδῆποτε ὑπηρετήσε τὴν Ἐκκλησία, καὶ κυρίως ἀπὸ τὴν θέση τοῦ Μητροπολίτη Σερρῶν καὶ Νιγρίτης, ὅπου ἔζησε ἀγαπώντας καὶ ἀγαπώμενος ἀπὸ τὸ ποιμνίό του. Ὁ Μακαριώτατος ἀναφέρθηκε λεπτομερῶς στὰ τῆς ἐξοδίου Ἀκολουθίας τοῦ Μακαριστοῦ Ἱεράρχου, κατὰ τὴν ὁποία ἡ συρροὴ τοῦ κόσμου βεβαίωσε τὴν καλὴ μαρτυρία τῆς πίστεως στὸν Θεὸ καὶ τῆς ἀγάπης στὸν ἄνθρωπο, τὴν ὁποία ἄφησε ὁ ἐκλιπών. Τοποτηρητῆς τῆς χρεουόσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἀνέλαβε κατ' ἐντολὴν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Νικόδημος. Τὴν θέση τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου στὴν Διαρκὴ Ἱερά Σύνοδο ἐκλήθη νὰ ἀναλάβει ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος κ. Νικηφόρος. Ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος καὶ τὰ Μέλη τῆς περὶ Αὐτὸν Ἱερᾶς Συνόδου ἐτέλεσαν Τρισάγιο στὸ Συνοδικὸ Παρεκκλήσιο τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πετράκη ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ Μακαριστοῦ Μητροπολίτου Σερρῶν καὶ Νιγρίτης κυροῦ Μαξίμου.

Στὸν λαμπρὸ ἑορτασμὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, ὁ ὁποῖος τελέσθηκε μὲ μεγαλοπρέπεια καὶ κατάνυξη στὸν Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ Ἀθηνῶν, παρουσία τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Στεφανοπούλου, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Πέτρου Εὐθυμίου, τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως Θρησκευμάτων κ. Ἰωάννη Κονιδάρη, ἐκπροσώπων τοῦ Κοινοβουλίου καὶ τοῦ Πολιτικοῦ Κόσμου, Δικαστικῶν, Καθηγητῶν Θεολογικῶν Σχολῶν, Πρεσβευτῶν, Στρατιωτικῶν καὶ λοιπῶν Ἀρχῶν, καὶ πλήθους κόσμου. Τὴν παραμονὴ τελέσθηκε Μέγας Ἀρχιερατικὸς Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων. Τὸν Πανηγυρικὸ Λόγο κήρυξε ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Χρυσόστομος Παπαθανασίου, Ἱεροκῆρυξ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Στὴν Συνοδικὴ Θεία Λειτουργία, ἡ ὁποία τελέσθηκε τὴν κυριώνυμη ἡμέρα, τὸν Θεῖο Λόγο κήρυξε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Νικόλαος. Μετὰ τὴν τέλεση τῆς Θείας Λειτουργίας πραγματοποιήθηκε ἡ καθιερωμένη λιτάνευση τῶν

Ἱερῶν Εἰκόνων ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ. Κατὰ τὴν λιτάνευση ἀναγνώσθηκε τμῆμα τοῦ «Συνοδικοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας».

Τὸ μεσημέρι τῆς ἴδιας ἡμέρας ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος, τὰ Μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ὁ Ἀρχιγραμματεὺς παρεκάθησαν σὲ νηστήσιμο Πρόγευμα, τὸ ὁποῖο παρέθεσε πρὸς τιμὴν τοὺς ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας. Στὸ πρόγευμα παρεκάθησαν ὁ Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Πέτρος Εὐθυμίου, ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐθνικοῦ Κοινοβουλίου κ. Βρεττός, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς Θρησκευμάτων κ. Ἰωάννης Κονιδάρης καὶ στελέχη τῆς Προεδρίας τῆς Δημοκρατίας. Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ προγεύματος ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Κωνσταντῖνος Στεφανόπουλος προσεφώνησε τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο καὶ τοὺς Σεβασμιωτάτους Συνοδικούς, ἐκφράζοντας τὴν χαρὰ του γιὰ τὴν συνάντησή του μὲ τὴν Ἱερά Σύνοδο. Ἀναφερόμενος στὸ περιεχόμενο τῆς Ἑορτῆς τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, ποὺ εἶναι ἡ Ἀναστήλωση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων, τόνισε τὸν σεβασμὸ μὲ τὸν ὁποῖο οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ προσκυνοῦν τὶς Εἰκόνες. Μάλιστα εἶπε ὅτι, τὸ γεῦμα ποὺ παρατίθεται στὸ Προεδρικό Μέγαρο εἶναι συνέχεια μιᾶς παραδόσεως ποὺ ἐγκαινιάσθηκε μετὰ τὴν λήξη τῆς Εἰκονομαχικῆς ἐριδος. Τέλος, ἔκανε λόγο γιὰ τὶς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, οἱ ὁποῖες εἶναι πολὺ καλές καὶ ὅτι σ' αὐτὸ συντελοῦν ἐκδηλώσεις ὅπως αὐτὴ καὶ εὐχήθηκε στὸν Μακαριώτατο Πρόεδρο καὶ τὰ Μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὑγεία καὶ δύναμη στὸ ἔργο τους.

Ἀκολούθως, ἀντιφώνησε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, εὐχαριστώντας τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας γιὰ τὴν παράθεση τοῦ προγεύματος τὴν μεγάλη αὐτὴ ἡμέρα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὁ Μακαριώτατος, λαμβάνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὴν προσφώνηση τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἀναφέρθηκε ἐπίσης στὶς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας καὶ προσέθεσε ὅτι οἱ σχέσεις αὐτὲς πρέπει νὰ εὐρίσκονται σὲ ἄριστο σημεῖο γιὰ τὸ καλὸ τῆς Χώρας μας. Τόνισε ἀκόμη ὅτι ἡ λέξη «Ὁρθοδοξία» ἀποτελεῖται ἀπὸ τὶς ἐπὶ μέρους λέξεις «Ὁρθή» καὶ «Δόξα» καὶ δηλώνει τὴν ἀληθινὴ δόξα – πίστη γιὰ ὅλα τὰ θέματα ποὺ ἀπασχολοῦν τὸν ἄνθρωπο σὲ σχέση μὲ τὸν Θεὸ καὶ τὴν κτίση καὶ ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἔχει νὰ προσφέρει πολλὰ στὸ σύγχρονο κόσμο, μὲ τὴν ἀλήθεια, τὴν

ἀγάπη καὶ τὴν οἰκουμενικὴ τῆς ἀποστολῆς. Ἀναφέρθηκε ἐπίσης, στὴν ἐγρήγορη καὶ ἀνησυχία τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὸν προετοιμαζόμενο πόλεμο στὸ Ἰράκ καὶ εὐχήθηκε νὰ ἐπικρατήσῃ, ἔστω καὶ τὴν τελευταία ὥρα, νηφαλιότητα καὶ εἰρήνη καὶ εἶπε ὅτι ἡ Ἐκκλησία προετοιμάζεται ἀπὸ τώρα γιὰ τὴν βοήθεια ποὺ θὰ ἀποστείλει στὸν Ἰρακινὸ Λαὸ σὲ περίπτωση πολέμου. Τέλος, προσέφερε στὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας ἀργυρὰ εἰκόνα τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ εὐχήθηκε ὑγεία καὶ δύναμη στὸ ἔργο του γιὰ τὸ καλὸ τοῦ Λαοῦ.

– Στὴν ἐπίσκεψη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου στὴν Ρωσικὴ Πρεσβεία στὴν Ἀθήνα ὕστερα ἀπὸ πρόσκληση τοῦ Πρέσβευς τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας κ. Μιχαὴλ Μποτσάρνικωφ, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς Ἑορτῆς τῆς Ὁρθοδοξίας παρέθεσε πρὸς τὸν Μακαριώτατο Πρόεδρο καὶ τὰ Μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου δεῖπνο σὲ ἀνταπόδοση τοῦ γεύματος ποὺ παραθέτει ὁ Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος στὴ Μόσχα πρὸς τιμὴν τοῦ Πατριάρχου Μόσχας γιὰ τὴν ἴδια ἑορτῆ. Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ δεῖπνου ὁ κ. Πρέσβυς τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας εὐχαρίστησε τὸν Μακαριώτατο διότι ἀποδέχθηκε τὴν πρόσκληση συνεχίζοντας μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ τὴν παράδοση τῆς συναντήσεως μεταξὺ Πρεσβείας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἐξεδήλωσε τὸν σεβασμὸ του στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ ὑπογράμμισε τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἐνότητα ποὺ ὑπάρχει μετὰ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ λαῶν ποὺ ἐκφράζονται μὲ ἀφορμὴ τὴν Ἑορτῆ τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀναφερθεῖς στὶς κοινὲς χριστιανικὲς ἀξίες τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης, οἱ ὁποῖες εἶναι ἀπαραίτητες, ἰδίως στὴν ἐποχὴ μας, ἀφοῦ μία περιοχὴ τοῦ κόσμου κινδυνεύει ἀπὸ τὸν πόλεμο. Τέλος, προσέφερε στὸν Μακαριώτατο ἀντίγραφο τοῦ λεγομένου «*Πορφυροῦ Κώδικα*», ἐνὸς παλαιοῦ χειρογράφου ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴ Μικρὰ Ἀσία καὶ δωρήθηκε στὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰῶνα στὸν τσάρο Νικόλαο τὸν Β΄.

Ὁ Μακαριώτατος εὐχαρίστησε τὸν κ. Πρέσβυ γιὰ τὴν τιμητικὴ πρόσκληση μὲ ἀφορμὴ τὴν Ἑορτῆ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἐξῆρε τὸν σεβασμὸ τοῦ Ρωσικοῦ Κράτους πρὸς τὴν κοινὴ Μητέρα Ἐκκλησία, ὁ ὁποῖος ὀφείλεται πρωτίστως στὶς παραδόσεις τοῦ Ρωσικοῦ Λαοῦ. Ὑπενθύμισε τὸν σεβασμὸ καὶ τὴν τιμὴ ποὺ ἐξεδήλωσε ὁ Πρόεδρος Πούτιν πρὸς τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ὅταν ἐπισκέφθηκε τὴν Ἑλλάδα καὶ τόνισε τὴν ἀξία τῆς Ἐκκλησίας στὴν σύγχρονη ἐποχὴ, κατὰ τὴν ὁποία κυριαρχεῖ τὸ ὠμὸ συμφέρον. Εὐχήθηκε ὁ Θεὸς νὰ εὐλογεῖ τὸν Πρόεδρο κ. Βλαδίμηρο Πούτιν, νὰ διατηρεῖ μὲ ἀκμαῖες

δυνάμεις τὸν Πατριάρχη Ἀλέξιο καὶ νὰ εὐλογεῖ τὸν Ὁρθόδοξο Ρωσικὸ Λαό. Μὲ τὴ σειρά του προσέφερε στὸν Πρέσβυ μία ἀργυρὰ εἰκόνα τῆς Παναγίας καὶ τὸν τόμο «*Μυστήριον Μέγα καὶ Παράδοξον*» ποὺ περιλαμβάνει τὶς Εἰκόνες ἀπὸ τὴν Ἐκθεση ποὺ πραγματοποιήθηκε μὲ τὴν εἴσοδο στὴν τρίτη χιλιετία.

Γ. Στὴ συνέχεια ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος ἐνημέρωσε τὴν Δ.Ι.Σ.

— Γιὰ τὴν συνάντησή του μὲ τὸν Πρόεδρο τῆς Εὐρωπαϊκῆς Συνέλευσης γιὰ τὴν διαμόρφωση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος κ. Ζισκάρ ντ' Ἐσταίν, ὅπου ἡ συζήτηση ἐπικεντρώθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ γίνεταί λόγος σ' αὐτὸ γιὰ τὶς χριστιανικὲς καταβολὲς τῆς Εὐρώπης καὶ νὰ ρυθμίζονται οἱ σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἀπὸ τὰ ἐπιμέρους κράτη, ὅπως προβλέπεται ἀπὸ τὴν δήλωση 11 ποὺ συμπεριλήφθηκε στὴν Συνθήκη τοῦ Ἄμστερνταμ. Ὁ κ. Ζισκάρ ντ' Ἐσταίν ἔδειξε κατανόηση στὸ αἴτημα αὐτό. Μετὰ τὴν ἀναχώρησή του ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἀπέστειλε ἐπιστολὴ στὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο, στὴν ὁποία ἐκφράζει τὴν χαρὰ του γιὰ τὴν συνάντησή τους, τὸν ἐντυπωσιασμό του γιὰ τὶς ἀπόψεις του καὶ τὸν συγχαίρει γιὰ τὴν εὐαισθησία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὰ θέματα αὐτά. Στὴν συνέχεια, ἀναφέρει ὅτι περατώθηκε ἡ ἐπεξεργασία τῶν πρώτων ἄρθρων τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος. Τὸ ὅτι στὸ ἄρθρο 2 δὲν γίνεταί ἀναφορὰ στὶς Ἐκκλησιαστικὲς Παραδόσεις τῆς Εὐρώπης, σημειώνει ὁ κ. Ζισκάρ ντ' Ἐσταίν, προξένησε διάφορες ἀντιδράσεις καὶ παρατηρεῖ ὅτι θὰ ὑποστηρίξει τὴν θέση τοῦ Μακαριωτάτου, νὰ γίνετ ἀναφορὰ στὶς Ἐκκλησιαστικὲς παραδόσεις τῆς Εὐρώπης στὸ προοίμιο τοῦ Συντάγματος. Σχετικὰ μὲ τὴν δήλωση 11 ποὺ συμπεριλήφθηκε στὴν συνθήκη τοῦ Ἄμστερνταμ σημειώνει, ὅτι ἐπιδίωξή του εἶναι νὰ ἐπαναληφθεῖ ἐκ νέου στὸ κείμενο, τὸ ὁποῖο θὰ κατατεθεῖ τὸν Ἰούνιο στὴν Σύνοδο Κορυφῆς τῆς Θεσσαλονίκης.

— Γιὰ τὴν ἐνθρόνιση τοῦ Νέου Μητροπολίτου Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων κ. Ἐπιφανίου, ποὺ πραγματοποιήθηκε μὲ κάθε ἐπισημότητα καὶ ἐκκλησιαστικὴ λαμπρότητα στὴ Θήρα, ὅπου Κλῆρος καὶ Λαὸς ὑποδέχθηκε τὸν νέο Ποιμέναρχη του μὲ θερμὲς ἐκδηλώσεις ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ.

— Γιὰ τὴν ἐπίσκεψη ποὺ πραγματοποίησε στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος Ἀντιπροσωπεῖα τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τὸν Καρδινάλιο Walter Kasper. Ἡ ἐπί-

σκεψη αὐτὴ ἐγένετο σὲ ἀνταπόδοση τῆς ἐπίσκεψης, ἡ ὁποία εἶχε πραγματοποιηθεῖ στὴ Ρώμη πρὶν ἓνα ἔτος ἀπὸ Ἀντιπροσωπεῖα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Μακαριώτατος τόνισε ὅτι ἡ ἀνταλλαγή τῶν ἐπισκέψεως αὐτῶν δὲν ἔχει ὡς ἀντικείμενο τὴν συζήτηση πᾶνω σὲ δογματικὰ καὶ ἐκκλησιολογικὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα ὑφίστανται καὶ ἀποκλείουν κάθε μυστηριακὴ κοινωνία, ἀλλὰ τὶς συζητήσεις οἱ ὁποῖες κινοῦνται στὰ πλαίσια τῆς συνεργασίας γιὰ θέματα τοῦ καθ' ἡμέραν πρακτικοῦ βίου ἢ καὶ τῶν ἐξελιξέων ποὺ κυοφοροῦνται στὰ πλαίσια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, ὅπως λ.χ. εἶναι ἡ προετοιμασία τοῦ νέου Συντάγματος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως καὶ ἡ προσπάθεια ποὺ καταβάλλεται ἀπὸ τὶς Ἐκκλησίες προκειμένου στὸ νέο Σύνταγμα νὰ ὑπάρχει ἀναφορὰ στὸ Θεὸ ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου στὶς ἀρχὲς καὶ ἀξίες, οἱ ὁποῖες ἀποτελοῦν τὰ θεμέλια τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Πολιτισμοῦ. Ὁ Καρδινάλιος Kasper ἐπισκέφθηκε τὸ Κέντρο Βιοηθικῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλα Ἰδρύματα ὅπου τοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ διαπιστώσει τὶς δραστηριότητες τῆς Ἐκκλησίας μας σὲ διάφορους τομεῖς, γιὰ τὶς ὁποῖες δὲν ἔκρυβε τὸν ἐνθουσιασμό καὶ τὸν θαυμασμό του.

— Γιὰ τὴν ἐπίσκεψη ποὺ δέχτηκε στὸ Γραφεῖο του ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Περγάμου κ. Ἰωάννη, ὁ ὁποῖος γνώρισε στὸν Μακαριώτατο ὅτι τοῦ ἀνατέθηκε ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἢ Προεδρία, ἀπὸ πλευρᾶς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, γιὰ τὸν θεολογικὸ διάλογο μεταξὺ Ὁρθοδόξου καὶ Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Περγάμου ἐνημέρωσε τὸν Μακαριώτατο γιὰ τὶς κινήσεις ποὺ πρόκειται νὰ κάνει καὶ τὶς ἐπαφές του μὲ τὶς ἄλλες Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες στὰ πλαίσια τῶν ἀρμοδιοτήτων του.

— Γιὰ τὴν ἐπικοινωνία ποὺ εἶχε μὲ τὸν Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἀντιοχείας κ. Ἰγνάτιο στὰ πλαίσια τῶν τεκταινομένων στὴν πολυπαθὴ περιοχὴ τοῦ Ἰράκ καὶ ἐν ὄψει τῶν ἐπικειμένων πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων. Ὁ Μακαριώτατος δήλωσε στὸν Πατριάρχη Ἀντιοχείας ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος συμμερίζεται τὴν ἀγωνία του καὶ εἶναι ἔτοιμη νὰ συνδράμει ἀμέσως, μόλις παραστεῖ ἀνάγκη. Στὴ συνέχεια, ὁ Μακαριώτατος ἀναφέρθηκε γενικῶς στὶς δύσκολες ὥρες ποὺ περνᾷ ἡ ἀνθρωπότητα λόγῳ τοῦ προετοιμαζομένου πολέμου στὸ Ἰράκ καὶ τόνισε ὅτι ὀφείλουμε νὰ ἐντεινοῦμε τὴν προσευχή μας στὸ Θεὸ γιὰ τὴν εἰρήνευση τοῦ κόσμου, μαζί μὲ τὶς ὁποῖες προσπάθειές μας νὰ ἀποτραπεῖ ὁ πόλεμος. Ἐπίσης, ἔκανε λόγο γιὰ τὴν δήλωση τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου

τῶν Ἐκκλησιῶν ἐναντίον τοῦ πολέμου τοῦ Ἰράκ, τὴν ὁποία ὑπέγραψαν ἀπὸ μέρους τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Πέτρος, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀχαΐας κ. Ἀθανάσιος ὡς Ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωση, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Τριμυθοῦντος κ. Βασίλειος, ὡς Ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεοφάνης, ὡς ἔκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας.

– Γιὰ τὴν ἐπίσκεψη ποὺ δέχθηκε ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸ Ἐπικοινωνιῶν τῆς Ρωσίας, ὁ ὁποῖος εὐρίσκετο στὴν Ἑλλάδα, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Τάγματος τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου. Οἱ παραπάνω ἐπισκέπτες ἐνημέρωσαν τὸν Μακαριώτατο ὅτι τὸ Ἴδρυμα μὲ τίτλο «Ἡ δόξα τῆς Ρωσίας», τοῦ ὁποῖου προεδρεύει ὁ κ. Ὑπουργὸς Ἐπικοινωνιῶν, προγραμματίζει γιὰ τὴν Μεγάλῃ Παρασκευῇ ἐκδήλωση προσευχῆς στὸν Πανάγιό Τάφο ὑπὲρ τῆς Εἰρήνης, στὴν ὁποία προσεκάλεσαν καὶ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

– Γιὰ τὴν ἐπικοινωνία ποὺ εἶχαν κατ' ἐντολὴν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεος καὶ Φθιώτιδος κ. Νικόλαος μὲ τοὺς Κοσμητόρους τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ἀντιστοίχως γιὰ τὴν προγραμματιζομένη συνάντηση μεταξὺ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν Κοσμητόρων καὶ Προέδρων τῶν Τμημάτων τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν προκειμένου νὰ συζητηθοῦν διάφορα σοβαρὰ θέματα.

Δ. Κατὰ τὴν διάρκεια τῶν Συνεδριῶν τῆς ἡ Δ.Ι.Σ. ἐνημερώθηκε ἐπίσης:

– Γιὰ τὴν ἐπίσκεψη ποὺ πραγματοποιοῖσε ἡ Συνοδικὴ ἐξ Ἀρχιερέων Ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς Μητροπολίτες Ἡλείας κ. Γερμανὸ καὶ Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας κ. Κωνσταντῖνο στὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Θεόφιλο. Ἡ Ἐπιτροπὴ διαπίστωσε ὅτι ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γόρτυνος ἔχει πνευματικὴ διαύγεια, καθὼς ἐπίσης ὅτι οἱ Κληρικοὶ καὶ Λαϊκοὶ τῆς Ἐπαρχίας του τρέφουν σεβασμὸ καὶ ἀγάπη στὸ πρόσωπό του. Ἐχει ὅμως, λόγῳ ἡλικίας, ἓνα πρόβλημα κινητικότητος τῶν κάτω ἄκρων. Παρὰ ταῦτα, χοροστατεῖ σὲ Ἱερεῖς Ἀκολουθίες καὶ σὲ Θεῖες Λειτουργίες καὶ κηρύττει τὸν Θεῖον Λόγον, ἀσκώντας συγχρόνως τὴν πνευματικὴ του διακονία. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συνεζήτησε τὸ θέμα καὶ ἀποφάσισε ὅτι δὲν

συντρέχουν λόγοι γιὰ τὴν περαιτέρω διερεύνηση τοῦ θέματος.

Ε. Ἡ Δ.Ι.Σ. ἀποφάσισε:

– Νὰ ἀναπεμφθεῖ δέηση στὸ Ἱερὸ Συνοδικὸ Παρεκκλήσιο τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετράκη ὑπὲρ ἐπικρατήσεως τῆς Εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ἐξαιρέτως στὴν πολυπαθὴ περιοχὴ τοῦ Ἰράκ. Ἡ Δέηση τελέσθηκε σὲ κλίμα κατανύξεως καὶ συγκινησιακῆς φορτίσεως στίς 19.3.2003, μετὰ τὸ πέρας τῶν Συνεδριῶν τῆς Δ.Ι.Σ., προεξάρχοντος τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου.

– Νὰ τονισθῇ δεόντως καὶ ἐμφαντικῶς, κατὰ τὴν Θρονικὴ Ἑορτὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στίς 29 Ἰουνίου ἐ.ἔ., ἡμέρα μνήμης τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἱδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία ἐφέτος συμπίπτει μὲ τὴν κατάθεση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Συνταγματικῆς Συνθήκης στὴν Σύνοδο Κορυφῆς ποὺ θὰ πραγματοποιηθεῖ στὴν Θεσσαλονίκη τὸν Ἰούνιο τοῦ 2003, ἀπὸ τοῦ Βήματος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στὸν Ἄρειο Πάγο, ἢ προσφορὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴν διαμόρφωση τῆς εὐρωπαϊκῆς συνειδήσεως, στὴν ἀλματώδη πρόοδο στὸν πολιτισμὸ, στὴν κοινωνία, στὴν οικονομία, στὴν ἐπιστῆμη καὶ στὴν τεχνολογία, καθὼς ἐπίσης καὶ στὴν ἀνάπτυξη τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν.

– Νὰ ἀποσταλεῖ στοὺς Ἑλληνες Εὐρωβουλευτὲς ἐπιτολὴ σχετικὰ μὲ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Συνταγματικὴ Συνθήκη, τὴν ὁποία ἐπεξεργάζεται ἡ Εὐρωπαϊκὴ Συνέλευση.

– Νὰ ἀποσταλεῖ Ἐγκύκλιο Σημεῖωμα μὲ τὸ ὁποῖο θὰ ὑπομνησθεῖται ἡ ἀνάγκη δημιουργίας «ράμπας» στοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς, σὲ ὅσους τοῦλάχιστον δὲν ὑπάρχουν, γιὰ τὴν διευκόλυνση τῶν ἀτόμων μὲ εἰδικὲς ἀνάγκες.

– Νὰ συγκροτηθεῖ Ἐπιτροπὴ γιὰ νὰ μελετήσῃ τὸ μισθολογικὸ θέμα τῶν Ἱεροψαλτῶν καὶ νὰ ὑποβάλῃ στὴ συνέχεια σχετικὴ εἰσήγηση στὴν Ἱερὰ Σύνοδο.

– Νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐαρέσκειά της, τὶς εὐχαριστίες καὶ τὸν δίκαιο ἔπαινο στὸν Ἑλλογιώτατο Καθηγητὴ κ. Εὐάγγελο Θεοδώρου, ὁ ὁποῖος μετὰ ἀπὸ πολυετὴ καλλιάρπιο καὶ πολύκαρπο διακονία ὑπέβαλε τὴν παραίτησή του ἀπὸ τὴ θέση τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Περιοδικῶν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», «ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ» καὶ «ΘΕΟΛΟΓΙΑ». Ὁ Μακαριώτατος μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ εἶπε ὅτι ὁ κ. Θεοδώρου εἶναι ἐκλεκτὸ μέλος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ λογιώτατος Καθηγητῆς, συγχρόνως δὲ διέ-

πρεψε ὡς Διευθυντῆς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Περιοδικῶν, τὰ ὁποῖα ἀνύψωσε σημαντικά. Τὰ κείμενα τοῦ κ. Καθηγητοῦ εἶναι τεκμηριωμένα ἀπὸ πάσης πλευρᾶς καὶ διακρίνονται γιὰ τὴν προσήλωσή τους στὴν Ὁρθόδοξη Παράδοση σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸ ἦθος του καὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸ του φρόνημα. Πρότεινε νὰ συνδυασθεῖ ἡ ἀπονομὴ τιμητικῆς διακρίσεως πρὸς τὸ πρόσωπο τοῦ κ. Θεοδώρου κατὰ τὶς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 80 ἐτῶν ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ «*Ἐκκλησία*». Ἀνακοίνωσε ἐπίσης ὅτι παρακάλεσε τὸν κ. Καθηγητὴ νὰ παραμείνει στὴ διεύθυνση τοῦ Ἐπιστημονικοῦ Περιοδικοῦ «*Θεολογία*». Τὰ Μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἀποδέχθησαν τὴν πρόταση τοῦ Μακαριωτάτου καὶ ἐπλεξαν τὸ ἐγκώμιο τοῦ σεβαστοῦ Καθηγητοῦ, τὸν ὁποῖο πολλοὶ εἶχαν καὶ διδάσκαλό τους στὶς Θεολογικὲς Σχολές Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

– Νὰ ἐγκρίνει τὸν Συμπληρωματικὸ Προκαταρκτικὸ πίνακα ὑποψηφίων Κληρικῶν γιὰ τὴν ἐγγραφή τους στὸν Κατάλογο τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν Ἐκλογίμων.

– Νὰ πραγματοποιηθεῖ ἡμερίδα μὲ τὴ συμμετοχὴ ἐκπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, κατὰ τὴν ὁποία εἰδικοί Ἐπιστήμονες θὰ ἀναπτύξουν τὸ θέμα τῆς προστασίας τῶν Ἱερῶν Ναῶν ἀπὸ σεισμούς καὶ πυρκαϊές.

– Νὰ μελετηθεῖ ἀπὸ τὴν Ε.Κ.Υ.Ο. τὸ θέμα τῆς ἀσφάλισως Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Κτιρίων.

– Νὰ ἐκφραστοῦν οἱ συγχαρητήριες καὶ εὐχαριστήριες εὐχὲς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου στὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Μελέτιο γιὰ τὴν καλαίσθητη ἔκδοση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως του μὲ τίτλο «*Ἐξήγησις σύντομος εἰς τὴν κλίμακα τοῦ Ἰωάννου, Νικηφόρου Καλλίστου Ξανθοπούλου*». Τὴν ἔκδοση εὐγενῶς πρόσφερε ὁ Σεβασμιώτατος στὸν Μακαριώτατο καὶ τὰ τίμια Μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

– Νὰ συγκληθεῖ τὸν Ἰούνιο τοῦ 2004 τὸ ΣΤ΄ Πανελλήνιο Λειτουργικὸ Συμπόσιο Στελεχῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων μὲ γενικὸ θέμα «*Χριστιανικὴ Λατρεία καὶ Εἰδωλολατρία*».

– Νὰ συγκληθεῖ τὸν προσεχῆ Νοέμβριο τὸ Ε΄ Πανελλήνιο Λειτουργικὸ Συμπόσιο Στελεχῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων μὲ κεντρικὸ θέμα «*Ἱεραουργεῖν τὸ Εὐαγγέλιον - Ἡ Ἁγία Γραφή στὴν Ὁρθόδοξη Λατρεία*».

– Νὰ διοργανωθεῖ στὴν Ἀθήνα Πανελλήνια Ἐκθεση προβολῆς Μοναστηριακοῦ ἔργοχειρου (εἰκόνων, χρυσοκεντημάτων, ἐκδόσεων, εἰδῶν εὐλαβείας κ.λπ.).

– Νὰ διοργανωθοῦν ἀπὸ τὴν Ἀποστολικὴ Διακονία

τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὰ ἐξῆς Συνέδρια:

α) Γιὰ τὴν Ἐξωτερικὴ Ἱεραποστολὴ (τὸν προσεχῆ Ἰούνιο) καὶ

β) Γιὰ θέματα Κατηχήσεως μὲ τίτλο: «*Κατήχηση καὶ διαδίκτυο*» (τὸν προσεχῆ Μάιο).

– Νὰ ἀποσταλεῖ Ἐγκύκλιος πνευματικοῦ περιεχομένου πρὸς τοὺς Μοναχοὺς τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

– Νὰ ἐγκρίνει κατάλογο εἰδικῶν ὁμιλητῶν γιὰ θέματα ἐποικοδομητικά, ἱστορικά, θεολογικά, ἀντιαιρετικά καὶ ἐπιστημονικά, οἱ ὁποῖοι θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ τὶς Ἱερὲς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡσὰκις χρειάζεται.

– Νὰ ἐκδοθοῦν τὰ πρακτικὰ τῆς 14΄ Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως γιὰ θέματα Αἰρέσεων καὶ Παραθρησκείας.

– Νὰ ἀποσταλεῖ στὶς Ἱερὲς Μητροπόλεις τὸ ἐκδοθὲν ἀπὸ τὴν Ἀποστολικὴ Διακονία φυλλάδιο μὲ τίτλο «*Νεοπαγανισμός - ἡ ἀπειλὴ ἀπὸ τὸ παρελθόν*», γιὰ πληροφόρηση τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας πάνω στὸ συγκεκριμένο θέμα.

– Νὰ ἐκφράσει συγχαρητήριες εὐχὲς στὴν Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς Βιοηθικῆς καὶ ἰδιαίτερα στὸν Πρόεδρό της Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη κ. Νικόλαο Χατζηνικολάου γιὰ τὸ σπουδαῖο ἔργο, τὸ ὁποῖο ἐπιτελεῖται στὸν εὐαίσθητο αὐτὸ τομέα.

– Νὰ πραγματοποιηθοῦν εἰρηνικὲς ἐπισκέψεις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν ἐκκλησιαστικὸν ἔθος, α) στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ρουμανίας, ἀπὸ 4 ἕως 12 Ἰουνίου ἐ.ἔ. καὶ β) στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Πολωνίας ἀπὸ 17 ἕως 21 Αὐγούστου ἐ.ἔ. Στὴν πρώτη ἐπίσκεψη τὸν Μακαριώτατο θὰ συνοδεύσουν οἱ Σεβασμιώτατοι Συνοδικοὶ Μητροπολίτες Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος κ. Νικηφόρος καὶ Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεος, ἐνῶ στὴν δεύτερη οἱ Σεβασμιώτατοι Συνοδικοὶ Μητροπολίτες Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν κ. Διονύσιος καὶ Μηθύμνης κ. Χρυσόστομος.

– Νὰ φιλοξενηθοῦν κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνες στὴν Ἱερά Μονὴ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Πεντέλης 50 φοιτητὲς τῆς Μπελεμεντίου Θεολογικῆς Σχολῆς «*Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός*» τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας, προκειμένου οἱ φοιτητὲς νὰ συνεχίσουν τὴν ἐκμάθηση τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας καὶ νὰ γνωρίσουν ἀπὸ κοντὰ τὴν Ἑλληνορθόδοξη χριστιανικὴ παράδοση καὶ ζωὴ.

– Νὰ συγχαρεῖ τὸν κ. Κωνσταντῖνο Πυλαρινό, Γενικό Διευθυντὴ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Οἰκονομικῶν γιὰ τὸ σπουδαῖο ἔργο τὸ ὁποῖο ἐπιτελεῖ στὶς Οἰκονομικὲς Ὑπηρεσίες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὁ κ. Κωνσταντῖνος Πυλαρινός, μὲ ἀπόφαση τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι Διευθυντὴς τῆς Ε.Κ.Υ.Ο., συγχρόνως εἶναι καὶ σύμβουλος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ ὀργανωτικῶν καὶ οἰκονομικῶν θεμάτων.

– Νὰ τυπωθεῖ ἀπὸ τὴν Ἀποστολικὴ Διακονία εἰδικὸ ἔντυπο, Βαπτιστικό, μὲ τὸν λογότυπο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἔνδειξη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ τῆς Ἑνορίας, τὸ ὁποῖο θὰ χορηγεῖται στοὺς βαπτιζομένους, προκειμένου νὰ χρησιμοποιεῖται γιὰ ἐκκλησιαστικὴ «πιστοποίηση» καὶ «βεβαίωση» τῆς ιδιότητος τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ.

ΣΤ. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀσχολήθηκε ἐπίσης μὲ θέματα τῆς Ε.Κ.Υ.Ο., μὲ διάφορα ὑπηρεσιακὰ θέματα τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, ἐγκρίσεις ἀποσπάσεων Κληρικῶν στὸ ἐξωτερικὸ καὶ διορισμοὺς μελῶν Ἐπισκοπικῶν Δικαστηρίων Ἱερῶν Μητροπόλεων κ.λπ.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

Οἱ ἐργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. μηνὸς Ἀπριλίου 2003

Συνῆλθε ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου τὴν 1η, 2α καὶ 3η Ἀπριλίου ἐ.ἔ., στὴν τακτικὴ κατὰ μῆνα Συνεδρία τῆς ἡ Διαρκῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὶς Συνεδριάσεις:

A. Ὁ Μακαριώτατος ἀναφέρθηκε:

Στὸν συνεχιζόμενον πόλεμο τοῦ Ἰράκ καὶ στὴν ἀντίθεση πρὸς αὐτὸν τῆς Ἐκκλησίας μας, ἡ ὁποία ἐκφράστηκε μέσα ἀπὸ εἰδικὲς δεήσεις καὶ προσευχῆς, ἀλλὰ καὶ ὀμιλίες σὲ Ἱεροῦς Ναοὺς, ἀναφορικῶς καὶ μὲ τὶς ὀδυνηρὲς συνέπειες ποὺ θὰ ἔχει ὁ πόλεμος αὐτὸς γιὰ τὴν περιοχὴ τοῦ Ἰράκ καὶ γιὰ τὸ σύστημα γενικὰ ἀσφαλείας τῆς ἀνθρωπότητας. Ἐπίσης, ὁ Μακαριώτατος ἐνημέρωσε τὸ Ἱερὸ Σῶμα τῆς Δ.Ι.Σ. γιὰ τὶς ἐνέργειες στὶς ὁποῖες ἀμέσως προέβη ἡ Ἐκκλησία μας προκειμένου νὰ ἀπαλύνει τὸν πόνο τοῦ δοκιμαζομένου Ἰρακίνοῦ λαοῦ μὲ τὴν

συγκέντρωση ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας μέσω τῆς Μ.Κ.Ο. «Ἀλληλεγγύη», τὴν ὁποία ἔχει συστήσει ἡ Ἐκκλησία μας καὶ τόνισε ὅτι, καθημερινῶς οἱ ἀρμόδιες ὑπηρεσίες κατακλύζονται ἀπὸ τηλεφωνήματα καὶ ἐπισκέψεις ἀνθρώπων ποὺ σπεύδουν νὰ προσφέρουν τρόφιμα καὶ φάρμακα. Ἢδη ἔχει συγκεντρωθεῖ τεράστια ποσότητα ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας καὶ χρησιμοποιοῦνται, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἀποθήκες τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης, καὶ ἄλλοι χώροι ποὺ διατέθηκαν στὶς περιοχὲς Ταύρου, Ἀργυρουπόλεως καὶ Ἑλληνικοῦ γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ. Στὴν Ἱερὰ Μονὴ Πεντέλης, μὲ τὴν βοήθεια πολυαριθμῶν ἐθελοντῶν, συσκευάζονται καθημερινῶς δέματα. Ἡ ἀναχώρηση γιὰ τὴν Ἰορδανία τῆς πρώτης ἀποστολῆς 20 τόνων ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας πραγματοποιήθηκε ἤδη τὸ πρωὶ τοῦ Σαββάτου 5 Ἀπριλίου. Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς Ἐκκλησίας ἔχουν γίνεи ὅλες οἱ ἀπαραίτητες ἐνέργειες καὶ ἐνημερώθηκαν ἡ Πρεσβεία τῆς Ἑλλάδος στὴν Ἰορδανία, ἡ οἰκεία Ἱερὰ Μητρόπολη, ἡ Ἰορδανικὴ Κυβέρνηση, ἡ Ἰορδανικὴ Πρεσβεία στὴν Ἑλλάδα, τὸ Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν καὶ τὸ Γενικὸ Ἐπιτελεῖο Ἀεροπορίας. Ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ἡ ἀποστολὴ τῆς ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ πρώτη σοβαρὴ ἀποστολὴ πρὸς τὸν δοκιμαζόμενο λαὸ τοῦ Ἰράκ.

B. Ἡ Δ.Ι.Σ. ἀποφάσισε:

– Νὰ διοργανωθοῦν σὲ ὅλες τὶς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σὲ συνεννόηση μὲ τὰ Περιφερειακὰ Νοσοκομεῖα, αἰμοληψίες καὶ οἱ φιάλες τοῦ αἵματος ποὺ θὰ συγκεντρωθοῦν νὰ ἀποσταλοῦν στὸν Ἰρακίνο λαό.

– Νὰ ἀποσταλοῦν ἐπιστολὲς συμπαραστάσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στοὺς Χριστιανούς Ὀρθοδόξους Ἡγέτες τῶν δοκιμαζομένων περιοχῶν τοῦ Ἰράκ.

– Νὰ ἀποσταλεῖ συγχαρητήριο ἔγγραφο στὴν Ἑλληνικὴ καὶ τὴν Κυπριακὴ Κυβέρνηση μὲ ἀφορμὴ τὴν ὑπογραφή τοῦ ἐπισήμου Πρωτοκόλλου ἐντάξεως τῆς Κύπρου στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση, ποὺ θὰ πραγματοποιηθεῖ στὴν Ἀθήνα στὶς 16 Ἀπριλίου 2003.

– Νὰ ἐκπροσωπηθεῖ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος στὴν Ὑποδοχὴ τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Κασσανδρείας στὶς 27 Μαΐου 2003 ἀπὸ τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Νικόδημο καὶ Κίτρου καὶ Κατερίνης κ. Ἀγαθόνικο. Ὁ Παναγιώτατος θὰ ἐπισκεφθεῖ τὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ τελέσει τὰ ἐγκαίνια

τοῦ Καθολικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Ὁρμυλίας Χαλκιδικῆς. Στὴν τελετὴ τῶν ἐγκαίνων θὰ συμμετάσχει καὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος.

– Νὰ πραγματοποιηθεῖ ἡ ἸΕ΄ Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη γιὰ θέματα Αἰρέσεων καὶ Παραθρησκείας στὸ Συνεδριακὸ Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ἀπὸ 1 ἕως 3 Νοεμβρίου ἐ.ἔ.

– Νὰ πραγματοποιηθοῦν μὲ τὴν εὐθύνη τῆς Ὑποεπιτροπῆς Καλλιτεχνικῶν Ἐκδηλώσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ τὸ τρέχον ἔτος οἱ παρακάτω καλλιτεχνικὲς ἐκδηλώσεις.

- «*Βυζαντινὴ Μουσικὴ Πανδαισία*» πρὸς τιμὴν τοῦ Πρωτοψάλτου κ. Γεωργίου Σύρκα. Ἡ ἐκδήλωση θὰ πραγματοποιηθεῖ τὴν 18ῃ Ἀπριλίου στὴν αἴθουσα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας καὶ θὰ ἀποδοθοῦν ἀνέκδοτοι βυζαντινοὶ ὕμνοι τοῦ τιμωμένου Πρωτοψάλτου.

- Μουσικὴ Ἐκδήλωση μὲ τίτλο «*Γῆ τῆς Μικρασίας*» (ποίηση κ. Ἰωάννη Χατζηφώτη). Ἡ ἐκδήλωση θὰ πραγματοποιηθεῖ στίς 28 Μαΐου 2003 στὸ «*Ἀττικὸ Θέατρο*» μὲ τὴν συνεργασία καὶ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων.

- Μεγάλη Συναυλία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐν ὄψει τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων τοῦ 2004 μὲ τίτλο «*Παίδων Ὁράματα*», ἡ ὁποία θὰ λάβει χώρα στίς 2 Ὀκτωβρίου 2003 στὸ Ἡρώδειο μὲ τὴ συμμετοχὴ τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας τῆς Ε.Ρ.Τ., τῆς χορωδίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Ἀρμονικὲς Φωνές» καὶ ἄλλων παιδικῶν χορωδιῶν.

– Νὰ πραγματοποιηθεῖ στὴν Ἀθήνα κατὰ τὸ ἔτος 2005 τὸ Ἱεραποστολικὸ Συνέδριο τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν.

– Νὰ διενεργηθοῦν τακτικὲς ἐνορκες ἀνακρίσεις κατὰ τοῦ Ἱεροκήρυκος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου, Ἱερομονάχου Ἰγνατίου Σταυροπούλου. Ἀνακριτὴς ὀρίστηκε ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Χρυσόστομος Παπαθανασίου.

– Νὰ πραγματοποιηθεῖ Συνέδριο Νεολαίας τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 2004 μὲ κεντρικὸ θέμα: «Ἀναζητώντας τὴν συμφιλίωση σὲ ἓνα παραγμένο κόσμο».

– Νὰ γίνῃ Δήλωση μὲ τίς θέσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ ἀφορμὴ τὴν ὑπερψήφιση ἀπὸ τὸ Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο τῆς ὑπ' ἀριθμ. Α5-0020/2003 Ἐκθέσεως τῆς Εὐρωβουλευτοῦ Ulla Margrethe Sandaek «*γιὰ τὴν στήριξη τῶν πολιτῶν καὶ τῶν δράσεων ποὺ ἀφοροῦν στὴν ἀναπαραγωγή, τὴ σεξουαλικὴ ζωὴ καὶ τὰ συναφῆ δικαιώματα στίς ἀναπτυσσόμενες χῶρες*».

– Νὰ ὀρισθεῖ ὡς Ἐκπρόσωπος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στίς Ἑορταστικὲς Ἐκδηλώσεις «*Παύλεια*» πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου, ποῦ θὰ γίνον τὸν Ἰούνιο ἐ.ἔ. στὴν Βέροια, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κίτρους καὶ Κατερίνης κ. Ἀγαθόνικος.

– Νὰ ὀρισθεῖ ὡς προστάτης Ἅγιος τῆς Ἐνώσεως Διατροφολόγων-Διαιτολόγων ὁ Ἅγιος Νεομάρτυς Μιχαὴλ Μπακκανᾶς, ὁ Κηπουρός, τοῦ ὁποίου ἡ μνήμη ἐορτάζεται στίς 9 Ἰουλίου.

– Νὰ τελεσθοῦν ἀπὸ τὸ Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο τὰ ἐγκαίνια τοῦ Καθολικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνοδικῆς Μονῆς Ἁγίου Συμεῶν τοῦ Νέου Θεολόγου στὸν Κάλαμο Ἀττικῆς, τὴν Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ, 4 Μαΐου 2003.

– Νὰ συμμετάσχει ἡ Ἐκκλησία μας μὲ ἐκπρόσωπό της:

α) Στὴν Συνεδρία τῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τοὺς Μετανάστες στὴν Εὐρώπη, ἡ ὁποία θὰ πραγματοποιηθεῖ στίς Βρυξέλλες ἀπὸ 4 ἕως 6 Ἀπριλίου ἐ.ἔ.

β) Στὴν Διάσκεψη τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν μὲ θέμα: «*Ἡ δημιουργία διαδικτύου πρὸς στενωτέρα συνεργασία τῶν Ἐκκλησιῶν Μελῶν Αὐτοῦ*», ἡ ὁποία συγκαλεῖται στίς Βρυξέλλες ἀπὸ 6 ἕως 8 Ἀπριλίου ἐ.ἔ.

γ) Στὴν κοινὴ Διάσκεψη τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, τῆς Διεκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τοὺς Μετανάστες στὴν Εὐρώπη, τοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν Μέσης Ἀνατολῆς καὶ τοῦ Δικτύου «*Amman Process*» γιὰ θέματα ἐνταξης μεταναστῶν στίς χῶρες τῆς Εὐρώπης, ποῦ θὰ πραγματοποιηθεῖ στὴ Βηρυττὸ ἀπὸ 8 ἕως 10 Μαΐου 2003.

– Νὰ ἀποσταλεῖ συγχαρητήριο ἔγγραφο στὸν Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη κ. Πατρίκιο Καλεῶδη, Διευθυντὴ τοῦ Γραφείου Ἐθιμοτυπίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐκδοσης σὲ τόμο τοῦ Κώδικα Ἐκκλησιαστικῆς Ἐθιμοτυπίας, τὸν ὁποῖο μὲ πολὺ κόπο καὶ ζῆλο ἐπιμελήθηκε ὁ ἴδιος.

– Νὰ ἀποσταλοῦν Ἱερατικά Ἄμφια γιὰ τοὺς Κληρικούς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Γεωργίας, σὲ ἐνδειξη συμπαράστασης τῆς Ἐκκλησίας μας στὴν Ἐκκλησία αὐτή.

– Νὰ γίνῃ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τηλεοπτικὸ σπὸτ γιὰ τὸ θέμα τῶν Αἰρέσεων, οἱ ὁποῖες κατακλύζουν τὴ χώρα μας.

– Νὰ ὀρισθεῖ ὡς ἡμερομηνία λήξης τῶν μαθημάτων τῶν Κατηχητικῶν Σχολειῶν γιὰ τὸ τρέχον Ἐκκλησιαστικὸν ἔτος ἡ 11ῃ Μαΐου 2003 (Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων).

Γ. Κατὰ τὴν διάρκεια τῶν Συνεδριῶν τῆς Δ.Ι.Σ.:

Ἀνεγνώσθη ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ποῦ συμμετεῖχε στὸ Διορθόδοξο Συνέδριο, τὸ ὁποῖο πραγματοποιήθηκε στὶς 18 καὶ 19 Μαρτίου ἐ.ἔ. στὸ Ἡράκλειο Κρήτης, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, καθὼς ἐπίσης καὶ τὰ πορίσματα τοῦ Διορθόδοξο Συνεδρίου. Ἡ Δ.Ι.Σ. ἐνέκρινε τὰ πορίσματα τοῦ Συνεδρίου αὐτοῦ, ποῦ ἀποτελοῦν τὶς θέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ θὰ ἀποσταλοῦν στὴν Εὐρωπαϊκὴ Συνέλευσις, ἡ ὁποία καταρτίζει τὸ νέο Σύνταγμα τῆς Εὐρώπης.

Δ. Ἐπίσης ἡ Δ.Ι.Σ. ἀσχολήθηκε:

– Μὲ τὸ θέμα τῆς κατάταξης στὸ Ἀγιολόγιο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῶν Ἐθνομαρτύρων Ἐπισκόπου Σαλῶνων Ἡσαΐα, τοῦ ἀδελφοῦ του παπα-Γιάννη καὶ τοῦ Ἀθανασίου Διάκου. Γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ ἡ Δ.Ι.Σ. ἀπεφάνθη ὅτι οἱ παραπάνω εἶναι μὲν ἥρωες τοῦ Ἔθνους, ἀλλὰ δὲν συντρέχουν λόγοι κατατάξεώς τους στὸ Ἀγιολόγιο τῆς Ἐκκλησίας μας.

– Μὲ τὴν γενομένη κατὰ τὸ παρελθὸν κατάταξι στὸ Ἀγιολόγιο τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Μητροπολίτου Σμύρνης Χρυσοστόμου. Σχετικὰ μὲ τὸ θέμα αὐτὸ ἡ Δ.Ι.Σ. ἐπιβεβαίωσε τὴν παλαιότερα Ἀπόφασή της, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ἔγιναν οἱ ἐνέργειες γιὰ τὴν ἐπίσημη κατάταξι στὶς Ἀγιολογικὲς Δέλτους τοῦ μαρτυρικοῦ Ἱεράρχου καὶ ἐπανελάβε γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ ὅτι συντρέχουν ἅπαντες οἱ λόγοι τιμῆς ὡς Ἁγίου στὸ πρόσωπο τοῦ Ἁγίου Ἐθνοῖερομάρτυρος Χρυσοστόμου Σμύρνης, ὁ ὁποῖος φρικτὰ βασανίσθηκε καὶ μαρτυρικὰ τελειώθηκε ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀπὸ τὶς τουρκικὲς ὀρδὲς τὸ ἔτος 1922 στὴ Σμύρνη.

– Μὲ τὶς προτάσεις τῶν Ὁμάδων μελέτης τῆς εἰσηγήσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδεΐας κ. Ἱερωνύμου «*Περὶ Καλλιέργειας τῶν Ἱερατικῶν Κλίσεων*» στὴν Ι.Σ.Ι. τοῦ Ὀκτωβρίου 2002, ἐπὶ τῆς ὡς κάτωθι ἐιδικῆς θεματολογίας: α) «*Εἰδικά, Κανονικά καὶ Πρακτικὰ προβλήματα Ἱερέων*». β) «*Στοιχεῖα γνησίας Ἱερατικῆς Κλίσεως: Παρεκκλίσεις - Παθολογία*». γ) «*Εὐθύνη τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν Γερόντων - Πνευματικῶν Πατέρων εἰς τὴν καλλιέργειαν Ἱερατικῶν Κλίσεων*». δ) «*Ἐξασφάλισις, ἐπιλογή καὶ χειροτονία Ὑποψηφίων. Προσόντα ἐγγάμων καὶ ἀγάμων Κληρικῶν*». Ἡ Δ.Ι.Σ. διεπίστωσε ὅτι οἱ προτάσεις τῶν Ἐπιτροπῶν-Ὁμάδων ποῦ ἐπεξεργάστηκαν τὴν ἐπὶ μέρους θεματολογία εἶναι ὅλες ἀξιόλογες. Παράλληλα, ἀποφάσισε ὡς πρῶ-

τὴ ἐνέργεια νὰ γίνῃ μιὰ σύνθεσις ὅλων τῶν προτάσεων καὶ τῶν τεσσάρων Ἐπιτροπῶν γιὰ τὴν περαιτέρω ἐπεξεργασία τους. Τὸ ἔργο αὐτὸ ἀνατέθηκε στὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεο καὶ θὰ ἐτοιμασθοῦν δύο φυλλάδια περὶ τῶν Ἱερατικῶν Κλίσεων. Τὸ ἓνα θὰ ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς Πνευματικούς καὶ τὸ ἄλλο πρὸς τοὺς νέους ποῦ ἐπιθυμοῦν νὰ ἱερωθοῦν.

Ε. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀσχολήθηκε ἐπίσης μὲ θέματα τῆς Ε.Κ.Υ.Ο., μὲ διάφορα ὑπηρεσιακὰ θέματα τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, ἐγκρίσεις ἀποσπάσεων Κληρικῶν στὸ ἐξωτερικὸ καὶ διορισμοὺς μελῶν Ἐπισκοπικῶν Δικαστηρίων Ἱερῶν Μητροπόλεων κ.λπ.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ 12ης Μαρτίου 2003

Νέο Πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἐνόψει τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, τῆς πνευματικότερης περιόδου τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προσαρμόζει κατ'ἀλληλα τὸ πρόγραμμά του.

Νέες ἐνημερωτικὲς ἐκπομπὲς μὲ θέματα κοινωνικοῦ, πολιτικοῦ καὶ κυρίως ἐκκλησιαστικοῦ ἐνδιαφέροντος ἔρχονται νὰ προστεθοῦν στὶς ἤδη ὑπάρχουσες, μὲ στόχο τὴν πληρέστερη, ἀντικειμενικότερη καὶ περισσότερο ποιοτικὴ πληροφόρησι.

Ἰδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στὶς ἐκπομπὲς ποῦ προάγουν τὸν θεολογικὸ λόγο καὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸ ἦθος.

Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε μερικὲς ἀπὸ τὶς νέες ἐνημερωτικὲς ἐκπομπὲς:

- **Πρωινή Ζώνη.** Κάθε μέρα 09.00-11.00. «Ἡ Πρῶτη Καλημέρα»
Μὲ τοὺς **Δημήτρη Ριζούλη** καὶ **Κώστα Παππά.**
- **Μεσημβρινὴ Ζώνη.** Κάθε μέρα 15.00-16.30. «Μέρα Μεσημέρι»
Μὲ τὴν **Κατερίνα Χουζούρη**
- **Βραδινὴ Ζώνη.** Κάθε Κυριακὴ 22.00-24.00. «Ἀκτίνες στὸν Κόσμο»
Μὲ τὸν **Μάκη Παπαγεωργίου**

- Επίσης, τὸ **Μεσημβρινὸ Ἀναλυτικὸ Δελτίο Εἰδήσεων** τοῦ 89,5 στὶς 13.30 μ.μ., τὴν κεντρικὴ εὐθύνη τοῦ ὁποῖου ἔχει ἡ **Ἀδαμαντία Μπούρτζινου**, ἀνανεωμένο μὲ εἰδήσεις, ἔνθετα, ρεπορτάζ, ἔρευνες.

Σὲ καιροὺς ποὺ ἡ πληροφόρηση πολλὰς φορὲς ὑπαγορεύεται ἀπὸ κανόνες καὶ ποικίλα συμφέροντα, ὁ **Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς τῆς Ἐκκλησίας** συνεχίζει τὴν πνευματικὴ του πορεία στὰ ἐρτζιανὰ, μὲ βάση τὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνανέωση ποὺ ἐπιτάσσουν οἱ καιροί.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 24ης Μαρτίου 2003

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔχει καθορίσει τὴν Γ' ἐβδομάδα τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐκάστου ἔτους ὡς ἐβδομάδα Ἱερατικῶν Κλίσεων καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτοῦ τοῦ ἑορτασμοῦ, ἀπὸ 24ης ἕως 30ῆς Μαρτίου ἐ.ἔ., κατὰ τὴν Συνεδριὰν Αὐτῆς τῆς 5ης Φεβρουαρίου ἐ.ἔ., ἤχθη εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς πραγματοποίησεως τῶν ὡς κάτωθι ἐνεργειῶν καὶ ἐκδηλώσεων:

α) Ἀποστολὴ Συνοδικοῦ Μηνύματος πρὸς τοὺς Ἐκπαιδευτικοὺς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

β) Ἀποστολὴ Συνοδικοῦ Γράμματος πρὸς ὅλους τοὺς Ἱεροσπουδαστὰς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολείων καὶ Σχολῶν.

γ) Συνοδικὴ Ἐγκύκλιος 2763/13.03.2003 πρὸς τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν καὶ τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀνάγνωσις αὐτῆς ἐπ' Ἐκκλησιαίς τὴν Κυριακὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, 30 Μαρτίου ἐ.ἔ.

δ) Εἰδικὸν δῶρον ἀφιέρωμα - ἐκπομπὴ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τὰς Ἱερατικὰς Κλίσεις τὴν 27 Μαρτίου ἐ.ἔ.

ε) Τέλεσις Θείας Λειτουργίας ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, τὸ Σάββατον 29 Μαρτίου, παρουσία ἀντιπροσωπείας Καθηγητῶν καὶ Ἱεροσπουδαστῶν ἐκ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολείων καὶ Σχολῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ παράθεσις, ὑπὸ τῆς Σχολῆς, κοινοῦ γεύματος.

Ἡ ἐβδομάς τῶν Ἱερατικῶν Κλίσεων, δι' ὅλων τῶν ἀνωτέρω ἐκδηλώσεων, ποὺ θὰ πραγματοποιηθοῦν καὶ μὲ τὰς κατὰ τόπους ἐκδηλώσεις, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν οἰκείων

Ποιμεναρχῶν, θὰ δώσει καὶ ἐφέτος τὴν δυνατότητα καὶ τὴν εὐκαιρίαν, τόσον εἰς τὸν ἱερὸν Κλῆρον, ὅσον καὶ εἰς τὸν εὐσεβῆ λαόν, νὰ κατανοήσουν τὸ ὑψηλὸν ἔργον τοῦ Ἱερέως ταύτοχρόνως δὲ νὰ καταπολεμηθῇ ἡ ἀντικληρικὴ ἀντίληψις, ὥστε νὰ προσέλθουν στὶς τάξεις τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς Ἀγίας μας Ἐκκλησίας ἄξιοι, πνευματικὰ κατηρτισμένοι καὶ μορφωμένοι Κληρικοί.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 27ης Μαρτίου 2003

Σὲ σχέση μὲ τὰ σημερινὰ δημοσιεύματα τοῦ Τύπου γιὰ τὸ θέμα τῆς ἀξιοποιήσεως ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος οἰκοπέδου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Δεινοκράτους στὴν Ἀθήνα, ἡ ἀρμοδίᾳ Ὑπηρεσίᾳ (ΕΚΥΟ) δηλώνει ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ, οὔτε προτίθεται νὰ ἀντιδικῆσει μὲ τοὺς περιόικους ἢ τοὺς ἄλλους «ἐνδιαφερομένους», πολλῶ μᾶλλον ὅταν οἱ περισσότεροι ἐξ' αὐτῶν καὶ εἰδικότερα ἢ περιοχὴ αὐτῆ, κατὰ περιόδους, ἔχουν εὐεργετηθεῖ ἀπὸ τὶς ἀλλεπάλληλες χειρονομίες τῆς Ἐκκλησίας.

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ἱερὰ Μονὴ Ἀσωμάτων Πετράκη

Δύο νέοι Ἀδελφοὶ προσετέθησαν εἰς τὴν Ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετράκη. Πρόκειται γιὰ τὸν κατὰ κόσμον Σπυρίδωνα Καλοπαναγιώτη, θεολόγο καὶ μεταπτυχιακὸ φοιτητῆ, 27 ἐτῶν, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν κουρὰ του ἔλαβε τὸ ὄνομα Συμεῶν καὶ γιὰ τὸν κατὰ κόσμον Νικόλαο Αἰβαλιώτη, θεολόγο, 27 ἐτῶν, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν κουρὰ του ἔλαβε τὸ ὄνομα Ἰωακείμ. Οἱ δύο νέοι Ἀδελφοὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετράκη διακρίνονται γιὰ τὴν εὐσέβεια καὶ τὸ μοναχικὸ τους ἦθος, χαρίσματα τὰ ὁποῖα ἔλαβε ὑπ' ὄψιν του τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ πρότεινε εἰς τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο, τὴν χειροτονία τους εἰς τὸν πρῶτο βαθμὸ τῆς Ἱερωσύνης. Ἦδη ὁ Μακαριώτατος προέβη εἰς τὴν εἰς Διάκονον χειροτονία τοῦ π. Συμεῶν Καλοπαναγιώτη τὴν Κυριακὴν 2 Μαρτίου 2003 εἰς τὸν Ἱ. Ν. Ἀγίου Δημητρίου ὁμωνύμου Δήμου καὶ τοῦ π. Ἰωακείμ Αἰβαλιώτη τὴν Κυ-

ριακή 9 Μαρτίου 2003 εἰς τὸν Ἱ. Ν. Ἀγίας Αἰκατερίνης Πετραλώνων, μὲ τὴν ἀρμόζουσα βυζαντινὴ μεγαλοπρέπεια καὶ κατάνυξη. Στὶς χειροτονίες παρέστη ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Ἰάκωβος Μπιζαούρης, ὁ ὁποῖος καὶ εὐχαρίστησε θερμῶς γιὰ τὶς χειροτονίες τὸν Μακαριώτατο, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ γενικώτερη ἀγάπη μὲ τὴν ὁποία περιβάλλει τὴν Μονὴ καὶ τοὺς πατέρες.

Ἐξάλλου, μέσα σὲ κλίμα βαθειᾶς κατανύξεως πραγματοποιήθηκαν δύο Ἱερᾶς Ἀγρυπνίες στὸ Καθολικὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Ἡ πρώτη ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου, πραγματοποιήθηκε τὴν νύκτα τῆς 27ης πρὸς τὴν 28ῃ Ἰανουαρίου τ.ἔ., μὲ τὴ συμμετοχὴ πολλῶν πατέρων καὶ πλήθους κόσμου. Κατ' αὐτὴν ὠμίλησε ὁ Καθηγούμενος τῆς Μονῆς μὲ θέμα τὴ Μοναχικὴ ἀποταγὴ καὶ τὶς τρεῖς Μοναχικὲς ἐπαγγελίες, τὴν παρθενία, τὴν ἀκτημοσύνη καὶ τὴν ὑπακοή. Ἡ δευτέρα Ἀγρυπνία πραγματοποιήθηκε τὴν νύκτα τῆς 25ης πρὸς τὴν 26ῃ Φεβρουαρίου τ.ἔ., ὡσαύτως μὲ μεγάλη συμμετοχή. Ὁμίλησε ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μὲ θέμα τὴν Ἱεραποστολικὴ διάσταση τοῦ Μοναχικοῦ βίου καὶ τὴν εἰδικώτερη προσφορὰ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς στὴν Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολή.

Ἦδη σὺν Θεῷ, ἔχει προγραμματισθεῖ ἡ ἐπόμενη Ἀγρυπνία γιὰ τὴν νύκτα τῆς 16ης πρὸς τὴν 17ῃ Μαρτίου, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ἀγίου Ἀλεξίου ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς)

Ὁμιλίες τοῦ Ἀρχιεπισκόπου γιὰ τὴν Δύναμη τοῦ Σταυροῦ καὶ γιὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴ Ἐκπαίδευση

Στὴ δύναμη τοῦ Σταυροῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι «ὄπλο εἰρήνης», ἀναφέρθηκε σήμερα, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ κηρύγματός του ἀπὸ τὸν Καθεδρικό Ἱ. Ναὸ Ἀθηνῶν, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος. «Σήμερα ποὺ οἱ πόλεμοι, ἡ βία καὶ ἡ τρομοκρατία στιγματίζουν τὴ ζωὴ καὶ τὸν πολιτισμὸ μας, προκαλώντας τὸ θάνατο τῶν ψυχῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν σωμάτων μας, ἡ Ἐκκλησία πιστεύει ὅτι ὁ Σταυρὸς φέρνει τὴ χαρὰ στον κόσμον» ὑπογράμμισε ὁ Μακαριώτατος. Καὶ συνέχισε: «Ὁ Σταυρὸς εἶναι ὄπλο εἰρήνης, τῆς πραγματικῆς εἰρήνης ποὺ προσφέρει ὁ Χριστὸς στοὺς ἀνθρώπους. Γιατὶ πολλὰς φορές ἡ εἰρήνη ποὺ ἐπιδίδκει

ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀδικία ποὺ ἐπιβάλλεται ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς. Ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ, ὅμως, φέρνει τὴ Ζωὴ καὶ τὴν Ἀνάσταση, σὲ ἕναν κόσμον στὸν ὁποῖο κυριαρχεῖ ἡ ὁσμὴ τοῦ θανάτου ἀπὸ τὴν ἁμαρτία».

«Ὁ κόσμος σήμερα», εἶπε, «ἔχει ἀντισταυρικὸ φρόνημα», γιατί, «δὲν θέλει νὰ περνᾷ ἀπὸ δοκιμασίες καὶ θυσίες». Ἀναφερόμενος ἐξάλλου στὴν Ἑβδομάδα Ἱερατικῶν Κλίσεων ποὺ διανύσαμε, ἐπισήμανε τὴν ἀνάγκη νὰ ἔχει ἡ Ἐκκλησία ἐνάρετους καὶ ἄξιους κληρικούς καὶ παρότρυνε τὸν λαὸ νὰ μὴν ἐμποδίζει τοὺς νέους ἐκείνους ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ ἀκολουθήσουν αὐτὴν τὴ δύσκολη πορεία.

Χθὲς ἐξάλλου, ὁ Μακαριώτατος τέλεσε τὴν Θ. Λειτουργία στὸν Ἱ. Ναὸ Ἀγίου Γεωργίου τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, στὸ πλαίσιο τῆς Ἑβδομάδας Ἱερατικῶν Κλίσεων. Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας κάλεσε τοὺς κληρικούς νὰ δίδουν μαρτυρία Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ στηλιτεύουν ὅσα δεινὰ συμβαίνουν γύρω μας, προκειμένου νὰ ἀνταποκρίνονται στὶς προσδοκίες τοῦ λαοῦ μας. Ἀναφερόμενος δε στὴν ἐκκλησιαστικὴ ἐκπαίδευση, ὑπογράμμισε ὅτι σκοπὸς τῆς εἶναι νὰ ἀποτελεῖ μία δεξαμενὴ, ἀπὸ τὴν ὁποία ἡ Ἐκκλησία θὰ ἀντλεῖ τὰ στελέχη Τῆς. «Ἡ Ἐκκλησία πρέπει νὰ ἔχει λόγο στὴν ἐκκλησιαστικὴ ἐκπαίδευση, καθὼς δι' αὐτῆς προετοιμάζονται καὶ καλλιεργοῦνται τὰ μελλοντικὰ στελέχη Τῆς. Ἄλλωστε καὶ μὲ τὸ νέο νομοσχέδιο ἔχουμε ἐπιδιώξει νὰ ἔχει καὶ ἡ Ἐκκλησία λόγο» σημείωσε.

Τὴν Παρασκευὴ ὁ Μακαριώτατος τέλεσε τὴν Ἀκολουθία τῆς Γ' Στάσεως τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Θεοτόκου στὸν Ἱ. Ναὸ Ἀγίου Λουκᾶ Πατησίων. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ κηρύγματός του, ἀναφέρθηκε στὴν τεχνολογία, ἡ ὁποία, ὅπως τόνισε, γεννᾷ ἀλαζονεῖα καὶ κάνει κάποιους νὰ νομίζουν ὅτι μποροῦν νὰ ἐλέγχουν τὶς τύχες τοῦ κόσμου, φθάνοντας ἔτσι πολλὰς φορές στὴν ὕβρη. «Ὅμως», ὅπως εἶπε, «ἡ ὕβρις ἀπέναντι στὸν Θεὸ ἔχει τίμημα. Καὶ ὁποῖος πιστεύει ὅτι μπορεῖ νὰ γίνῃ κοσμοκράτορας ἢ, μὲ τὴ δύναμη τῆς τεχνολογίας, νὰ αἰχμαλωτίσει τὴν ἀνθρωπότητα ματαιοπονεῖ». Καὶ κατέληξε: «Ἡ Ἐκκλησία ὑψώνει τὴ φωνὴ Τῆς, μακριὰ ἀπὸ κάθε κομματικὴ δέσμευση, γιατί ὁμιλεῖ γιὰ δικαιοσύνη καὶ ἐλευθερία ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ». «Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ ἐναντίον τοῦ πολέμου, ὄχι μόνο στὴν περίπτωση τοῦ Ἰράκ, ἀλλὰ καὶ σὲ κάθε περίπτωση».

(30.3.2003)

Δέηση ὑπὲρ τῆς εἰρήνης στὸν Καθεδρικό Ἱ. Ναὸ Ἀθηνῶν μὲ τὴ συμμετοχὴ ἑκατοντάδων νέων

Ἡ «Χριστιανικὴ Φοιτητικὴ Ἐνωση» καὶ ἡ «Χριστιανικὴ Φοιτητικὴ Δράση», μὲ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, διοργάνωσαν τὴν Κυριακὴ 6 Ἀπριλίου ἐ.ε. καὶ ὥρα 8.30 τὸ ἀπόγευμα στὸν Καθεδρικό Ἱ. Ναὸ Ἀθηνῶν ἐκδήλωση γιὰ τὴν ἐπικράτηση τῆς εἰρήνης στὸν κόσμο καὶ ἰδιαίτερα στὸ πολύπαθο Ἰράκ.

Ἐκατοντάδες Ὁρθόδοξοι νέοι συμπροσευχήθηκαν γιὰ τὸν τερματισμὸ τῆς παρατεινόμενης αἱματηρῆς διαμάχης στὴν περιοχή, σὲ μία ἑσπερινὴ Δέηση, τὴν ὁποία ἐτέλεσε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος. Μετὰ τὸ πέρας τῆς Δέησης ἀκολούθησε ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου.

ΙΕΡΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας

Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ

Ἀλμωπίας ἀνακοινώνονται τὰ ἐξῆς:

1. Κατὰ τοὺς μῆνες Δεκέμβριο, Ἰανουάριο καὶ Φεβρουάριο ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωὴλ ἐχειροτόνησε πέντε νέους Διακόνους τὸν π. Καλλίνικο Δωράκη, τὸν π. Ἐλευθέριο Χαραλαμπίδη, τὸν π. Χρῆστο Τσέλιο, τὸν π. Χριστόδουλο Παπαχριστοδούλου καὶ τὸν π. Γεώργιο Γιόνδη.

2. Τὴν Κυριακὴ 16 Φεβρουαρίου καὶ στὰ πλαίσια τῶν ἑσπερινῶν κηρυγμάτων προσεκλήθη νὰ ὁμιλήσει ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου κ. Ἰερόθεος, ὁ ὁποῖος ἀνέλυσε μὲ γλαφυρὸ καὶ μεστό θεολογικῆς σκέψεως ὕφος, τὴν πρωινὴ προσευχὴ τοῦ Γέροντος Σωφρονίου, ὅπως αὐτὴ καταχωρεῖται στὸ βιβλίο τοῦ «Περὶ Προσευχῆς».

3. Τὴν Τρίτη 25 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε Σύναξη τῶν Πνευματικῶν μὲ κύριο ὁμιλητὴ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Καστορίας κ. Σεραφεῖμ, μὲ θέμα «Ἡ εὐταξία τῶν Κληρικῶν».

4. Τὴν Κυριακὴ 2 Μαρτίου ἐγκαινιάσθηκε ὁ Ἱερὸς Ναὸς τῆς Ἁγίας Νεομάρτυρος Χρυσῆς, στὸ χωριὸ Χρυσὴ τῆς Ἀλμωπίας, τόπο καταγωγῆς καὶ μαρτυρίου τῆς

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἀττικῆς

Ἀπὸ τὴν ἑορταστικὴ ἐκδήλωση ποὺ ἐγίνε στὴν Ἀνωτέρα Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἀπονομῆς τῶν πτυχίων στοὺς ἀποφοίτους ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἀττικῆς κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΑ

Ἁγίας. Τὰ ἐγκαίνια ἐτέλεσε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Ἰωὴλ παρουσία πλήθους λαοῦ.

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερὰ Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων

Ἡ Καρδίτσα τίμησε τὸ Σεβασμιώτατο
Μητροπολίτη της κ. Θεόκλητο

Ἡ Τοπικὴ ἐκκλησία καὶ ὁ λαὸς μὲ λαμπρότητα καὶ βυζαντινὴ μεγαλοπρέπεια καθὼς καὶ μὲ τὴν παρουσία τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τίμησε τὰ

Ἀπὸ τὴν χειροτονία σὲ Ἀρχιμανδρίτη τοῦ π. Σεραφεῖμ Κουλουσοῦσα ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Θεόκλητου

ὀνομαστήρια τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη μας κ.κ. Θεοκλήτου.

Ἐπίκεντρο τῶν ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων ἦταν ὁ Μητροπολιτικὸς Ναὸς τῶν Ἁγ. Κων/νου καὶ Ἑλένης ὅπου χθὲς τὸ πρωὶ ἐψάλλη πολυαρχιερατικὸ συλλεiturgo. Παράλληλα καὶ σὲ συγκινησιακὰ φορτισμένη ἀτμόσφαιρα ἐγίνε καὶ ἡ χειροτονία τοῦ μέχρι τώρα Ἀρχιδιακόνου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως π. Σεραφεῖμ Κουλουσοῦσα, ὁ ὁποῖος τιμήθηκε μὲ τὸ ὄφθικιο τοῦ Ἀρχιμανδρίτου.

Ἐμφανῶς συγκινημένος ὁ π. Σεραφεῖμ εὐχαρίστησε τὸν πνευματικὸ τοῦ πατέρα, Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη κ. Θεόκλητο γιὰ τὰ ἐφόδια ποῦ τοῦ χάρισε, ὥστε νὰ ἀνταπεξέλθει στὰ νέα του καθήκοντα. Ἐξομολογήθηκε ὅτι δύσκολα θὰ ἀποχωριστεῖ τὴ Μητροπολιτικὴ μας περιφέρεια, ὅπου διακόνησε τὰ τελευταῖα τρία χρόνια καὶ γνώρισε τὴν ἀγάπη καὶ ἐκτίμηση ἀπὸ τὸ λαὸ της καὶ κυρίως ἀπὸ τοὺς νέους. Ὁ π. Σεραφεῖμ τοποθετεῖται Διευθυντὴς στὸ ἰδιαίτερο Γραφεῖο τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου.

Δὲν συγκράτησε τὰ δάκρυά του ὁ σεπτὸς Ποιμενάρχης μας ἀναφερόμενος στὸ πνευματικὸ τοῦ τέκνο, στὸν ἀκέραιο χαρακτήρα του καὶ τὸ ἔργο ποῦ ἐπιτέλεσε στὴν περιφέρειά μας. Τοῦ εὐχήθηκε δύναμη γιὰ τὰ νέα του καθήκοντα καὶ τόνισε ὅτι στὴν Καρδίτσα ὅλοι θὰ τὸν θυμοῦνται.

Πλῆθος κληρικῶν καὶ λαϊκῶν κατέκλυσαν τὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ προκειμένου νὰ εὐχηθοῦν στὸ Σεβασμιώτατο, ὑγεία καὶ μακροήμερευση ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ποιμνίου του.

Τὸ μεσημέρι ὁ Σεβασμιώτατος κ. Θεόκλητος παρέθεσε γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν τοπικῶν ἀρχῶν.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος ἔφτασε στὴν πόλη τῆς Καρδίτσας μὲ ἐλικόπτερο λίγο πρὶν τὶς 12 τὸ μεσημέρι καὶ ἀπὸ ἐκεῖ κατευθύνθηκε στὸ Μητροπολιτικὸ μέγαρο.

Παρὰ τὸ βεβαρημένο πρόγραμμά του ὁ Μακαριώτατος τίμησε τὰ ὀνομαστήρια τοῦ κ. Θεοκλήτου.

Μετὰ τὸ γεῦμα ὁ Μακαριώτατος κ.κ. Χριστόδουλος μιλώντας γιὰ τὸ Σεβασμιώτατο ἐξῆρε τὸ ἔργο του καὶ τὸ χαρακτήρα του.

Ἱερὰ Μητρόπολις Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως

Μὲ εἰσήγηση τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Κορωνείας κ. Παντελεήμονος καὶ μὲ θέμα «**Τὸ θεῖον κήρυγμα**», πραγματοποιήθηκε στὴν αἴθουσα ΞΕΝΙΑ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νεαπόλεως & Σταυρουπόλεως, ἡ Ἱερατική Σύναξη τοῦ μηνὸς Μαρτίου.

Ὁ ὁμιλητὴς ἀναφέρθηκε α) στὰ ἐξωτερικὰ στοιχεῖα τοῦ θ. Κηρύγματος καὶ β) στὸ περιεχόμενό του.

A. Σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ ἐξωτερικὰ στοιχεῖα ὑπογράμμισε α) τὴν προετοιμασία τοῦ κηρύγματος ὡς καθημερινὴ ἐνασχόληση, β) τὴν χρησιμοποιούμενη γλῶσσα (νὰ εἶναι εὐληπτή καὶ χωρὶς λαϊκισμούς), γ) τὸ χρόνο (διάρκεια 10-12 λεπτὰ τῆς ὥρας) καὶ δ) τὴν ἀπαγγελία (νὰ εἶναι εὐκρινής, χωρὶς πομπῶδες ἢ ἄτονο ὕφος καὶ μὲ καθαρὴ ἄρθρωση).

B. Σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ περιεχόμενο τοῦ θ. Κηρύγματος α) νὰ χρησιμοποιοῦνται Περικοπὲς ἐκ τοῦ Ἰ. Εὐαγγελίου (καὶ ἐνίοτε ἐκ τῆς Παλαιᾶς), β) νὰ προστρέχουμε στὴ σχετικὴ βιβλιογραφία καὶ τίς πηγές, γ) νὰ εἶναι προσεγμένες ἡ δομὴ καὶ ἡ σύνθεση, δ) νὰ ἔχει ἓνα κύριο θέμα καὶ ὄχι πολλὰ ἐπὶ μέρους (γιὰ τὸ κήρυγμα τῆς Κυριακῆς), ε) νὰ εἶναι χριστοκεντρικὸ μὲ πατερικὴ καὶ ἀγιογραφικὴ θεμελίωση, στ) νὰ ἀποφεύγεται τὸ ἐλεγκτικὸ κήρυγμα, ζ) νὰ εἶναι γραπτὸ ἢ προφορικὸ κατὰ τὴ διάκριση τοῦ ὁμιλητοῦ (ἐὰν καὶ τὸ ἐπίσημο κήρυγμα πρέπει νὰ εἶναι γραπτὸ), η) ὁ ἱεροκήρυκας νὰ ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ βρῆσκει τὴ συνισταμένη μεταξὺ λογικῶν καὶ συναισθηματικῶν στοιχείων στὴν ὁμιλία του καὶ ἐπίσης, νὰ μὴν διστάζει νὰ κάνει χρῆση τῆς ὕμνολογίας τῆς Ἐκκλησίας μας.

Τὸν εἰσηγητὴ καὶ δόκιμο ἱεροκήρυκα τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, Θεοφ. Ἐπίσκοπο Κορωνείας κ. Παντελεήμονα, εὐχαρίστησε ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας, Μητροπολίτης Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Διονύσιος, ἐνῶ στὴ συνέχεια ἀκολούθησε χρῆσιμος καὶ ἐποικοδομητικὸς διάλογος.

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερὰ Μητρόπολις Νικαίας

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νικαίας κ. Ἀλέξιος τὴν Παρασκευὴ 7 Μαρτίου 2003 ἐτέλεσε ἐπιμνημόσυνον Δέησιν διὰ τοὺς πεσόντας ἥρωας τῆς Ἐθνικῆς Ἀντι-

στάσεως, ἐπὶ τῆ ἐπετειῶ τῆς Μάχης τῆς Κοκκινιάς (Μάρτιος τοῦ 1944).

Τὴν Καθαρὰ Δευτέρα ὁ Σεβασμιώτατος παρέστη εἰς τὰς παραδοσιακὰς ἐκδηλώσεις εἰς τοὺς Δήμους Νικαίας, Κορυδαλλοῦ, Χαϊδαρίου, Αἰγάλεω καὶ Ἁγίας Βαρβάρας, εὐλόγησε τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ, συμμετέσχε στὴν χαρὰ τους καὶ εὐχήθη εἰς ὅλους καλὴν Τεσσαρακοστήν.

Τέλος, τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας χοροστάτησε εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου εἰς τὸν Ἱερὸν Ἁγίας Τριάδος Αἰγάλεω.

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερὰ Μητρόπολις Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου

2ῃ Συνάντηση Κατηχητῶν Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν - Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως - Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου

Τὸ τριήμερο 21-23 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε στὴν Ξάνθη τὸ πρῶτο μέρος τῆς 2ῆς Συνάντησης Κατηχητῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, μὲ τὴ συμμετοχὴ κατηχητῶν ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν, τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως καὶ τὴ φιλοξενούσα Ἱερὰ Μητρόπολη Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου.

Τὸ βράδυ τῆς Παρασκευῆς 21 Μαρτίου ἀφίχθησαν στὴν Ξάνθη οἱ ἀντιπροσωπεῖες φιλοξενουμένων Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ κατέλυσαν στὸν ξενῶνα τοῦ προσκυνηματος Ἁγίου Ραφαὴλ Σταυροχωρίου, ὅπου παρέτεθη δεῖπνο ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη, παρουσίᾳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμονος.

Οἱ ἐργασίες τῆς συνάντησης ξεκίνησαν τὸ πρωὶ τοῦ Σαββάτου 22 Μαρτίου, στὴν αἴθουσα τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Μετὰ ἀπὸ σύντομη δεξίωση ὁ Σεβασμιώτατος προσεφώνησε προσηκόντως τοὺς συνέδρους. Στὴν ὀλομέλεια τῆς συνάντησης παρουσιάστηκαν δύο εἰσηγήσεις. Ἡ πρώτη ἀπὸ τὴν κ. Χάρι Δημητρακούδη, θεολόγο - παιδαγωγό, ἡ ὁποία ἀνέπτυξε μὲ λίαν παραστατικὸ τρόπο τὸ θέμα «Γιορτὲς - Ἑορταστικὲς ἐκδηλώσεις κατὰ τὴ διάρκεια τῆς κατηχητικῆς χρονιάς». Στὴ συνέχεια, ὁ ἱεροκήρυκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου Ἀρχιμανδρίτης κ. Σωφρόνιος Γκουτζίνης εἰσηγήθηκε τὸ θέμα: «Ἁγία Γραφή, Εἰκόνα, ὕμνος, Συναξάρι ὡς κατηχητικὸ ὑλικό».

Μετά τὸ πέρας τῶν εισηγήσεων οἱ σύνεδροι κατευθύνθησαν στὶς ἐγκαταστάσεις τοῦ Ὄργανισμοῦ Νεότητος καὶ Πολιτισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ξάνθης, ὁ ὁποῖος καὶ εἶχε τὴν εὐθύνη τῆς διοργανώσεως τῆς συνάντησης, ὅπου καὶ συνεδρίασαν οἱ ὁμάδες ἐργασίας ποὺ ἀσχολήθηκαν μὲ θέματα ὅπως: α) νέες εὐκαιρίες γιὰ διοργάνωση ἐορτῶν, β) Ἐορτὴ τῶν Χριστουγέννων, γ) Ἐορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς, δ) Ἐορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, καὶ ε) Ἐορτὴ λήξης.

Τὸ μεσημέρι τοῦ Σαββάτου τοὺς συνέδρους δεξιώθηκε ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Ξάνθης στὶς ἐγκαταστάσεις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς. Τὸ ἀπόγευμα τελέσθηκε ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ στὴν Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Ἀρχαγγελιωτίσσης, ὅπου ἡ Ἀδελφότης τῆς Μονῆς παρέθεσε μικροδεξίωση στοὺς συνέδρους. Ἀργὰ τὸ ἀπόγευμα οἱ σύνεδροι περιηγήθηκαν στὴν πόλη τῆς Ξάνθης καὶ ἡ ἡμέρα ἔληξε μὲ δεῖπνο.

Τὴν Κυριακὴ 23 Μαρτίου τελέσθηκε τὸ μυστήριό τῆς Θείας Εὐχαριστίας σὲ πανηγυρικὴ Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερό Ναὸ Εὐαγγελιστρίας Σταυρουπόλεως Ξάνθης. Τὸ ἱερό ἀναλόγιο πλαισιώθηκε ἀπὸ τοὺς συνέδρους οἱ ὁποῖοι ἔψαλλαν μὲ τρόπο κατανυκτικό, ἐνῶ τὸν Θεῖο Λόγο κήρυξε προσηκόντως ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ.κ. Παντελεήμων. Στὴ συνέχεια ὁ Δῆμος Σταυρουπόλεως δεξιώθηκε τοὺς Συνέδρους στὶς ἐγκαταστάσεις τῆς Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης, ὅπου καὶ πραγματοποιήθηκε ὀλομέλεια τοῦ συνεδρίου, τὴν ὁποία διήυθυνε ὁ Πρωτοπρεσβύτερος π. Ἀντώνιος Καλλιγέρης, Δ/ντῆς τοῦ Γραφείου Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Κατὰ τὴν ὀλομέλεια παρουσιάστηκαν τὰ πορίσματα τῶν ὁμάδων ἐργασίας καὶ τὰ τελικὰ συμπεράσματα, ποὺ θὰ δημοσιευθοῦν στὸ ἐγγὺς μέλλον μαζὶ μὲ τὰ πρακτικὰ τῆς συνάντησης, μὲ μέρημα τοῦ Δ/ντοῦ τοῦ Γραφείου Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως π. Ἰωάννη Περιστεριδῆ. Ἡ συνάντηση περατώθηκε μὲ γεῦμα ποὺ παρέθεσε ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου στὴ Δρυμιὰ Ξάνθης, ὅπου καὶ τὸ προσκύνημα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου μὲ τὶς κατασκηνώσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἡ δευτέρη φάση τῆς συνάντησης θὰ πραγματοποιηθεῖ ἀπὸ 9 ἕως 11 Μαΐου στὴν Ἀθήνα, μὲ μέρημα καὶ φιλοξενία τοῦ Γραφείου Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Ξάνθης ἐπιθυμεῖ νὰ ἐκφράσει

τὶς εὐχαριστίες τῆς στοὺς τοπικοὺς φορεῖς, ὅπως τὴ Νομαρχία Ξάνθης, τὸ Δῆμο Ξάνθης, τὸ Δῆμο Σταυρουπόλεως πρὸς τὴν Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ Ξάνθης καὶ τὴν Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Ἀρχαγγελιωτίσσης, καὶ πρὸς ὅλα τὰ στελέχη τῆς ἐκεῖνα, κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς, ποὺ μὲ ζῆλο καὶ ἀφοσίωση ἐργάσθηκαν σὲ ὅλες τὶς φάσεις τοῦ συνεδρίου, συμβάλλοντας στὴν ἐπιτυχία του.

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερὰ Μητρόπολις Σύρου

Τὸ Σάββατο, 15η Μαρτίου, ἔλαβε χώρα στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Δήμου Ἐρμουπόλεως ἡ συνάντηση τοῦ μηνὸς Μαρτίου, τοῦ Κέντρου Μεριμνας Οἰκογένειας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μὲ θέμα: «Ἀνοίγοντας παράθυρο στὴν ἐπικοινωνία». Εἰσηγήσεις παρουσίασαν οἱ Οἰκογενειακοὶ Ψυχοθεραπευτές, Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Μελέτιος Ζαχαρόπουλος, Συντονιστῆς τοῦ Κ.Κ.Ο., ὁ κ. Γεώργιος Κίσσας καὶ ἡ κ. Λίλιαν Κούβελα. Προεβλήθη σχετικὴ ταινία, ἐπὶ τῆς ὁποίας τὸ ἀκροατήριό ἐργάστηκε κατὰ ὁμάδες, καὶ διεξήχθη ἐποικοδομητικὸς διάλογος.

Τὴν 16η Μαρτίου, Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, ὁ Σεβασμιώτατος προεξῆρχε τῆς πανηγυρικῆς Θείας Λειτουργίας στὸν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναὸ τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Τήνου, ὡς καὶ τῆς μεγαλοπρεποῦς λιτανείσεως τῶν ἱερῶν Εἰκόνων, ἀνὰ τὶς ὁδοὺς τῆς πόλεως, ἐνῶ τὸ ἀπόγευμα ὑπεδέχθη στὴν Σύρο τὸ μεταφερθὲν ἀπὸ τὴν Ἱ. Μονὴ Κεχροβουνίου Τήνου, ὅπου βρίσκεται τεθησαυρισμένο, ἀπότμημα τοῦ ἱεροῦ λειψάνου τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Ρίλα, τὸ ὁποῖο λιτανευτικῶς προσεκόμισε στὸν ἱστορικὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου «τῶν πτωχῶν», στὴν Ἄνω Σύρο, ὅπου ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Κατανυκτικὸ Ἑσπερινό, κηρύξας καὶ τὸν θεῖο λόγο.

Ἀπὸ τὴν 17η ἕως τὴν 20η Μαρτίου, ὁ Σεβασμιώτατος πραγματοποιοῖσε ποιμαντορικὴ ἐπίσκεψη στὴν νῆσο Κέα. Τέλος, μὲ κατάνυξη καὶ μεγαλοπρέπεια ἐορτάσθη ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου στὸ Ἱ. Ἰδρυμα Εὐαγγελιστρίας Τήνου. Στοὺς ἐορτασμοὺς χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σύρου κ. Δωρόθεος Β΄, παρέστησαν ὁ Πανιερ. Ἐπίσκοπος Ταμιάθεως κ. Ἰωακείμ, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Κορωνεῖας κ. Παντελεήμων, οἱ πολιτικὲς καὶ στρατιωτικὲς Ἀρχὲς τοῦ τόπου καὶ πλῆθος πιστῶν.

Ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Δωρόθεος Β΄, στὰ πλαί-

Ἀπὸ τὸν ἑορτασμό τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου στὸ Ἱ. Ἰδρυμα Εὐαγγελιστρίας Τήνου, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σύρου Δωροθέου Β΄.

σια τῆς ποιμαντικῆς του μέριμνας γιὰ τὴν ὀρθοτόμηση τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πνευματικὴ προαγωγή τοῦ Χριστεπωνύμου πληρώματος τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, ἐξήγγειλε:

– τὴν δημιουργία τοπικοῦ Ραδιοφωνικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Σταθμοῦ, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία: «*Ἀπὸ τὸν ἄμβωνα τῆς Σύρου καὶ μὲ τὰ κύματα τοῦ Αἰγαίου*»

– τὴν δημιουργία «*Ἐργαστηρίου Δημιουργικῆς Ἀπασχολήσεως καὶ ἐκφράσεως*», γιὰ τὰ παιδιά σχολικῆς ἡλικίας, στὴν Ἐρμούπολη, καὶ

– τὴν δημιουργία *Χριστιανικοῦ Βιβλιοπωλείου*, σὲ συνεργασία μὲ ἐκκλησιαστικούς Ἐκδοτικούς Οἴκους, τὸ ὁποῖο θὰ στεγασθῆ σὲ ἀνακαινιζόμενο ἐκκλησιαστικὸ ἀκίνητο, πλησίον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου Ἐρμουπόλεως.

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερὰ Μητρόπολις Φθιώτιδος

Εἶναι σὲ ὄλους μας γνωστὸ τὸ τεράστιο πρόβλημα, τὸ ὁποῖο ἀντιμετωπίζει ἡ χώρα μας ἐξαιτίας τῶν ἀυξημένων ἀναγκῶν τῆς σὲ αἷμα. Καθημερινά, συμπολίτες μας, ἀδελφοί μας Χριστιανοί, ἰδίως στὴν περιφέρειά μας,

ἐν ὄψει καὶ τῶν πολλῶν τροχαίων, χρειάζονται ἀρκετὲς φιάλες, τὶς ὁποῖες συνήθως δυσκολεύονται νὰ βροῦν. Ὑπολογίζεται ὅτι ἡ Ἑλλάδα χρησιμοποιεῖ ἐτησίως περίπου 600.000 φιάλες, μέρος τῶν ὁποίων προέρχεται ἀπὸ ἀγορὲς ἀπὸ χῶρες τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀφοῦ ἡ ἐθελοντικὴ προσφορὰ στὴ χώρα μας δὲν καλύπτει τὸν ἀνωτέρω ἀριθμὸ. Γίνεται ἐπομένως, εὐκόλα ἀντιληπτὴ ὄχι μόνον ἡ οἰκονομικὴ αἱμορραγία τοῦ κράτους, ἀλλὰ κυρίως ἡ κοινωνικὴ ἀδιαφορία μπροστὰ στὶς ἀνθρώπινες ἀνάγκες, οἱ ὁποῖες δὲν ἀντιμετωπίζονται παρὰ μόνον μὲ τὴν δωρεὰ ἀγάπης τοῦ ἴδιου μας τοῦ αἵματος. Μὴν ξεχνᾶμε ὅτι κανένα φάρμακο δὲν μπορεῖ νὰ ὑποκαταστήσει τὸ ἀνθρώπινο αἷμα. Μὴν ξεχνᾶμε ὅτι καμιά προσφορὰ δὲν εἶναι τόσο μεγάλη οὔτε ἰσοσταθμίζει τὴν προσφορὰ αἵματος ὅσο ἡ προσφορὰ τῆς ἴδιας τῆς ζωῆς. Μὲ αἶσθημα ἀυξημένης εὐθύνης γιὰ τὴν προστασία τῶν ἀνθρωπίνων ζωῶν, ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Φθιώτιδος *ἵδρυσε τὸ Μάρτιο τοῦ 2001 Τράπεζα αἵματος* γιὰ τὴν δωρεὰν κάλυψη τῶν ὁποίων ἀναγκῶν τῶν πασχόντων συνανθρώπων μας.

Στὰ δύο αὐτὰ χρόνια ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις διέθεσε περίπου 300 φιάλες αἵματος σὲ ἀνθρώπους ποὺ εἶχαν ἀνάγκη.

Θέλοντας ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Νι-

κόλαος νὰ εὐχαριστήσῃ καὶ νὰ τιμήσῃ τοὺς Αἰμοδότες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως γιὰ τὴν ἀξιέπαινη συμμετοχὴ τοὺς στὶς αἰμοδοσίες ποὺ κατὰ καιροὺς ἔχουμε διοργανώσῃ, θὰ πραγματοποιήσῃ ἐκδήλωση τὸ Σάββατο 29 Μαρτίου 2003 καὶ ὥρα 7η ἀπογευματινὴ στὸ *Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου Λαμίας* καὶ θὰ τοὺς ἀπονείμῃ τὸν Ἔπαινο τῆς Ἐκκλησίας.

(26.3.2003)

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερὰ Μητρόπολις Χαλκίδος

Μουσικὴ ἐκδήλωση χορωδίας - ὀρχήστρας Νέων Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Τὴν Κυριακὴ 16 Μαρτίου καὶ ὥρα 6.00 μ.μ., στὴν Αἴθουσα Τελετῶν τῆς Σχολῆς Πεζικοῦ Χαλκίδος, ἔλαβε

χώρα, ἡ καθιερωμένη ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν Μουσικὴ Ἐκδήλωση τῆς Χορωδίας - Ὀρχήστρας Νέων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἀφιερωμένη στὸ γεγονός τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασῆς τοῦ 1821.

Στὴν Ἐκδήλωση, τὴν ὁποία παρακολούθησαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες πρώην Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος καὶ Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος, ἐκπρόσωποι τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως καὶ τοῦ νομοῦ μας καὶ πλήθους κόσμου, παρουσιάσθηκαν γνωστὲς μελωδίες Ἑλλήνων καὶ ξένων συνθετῶν, καθὼς καὶ τραγούδια ἀπὸ τὴ Δημοτική, μουσικὴ μας παράδοση.

Ὁμιλητὴς ἦταν ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἰωάννης Καραμούζης, Ἱεροκέρυξ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στοὺς ἀγῶνες τῶν Ἑρῶν τοῦ 1821.

Στὸ τέλος τῆς ἐκδήλωσης, ὁ Σεβασμιώτατος εὐχαρίστησε τοὺς συντελεστικούς παράγοντες τῆς Ἐκδήλωσης, τὸν ὁμιλητὴ π. Ἰωάννη, τὸ Μαέστρο κ. Παῦλο

Ἀπὸ τὴν καθιερωμένη Μουσικὴ Ἐκδήλωση τῆς Χορωδίας - Ὀρχήστρας Νέων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Χαλκίδος γιὰ τὴν Ἐπανάσταση τοῦ '21 (16.3.2003).

Κουρμέτη και τὰ ἀδελφία του Κωνσταντῖνο, Βασιλική και Ἀλεξάνδρα, τὴ χοροδιδασκάλισσα κ. Ἄννα Ροδᾶ, τὴ Γενική Ὑπεύθυνο τῆς Χορωδίας κ. Μαγδαληνὴ Ἀργυράκη, Καθηγήτρια - Θεολόγο, καθὼς και τὰ 200 περίπου παιδιά ποὺ συμμετέχουν σ' αὐτήν.

(18.3.2003) (Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Τὸ Σάββατο 22 Μαρτίου και ὥρα 12 μ., στοὺ Πνευματικὸ Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας, ἐγινε ἡ λήξη και ἡ ἀπονομὴ τῶν βεβαιώσεων στοὺς ἀπόφοιτους τῆς Εἰδικῆς Σχολῆς Κατασκηνωτικῶν Στελεχῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἡ Ἐκδήλωση ἄρχισε με Δέηση, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ. Χρυσοστόμου και στὴ συνέχεια τὸ λόγο ἔλαβε ὁ Ἱεροκήρυκας τῆς Μητροπόλεως μας, Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἰωάννης Καραμούζης, Διευθυντῆς τῆς Εἰδικῆς Σχολῆς Κατασκηνωτικῶν Στελεχῶν, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στὴν σπουδαιότητα τῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς και στοὺς ὀμιλητές, ξεχωριστὰ γιὰ τὸ καθένα, γιὰ τὶς ἐποικοδομητικὲς εἰσηγήσεις τους. Εὐχαρίστησε τὸ Σεβασμιώτατο γιὰ τὴν λειτουργία αὐτῆς τῆς Σχολῆς και γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ δείχνει γιὰ τὰ παιδιά. Στὴ συνέχεια, τὸ λόγο πῆραν ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου κ. Γεώργιος Γιαννοῦκος, ἡ δ. Ἐλευθερία Μιστριώτη και ὁ κ. Χρυσοβαλάντης Φιλντίσης, σπουδαστὲς τῆς Σχολῆς.

Τὴν ἐκδήλωση ἔκλεισε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας δοξάζοντας τὸ Θεὸ γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς Σχολῆς, εὐχαρίστησε ὅλους ὅσους ἐργάστηκαν γιὰ τὴν καλὴ λειτουργία αὐτῆς και ἀπένειμε τὶς *Βεβαιώσεις* στοὺς ἀποφοίτους.

Εἰσηγήσεις, σύμφωνα με τὸ πρόγραμμα λειτουργίας τῆς Σχολῆς, ἔκαναν ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ. Χρυσόστομος, ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμ. π. Ἰωάννης Καραμούζης, Ἱεροκήρυξ τῆς Μητροπόλεως μας, ὁ Ἱερολογιώτατος Ἀρχιδιάκονος τῆς Μητροπόλεως μας π. Φιλόθεος Θεοχάρης, ἡ θεολόγος κ. Μαγδαληνὴ Ἀργυράκη, ὁ θεολόγος κ. Ἰωάννης Γαϊτανάρος, ὁ ἱατρός κ. Στέργιος Κουβαρᾶς και ὁ ὑποπυραγὸς κ. Κωνσταντῖνος Κούκουρας.

(24.3.2003)

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Αὐστραλίας

Ἐπιστολὴ τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου πρὸς τὴν Θ' Κληρικολαϊκὴ Συνέλευση τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας

Ἱερώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Αὐστραλίας, ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ και συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Στυλιανέ, Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι, Τίμιον πρεσβυτέριον, Ἐντιμότατοι και ἀγαπητοὶ ἐκπρόσωποι τῶν Ἑλληνορθόδοξων Ἐνοριῶν-Κοινοτήτων και πάντες οἱ μετέχοντες τῆς Θ' Κληρικολαϊκῆς Συνελεύσεως τοῦ πληρώματος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ και πολυπόθητα, ἐκπροσωπούμενα εἰς αὐτήν, χάρις εἴη ὑμῖν και εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ὀλοκάρδιον ἀπευθύνομεν ἀπὸ τῆς Μητρὸς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας και ἡμῶν προσωπικῶς χαιρετισμὸν πρὸς τε τὴν ὑμετέραν Ἱερότητα, ἀδελφὲ ἅγιε Αὐστραλίας, πρὸς τοὺς μεθ' ὑμῶν Θεοφιλεστάτους Ἐπισκόπους, τοὺς ὑφ' ὑμᾶς εὐλαβεστάτους ἱερεῖς και διακόνους και πρὸς τὸν φιλόχριστον λαὸν ἐπὶ τῇ πραγματοποιήσει τῆς Θ' Κληρικολαϊκῆς Συνελεύσεως τοῦ πληρώματος τῆς ἐν Αὐστραλίᾳ Ἑλληνορθόδοξου Ἐκκλησίας. Εἶναι ὄντως ἀξιοθαύμαστοι αἱ βουλαὶ τοῦ Κυρίου, ὁ Ὅποιος ἠδύοκῆσε νὰ ἐγκαταστήσῃ ὑμᾶς εἰς τὴν θεοφροῦρητον ἡπειρον τῆς Αὐστραλίας και νὰ εὐλογήσῃ τὴν ἑλληνορθόδοξον παροικίαν ὑμῶν, ὥστε νὰ λάβῃ αὐτὴ, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν ἀξίων ἱεραρχῶν και κληρικῶν, ἀλλὰ και δραστηρίων λαϊκῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, τὴν σημερινὴν μεγάλην και πολλὰ ὑποσχομένην ἀνάπτυξιν και διοργανῶσιν.

Μεγάλην ὀφείλομεν εὐγνωμοσύνην και πολλὰς εὐχαριστίας πρὸς τε τὰς τοπικὰς ἀρχὰς και κυβερνήσεις και πρὸς τὰς τοπικὰς κοινωνίας διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν και παρεχομένην ἐλευθερίαν και ὑποστήριξιν. Ἡ ἐνσωμάτωσις ὑμῶν τῶν μελῶν τῆς ἐν Αὐστραλίᾳ Ἑλληνορθόδοξου Ἐκκλησίας εἰς τὴν τοπικὴν κοινωνίαν ὑπῆρξε πλήρης και ἡ συμβολὴ ὑμῶν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν και πρόοδον αὐτῆς μεγάλη και δημιουργικὴ. Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ και συγχαίρομεν ὑμῖν διότι κατωρθώσατε αὐτὴν τὴν κοσμογονικὴν προσαρμογὴν, χωρὶς νὰ ἀπολέσητε τὴν Ἑλληνορθόδοξον Πίστιν και εὐλάβειαν, μᾶλλον δὲ και

ηύξησατε αὐτήν καὶ διαρκῶς προοδεύετε, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς πληθύος τῶν καλῶν ἔργων, τὰ ὁποῖα ἐπιτελεῖτε, καὶ ἐκ τοῦ μεγέθους τῶν ἐκκλησιαστικῶν, ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων, τὰ ὁποῖα συντηρεῖτε. Ἔχετε ἐπιτύχει εἰς μέγαν βαθμὸν καὶ τὴν εὐκταίαν καὶ θεμελιώδη διὰ τὴν πρόοδον ἐνότητα τῶν Ἑλληνορθόδοξων δυνάμεων καὶ συνειδήσεων καὶ βαδίζετε πρὸς ὁλοκλήρωσιν αὐτῆς, τὴν ὁποῖαν καὶ εὐχόμεθα ἐκτενῶς ὅπως, χάριτι καὶ εὐδοκίᾳ Θεοῦ, ἐπιτύχητε τὸ συντομώτερον.

Τὸ βαθυστοχάστως ἐπιλεγὲν κύριον θέμα τῆς Θ' Κληρικολαϊκῆς Συνελεύσεως ὑμῶν, τὸ δηλούμενον διὰ τῶν λόγων τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸς Κορινθίους, «ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες» ἀποτελεῖ ἔκφρασιν τῆς ὑπερτάτης ἐλευθερίας ἀπὸ τῆς προσκολλησεως εἰς τὴν ὑλικὴν δύναμιν καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου τῆς ἀπωλείας αὐτῆς, ἡ ὁποῖα κατατρύχει πολλοὺς τῶν συγχρόνων ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι δὲν στηρίζουν τὴν ἐλπίδα των εἰς τὸν Θεόν. Ὑμεῖς ἀντιθέτως πρὸς τὸν κόσμον στηρίζετε τὴν ἐλπίδα ὑμῶν καὶ τὴν δύναμιν εἰς τὸν ἀμετάβλητον καὶ ἀήττητον Θεόν, ὡς δηλοῦν αἱ πρῶται λέξεις τοῦ θέματος «ὡς μηδὲν ἔχοντες» καὶ δι' αὐτὸ ἔχετε πάντα ὅσα ἔχει ὁ Θεός, ὡς δηλοῦν αἱ ἐπόμεναι λέξεις τοῦ αὐτοῦ θέματος «καὶ πάντα κατέχοντες». Δὲν ὑπάρχει πλέον φόβος καὶ ἀνησυχία. Ὑπάρχει ζῆλος καὶ δρᾶσις διὰ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν ἀπεύθυνσιν τοῦ προσκλητηρίου Αὐτοῦ πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, χωρὶς προσωπικὰς φιλοδοξίας καὶ χωρὶς ἐμπαθῆ προσωπικὴν φιλοκτημοσύνην. Αὐτὴ δὲ ἡ ὠραία καὶ ἐλευθέρα στάσις προσελκύει τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς εὐλογίας Αὐτοῦ καὶ συνεπάγεται πλουσίας τὰς θείας δωρεὰς τόσο εἰς πνευματικὰς παροχὰς, ὅσον καὶ εἰς ὑλικὰς δωρεὰς. Ὁ ἀγαθότατος Θεὸς ἐπιβραβεύει τὴν ἀνιδιοτελεῆ προσωπικὴν στάσιν, τὴν στάσιν δηλαδὴ ἐκείνου ὁ ὁποῖος διαχειρίζεται τὸν δοθέντα εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πλοῦτον ὡς ἀνήκοντα εἰς τὸν Θεὸν καὶ τῷ ἐμπιστεύεται ἀκόμη περισσότερα τάλαντα, ἐνῶ δίδει μετὰ πολλῆς τῆς φειδοῦς εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος φειδωλῶς διαθέτει δι' ἀγαθοῦς σκοποὺς τὰ εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δοθέντα. Ἐὰν συλλάβωμεν τὸ βαθύ νόημα τῆς ἀποστολικῆς αὐτῆς συμβουλῆς θὰ ἔχωμεν πραγματοποιήσει ἐν μέγα βῆμα πρὸς τὴν προσωπικὴν μας ἐλευθερίαν ἀπὸ τὸ ἄγχος τοῦ συγχρόνου κόσμου καὶ θὰ ἔχωμεν προσεγγίσει πρὸς τὴν μυστικὴν πηγὴν τῆς χαρᾶς, ἡ ὁποῖα ἐγκλείεται εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἀπὸ κάθε φόβου, ἡ ὁποῖα πάλιν στηρίζεται εἰς

τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, τοῦ κατέχοντος τὰ πάντα καὶ παρέχοντος πάντα τὰ ἀναγκαῖα εἰς τὰ τέκνα Αὐτοῦ.

Εὐχόμεθα ὀλοθύμως ὅπως κατευδοθῆ καὶ ἐπιτύχη κατὰ πάντα ἡ παροῦσα Θ' Κληρικολαϊκῆ Συνέλευσις σας, ὅπως βιώσητε ὅλοι, χάριτι Θεοῦ, ὡς προσωπικὸν γεγονός τὸ σπουδαιότατον μήνυμα τοῦ ἐφετεινοῦ θέματος αὐτῆς καὶ ὅπως διέλθητε τὸ ἀρξάμενον νέον ἔτος ἐν ὑγείᾳ, χαρᾷ καὶ δημιουργίᾳ, ἠνωμένοι ὑπὸ τὴν στέγην τῆς Ἑλληνορθόδοξου Ἐκκλησίας καὶ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν καθοδήγησιν τοῦ Ἱερωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ὑμῶν, τῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου κλήρου, καὶ ἐπιδαψιλεύομεν εἰς ὅλους σας ἀμέριστον τὴν πατρικὴν ἡμῶν εὐχὴν καὶ τὴν Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐλογίαν.

Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ πλοῦσιον Αὐτοῦ ἔλεος εἴησαν μετὰ πάντων ὑμῶν καὶ μετὰ τῶν οἰκείων ὑμῶν καὶ μετὰ παντὸς τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, ἡ δὲ σκέπη τῆς ἀγάπης Αὐτοῦ ἐπὶ πάσης τῆς Αὐστραλίας. Ἀμήν.

βγ' Ἰανουαρίου κ'

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης
Ὁ Κων/πόλεως Βαρθολομαῖος

Μήνυμα τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας
πρὸς τὴν Θ' Κληρικολαϊκῆ Συνέλευση
τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας

Ἡ πραγματοποίησις τῆς Θ' Κληρικολαϊκῆς Συνελεύσεως τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας μοῦ δίδει τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπικοινωνήσω καὶ πάλι μετὰ τοὺς Ἀποδήμους Ἀδελφούς μας στὴν Αὐστραλία καὶ νὰ τοὺς ἀπευθύνω τοὺς πλέον ἐγκάρδιους χαιρετισμούς μου.

Ἡ ἐφετεινὴ, Θ' Κληρικολαϊκῆ Συνέλευση, ἀποτελεῖ ἔμπρακτὴ ἐκδήλωσις τῆς ἀφοσίωσης τῶν Ὁμογενῶν μας στὴν Ὁρθόδοξη Πίστη καὶ τὶς ἐθνικὲς παραδόσεις, τὴν ὁποῖα εἶχα τὴ χαρὰ νὰ διαπιστώσω καὶ προσωπικῶς κατὰ τὴν ἐπίσκεψή μου στὴν Αὐστραλία, ἀπὸ τὴν ὁποῖα διατηρῶ τὶς καλύτερες ἀναμνήσεις.

Ταυτοχρόνως, ἡ Συνέλευσίς σας ἐκφράζει τὴν ἀδιάσπαστη ψυχικὴ ἐνότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁρθόδοξου Κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, ἡ ὁποῖα στηρίζει τὸ Ἔθνος μας καὶ διαφυλάσσει τὴν Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ τὴν ἐθνικὴ μας ταυτότητα.

Σὰς συγχαίρω γιὰ τὴν ἐθνικὴ σας ἐγρήγορησιν καὶ γιὰ τὸν πατριωτισμὸ σας καὶ σὰς εὐχομαι ὀλοψύχως κάθε προσωπικὴ καὶ οἰκογενειακὴ εὐτυχία καθὼς καὶ πλήρη εὐόδωσιν τῶν στόχων τῆς Συνελεύσεώς σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

Ἡ Ὀλομέλεια τῆς 9ης Κληρικολαϊκῆς Συνελεύσεως τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας, σήμερον 28ην Ἰανουαρίου 2003,

Ψηφίζει Ὁμοφώνως:

1ον Ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Αὐστραλίας εἶχε πρὸ πολοῦ ἐκδηλώσει τὴν ὑποστήριξίν της γιὰ τὴν δημιουργίαν ἐνός παγκοσμίου *Forum*, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον θὰ ἠσχολεῖτο μὲ θέματα ζωτικῆς σημασίας, ποῦ ἀφοροῦν τοὺς Ἕλληνες τῆς διασπορᾶς. Ἡ ὑποστήριξις αὐτὴ ξεκίνησε ἤδη ἀπὸ τὸ 1981 σὲ συνομιλίαις ποῦ εἶχε ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ.κ. Στυλιανὸς μὲ τὸν Ἐξοχώτατο Πρέσβυ κ. Γιώργο Χριστογιάννη, κατὰ τὴν 4η Κληρικολαϊκὴ Συνέλευσιν στὸ Σύνδνεϋ. Εἶχε προτείνει τότε ὁ Σεβασμιώτατος νὰ γίνεταί μία ἀνεπίσημη, ἀλλὰ τακτικὴ καὶ ἀντιπροσωπευτικὴ, συνάντησις τῶν Ἑλλήνων τοῦ ἐξωτερικοῦ, μὲ τὴν δυναμικὴ καὶ οὐσιαστικὴ συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας.

Στὴ σημερινή του δομὴ, τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ (ΣΑΕ), δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ ἀντιπροσωπεύσει σωστὰ τὸν Ἑλληνισμὸ τῆς Αὐστραλίας. Στὴν περίπτωσιν τῆς Ὀκεανίας, ἔχει ἀποτύχει παταγωδῶς στὸν κύριον στόχον του —δηλαδὴ τὸ νὰ ἀντιπροσωπεύσει ὑπεύθυνα τοὺς Ἕλληνες ἀποδήμους— καὶ παραμένει ἀποτυχημένον στὴν οὐσίαν του, ἐφ' ὅσον καλλιεργεῖ διχόνοια καὶ προσπάθειαις προσωπικῆς προβολῆς.

Ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Αὐστραλίας, μέσῳ τῶν 130 Ἐνοριῶν-Κοινοτήτων της, καλεῖ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τοὺς φορεῖς τοῦ ΣΑΕ, νὰ λάβουν ὅλα τὰ ἀπαραίτητα μέτρα ὥστε νὰ πραγματοποιηθεῖ μία ἄμεση ἀναδιοργάνωσις/ἀναδόμησις τοῦ ΣΑΕ Ὀκεανίας. Μία τέτοια ἀναδιοργάνωσις πρέπει νὰ ἀλλάξει τὰ ἰσχύοντα

κριτήρια ἐπιλογῆς τῶν ἀντιπροσώπων. Πρέπει ἐπίσης, νὰ καθορίσει, ἐπιτέλους, μία σωστὴ ἀντιπροσώπευσιν τοῦ μεγαλυτέρου ἐν Αὐστραλίᾳ ἑλληνικοῦ Θεσμοῦ, ποῦ εἶναι ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Αὐστραλίας.

Μόνον μὲ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ κεντρικοῦ ρόλου τῆς Κανονικῆς Ἐκκλησίας ἐν Αὐστραλίᾳ, θὰ μπορέσει τὸ ΣΑΕ Ὀκεανίας νὰ δικαιώσει τὸν τίτλον ἐνός ἀληθινοῦ «*Συμβουλίου Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ*», γιὰ τοὺς Ἕλληνες τῆς Ὀκεανίας.

2ον Ἐκφράζει τὸν βαθύτατον σεβασμὸν καὶ τὴν ἀφοσίωσιν Κλήρου καὶ Λαοῦ τῆς Αὐστραλίας πρὸς τὸ Σεπτὸν Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας, τὸ Οἰκουμενικὸν μας Πατριαρχεῖον.

3ον Ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ ἀπόλυτην ἐμπιστοσύνην, Κλήρου καὶ Λαοῦ, πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Αὐστραλίας κ.κ. Στυλιανόν, ὁ ὁποῖος δεξιῶς καὶ μὲ φόβον Θεοῦ, ποιμαίνει τὴν τοπικὴν μας Ἐκκλησίαν, ἐπὶ τρεῖς σχεδὸν δεκαετίαις.

4ον Ἐκτιμᾷ μὲ εὐγνωμοσύνην τὴν πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Ποιμενάρχου μας ἀπόλυτην κανονικὴν στήριξιν ἐκ μέρους τῆς Μητρῆς Ἐκκλησίας, στοὺς χειρισμοὺς τῶν θεμάτων τῆς Ὁμογενείας, ὅπως αὐτὴ ἐκφράσθηκε διὰ τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἀντιπροσώπου, Σεβασμιωτάτου Ἰκονίου κ. Θεολήπτου.

5ον Καταδικάζει τὰς πρόσφατας πρωτοβουλίας τῆς λεγομένης «Ὁμοσπονδίας Ἑλληνικῶν Ὀρθοδόξων Κοινοτήτων Αὐστραλίας», σὲ συνεργασίαν μὲ ὑψηλόβαθμα στελέχη τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, μὲ πλήρη ἄγνοια καὶ παραγκωνισμὸν τοῦ ἀρμοδίου κυριάρχου Ἀρχιερέως, Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ.κ. Στυλιανοῦ.

6ον Δηλώνει ὅτι οἱ ὀλίγοι διϊστάμενοι πρὸς τὴν Κανονικὴν Ἐκκλησίαν συμπάροικοι, εἶναι πάντοτε εὐπρόσδεκτοι νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς —μὲ ἀναλόγους ἐγγυήσεις— διὰ τῆς μόνης κανονικῆς ὁδοῦ, ἡ ὁποία εἶναι ὁ ὑπεύθυνος κυριάρχης Ἀρχιερεὺς, δηλαδὴ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας.

7ον Κάνει θερμὴν καὶ ἐναγώνιαν ἔκκλησιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῶν Η.Π.Α. νὰ ἐξαντλήσει ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα πρὸς ἀποφυγὴν ἐνός νέου πολέμου μὲ τὸ Ἰράκ.

Ἐνας ἀκόμη πόλεμος, ἐνῶ δὲν θὰ λύσει κανένα πρόβλημα, θὰ βλάψει ἀπαραδέκτα ἓνα ἤδη γιὰ χρόνια ταλαιπωρούμενον λαόν, καὶ θὰ θέσει σὲ κίνδυνον τὴν παγκόσμια εἰρήνην καὶ σταθερότητα.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ**Ἱερά Μητρόπολις Ἀξώμης**

Μετὰ τὴν εἰς Ἀθήνας ἐπ' ὀλίγον διαμονὴν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀξώμης κ. Πέτρου, ὅπου ἐπελήφθη διαφόρων ὑπηρεσιακῶν θεμάτων, ἐπιστρέψας εἶχε συνεργασίαν μὲ τὸν Πρέσβυν τῆς Ἑλλάδος, τοὺς Προέδρους τῶν Κοινοτήτων Ἀδδῖς Ἀμπέμπα καὶ Djibouti. Ἱερούργησε καὶ ἐκήρυξε ἀναλόγως τῶν περιστάσεων κατὰ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας καὶ εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ποῦ ἑορτάσθη ἐπίσημως μὲ τὴν συμμετοχὴν τῶν Σχολείων, τῶν Ἐκπαιδευτικῶν καὶ τῶν Κοινοτικῶν καὶ ὀμίλησε ἡ Θεολόγος κυρία Μαρία Πανιώτου. Ἐν συνεχείᾳ, ὁ Μητροπολίτης εἶχε στενὴ ἐπαφὴ μὲ τὸν Ἀγιώτατον Πατριάρχην Αἰθιοπίας κ. Παῦλον, τὸν ὁποῖον καὶ ἐνημέρωσε πιὸ λεπτομερῶς περὶ τῆς συγκλήσεως ἐνταῦθα τοῦ συνεδρίου τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς Θεολογικοῦ Διαλόγου Ἀγγλικανῶν Ὁρθόδοξων ἀπὸ 2 ἕως 8 Φεβρουαρίου. Πράγματι αἱ ἀφίξεις τῶν ἐκπροσώπων ἤρχισαν ἀπὸ τὴν 1ην καὶ ἐπερατώθησαν καὶ αἱ ἀναχωρήσεις τῶν τὴν 11ην Φεβρουαρίου. Αἱ συνεδριάσεις ἐγένοντο εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν ὅπου καὶ αἱ συνεστιάσεις. Τὴν 3/2 ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Περγάμου κ. Ἰωάννης ἐκπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἀξώμης κ. Πέτρον ἐπεσκέφθη τὸν Ἀγιώτατον Πατριάρχην Αἰθιοπίας κ. Παῦλον καὶ τοῦ ἐνεχείρησε ἐπιστολὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, ἡ ὁποία συνοδεύετο ἀπὸ ἐπιταγὴν \$ 40.000 Δολαρίων Ἀμερικῆς, προσωπικὴ προσφορὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου διὰ τὰ πεινῶντα παιδιὰ τῆς Αἰθιοπίας.

Σχετικὸν ἀνακοινωθὲν ἐξεδόθη μὲ τὰς ὑπογραφὰς τῶν δύο Προέδρων Σεβ. Μητροπολίτου Περγάμου κ. Ἰωάννου καὶ τοῦ Ἀγγλικανοῦ Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ. Maxwell Tomas. Τοὺς συνέδρους ἐπεσκέφθη εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν ὁ Πατριάρχης Αἰθιοπίας μετὰ Συνοδικῶν Ἀρχιερέων, ὁ Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος, οἱ ἐκπρόσωποι τῶν διαφόρων ἐν Αἰθιοπία Ἐκκλησιῶν καὶ οἱ Πρέσβεις τῶν κρατῶν τῶν, καθὼς καὶ τὰ Προεδρεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀδδῖς Ἀμπέμπα καὶ τῆς Ἀθλητικῆς Ἐνώσεως «Ὀλυμπιακός». Τὴν 2αν Ἑορτὴν τῆς Ὑπαπαντῆς οἱ Σύνεδροι ἐκκλησιάσθησαν εἰς τὸν Ἱερόν Καθεδρικὸν Ναὸν Ἀγίου Φρουμεντίου Ἱερουργήσαντος τοῦ Ἀρχιμ. Χρυσοστόμου. Τὴν Κυριακὴ 9ην τοῦ μηνὸς

προεξῆρχε τῆς Θ. Λειτουργίας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἑλσινκίου κ. Ἀμβρόσιος καὶ περὶ τὸ τέλος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Πέτρος τὸν παρουσίασε εἰς τὸ Ἐκκλησίασμα καὶ ὠμίλησε μὲ θερμὰ λόγια διὰ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Φιλανδίας, ἡ ὁποία σὺν τοῖς ἄλλοις ἐνισχύει τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας ἀπὸ 25ετίας εἰς τὴν Ἱεραποστολικὴν Μητρόπολιν Κένυας καὶ Εἰρηνοπόλεως. Ἐν συνεχείᾳ, ὁ Μητροπολίτης Ἀμβρόσιος ἠγαθήθη θερμῶς δι' ὅλην τὴν φιλοξενίαν καὶ ἀγάπην πρὸς ὅλους. Μετὰ ταῦτα, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Πέτρος ἐτέλεσεν Ἀρτοκλασίαν πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Χαραλάμπους ἀπὸ τὴν οἰκογένεια τοῦ κ. Χαραλάμπους Τσιμᾶ.

Τὴν 20ὴν τοῦ μηνὸς ὁ Μητροπολίτης κ. Πέτρος μετὰ τοῦ π. Χρυσοστόμου ἐπεσκέφθη εἰς τὸ Πατριαρχεῖον τὸν Ἀγιώτατον Πατριάρχην Αἰθιοπίας καὶ πραγματοποιήσε λεπτομερῆ ἐνημέρωσιν ἐπὶ τῶν ἀπασχολούντων θεμάτων, τὰ Ἰδρύματα τῆς Αἰθιοπικῆς Ἐκκλησίας ἐν οἷς καὶ αἱ Θεολογικαὶ Σχολαί. Ὁ Μητροπολίτης ἀνέφερε εἰς τὸν Πατριάρχην ὅτι ἀναμένεται κάποια σχετικὴ βοήθεια ἀπὸ Ἱεράς Μητροπόλεως τῆς Ἑλλάδος εἰς διάφορα εἶδη διὰ τὰ Ἰδρύματα. Τὴν 25ην τοῦ μηνὸς μετὰ τοῦ π. Χρυσοστόμου μετέβη εἰς τὰς Τεχνικὰς Σχολὰς τῶν Ὁρφανοτροφείων Ζοαί, ποῦ ἡ Ἱ. Μητρόπολις ἀπὸ εικοσαετίας ἐνισχύει καὶ προσέφερε 150 σάκους τσιμέντο, δωρεὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀδδῖς Ἀμπέμπα διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἐπισκευῶν τῶν κτιρίων, σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως. Ὁ Σεβασμιώτατος, ἐκτὸς ἀπὸ τὰς πολλὰς ἐπισκέψεις ποῦ εἶχεν, ἐδέχθη τὸ νέον Δ. Συμβούλιον τοῦ «ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ», ὑπὸ τὸν ἐκλεκτὸν Πρόεδρον κ. Ἀθαν. Ροῦσον, εἰς συνεργασίαν ἐπίσης τὸν Πρόεδρον καὶ Μέλη τῆς Ἑλληνικῆς μας Κοινότητος, μετὰ τῶν Δ/ντῶν τῶν Ἑλληνικῶν μας Σχολείων, μετὰ τῶν ὁποίων εἶχε ἀγαστὴν συνεργασίαν.

The International Commission of the Anglican-Orthodox Theological Dialogue Addis Ababa, Ethiopia, February 4th-7th, 2003

Communiqué

The International Commission of the Anglican-Orthodox Theological Dialogue met in Addis Ababa from February 4th to 7th as guests of His Eminence Metro-

Ἡ Διεθνῆς Ἐπιτροπὴ τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου Ὁρθοδόξων - Ἀγγλικανῶν ἔμπροσθεν Μητροπολιτικοῦ Μεγάρου Ἱ. Μ. Ἀξώμης

opolitan Petros of Aksum of the Greek Orthodox Patriarchate of Alexandria and All Africa.

The Commission's meetings were held in the Residence of Metropolitan Petros, where the Commission enjoyed the generous hospitality of His Eminence. The Commission record their gratitude to Metropolitan Petros, who also hosted a Reception for the Commission at which His Holiness Paul, Patriarch of the Ethiopian Orthodox Church was guest of honour, together with representatives of the local ecclesial communities and embassies of the Commission members. The Commission were also guests of the Hellenic Community of Addis Ababa for dinner, and of His Excellency Spyros Aliagas, the Greek Ambassador, for a reception.

The Commission is composed of representatives of the Orthodox Churches and of the Anglican Communion. The Dialogue began its work by exploring doctrinal differences between the Anglican and Orthodox Churches in 1973. Agreements reached in its first two stages were set out in the Moscow Agreed Statement of 1976 and the Dublin Agreed Statement of 1984. In its present third phase, which began in 1989, the Commission has been

examining ecclesiology in the light of our faith in the Holy Trinity, the Person of Christ and the Holy Spirit.

In 2001, at Volos, Greece, the Commission focussed on the ordained ministry of the Church and approved an Interim Agreed Statement on *Episcopate, Episcopos and Primacy*. This was followed in 2002, at Abergavenny, Wales, by another Interim Agreed Statement, *Priesthood, Christ and the Church*. There the Commission began to concentrate on an examination of the issues surrounding the ordination of women to the priesthood. The discussion of non-ordained ministry was also introduced.

In Addis Ababa the Commission continued to study papers on lay ministries in the Church, and the ordination of women to the priesthood. An Orthodox paper on non-ordained ministry was presented and discussed together with an Anglican paper on the Ministries of Lay Men and Women and Deacons in the Anglican Tradition. There was also extensive discussion of the nature and understanding of diaconal ministry in our churches. By continuing to persevere in its study of these aspects of ministry, the Commission expects to be able to express a strong and creative consensus on ministry in the context of its ecclesiological study.

The Commission will meet again in 2004. After it completes an Interim Agreed Statement on the ordination of women to the priesthood and «non-priestly» ministries in the church, the remaining issues still to be considered in this phase of the Commission's work include reception by the church of new ideas and practices, and questions regarding heresy and schism. The goal is to bring together all the Interim Agreements in a Report for publication in 2006.

Commission Members present in Addis Ababa were:

Orthodox

Metropolitan John of Pergamon (Ecumenical Patriarchate) (Co-chair),

Metropolitan Petros of Aksum (Patriarchate of Alexandria) (host),

Fr Alexander Haig (Patriarchate of Antioch),

Bishop Basil of Sergievo (Patriarchate of Moscow),

Archbishop Nifon of Targoviste (Patriarchate of Romania),

Bishop Vasilios of Trimithus (Church of Cyprus),

Professor Constantine Scouteris (Church of Greece),

Metropolitan Ambrosius of Helsinki (Church of Finland),

Fr Christos B Christakis (Church of Estonia) (co-secretary).

Anglican

Bishop Max Thomas (Anglican Church of Australia) (Co-chair),

Bishop John Baycroft (Anglican Church of Canada),

Dr John Gibaut (Anglican Church of Canada),

Canon William Green (Episcopal Church of the USA),

Bishop William Gregg (Episcopal Church of the USA),

Canon Livingstone Ngewu (Church of the Province of Southern Africa),

Dr Duncan Reid (Anglican Church of Australia),

Fr John Riches (Episcopal Church of Scotland),

Canon Hugh Wybrew (Church of England),

Fr Gregory Cameron (Church in Wales) (co-secretary).

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ

Μὲ ἀφορμὴ τὸν συνεχιζόμενον πόλεμο στὸ Ἰράκ, ὁ Μακαριώτατος προέβη στὴν ἀκόλουθη δῆλωση:

«Ἡ ἐορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, κατὰ τὴν ὁποία ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποσταλεὶς Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ ἔφερε εἰς τὸν κόσμον τὸ μήνυμα τῆς ἐλπίδας, τῆς εἰρήνης, τῆς συμφιλίωσης καὶ τῆς καταργήσεως τῆς ἐχθρας, διὰ τῆς ἐνανθρωπίσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, μᾶς δίδει τὴν ἀφορμὴ νὰ προσευχηθούμε ἐντονότερα ὑπὲρ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς εὐλογημένης εἰρήνης, στὴ γῆ.

Κατώδυνοι ἐκ τῶν τελευταίων θλιβερῶν πολεμικῶν γεγονότων, ἔχοντας δὲ κατὰ νοῦ τὴν εἰκόνα τὴν ὁποία προδιαγράφει ὁ Προφήτης Ἠσαΐας, ὁραματιζόμενος τὰ ἐκ τῆς εἰρήνης ἀπορρέοντα ἀγαθὰ: «καὶ συγκόψουσι τὰς μαχαίρας αὐτῶν εἰς ἄροτρα καὶ τὰς ζιβύνας αὐτῶν εἰς δρέπανα καὶ οὐ λήψεται ἔτι ἔθνος ἐπ' ἔθνος μάχαιραν καὶ οὐ μάθουσι ἔτι πολεμεῖν. (Ἠσ. 2, 3-4)» εὐχόμεθα καὶ προσευχόμεθα καὶ ἐλπίζομεν ὅτι πράγματι θὰ ἔλθει κάποτε ἡ ἐποχὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἄνθρωποι θὰ μετατρέψουν τὰ ὄπλα αὐτῶν εἰς ἀξίνες καὶ δρέπανα καὶ ὁ λέων θὰ συγκοιμηθεῖ μετὰ τοῦ ἀρνός».

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου Ἀθηνῶν)

**Προκηρύξεις
Ἱερῶν Μητροπόλεων:**

Ἄρτης
Καστορίας
Θήρας, Ἄμοργου καὶ
Νήσων
Τρίκκης καὶ Σταγῶν
Ἀλεξανδρουπόλεως
Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ
Ἀλμωπίας
Λευκάδος καὶ Ἰθάκης
Κερκύρας, Παξῶν καὶ
Διαποντίων Νήσων
Ναυπάκτου καὶ
Ἁγίου Βλασίου
Κίτρους καὶ Κατερίνης
Νεαπόλεως καὶ
Σταυρουπόλεως
Καισαριανῆς, Βύρωνος
καὶ Ὑμηττοῦ
Σταγῶν καὶ Μετεώρων
Ἰωαννίνων
Ἀργολίδος
Ἐλασσῶνος
Μεσογαίας καὶ
Λαυρεωτικῆς
Ἠλείας

**Κλητήριον Ἐπίσκοπα
Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Γρεβενῶν**

ΙΕΡΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἄρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 1811/88 καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/234/οικ. 15030/6.7.2001 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πληρῶσιν κενῆς θέσεως Ἱεροκήρυκος ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἱερᾷ Μητροπόλει, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ἀπαιτούμενα τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα ὅπως, ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ εἰς τὴν Ἐφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν αἴτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἄρτῃ τῇ 17ῃ Φεβρουαρίου 2003

† Ὁ Ἄρτης ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καστορίας

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πληρῶσιν μίας (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ὑπαλλήλου κλάδου ΠΕ Διοικητικοῦ - Οἰκονομικοῦ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως Καστορίας, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/16/585 π.ἔ./28-1-2003 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλουν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικὰ εἰς τὰ ἐν Καστορίᾳ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Καστορίᾳ τῇ 7ῃ Μαρτίου 2003

† Ὁ Καστορίας ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἱερὰ Μητρόπολις Θήρας, Ἄμοργου καὶ Νήσων

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πληρῶσιν μίας (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ὑπαλλήλου κλάδου ΔΕ Γραφέως - Δακτυλογράφου τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως Θήρας, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/16/585 π.ἔ./28-1-2003 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλουν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικὰ εἰς τὰ ἐν Θήρᾳ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Θήρᾳ τῇ 11ῃ Μαρτίου 2003

† Ὁ Θήρας, Ἄμοργου καὶ Νήσων ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Θήρας, Ἀμοργοῦ, Ἴου καὶ Νήσων

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ ἰ. ναῷ

«Υπαπαντῆς τοῦ Σωτῆρος» Φηρῶν Θήρας

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Θήρα τῇ 28ῃ Μαρτίου 2003

† Ὁ Θήρας, Ἀμοργοῦ, Ἴου καὶ Νήσων ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Τρίκκης καὶ Σταγῶν

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πληρῶσιν μίας (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ὑπαλλήλου κλάδου ΠΕ Διοικητικοῦ - Οἰκονομικοῦ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως Τρικάλων, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/16/585 π.ἔ./28-1-2003 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλουν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικὰ εἰς τὰ ἐν Τρικάλους Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Τρικάλους τῇ 11ῃ Μαρτίου 2003

† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΑΛΕΞΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἀλεξανδρουπόλεως

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πληρῶσιν μίας (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ὑπαλλήλου κλάδου ΠΕ Διοικητικοῦ - Οἰκονομικοῦ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/16/585 π.ἔ./28-1-2003 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμι-

μα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλουν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικὰ εἰς τὰ ἐν Ἀλεξανδρουπόλει Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Ἀλεξανδρουπόλει τῇ 12ῃ Μαρτίου 2003

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΑΝΘΙΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πληρῶσιν μίας (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ὑπαλλήλου κλάδου ΠΕ Διοικητικοῦ - Οἰκονομικοῦ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/16/585 π.ἔ./28-1-2003 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλουν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικὰ εἰς τὰ ἐν Ἐδέσση Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Ἐδέσση τῇ 13ῃ Μαρτίου 2003

† Ὁ Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας ΙΩΗΛ

Ἱερά Μητρόπολις Λευκάδος καὶ Ἰθάκης

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς ἰ. ναοῖς

Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου (Μητροπολιτικός) Λευκάδος

Ἀγίου Νικολάου Λευκάδος

Ἀγίου Σπυρίδωνος Καρυᾶς καὶ

Εἰσοδίων Θεοτόκου πόλεως Ἰθάκης

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς αὐτὰς θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς

παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Λευκάδι τῆ 19ῃ Μαρτίου 2003

† Ὁ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πληρῶσιν μίας (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ὑπαλλήλου κλάδου ΠΕ Διοικητικοῦ - Οἰκονομικοῦ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/16/585 π.ἔ./28-1-2003 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλλουν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικά εἰς τὰ ἐν Κερκύρα Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Κερκύρα τῆ 19ῃ Μαρτίου 2003

† Ὁ Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων
ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πληρῶσιν μίας (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ὑπαλλήλου κλάδου ΠΕ Διοικητικοῦ - Οἰκονομικοῦ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/16/585 π.ἔ./28-1-2003 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλλουν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικά εἰς τὰ ἐν Ναυπάκτῳ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Ναυπάκτῳ τῆ 24ῃ Μαρτίου 2003

† Ὁ Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Κίτρους καὶ Κατερίνης

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πληρῶσιν δύο (2) θέσεων Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων κλάδου ΠΕ Διοικητικοῦ καὶ ΔΕ ὁδηγοῦ, τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως Κίτρους καὶ Κατερίνης, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/16/585 π.ἔ./28-1-2003 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλλουν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικά εἰς τὰ ἐν Κατερίνη Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ὡς ἄνω θέσεων.

Ἐν Κατερίνη τῆ 26ῃ Μαρτίου 2003

† Ὁ Κίτρους καὶ Κατερίνης ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πληρῶσιν δύο (2) θέσεων Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων κλάδου ΠΕ Διοικητικοῦ - Οἰκονομικοῦ καὶ ΔΕ, τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/16/585 π.ἔ./28-1-2003 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλλουν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικά εἰς τὰ ἐν Νεαπόλει Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ὡς ἄνω θέσεων.

Ἐν Νεαπόλει τῆ 28ῃ Μαρτίου 2003

† Ὁ Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 του ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικῶν ἐφημε-

ρίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου

Ἁγίας Φωτεινῆς Ὑμηττοῦ καὶ

Ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου Ὑμηττοῦ

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Καισαριανῇ τῇ 31ῃ Μαρτίου 2003

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ ΔΑΝΙΗΛ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πληρῶσιν δύο (2) θέσεων Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων κλάδου ΠΕ Διοικητικοῦ καὶ ΔΕ ὁδηγοῦ, τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/16/585 π.ἔ./28-1-2003 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλωσιν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικά εἰς τὰ ἐν Καισαριανῇ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ὡς ἄνω θέσεων.

Ἐν Καισαριανῇ τῇ 2ῃ Ἀπριλίου 2003

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ ΔΑΝΙΗΛ

Ἱερὰ Μητρόπολις Σταγῶν καὶ Μετεώρων

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πληρῶσιν μίας (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ὑπαλλήλου κλάδου ΔΕ - Ὁδηγοῦ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως Σταγῶν καὶ Μετεώρων, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/16/585 π.ἔ./28-1-2003 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλωσιν

τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικά εἰς τὰ ἐν Καλαμπάκα Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Καλαμπάκα τῇ 1ῃ Ἀπριλίου 2003

† Ὁ Σταγῶν καὶ Μετεώρων ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἰωαννίνων

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πληρῶσιν μίας (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ὑπαλλήλου κλάδου ΠΕ Διοικητικοῦ - Οἰκονομικοῦ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως Ἰωαννίνων, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/16/585 π.ἔ./28-1-2003 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλωσιν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικά εἰς τὰ ἐν Ἰωαννίνοις Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Ἰωαννίνοις τῇ 7ῃ Ἀπριλίου 2003

† Ὁ Ἰωαννίνων ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἀργολίδος

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πληρῶσιν μίας (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ὑπαλλήλου κλάδου ΠΕ Διοικητικοῦ - Οἰκονομικοῦ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως Ἀργολίδος, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/16/585 π.ἔ./28-1-2003 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλωσιν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικά εἰς τὰ ἐν Ναυπλίῳ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 11ῃ Ἀπριλίου 2003

† Ὁ Ἀργολίδος ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἐλασσῶνος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων, προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἑφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίας Τριάδος Φλαμπούρου Ἐλασσῶνος καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Ἐλασσῶνι τῇ 10ῃ Ἀπριλίου 2003

† Ὁ Ἐλασσῶνος ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πληρῶσιν δύο (2) θέσεων Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων κλάδου ΠΕ Διοικητικοῦ - Οἰκονομικοῦ καὶ ΔΕ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/16/585 π.ἔ./28-1-2003 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλουν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικὰ εἰς τὰ ἐν Σπάτοις Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ὡς ἄνω θέσεων.

Ἐν Σπάτοις τῇ 11ῃ Ἀπριλίου 2003

† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἡλείας

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πληρῶσιν μίας (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ὑπαλλήλου κλά-

δου ΔΕ Διοικητικοῦ - Οἰκονομικοῦ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως Ἡλείας, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/16/585 π.ἔ./28-1-2003 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλουν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικὰ εἰς τὰ ἐν Πύργῳ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Πύργῳ τῇ 11ῃ Ἀπριλίου 2003

† Ὁ Ἡλείας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

Πρὸς τὸν Ἱεροδιάκονον
Καλλίστρατον Τσαγγαδᾶν
Κληρικὸν Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γρεβενῶν
(νῦν ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γρεβενῶν τὴν εικοστὴν ὀγδόην (28) τοῦ μηνὸς Μαΐου ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 5 μ.μ. ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γρεβενῶν, ὁδὸς Εὐαγγελιστρίας 22, ἵνα δικασθῆς ἐπὶ α) ἐγκαταλείψει τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Μετανοίας σου καὶ τῆς διακονικῆς σου θέσεως καὶ β) σκανδαλισμῷ τῆς συνειδήσεως τῶν πιστῶν, ἀδικήμασι σαφῶς προβλεπομένοις καὶ ρητῶς τιμωρουμένοις ὑπὸ τῶν θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, ΛΘ, ΝΗ, ΙΕ, ΞΒ, τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, Η' τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὡς καὶ τῶν Γραφικῶν Λογιῶν Ματθ. ΙΗ' 6-9.

Προσεπιδηλοῦμεν σοι, ὅτι, ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὡς ἄνω τε ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ θελεῖς δικασθῆ ἐρήμην.

Ἐν Γρεβενοῖς τῇ 3ῃ Ἀπριλίου 2003

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου
Ὁ Μητροπολίτης Γρεβενῶν ΣΕΡΓΙΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς
Ἱεροδιδάσκαλος Χρῆστος Κούτσικος

ISSN: 1105-719X

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.)
Ίω. Γενναδίου 14 - 115 21 Άθηναι
Τηλ.: 210-72.72.253. Fax: 210-72.72.251

PORT
PAYE
HELLAS

